

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1930

Handwritten notes on the right margin:
 1. Wł. Czerwinski
 2. Wł. Czerwinski
 3. Wł. Czerwinski
 4. Wł. Czerwinski
 5. Wł. Czerwinski
 6. Wł. Czerwinski
 7. Wł. Czerwinski
 8. Wł. Czerwinski
 9. Wł. Czerwinski
 10. Wł. Czerwinski
 11. Wł. Czerwinski
 12. Wł. Czerwinski
 13. Wł. Czerwinski
 14. Wł. Czerwinski
 15. Wł. Czerwinski
 16. Wł. Czerwinski
 17. Wł. Czerwinski
 18. Wł. Czerwinski
 19. Wł. Czerwinski
 20. Wł. Czerwinski
 21. Wł. Czerwinski
 22. Wł. Czerwinski
 23. Wł. Czerwinski
 24. Wł. Czerwinski
 25. Wł. Czerwinski
 26. Wł. Czerwinski
 27. Wł. Czerwinski
 28. Wł. Czerwinski
 29. Wł. Czerwinski
 30. Wł. Czerwinski
 31. Wł. Czerwinski
 32. Wł. Czerwinski
 33. Wł. Czerwinski
 34. Wł. Czerwinski
 35. Wł. Czerwinski
 36. Wł. Czerwinski
 37. Wł. Czerwinski
 38. Wł. Czerwinski
 39. Wł. Czerwinski
 40. Wł. Czerwinski
 41. Wł. Czerwinski
 42. Wł. Czerwinski

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SOCIÉTÉ FERRIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

**KRÓLEWSKA HUTA G. ŚL.
RYNEK, L. 915.**

TELEFONY: KRÓLHUTA 636-640 I KATOWICE 972.

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZAMONU
Z KOPALNÍ „KRÓL” BIELSZOWICE, KNURÓW.

ADR. TELEGR. SKARBOFERME KRÓL. HUTA.

Plan sprzedaży drewna w roku gospodarczym 1930/31

Do H. Rep. XVI/2/2.

Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie

L. P.	Nadleśnictwo	Powiat	Odległość miejsca sprzedaży od stacji kolejowej km	Drewno użytkowe					Papier. Okragła	Drewno opałowe		Miejsce sprzedaży	Przypuszczalny czas sprzedaży (miesiąc)	Przypuszczalny sposób sprzedaży
				jodła świerk	sosnowe	dębowe	bukowe	jaworowe wiązowe		twarde	miękkie			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

A. — Drewno w stanie wyrobionym

1	Berehy	Dobromil	Krościenko 6 — 14 Ustrzyki 6 — 15	8.600							6.000	loco las przy pniu	w miarę powstawania przyg. użytków I	Z wolnej ręki lub przetarg ofertowy
2	Dobrochostów	Drohobycz	Stebnik 5 — 5 Truskawiec 6	4.150		2.000					2.000	ditto	I	ditto
3	Dobromil	Dobromil	Dobromil 14 — 20	8.000 1.320								"	I III	"
4	Drohobycz	Drohobycz	Drohobycz 4 — 12	1.200		1.860						"	I — III	"
5	Gawłówek	Bochnia	Bochnia 8 — 20			5.700						"	XI — XII	"
6	Grobla	"	Bochnia 23			800						"	XI — XII	"
7	Lisowice	Stryj	Morszyn 7 — 5	2.000		80						"	XI XII — I	"
8	Michowa	Dobromil	Dobromil 12 — 18	p. u. 5.675 7.415 2.000 8.700		50			400		750	"	X II V	"
9	Nahujowice	Drohobycz	Drohobycz 16 — 24	8.700		1.230						"	XII	"
10	Niepołomice	Bochnia	Kłaj 8 — 10			5.915	385					"	I	"
11	Rachin	Dolina	Dolina	8.500		800						loco kolejka leśna	I X	"
12	Śnietnica	Grybów	Grybów 15 — 28	4.510						2.950	1.870	loco skl. Dolina loco las	XII	"
13	Stary Sącz	Stary Sącz	Stary Sącz 12 — 14	3.835								"	XII — I	"
14	Starzawa	Dobromil	Krościenko 4 — 5 Starzawa 45 — 6	14.305						1.840	2.390	"	I — II	"
15	Turza Wiel.	Dolina	Dolina 21	4.080						8.234	1.084	"	X I — II	"
16	Tustanowice	Drohobycz	Borysław 4 — 14	5.750		375		150		10.800	1.580	"	XII — I	"
17	P. Z. D. O. w Zubrzyce Górnej	Nowy Targ	Chabówka 32 — 34	1.600 1.300 1.450								"	X IV VII	"
18	Hryniawa	Kosów	Zablotów 88	474								loco skl. Czere-mosz loco las	X	"
19	Kałuż	Kałuż	Kałuż 13 — 20	1.970		725						"	I	"
20	Petranka	Kałuż	Kałuż 20 — 27	7.360	1.340					2.000		"	XII — I	"
21	Szeparowce	Kołomyja	Sopów 9 — 11	3.200		460						"	I	"
22	Wistowa	Kałuż	Bednarów 4 — 18	12.235		115				1.575	3.475	"	I — III	"
23	Obliski	Dolina	Krechowice 20							1.830		loco kolejka leśna	IV	"

Dalszy ciąg na następnej stronie

24	Hemne	Dolina	Krechowice 20 — 35				4.060	3.515	loco skl. Krecho- wice	I — IV	"
25	Mizuń	"	Wygoda 11 — 40	17.000					loco las	IX 1931	"
26	Sołotwina miz.	"	" 18 — 30·5	21.250					"	IX 1931	"
27	Suchodół	"	Krechowice	łaty 285			10.000	1.000	loco Krecho- wice	X — III	"
							14.500	600	loc. kolej. leśna	XI — IX	"
28	Jabłonów	Kołomyja	Sopów 20 — 27	2.500			6.300	5.500 800	loco las "	XI I — III	"
29	Mikuliczyn	Nadwór- na	Nadwórna				1.669	1.098	loco skl. Ditok	X	"
30	Oślawy	Nadwór- na	Nadwórna 14 — 23	1.985			7.080		loco las	XI — XII	"
31	Tatarów	"	Tatarów 6 — 7	2.900 3.530					"	VIII 1931	"
			6 — 7				9.532 1.639		skład przy torze kol. " las	III X X VIII	"
32	Jablonica	"	" 8 — 13	5.285					"	"	"
33	Szeszory	Kołomyja	Kołomyja 45	6.400			11.000		"	X XII — I	"
34	Bolechów	Dolina	Bolechów 6 — 18			965	5.850		"	XI IX 1931	"
							6.160 2.000	500	skład Bolechów loco las	IX I, IX 1931	"
35	Niebyłów	Kałuż	Krechowice 35	3.600	250				"	"	"
36	Polanica	Dolina	Bolechów				10.433 40.126 20.903		"	X X X	"
			Dębica 10 — 11·50	3.720 6.000					skład kol. leś. skład Bolechów	IV II — III X	"
37	Nadwórna	Nadwór- na	Nadwórna 14				14.000		loco las kol. leś.	"	"

B. — Drewno ewentualnie na pniu

1	Polanica	Dolina	Bolechów 11—29			3.615	191		3.697		XI—X	Z wolnej ręki lub przetarg ofertowy ditto
2	Niebyłów	Kałuż	Krechowice 35			1.800					XI—XII	"
3	Bolechów	Dolina	Bolechów 17—18						11.220		X	"
4	Szeszory	Kołomy- ja	Kołomyja 45					8.000	750		X	"
5	Mikuliczyn	Nadwór- na	Mikuliczyn 10—22					18.200	9.000		X	"
6	Mizuń	Dolina	Wygoda 11—40					14.300			IV	"
7	Sołotwina miz.	"	Wygoda 18—33·5					39.670			IV	"
8	Jaremcze	Nadwór- na	Jaremcze 2—6					3.945	1.000 1.900 3.000		XI I III XI	"
9	Tustano- wice	Droho- bycz	Borysław 4—14			130					X	"
10	Szeparowce	Kołomy- ja	Sopów 9—11			160					X	"
11	Kosów	Kosów	Kołomyja 20—25			500					X	"
12	Peczyniżyn	Kołomy- ja	Sopów 2			300					X	"
13	Jasien	Kałuż	Krechowice 40—45	18.190				7.400	4.130			"
Razem :				212.274 00	13.255 00	8.830 00	7.340 00	471 00	400 00	288.006 00	64.859 00	

Szczegółowych informacji udziela Wydział Handlowy Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie.
Lwów, ul. Chorążczyzny L. 17, Nr. telefonu 75-13.

POLSKA GOSPODARCZA

DAWNEJ

PRZEMYSŁ I HANDEL

TYGODNIK WYDAWANY PRZEZ MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU
PRZY WSPÓŁDZIAŁE MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA ORAZ KOMUNIKACJI
WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
ORGANIZACJA ŻYCIA GOSPODARCZEGO — C. P.	1841	KRONIKA BIEŻĄCA:	
POTRZEBY HANDLU ZBOŻOWEGO W ŚWIETLE ANKIETY — J. WOJTYNA	1843	PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	1868
ŻYCIE GOSPODARCZE:		NOWE SPÓŁKI AKCYJNE	1868
Rozwój ilościowy przedsiębiorstw w okresie 1927 — 1929 — W. Bernhard		NOWE EMISJE W SPÓŁKACH AKCYJNYCH	1869
GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ:		TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH	1869
GÓRNICTWO WĘGLOWE	1851	SPRAWY SAMORZĄDOWE	1870
ROLNICTWO	1856	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
Konferencja państw rolniczych w Bukareszcie — Dr. T. Łychowski Postulaty w sprawie wywozu drewna olszowego		PODATKI I OPŁATY	1871
HANDEL:		RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	1871
HANDEL ZAGRANICZNY	1860	Z BANKU POLSKIEGO	1872
Premje zbożowe w roku gosp. 1929/30 — M. Pogorzelski		PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
OKAZJE DO HANDLU Z ZAGRANICĄ	1861	PAŃSTWA EUROPEJSKIE O ZASADACH WSPÓŁPRA- CY GOSPODARCZEJ — Ł. T.	1874
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	1862	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
RYNEK AKCYJNY	1864	FRANCJA	1877
CLA ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWNĘTRZ- NEGO	1864	BELGJA	1877
KOMUNIKACJA I TRANSPORT.	1864	ANGLJA	1877
Przemysł drzewny a taryfy kolejowe — B. Kaczmarekiewicz		NIEMCY	1877
ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	1867	RUMUNJA	1878
PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM:		KANADA	1878
ORZECZNICTWO SĄDOWE	1868	SPRAWY CELNE ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWNĘTRZ- NEGO W PAŃSTWACH ZAGRANICZNYCH	1878
		Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	1879

ORGANIZACJA ŻYCIA GOSPODARCZEGO

MIEDZY STRUKTURĄ społeczną państwa przedwojennego i państwa powojennego zachodzi głęboka różnica. Wojna i wynikający z jej skutków splot interesów politycznych i gospodarczych wpłynęły znacznie na zmianę stosunku sił wewnątrz każdego państwa. Nawet tam, gdzie ustrój państwowy ma po za sobą wielowiekową nieprzerwaną tradycję i praktykę, lub nawet gdzie wojna tylko pośrednio wpłynąć mogła na stosunki krajowe, zmiany strukturalne dają się bardzo silnie odczuwać. Ostatnia bo-

wiem wojna, jako zjawisko tak wielkich rozmiarów, nie tylko przez swój charakter militarny wpłynęła na ewolucję pojęć o roli i zadaniu państwa, ale także wskutek konieczności przystosowania aparatu państwowego do potrzeb prowadzenia wojny wpłynęła na rozszerzenie funkcji państwowych i rozwinęła ramy samej gospodarki państwowej. Te zmiany faktyczne w strukturze państw i społeczeństw nie zniknęły z powierzchni ziemi z chwilą zakończenia wojny, ale częściowo zostały zachowane w swej formie „wojennej” lub, prze-

szedłszy ewolucję form doraźnych, objawiły się nawewnątrz w nowych postaciach, przystosowanych do pokojowego funkcjonowania organizmu państwowego.

Żadne jednakże zmiany o charakterze publicznym nie mogą liczyć na głębszą realizację, jeśli nie znajdują oparcia w myśli metodycznej, t. j. w teorii, bo każde zjawisko życia praktycznego pociąga za sobą konieczność zanalizowania go pod kątem naukowym i wyznaczenia mu miejsca na płaszczyźnie syntezy strukturalnej. Te więc wszystkie zjawiska, które utrwały się od czasu wojny w praktyce państw i społeczeństw, znalazły również uzasadnienie naukowe w zmodyfikowanych poglądach na rolę i charakter państwa, jako organizacji. Prądy te, prawda, były już znane poprzednio w nauce prawa konstytucyjnego, jednakże dopiero wojna i jej skutki te dotąd dociekania teoretyczne postawiły na horyzoncie ludzkiej obserwacji w postaci zmaterializowanych aktów woli.

Jeżeli tego rodzaju zjawiska wywarły swój wielki wpływ na państwa, które weszły w okres wojny, jako już skończone organizacje polityczne, to cóż dopiero mówić o takich państwach, jak Polska, które dźwigały na sobie skutki wojny, zanim stały się państwami. Przytem, jeżeli nowe państwo powstawało z ziem, wykrojonych z jednej przedwojennej organizacji państwowej, jak np. Czechosłowacja, to te państwa miały do pokonania daleko mniej trudności i daleko łatwiej mogły się przystosować do mienionych warunków bytowania niż te państwa, które, jak właśnie Polska, zostały utworzone z terytorjów, wchodzących przed wojną w skład kilku organizmów państwowych. Musiały one bowiem nie tylko stworzyć nową organizację państwową, ale musiały także i przedewszystkiem niwelować istniejące w różnych swych dzielnicach różnice gospodarcze, aby utworzyć ze wszystkich swoich ziem jednolity warsztat gospodarczy, który pozwalałby na realizowanie jakiejś jednolitej polityki gospodarczej i dawał możliwość obywatelom obracania się w jednakowych warunkach wytwórczości i pracy.

Temi zagadnieniami było Państwo Polskie zaabsorbowane od samego momentu powstania, naturalnie, w początkach swego istnienia wymagały tego przedewszystkiem bezpośrednie potrzeby Skarbu, bez którego nie można było myśleć o jakiegokolwiek działalności państwowej, a przecież u samego zarania niepodległości zmuszona była Polska prowadzić wielką wojnę na Wschodzie.

Przedewszystkiem zjawiła się konieczność wykreślenia w organizacji Państwa Polskiego linii rozwoju organizacji gospodarczej. Miał temu uczynić zadość art. 68 ustawy konstytucyjnej, który przewidział utworzenie w Polsce Naczelnej Izby Gospodarczej, jako uwieńczenia samorządu gospodarczego, opierającego się na izbach przemysłowo-handlowych, rzemieślniczych, rolniczych i pracy. Wprowadzenie tej normy konstytucyjnej powstało nie tylko pod wpływem prą-

dów krajowych, ale—a być może przedewszystkiem—pod wpływem analogicznych zjawisk w Europie Zachodniej, a głównie we Francji i w Niemczech. Tem niemniej trzeba stwierdzić, że zamieszczenie tego rodzaju normy w konstytucji było dowodem, jak dalece i w Polsce wywarły wpływ nowe idee, które nurtowały cały świat powojenny.

Realizacja wszakże tego zamierzenia konstytucyjnego pozostawała przez szereg lat tylko ideałem, a wszelkie próby rozwiązania go rozбивały się o sprzeczność interesów czy to dzielnicowych, czy organizacyjnych. Dopiero przełom państwowy roku 1926 przyniósł w tej dziedzinie pożądaną zmianę.

Jednym z pierwszych zagadnień programu gospodarczego rządów Marszałka Piłsudskiego stała się sprawa nadania całemu Państwu jednolitej organizacji gospodarczej; trzeba podkreślić, że stało się to nie tylko potrzebą samego życia gospodarczego i jego najróżnorodniejszych dziedzin, ale także potrzebą państwową, gdyż państwo nie może realizować żadnego programu gospodarczego, gdy nie ma przed sobą zorganizowanej opinii gospodarczej i musi ustosunkowywać się do rozproszkowanych projektów i życzeń. W takiej sytuacji działalność gospodarcza rządu nie przynosiłaby nikomu satysfakcji i nie mogłaby wprowadzać w organizm gospodarczy tych wartości, które wprowadzać może wtedy, gdy życie gospodarcze jest zorganizowane. Trzeba lojalnie przyznać, że i samo życie gospodarcze, oceniwszy dodatnio zmianę charakteru i siły nowych rządów, samo zaczęło się domagać uporządkowania swych ram organizacyjnych na drodze przymusu ustawowego. Ta zmiana nastrojów w społeczeństwie stała się dla Rządu rękojmią, że idea wkroczenia w kierunku ucieleśniania art. 68 konstytucji już całkowicie dojrzała.

Każda, nawet najlepiej skonstruowana nowa organizacja już przez to samo, że jest nowa i choćby ona miała zastąpić najgorszą organizację, istniejącą od szeregu lat poprzednio, wywołać wszakże musi w organizmie społecznym pewien wstrząs, który dopiero wtedy mija, gdy ta nowa organizacja zaklimatyzuje się. To też nowe rządy przystąpiły do akcji utworzenia samorządu gospodarczego z daleka idącą ostrożnością i przedewszystkiem taktykę swoją oparły na tem, aby samorząd wprowadzać w jak najdalej posuniętem porozumieniu z już istniejącymi organizacjami i korporacjami gospodarczymi. Nim więc zostały powołane do życia dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej nowe izby przemysłowo-handlowe, odbyło się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu szereg konferencji i ankiet ustnych z przedstawicielami wszystkich zainteresowanych organizacji gospodarczych, i stanowisko Rządu w tej sprawie zostało z tymi przedstawicielami całkowicie uzgodnione. Ta zgodna współpraca dawała rękojmę, że organizacja i działalność izb przemysłowo-handlowych odbywać się będzie w atmosferze pracy

rzeczowej. Rzeczywiście, dzisiaj—po dwuletnim istnieniu izb przemysłowo-handlowych na podstawie nowego prawa—można z całą obiektywnością stwierdzić, że spełniają one dobrze swoje obowiązki, zarówno w stosunku do życia gospodarczego, jak i do Rządu. W szczególności zaś dodatnio można podkreślić działalność izb w dziedzinie konsolidacji i mobilizacji opinii gospodarczej.

Po dobrem doświadczeniu z izbami przemysłowo-handlowymi zostały wprowadzone na podstawie nowego prawa przemysłowego izby rzemieślnicze, które uporządkowały dziedzinę samorządu rzemieślniczego w kierunku zapewnienia rzemiosłu jednolitej ustawowej reprezentacji, a przez nią możliwości współdziałania z Rządem w dziedzinie regulowania ogólnych zasad pracy gospodarczej.

W ten sposób przemysł, rzemiosło i handel otrzymały jednolity wyraz w swoich reprezentacjach izbowych.

Zkolei Rząd przystąpił do zapewnienia i rolnictwu reprezentacji ustawowej, tworząc prawo o izbach rolniczych i wprowadzając je w życie. W chwili obecnej jeszcze nie wszędzie w Polsce zostały te izby powołane, gdyż stoją temu na przeszkodzie warunki finansowe, niezależne od Rządu, a czekające na ustawowe ich załatwienie w Sejmie. Jednakże należy mieć nadzieję, że zainteresowane czynniki społeczne doceniają wagę tej sprawy i może ona się spodziewać pozytywnego załatwienia.

W ten sposób rządy obecne zrealizowały w ciągu lat 4 ogromne zagadnienie samorządu gospodarczego w tych dziedzinach, w których zarówno warunki formalne, jak i praktyczne na to pozwalają. Dla realizacji więc pełnego samorządu gospodarczego po myśli art. 68 konstytucji pozostają jeszcze do powołania izby pracy. Gdy to nastąpi i gdy nastąpi również możliwość utworzenia jakiegoś ciała generalnej reprezentacji gospodarczej, czy to w postaci Naczelnej Izby Gospodarczej, czy też innej, zależnie od ewentualnych postanowień w tym względzie ustawy konstytucyjnej, polskie życie gospodarcze otrzyma pełną możliwość realizowania swych postulatów na drodze samorządu i na drodze bezpośredniej współpracy z Rządem.

Finalizacja jednakże samorządu gospodarczego w postaci Naczelnej Izby Gospodarczej nie jest kwestją tak łatwą i nie wynika ona bynajmniej z powo-

łania poprostu istniejących reprezentacji izbowych. Takie bowiem mechaniczne skupienie reprezentantów tych izb nie stworzyłoby samo przez się warunków jej owocnej działalności. Aby to mogło nastąpić należy dokładnie i precyzyjnie określić jej kompetencje, by dać jej możliwość z jednej strony współpracy z Rządem, a z drugiej, by ustalić jej stosunek do ciał ustawodawczych.

Rozważania na ten temat przerosłyby ramy zwykłego artykułu i dlatego ograniczymy się do stwierdzenia, że w dzisiejszej dobie, kiedy życie gospodarcze tak się w każdym państwie splata z życiem politycznym i niemal decyduje o warunkach rozwoju tego drugiego, Naczelna Izba Gospodarcza zająć się niewątpliwie musi o ustrój polityczny Państwa i jego organów. Problem rozwiązania właśnie tego zagadnienia stanowić musi przedmiot poważnych studiów, nim wyrazić się on będzie mógł w postaci ustawy. W każdym bądź jednak razie nie może to nastąpić wcześniej, aż samorząd gospodarczy, istniejący w postaci funkcjonujących różnych izb, ustabilizuje się w powszechnej opinii gospodarczej i zapuści głęboko korzenie w strukturę Państwa. Dopiero wtedy będzie można myśleć o zakończeniu tej organizacji.

Określić ten termin jest bardzo trudno, może on przyjść bardzo prędko i może być odsunięty jeszcze na dłuższy czas. W każdym bądź razie ma on duży związek z projektowaną naprawą ustroju państwowego.

Widzimy więc, że w dziedzinie organizacji życia gospodarczego i zapewnienia mu ram rozwoju rządu Marszałka Józefa Piłsudskiego dokonały bardzo doniosłych zadań, dokonały bowiem sprowadzenia opinii gospodarczej na jedną płaszczyznę i dały jej wyraz w jednolitej pomyślanej reprezentacji. Dziś ma ona już aparat, zapomocą którego może funkcjonować i zapomocą którego może brać żywy udział w tworzeniu sprzyjających rozwojowi przemysłu, handlu i rolnictwa warunków.

Rząd uczynił w tej dziedzinie wszystko, co miał do uczynienia, i teraz już dalszy rozwój wypadków zależy od ustosunkowania się przedstawicieli życia gospodarczego we wszystkich jego odłamach do istniejącego samorządu gospodarczego.

Sądzić należy, iż ten rozwój wypadków nie zawiedzie pokładanych w samorządzie gospodarczym nadziei.

C. P.

POTRZEBY HANDLU ZBOŻOWEGO W ŚWIETLE ANKIETY

ROZESŁANY przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w dn. 2 lipca r. b. kwestjonariusz w sprawie handlu zbożowego miał na celu uzupełnienie konferencji, organizowanych przez Ministerstwo Rolnictwa na temat polityki zbożowej. Zagadnienie zbo-

żowe posiada bowiem u nas 2 strony: jedną z nich jest polityka produkcji i zbytu, która właśnie stanowiła przedmiot dyskusji w Ministerstwie Rolnictwa, drugą zaś — organizacja i technika zbytu.

Niektóre z punktów kwestjonariusza dotyczą pod-

stawowych zagadnień organizacji handlu zbożowego, jak np.: sprawa usamodzielnienia się na rynkach zagranicznych, sprawa koncentracji rozproszkowanego handlu, sprawa udziału państwa w handlu zbożowym i t. d., inne obejmują kwestje natury podatkowej, przewozowej, kredytowej i t. p.

Pierwsze z nich wymagają uzgodnienia i dodatkowego przestudjowania, ponieważ zainteresowane organizacje ograniczyły się w większości wypadków do zajęcia stanowiska z punktu widzenia swych własnych interesów, nie uzasadniając dostatecznie, że ich punkt widzenia wyczerpuje ogólny interes kraju i że najracjonalniej rozwiązuje zagadnienie obrotu zbożem.

O takie racjonalne rozwiązanie chodzi właśnie w ankiecie. Potrzeby poszczególnych grup, handlujących zbożem, były naogół znane już przed rozpisanie ankiety. Uzyskany materiał uzupełnia je jedynie i systematyzuje. Nie ulega, oczywiście, wątpliwości, że zadośćuczynienie tym potrzebom idzie po linii rozwiązania naczelnego zagadnienia obrotu zbożem. Równocześnie jednakże nie da się zaprzeczyć, że zrealizowanie choćby wszystkich postulatów nie doprowadzi nas do wytyczonego celu. Po zaspokojeniu potrzeb handlujących zbożem pozostanie bowiem nadal aktualne zagadnienie handlu, t. j. zagadnienie racjonalizacji obrotu zbożem.

Zadaniem niniejszego artykułu jest zobrazowanie postulatów, wysuniętych przez indywidualny i spółdzielczy handel zbożowy oraz przez przemysł młynarski. Umotywowanie wniosków zaczerpnięto z ankiety¹⁾.

Postulaty podatkowe zostały wysunięte następujące:

1. — Należy znieść podatek obrotowy od transakcji ziemiopłodami, a przynajmniej od eksportu wszelkich ziemiopłodów i od transakcji z W. M. Gdańskiem. Podatek obrotowy uznano we wszystkich państwach za nie nadający się do transakcji zbożowych.

Częściowe zawieszenie tego podatku od eksportu niektórych artykułów dało bardzo dodatnie wyniki. Korzystanie z tej ulgi połączone jest jednak z uciążliwą formalistyką, bo — stosownie do zarządzenia Ministerstwa Skarbu — eksport, zwolniony od podatku, winien być wykazany prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi i ponadto udowodniony deklaracjami celnymi. Ostatni warunek, t. j. przedłożenie deklaracji celnych wzgl. deklaracji wywozowych (wzór 2 rozp. Min. Skarbu z dn. 30/V 1928 r.) nie zawsze jest możliwy do wypełnienia, a to dlatego, że deklaracje te, a zwłaszcza deklaracje wywozowe, często w drodze giną lub też dostają się razem z dokumentami przewozowymi do rąk importera zagranicznego, skąd niezawsze może je eksporter otrzymać. A ponieważ urzędy celne wzbraniają się wystawić deklarację po przejściu towaru przez granicę wzgl. dać odpowiednie poświadczenie, eksporter nie ma możliwości złożenia wymaganego przez władze wymiarowe dowodu eksportu. Z tych względów zalecałoby się rozszerzenie odnośnego zarządzenia Ministerstwa Skarbu w tym kierunku, że w razie niemożności przedłożenia przez eksportera deklaracji celnej wzgl. wy-

wozowej wystarczyłyby dowód z posiadanych przez eksportera innych dokumentów, jak: zawarty z importerem zagranicznym kontrakt sprzedaży, odpis przesłanej mu faktury oraz dowód z książek i korespondencji, że należność za wywieziony towar wpłynęła od zagranicznego importera do rąk krajowego eksportera.

Odpowiedniego uregulowania wymaga także sprawa eksportu przez Gdańsk. Jeżeli np. firma krajowa przy eksporcie przez Gdańsk dostarczy poświadczenie eksportera lub spedytora gdańskiego, że towar, zwolniony przy eksporcie z podatku, wywieziony został poza granicę celną państwa, to firma ta uzyskuje zwolnienie od podatku. Natomiast firma krajowa, która posiada oddział w Gdańsku i przez niego eksportuje towar w dużych partjach, ładując go wprost z własnych śpichrzy na zakontraktowany statek (np. Centrala Rolników), zwolnienia od podatku uzyskać nie może, gdyż władze wymiarowe nie chcą uznać poświadczenia oddziału gdańskiego, że dostarczony przez centralę towar został wywieziony za granicę celną Państwa. Takie postawienie sprawy zmuszałoby centralę krajową do posługiwania się spedytorem gdańskim, co wobec posiadania własnych śpichrzy i oddziału w Gdańsku, przeznaczonego właśnie do załatwiania czynności eksportowych, byłoby nieracjonalne. Dlatego pożądanym byłoby, aby Ministerstwo Skarbu wydało podległym władzom skarbowym odpowiednie zarządzenie, że poświadczenie oddziału należy uznać za dostateczny dowód wywiezienia towaru zagranicę, lub też spowodowało władze polskie w Gdańsku (Komisarjat Rzeczypospolitej Polskiej), aby te po zbadaniu ksiąg oddziału wydawały odpowiednie poświadczenie.

2. — Należy zwolnić transakcje komisowe od podatku obrotowego i uzgodnić definicję interesów komisowych w ustawach podatkowych z definicją kodeksu handlowego.

Komisową sprzedaż zboża uznają niektóre sfery kupieckie i rolnicze za najzdrowszą formę sprzedaży przez większego producenta rolnego. Rozwojowi tego rodzaju operacji stoi na przeszkodzie ustawa o podatku przemysłowym, która opodatkowuje transakcje komisowe, dokonane pomiędzy producentem rolnym a kupcem zbożowym, nie od pobieranej prowizji, lecz od pełnej wartości dostawy, t. j. tak, jak transakcje na własny rachunek.

3. — Należy zreformować opłaty stemplowe od wystawionych faktur. Faktury za wysyłkę zboża zagranicę i do W. M. Gdańska winny być zwolnione od stempla. Opłaty te należą do szeregu tych obciążeń dodatkowych, które upośledzają firmy krajowe wobec firm zagranicznych i gdańskich. Przyczyniają się one do uwstecznienia handlu. Dla uniknięcia bowiem opłat stemplowych, stanowiących przy niskich zarobkach brutto poważny odsetek wydatków handlowych, unika się wystawiania potwierdzeń, wyciągów rozliczeniowych, a nieraz nawet korespondencji, co obniża poziom techniki handlu w Polsce.

4. — Należy zrewidować niesłuszne wymiary podatku obrotowego za ubiegłe lata.

5. — Należy zmienić dotychczasowe postępowanie władz skarbowych przy wymiarze podatku obrotowego przy przemiale zboża na cudzy rachunek.

Mimo wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego władze skarbowe nadal wymierzają poda-

¹⁾ Od krytycznej oceny postulatów i motywów narazie wstrzymujemy się. Należy uwzględnić, że nie wszystkie dezyderaty są wspólne wszystkim wypowiadającym się instytucjom i organizacjom.

tek obrotowy od całej wartości wydanego zboża, a nie od pobranego przez młyn wynagrodzenia, co powoduje liczne długotrwałe skargi do N. T. A.

6. — Przy podatku dochodowym należy obniżyć progresję, która uniemożliwia kapitalizację, wzgl. skłania do zatajenia dochodów.

7. — Należy zapobiec temu anormalnemu zjawisku, że w towarzystwach i spółkach z ograniczoną poręką podatek płaci raz firma, a drugi raz wspólnicy.

8. — Należy zaniechać stosowania przez urzędy skarbowe wywiadów u firm, prowadzących księgi handlowe, z których wynotowuje się obroty z klientami, ponieważ postępowanie takie przynosi straty firmom, prowadzącym księgi handlowe. Klienci bowiem, zwłaszcza piekarnie, nie chcą kupować mąki od takich młynów, które prowadzą księgi.

9. — Według zarządzeń Min. Skarbu skupu zboża może dokonywać tylko ten, kto jest imiennie wymieniony w świadectwie przemysłowym, niedopuszczalne natomiast jest posługiwanie się urzędnikami i innymi funkcjonariuszami firmy, o ile ci nie posiadają oddzielnego świadectwa przemysłowego. Stan ten jest sprzeczny z prawem handlowym, które zna instytucję pełnomocników handlowych, oraz z dekretem o rejestrze handlowym, który nie wymaga, by nazwisko właściciela koniecznie figurowało w nazwie firmy.

10. — Należy dążyć do uchwycenia przez władze skarbowe drobnych pośredników, którzy czynni są w miastach powiatowych i mniejszych ośrodkach miejskich, a którzy, uchylając się od podatku, stwarzają silną konkurencję dla firm jawnych i zarejestrowanych. Pośrednicy ci są często agentami firm zagranicznych.

11. — Należy zwolnić transakcje, zawarte na giełdzie zbożowej, od podatku obrotowego.

Postulaty komunikacyjne, ujęte w ankiecie, dotyczą następujących spraw:

1. — Przy obecnych cenach zboża przewozy kolejowe wynoszą około 15—20% wartości zboża z premją wywozową franco wagon Gdańsk. Jest to obciążenie dość duże, zważywszy, iż naprzykład transport wodny z portów rumuńskich na morzu Czarnem do Antwerpii, Rotterdamu lub Hamburga wynosi obecnie około 10—12 sh od tonny, t. zn. zł 2·50 od 100 kg, gdy tymczasem przewóz na dystansie Warszawa-Gdańsk wynosi prawie zł 3·30, a na dystansie Siedlce-Gdańsk zł 4. Wysokość stawek przewozowych winna być zatem poddana zasadniczej rewizji.

2. — Coraz częściej się zdarza, iż stacje kolejowe, szczególnie przy obliczaniu przewozu według taryf ulgowych, stosują niewłaściwe stawki przewozowe. Wskutek tego powstają zarówno dla dostawców, jak i odbiorców towaru komplikacje z wyreklamowaniem nadpłat przewozowych.

Często różnica przewozu kolejowego pochłania przy transakcjach hurtowych całkowity zysk kupca. Tymczasem wyreklamowanie nadpłaty związane jest z wieloma formalnościami i trwa najczęściej kilka miesięcy. Władze kolejowe żądają przedstawiania nie tylko oryginalnego listu przewozowego, ale również upoważnienia do wniesienia reklamacji, podpisanego przez odbiorcę towaru i poświadczonego rejentalnie, przyczem upoważnienie takie kosztuje zł 10—20, których to kosztów kolej nie zwraca. Konieczną jest zatem rzeczą, aby wszelkie rozporządzenia Min. Komunikacji, dotyczące taryf kolejowych, były ściśle przestrzegane

przez ekspedycję towarową i aby częściej wydawane były odpowiednie zeszyty, zawierające komplet obowiązujących przepisów przewozowych.

3. — Konieczną rzeczą jest podobnie, aby koleje na wszystkich stacjach kolejowych posiadały wagi kolejowe, utrzymane w najlepszym porządku. Dzisiejszy stan rzeczy pozostawia pod tym względem bardzo wiele do życzenia i jest powodem częstych zatargów między sprzedającymi a ich odbiorcami, czyto w kraju, czyto zagranicą. Również rzeczywiste tary wagonowe znacznie odbiegają od tar, wypisanych na wagonie. Przy ładowaniu zboża na stacjach, nie posiadających wag kolejowych, wobec niemożności starowania wagonów przed załadunkiem, powstają znaczne różnice na wadze na niekorzyść jednej lub drugiej strony, pochłaniające często cały zysk kupca zbożowego na danym transporcie.

4. — Pożądane jest w interesie Pomorza rozszerzenie taryfy P. B. 1 na krótsze odległości w kierunku Gdańska i Gdyni.

5. — Aby wykorzystać dla celów standaryzacji zboża śpichrze zbożowe, których zwłaszcza dzielnice zachodnie mają znaczną ilość, należałoby znacznie obniżyć taryfę kolejową na zboże, zwożone do składów zawozowych, oraz powiększyć znacznie ilość istniejących dotąd i uznanych przez władze kolejowe magazynów zawozowych.

6. — Należy wprowadzić składy zawozowe dla młynów, aby młyn, posiadający prawo składu zawozowego, płacił, jeżeli sprowadzi zboże, przemiele je i wywiezie mąkę — nie fracht łamany osobno za zboże i osobno za mąkę, lecz według specjalnej taryfy za przestrzeń od miejsca nadania zboża do miejsca przeznaczenia mąki. Ustalenie takiej taryfy w kierunku na Gdynię i Gdańsk z łatwością mogłoby skierować eksport mąki na te porty, co miałoby wielkie znaczenie dla rozwoju naszych portów i wyłączyłoby pośrednictwo obcych firm spedycyjnych i maklerów.

7.—Należy zrównoważyć niemieckie stawki przewozowe dla zboża i mąki na liniach, prowadzących do Szczecina i Hamburga, (taryfa wyj. S. D. 5) przez obniżenie polskich stawek portowych.

Przewóz mąki kolejami niemieckimi do wymienionych portów kalkuluje się obecnie taniej aniżeli przewóz wodą na Warcie. Przy ustalaniu konkurencyjnej taryfy dla mąki w kierunku na Gdynię i Gdańsk należy wziąć jeszcze pod uwagę, że szczególnie w Gdyni przedsiębiorstwa spedytorskie nie są jeszcze tak silnie i tak dobrze zorganizowane, jak firmy niemieckie w Szczecinie i Hamburgu, które robią polskim eksporterom daleko idące ułatwienia. Wywóz przez obce porty ma m. in. i tę ujemną stronę, że eksport polski, nie mając łatwości kontaktu z magazynierami i eksporterami w Szczecinie, sprzedaje zboże do natychmiastowej dostawy franco wagon granica polsko-niemiecka lub fob berlinka na Warcie firmom lub pośrednikom obcym. Skierowanie eksportu zboża na Gdańsk lub Gdynię gdzie zarówno kontakt eksportera z ekspedytorem, jak i możliwość magazynowania zboża są znacznie łatwiejsze niż w Szczecinie, da w skutkach przestawienie handlu eksportowego na wyższą jego formę, t. j. na sprzedaż cif, z późniejszymi terminami załadowania.

8.—Należy zwrócić uwagę na ujemne skutki zmonopolizowania żeglugi rzecznej przez udzielanie taryf

ulgowych kilku uprzywilejowanym firmom przewozowym.

9.—Młyny wyeliminowały obce pośrednictwo przy eksporcie mąki, sprzedając cif porty zagraniczne. Dla rozszerzenia bezpośrednich stosunków z odbiorcami należałoby zorganizować przewóz mąki drogą morską.

10.—W interesie głównie Małopolski leży ulepszenie taryf związkowych dla eksportu zboża na południe. Rumunja, Z. S. R. R. i Węgry korzystają z arterji wodnej Dunaju i wywożą do serca Europy swoje zboże drogą wodną, konkurując cenami swemi z wywozem Polski, nie posiadającej takiej taniej komunikacji. Z tego powodu tanie stawki przewozowe do Czechosłowacji, Niemiec, Szwajcarii, Włoch decydują o możliwości wywozu do tych krajów. Niestety, najnowsze taryfy związkowe wykazują wiele braków, na które należy również zwrócić uwagę, gdyż usunięcie ich ma dla eksportu naszego zboża znaczenie bardzo ważne. Tak np. nowe stawki związkowo-taryfowe do Czechosłowacji są droższe aniżeli stawki lokalne i z tego powodu nie mają one żadnego znaczenia dla rozwoju naszego eksportu. Ilość stacyj, objęta taryfą związkową polsko-włoską po stronie polskiej, jest zbyt mała, zwłaszcza że pominięto stacje węzłowe. W Małopolsce w szczególności w okręgu krakowskim takimi stacjami są: Kocmyrzów i Szczucin (najważniejsze stacje wypadowe dla roślin strączkowych i fasoli). Obie stacje te mają dla eksportu zboża do Włoch, względnie do portów adriatyckich pierwszorzędne znaczenie. W spisie stacyj, objętych taryfą związkową polsko-adriatycką, pominięto dalej południowe stacje graniczne: Zebrzydowice, Zwardoń, Łupków. Uniemożliwia to eksporterom kombinowanie ogólnej taryfy eksportowej dla zboża B 7 aż do stacyj granicznej z taryfą związkową np. polsko-adriatycką od danej stacyj granicznej aż do portu. Usunięcie tego utrudnienia jest dlatego aktualne, że spis stacyj, objętych taryfą związkową polsko-adriatycką, jest dla eksportu zbyt skąpy. W szczególności bardzo ważne dla tego eksportu stacje, położone na linii Kielce—Kraków, Koluszki—Kraków (geograficznie grawitujące do tego eksportu), nie są objęte odnośnym spisem. Najnowsza taryfa związkowa polsko-amerykańska wogóle przeoczyła stworzenie stawek przewozowych bezpośrednich między stacjami Małopolski a portami amerykańskimi dla fasoli. Dla innych gatunków zbóż są tylko stawki dla stacyj wielkopolskich.

Opłaty celne przy odprawie wagonów, które przechodzą przez szereg granic celnych, stanowią bardzo poważną pozycję kalkulacyjną i są o wiele droższe niż przed wojną, a w dodatku przybyło wiele granic (np. do Triestu przechodzi wagon przez 5 granic celnych).

11.—Należy wprowadzić wagony tranzytowe bez t. zw. łamanego frachtu dla umożliwienia przeładowania zboża w większych ośrodkach handlu zbożowego (siedziby giełd) bez opłacania droższego frachtu.

12.—Na większych stacyjach załadowniczych należy utworzyć ekspozytury urzędów celnych.

13.—Należy zbudować obszerne magazyny zbożowe w Gdyni, które winny służyć do tworzenia większych ładunków morskich z poszczególnych ładunków wagonowych.

Jeśli chodzi o potrzeby kredytowe handlu zbożowego, to ankieta ustala je następująco:

Handel eksportowy nie korzystał właściwie do tej pory z kredytów, specjalnie na ten cel przeznaczonych. Głównym źródłem finansowania eksportu zbożowego, idącego przez Gdańsk, były oddziały banków niemieckich na terenie W. M. Gdańska. Kupiectwo zbożowe jest pomijane przy rozdziale kredytów wbrew znanej zasadzie, że finansując kupca, finansuje się pośrednio rolnictwo.

Chęć unikania kredytu bezpośredniego dla warsztatów rolniczych tłumaczy się utrudnioną kontrolą zużycia kredytu. Konstatować można używanie krótkoterminowych kredytów obrotowych na cele inwestycyjne, a nieraz na cele rodzinne rozliczeniowe (spadki, posagi etc.), jak również na osobisto-konsumpcyjne.

Najlepsza forma krótkoterminowego kredytowania jest kredytowanie rolnictwa via handel, tak w formie kredytu towarowego, jak zaliczkowania odbieranych produktów. Obie formy zapewniają bowiem najlepszą kontrolę celowości zużycia kredytu, gdyż kredytujący kupiec we własnym interesie kontrolę tę najumiejtniej przeprowadza. Zasada ta winna być punktem wyjścia rozważań kredytowych zwłaszcza przy handlu zbożowym, będącym w wielkiej mierze także dostawcą rolnika (nawozy, nasiona i t. p.).

Brak kredytów powoduje jedno z największych niedomagań naszego eksportu rolnego, a mianowicie jego bierność. Kupiec, pozbawiony płynnych środków, stawał się agentem kupca zagranicznego, który, przyjeżdżając do Polski, skupywał zboże na miejscu i eksportował zagranicę.

Na poszczególne formy kredytu wyznaczyć mniej więcej należy: na redyskont 60%, na lombard dokumentów i warrant 30%, a na kredyt długoterminowy 10%.

Kredyt redyskontowy winien być dostępny handlowi tak w Banku Polskim i Banku Gospodarstwa Krajowego, jak również dla kredytów nasiennych i nawozowych w Państwowym Banku Rolnym. Dla firm mniejszych, których materiał wekslowy mniej się nadaje do redyskonta w bankach państwowych wzgl. w Banku Polskim, należy wyznaczyć odpowiednie kontyngenty w bankach prywatnych. Jak długo banki prywatne lub kapitały obce nie zainteresują się możliwościami finansowania w Polsce kredytu warrantowego i lombardu dokumentów, tak długo i dla tych kredytów winien być czynny Bank Polski i Bank Gospodarstwa Krajowego. Zapotrzebowanie kredytu długoterminowego w handlu zbożowym jest stosunkowo najmniejsze. Zagadnienie śpichrzów, urządzeń do czyszczenia i standaryzacji zboża, elewatorów i t. p. będzie można rozwiązać znacznie taniej i łatwiej przez postawienie fachowym siłom kupieckim do dyspozycji 4—6%-owych kredytów aniżeli przez podejmowanie tych zadań przez Państwo. Oczywiście, kredyt taki musiałby iść w parze ze stałością polityki w handlu zbożowym.

Odczuwa się brak instytucji, która koncentrowałaby u siebie kredyt dla handlu zbożowego. W dzielnicy zachodniej istnieją banki, specjalizujące się w dziedzinie rolniczej, lecz prowadzenie handlu na własny rachunek nie zezwala im na zajęcie się kredytowaniem kupiectwa konkurencyjnego. Brak centralnej instytucji utrudnia również skoncentrowanie operacyj clearingowych przy ewent. wprowadzeniu handlu terminowego na giełdach.

Redyskont weksli w Banku Polskim dla młynów wynosi około zł 1 miljn., zapotrzebowanie zaś okre-

śła się na około Z 3·5 miljn. Ponadto należy wprowadzić dla młynarstwa kredyt warrantowy i pod zastaw dokumentów przewozowych.

Wychodząc z założenia, iż każdy zaciągnięty kredyt musi być w określonym terminie spłacony, należy go udzielać tylko firmom odpowiedzialnym. Kredytowanie firm słabych, nieodpowiedzialnych—czyto prywatnych, czyto spółdzielczych—jest szkodliwe dla zdrowego handlu, ponieważ firmy słabe, rozporządzając kredytem, którego wogół nie spłacą, stwarzają niezdrową konkurencję dla firm solidnych.

Przy kredycie lombardowym konieczna jest współpraca instytucji finansowej z ekspedytorem wzgl. magazynierem oraz utworzenie instytucji przysięgłych kontrolerów, którzy z ramienia banków będą kontrolować ilość i jakość lombardowanego zboża.

Należy wyposażyć oddziały banków państwowych w większą autonomię.

Co do techniki zaświadczeń wywozowych, to ankieta stwierdza, że zaświadczenia wywozowe wydawane są częstokroć zapóźno. Hamuje to szczególnie eksport przez porty polskie. Odprawa celna w porcie odbywa się bowiem dopiero w momencie załadowania zboża na statek. Przedtem ładunek musi być skompletowany w ilości przynajmniej kilkuset wagonów na składzie portowym, co wymaga stosunkowo długiego czasu. Dlatego konieczne jest wydawanie zaświadczeń z terminem ważności na 3, a przynajmniej na 2 miesiące.

Zaświadczenia winny być wydawane w zależności od zdolności eksportowej danej firmy. Przy obecnym systemie wydawania zachodzą dość częste wypadki, że niektóre firmy nie wykorzystują przydzielonych zaświadczeń, inne zaś nie mogą wykorzystać swych zdolności eksportowych.

Należy zachować ciągłość w wydawaniu zaświadczeń. Obecny stan rzeczy jest taki, że w chwili wydania zaświadczeń mnożą się oferty polskie i cena zboża spada. Gdy zaświadczenia się wyczerpią, kupiec zagraniczny nie otrzymuje ofert mimo zapotrzebowania. Stąd, między innymi, pochodzi niestałość naszych stosunków z odbiorcami zagranicznymi.

Manipulacje z wydawaniem zaświadczeń wywozowych trwają zbyt długo w urzędach celnych, przede wszystkim w Poznańskiej Dyrekcji Cel, tak, że młyny otrzymują zwrot kwitów dopiero po około 14 dniach, podczas gdy w Dyrekcji Gdańskiej czynności te zajmują 2—3 dni.

Wydawanie zaświadczeń na krótki okres czasu uniemożliwia zawieranie transakcji terminowych. Transakcje takie zawierają wobec tego eksporterzy obcy.

Należy zastanowić się, czy nie byłoby celowe, aby w miejsce dotychczasowej praktyki powołane czynniki przedstawiły urzędowi celnym spis firm, upoważnionych do wywozu pewnego kontyngentu premjowanego zboża.

W sprawie składów tranzytowych w portach ankieta stwierdza, że przy obecnym systemie stosowania premij wywozowych przy wywozie zboża zagranicę porty polskie, a więc Gdynia i Gdańsk, są upośledzone w stosunku do portu niemieckiego Szczecina, przez który przechodzi prawie $\frac{1}{2}$ całego wywozu polskiego żyta i około $\frac{1}{3}$ wywozu polskiego jęczmienia, a to dlatego, że brak w Gdyni i Gdańsku zbożowych składów tranzytowych. Przy wysyłce zboża do Szczecina koleją via Drawski Młyn, względnie skutami z Poznania przez Międzychód następuje wydanie

kwitu celnego na premję wywozową na granicy przy odprawie celnej, t. j. w kilka dni po załadowaniu zboża ze stacji polskiej. Inaczej natomiast przedstawia się sprawa Gdańska i Gdyni. Nadesłane zboże z kraju zazwyczaj wyładowywane jest z wagonu lub skutu na skład zbożowy i tu oczekuje na sprzedaż zagranicę i na załadowanie na statek. Fakty przeładowania zboża wprost z wagonu na oczekujący statek w porcie są bardzo nieliczne i nie mogą być brane pod uwagę. Odprawa celna odbywa się dopiero w momencie przeładowania zboża na statek i wtedy następuje wydanie przez właściwy urząd kwitu celnego na premję wywozową. W tych warunkach eksporter polski musi czekać na otrzymanie kwitu celnego przynajmniej 3—4 tygodnie, jeżeli zboże ostatek sprzedane z dostawą bieżącą. Natomiast przy sprzedażach na termin, ewent. w tych wypadkach, kiedy eksporter zboża zgóry nie sprzedał i pragnie przedtem zgromadzić większą partję w Gdańsku, lub też w danym momencie sprzedać ze względu na złą konjunkturę zagraniczną nie może, musi oczekiwać na odbiór premji około 2 miesięcy, a czasem dłużej.

Kupujący zboże w Polsce płaci rolnikowi cenę zagraniczną plus premję wywozową, a ponieważ premja wynosi obecnie 30% ceny żyta franco wagon Gdańsk, eksporter przeciętny posiada uwięzionych w premjach wywozowych stale co najmniej kilkadziesiąt tysięcy złotych przy obrotach średnich, co wpływa wysoce hamująco na rozwój operacji zbożowych.

Ten stan rzeczy dałby się łatwo naprawić, gdyby przywrócono składy tranzytowe w Gdańsku tak, jak to miało miejsce w ubiegłym roku gospodarczym, oraz zezwolono na otwarcie składów tranzytowych w Gdyni, przez którą już zboże polskie zaczyna wychodzić na rynki zagraniczne. Wtedy wydawanie kwitów celnych na premję wywozową następowałoby w tym momencie, w którym zboże zostałoby przeładowane z wagonów, czy też ze skut na skład tranzytowy.

W zakresie techniki handlowej należy—według ankiety—ujednostajnić warunki handlu ziemiopłodami. Dotychczas każda giełda i każdy okrąg izby przemysłowo-handlowej ma własne warunki handlowe. Stwarza to chaos w handlu wewnętrznym i utrudnia kolaborację poszczególnych części kraju ze sobą.

Należy przyspieszyć tempo wykonania wyroków giełdowych sądów rozjemczych.

Należy wprowadzić handel terminowy na krajowych giełdach.

Należy powołać do życia nowe giełdy, głównie giełdę w Wilnie.

Dla usprawnienia giełd należy: 1) znieść podatek obrotowy od transakcji, zawieranych na giełdzie, 2) wprowadzić handel terminowy, 3) udzielić sądom rozjemczym pewnych przywilejów proceduralnych: a) zmiana formy zapisu na sąd rozjemczy, b) prawo sądu rozjemczego do zaopatrzenia własnych wyroków w klauzulę egzekucyjną, c) sąd rozjemczy może przesłuchiwać świadków, rzeczoznawców i strony pod przysięgą, 4) spowodować przystąpienie większej ilości producentów do grona członków giełd, 5) skierować zakupy instytucji państwowych i wojska na giełdy.

Należy zwiększyć udział w zagranicznych dostawach terminowych drogą wzmocnienia firm zbożowych.

Na terenie b. Kongresówki, a w pewnym stopniu i Małopolski tylko nieliczne firmy posiadają magazyny zbożowe z dojazdem kolejowym, a w dodatku magazyny te są za małe. Zamagazynowanie partji 200—300

tonn przedstawia duże rudności. Gdy dowozy zboża są znaczne, a wysyłka natrafia choćby na przejściowe trudności, następuje zator na składach prywatnych i przerwanie zakupów.

Sprawa magazynów przedstawia się jeszcze gorzej u drobnych pośredników, którzy rozporządzają starami śpichrzami o pojemności kilkudziesięciu kwintali. W dni targowe magazyny te są przeładowane ponad normę, co przy dostawach nieco wilgotniejszego zboża pociąga za sobą pogorszenie gatunku, a nawet nadpsucie się zboża.

Należy zdolną młodzież kierować na dłuższe, normalne, a nie wakacyjne praktyki do przedsiębiorstw krajowych i zagranicznych.

Brak dostatecznej ilości fachowców jest większym niedomaganiem handlu zbożowego niż brak kapitału.

Z różnych innych postulatów, wysuniętych przez ankietę, wymienić należy następujące

1.—W interesie handlu indywidualnego należy znieść uprzywilejowanie handlu spółdzielczego pod względem podatkowym i kredytowym. Przy istnieniu przywilejów nie rozwinię się ani spółdzielczy, ani indywidualny zdrowy handel zbożowy.

2.—Należy udostępnić informacje placówek zagranicznych wszystkim eksporterom.

3.—Należy znieść ograniczenia przemiałowe, które bez słuszych potemu powodów obniżają spożycie żyta.

4.—Nie należy stosować żadnych ograniczeń w wywozie otrąb.

5.—Należy dopuścić przedstawicieli handlu zbożowego do Państwowej Rady Rolniczej.

6.—Dotychczasowe statystyki zbożowe są niedokładne, bo rolnicy, obawiając się nadmiernych podatków, nie podają prawdziwych liczb zbiorów i zapasów.

Należałoby dążyć do tego, by wzorem państw innych pojawiały się periodyczne publikacje, obejmujące stwierdzoną powierzchnię zasiewu, przypuszczalny wydatek z ha, przypuszczalny zbiór, spożycie wewnętrzne, nadwyżki lub niedobory. Obliczenia te powinny ulegać ustawicznym poprawkom z powołaniem się na poprzednio podane obliczenia. Bardzo ważne są obliczenia przewidywanej konsumpcji wewnętrznej i pozostałego zapasu zboża na następną kampanję. Te dwie pozycje muszą być rozdzielone, a nie połączone w jedną cyfrę, stanowiącą arytmetyczną różnicę między przychodem zboża (zbiór + przywóz) i rozchodem (wywóz + zasiew).

Należy ogłaszać w „Monitorze Polskim” tygodniowe biuletyny statystyczne transportów kolejowych i żeglugi.

J. Wojtyna

ŻYCIE GOSPODARCZE

ROZWÓJ ILOŚCIOWY PRZEDSIĘBIORSTW W OKRESIE 1927 — 1929. — Ogólna ilość czynnych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych łącznie wynosiła w 1927 r. 651.423 jednostek w rozumieniu ustawy o państwowym podatku przemysłowym, w 1928 r. zaś 659.752, w 1929 r. 642.769. Rozmieszczenie omawianych przedsiębiorstw ilustruje poniższa tablica:

Okręgi izb skarbowych	1927	1928	1929
Białostocka	30.875	30.470	29.409
Kielecka	57.283	55.306	53.725
Krakowska	47.472	50.375	50.143
Lubelska	46.276	45.018	42.907
Lwowska	106.483	110.797	107.914
Łódzka	68.337	67.925	65.173
Poleska	32.386	32.836	31.891
Pomorska	24.592	25.717	25.815
Warszawska Grodzka	49.047	49.436	47.517
„ Okręgowa	50.202	48.643	47.624
Wielkopolska	54.879	56.940	56.238
Wileńska	23.070	21.627	20.812
Wołyńska	31.596	32.539	31.069
Śląski Urząd Wojew.	28.965	32.123	32.532
Ogółem:	651.423	659.752	642.769

Naogół w stosunku do stanu w 1927 r. ilość przedsiębiorstw w 1928 r. zwiększyła się o 8.329 (1,2%), w 1929 r. zaś zmniejszyła się o 8.654 (t. j. o 1,3%).

Biorąc za podstawę 1927 r., wzrost ilości przedsiębiorstw w 1928 r. stwierdzić możemy w następujących okręgach izb: Krakowskiej — 2.903, Lwowskiej — 4.314, Poleskiej — 450, Pomorskiej — 1.125, Warszawskiej Grodzkiej — 389, Wielkopolskiej — 2.061, Wołyńskiej — 943, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — 3.158 przedsiębiorstw. Największa zatem zwyżka nastąpiła w okręgu Izby Lwowskiej, a następnie na G. Śląsku.

Mimo ogólnego zwiększenia się w 1928 r. ilości przedsiębiorstw w niektórych okręgach liczba ich zmalała, a mianowicie: w okręgu Izby Skarbowej Białostockiej ubyło 405 przedsiębiorstw, w okręgu Izby Kieleckiej — 1.977, Lubelskiej — 1.258, Łódzkiej — 442, Warszawskiej Okręgowej — 1.559, Wileńskiej 1.443.

W 1929 r. na ogólne zmniejszenie liczby przedsiębiorstw złożył się ubytek ich w następujących okręgach: Białostockiej Izby Skarbowej, gdzie w porównaniu do stanu w 1927 r. ubyło 1.466 przedsiębiorstw, Kieleckiej — 3.558 przedsiębiorstw, Lubelskiej — 3.369, Łódzkiej — 3.164, Poleskiej — 495, Warszawskiej Grodzkiej — 1.530, Warszawskiej Okręgowej — 2.578, Wileńskiej — 2.258, Wołyńskiej — 527 przedsiębiorstw.

Niemniej jednak również w 1929 r. ilość przedsiębiorstw w niektórych okręgach wzrosła w porównaniu do 1927 r. Są to okręgi izb: Krakowskiej, gdzie przybyło 2.671 przedsiębiorstw, Lwowskiej — 1.431, Pomorskiej — 1.223, Wielkopolskiej — 1.359 i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — 3.567 przedsiębiorstw.

Stopniowy, nieprzerwany w okresie lat 1927 — 1929 wzrost ilości przedsiębiorstw ma miejsce jedynie w okręgu Izby Skarbowej Pomorskiej (24.592 — 25.717 — 25.818) oraz Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (28.965 — 32.123 — 32.535). Nieprzerwanie maleje ilość przedsiębiorstw w okręgach izb: Białostockiej, Kieleckiej, Lubelskiej, Łódzkiej, Warszawskiej Okręgowej i Wileńskiej.

W 1929 r. największa ilość przedsiębiorstw znajdowała się w okręgu Izby Lwowskiej — 107.914 przedsiębiorstw, najmniejsza — 20.812 — w okręgu Izby Wileńskiej. Wobec tego atoli, że okrąg Izby Lwowskiej obejmował wówczas aż 3 województwa (lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie) pierwszeństwo co do najwyższej ilości przedsiębiorstw przypadało właściwie w udziale okręgowi Izby Łódzkiej z jego 64.173 przedsiębiorstwami. Jest to zrozumiałe ze względu na poważne uprzemysłowienie tego okręgu, a w konsekwencji — silną sieć placówek handlowych. Dal-

szereż uczestnictwo poszczególnych okręgów według ilości przedsiębiorstw przypada kolejno na okręgi izb: Wielkopolskiej, Kieleckiej, Krakowskiej, Warszawskiej Okręgowej, a następnie Grodzkiej, Lubelskiej, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Izby Poleskiej, Wołyńskiej, Białostockiej, Pomorskiej i wreszcie Wileńskiej.

Omawiane wyżej dane dotyczą wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych łącznie. Obecnie przechodzimy do badania odrębnie przedsiębiorstw przemysłowych i odrębnie przedsiębiorstw handlowych.

Ilość wykupionych świadectw przemysłowych w latach 1927—1929 przez przedsiębiorstwa przemysłowe ilustruje poniższe zestawienie:

Okręgi izb skarbowych	1927	1928	1929
Białostocka	10.613	9.761	8.815
Kielecka	16.787	14.515	13.546
Krakowska	13.184	13.801	13.228
Lubelska	13.868	11.860	10.774
Lwowska	27.940	27.343	25.764
Łódzka	22.195	21.186	19.850
Poleska	11.696	10.653	9.584
Pomorska	8.682	8.753	8.394
Warszawska Grodzka . .	17.992	18.424	17.058
Okręgowa	13.841	12.105	11.373
Wielkopolska	20.210	20.608	20.187
Wileńska	6.766	5.911	5.455
Wołyńska	8.880	8.732	8.004
Śląski Urząd Wojew. . .	9.398	10.219	10.438
Ogółem:	202.052	193.871	182.470

Z przedstawionego wyżej zestawienia należałoby wyciągnąć wniosek, że ilość czynnych przedsiębiorstw przemysłowych na ogół maleje z roku na rok. W porównaniu bowiem ze stanem w 1927 r. nie wykupiło świadectw przemysłowych na rok 1928—8.181 przedsiębiorstw, t. j. około 4%, na 1929 r. zaś—19.582 przedsiębiorstw, t. j. około 96%. Zdawałoby się zatem, iż w 1929 r. unieruchomiono zgórą 19 tysięcy placówek przemysłowych. Tak pośpiesznie wprowadzony wniosek byłby wręcz fałszywy. W danym wypadku zmniejszenie się ilości wykupionych świadectw przemysłowych nie posiada cech tak ujemnych, jakby wydawać się mogło na pierwszy rzut oka, a to z tego względu, iż źródło spadku ilości świadectw przemysłowych, wykupywanych przez przemysłowe przedsiębiorstwa, leży gdzieindziej.

Poddajemy więc bliższej analizie posiadany materiał cyfrowy, rozkładając go na drobniejsze składniki. Najbardziej interesujący będzie podział przedsiębiorstw przemysłowych na 2 grupy: przedsiębiorstw, zakrojonych na wielką skalę, i przedsiębiorstw mniejszych.

Do przedsiębiorstw większych, poważniejszych zaliczane są zazwyczaj przedsiębiorstwa, wykupujące świadectwa pierwszych 5 kategorii. Pozostałe przedsiębiorstwa przemysłowe, z nielicznymi wyjątkami, uważane są za mniejsze.

Otóż, liczba czynnych przedsiębiorstw przemysłowych I—V kategorii w 1927 r. wynosiła ogółem 7.847, w 1928 r. — 8.783, w 1929 r. wzrosła do 9.122, t. j. o 16% w stosunku do 1927 r.

W poszczególnych okręgach linia rozwoju omawianych przedsiębiorstw przemysłowych kształtowała się następująco:

Okręgi izb skarbowych	1927	1928	1929
Białostocka	233	271	277
Kielecka	830	675	700
Krakowska	551	667	677
Lubelska	241	289	305
Lwowska	759	825	827
Łódzka	1.176	1.387	1.454
Poleska	243	246	284
Pomorska	510	429	461
Warszawska Grodzka . .	825	1.018	1.039
Okręgowa	388	435	477
Wielkopolska	911	1.112	1.155
Wileńska	215	232	202
Wołyńska	151	185	190
Śląski Urząd Wojew. . .	814	1.012	1.074
Ogółem:	7.847	8.783	9.422

W 1928 r. ilość czynnych większych przedsiębiorstw przemysłowych wzrosła w porównaniu do 1927 r. o 936 jednostek, t. j. o 11·9%, w 1929 r. zaś o 1.275 przedsiębiorstw, t. j. o 16·2%.

Największa ilość omawianych przedsiębiorstw położona jest w okręgu Izby Skarbowej Łódzkiej — 1.454, co stanowi około 16% w stosunku do ogólnej ilości tych przedsiębiorstw. Następnie idą kolejno okręgi izb: Wielkopolskiej, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Warszawskiej Grodzkiej, Lwowskiej, Kieleckiej, Krakowskiej, Warszawskiej Okręgowej, Pomorskiej, Lubelskiej, Poleskiej, Białostockiej, Wileńskiej i wreszcie Wołyńskiej. W okręgu tej ostatniej izby ilość większych przedsiębiorstw przemysłowych wnosila w 1929 r. zaledwie 190, co stanowi 2% ogólnej ilości omawianych przedsiębiorstw. Tem niemniej we wszystkich prawie okręgach kresowych daje się zauważyć stopniowy, lecz stały wzrost poważniejszych placówek przemysłowych. Wyjątek stanowi okrąg Izby Wileńskiej, gdzie unieruchomiono w 1929 r. 13 przedsiębiorstw z pośród 215 czynnych w 1927 r.

Przechodząc do drugiej grupy przedsiębiorstw przemysłowych, nazwanych przez nas „mniejszymi”, stwierdzić należy, że przedsiębiorstwa tej grupy bynajmniej nie są likwidowane, a wprost przeciwnie ilość ich w okresie ostatnich 3 lat wzrosła. Nie można jednak obliczenia tych przedsiębiorstw opierać na ilości wykupionych świadectw przemysłowych, w szczególności dotyczy to przedsiębiorstw, zaliczanych uprzednio do VIII kategorii świadectw przemysłowych. Kilkadziesiąt tysięcy takich przedsiębiorstw naskutek korzystnej dla nich interpretacji przez Sąd Najwyższy przepisów art. 8 p. 5 ustawy o podatku przemysłowym oraz rozdz. XIX cz. II lit. c załącznika do art. 23 tejże ustawy nie ma obecnie obowiązku wykupywania świadectw przemysłowych.

Tu właśnie leży przyczyna ogólnego spadku ilości wykupionych świadectw przemysłowych.

Jest to jedyny i wyłączny powód wykazanego na wstępie zmniejszenia się ilości świadectw, wykupywanych przez przedsiębiorstwa przemysłowe. Na potwierdzenie podajemy, iż ilość świadectw przemysłowych VI kat. przemysłowej w 1929 r. zwiększyła się o 104 w porównaniu do 1928 r., ilość zaś świadectw VII kat. w tymże okresie wzrosła o 635. Spadek więc dotyczyć mógł li tylko przedsiębiorstw rzemieślniczych VIII kat., wolnych obecnie od obowiązku wykupywania świadectwa przemysłowego.

Co się tyczy przedsiębiorstw handlowych, to ilość czynnych tego rodzaju placówek wynosiła ogółem, jak następuje:

Okręgi izb skarbowych	1927	1928	1929
Białostocka	20.222	20.709	20.594
Kielecka	40.496	40.791	40.179
Krakowska	34.288	36.574	36.915
Lubelska	32.408	33.158	32.133
Lwowska	78.543	83.454	82.150
Łódzka	46.142	46.739	45.323
Poleska	20.690	22.183	22.307
Pomorska	15.910	16.964	17.421
Warszawska Grodzka . .	31.055	31.012	30.459
Okręgowa	36.361	36.538	36.251
Wielkopolska	34.669	36.332	36.051
Wileńska	16.304	15.716	15.357
Wołyńska	22.716	23.807	23.065
Śląski Urząd Wojew. . .	19.567	21.904	22.094
Ogółem:	449.371	465.881	460.299

We wszystkich prawie okręgach daje się zauważyć kilkuprocentowy w 1928 r. wzrost ilości wykupionych przez przedsiębiorstwa handlowe świadectw przemysłowych, a następnie ich łagodny spadek w 1929 r. Zmniejszenie się ilości przedsiębiorstw handlowych w 1929 r. nie nastąpiło tylko w 3 okręgach: Poleskiej Izby Skarbowej, Pomorskiej oraz Śląskiego Urzędu

Wojewódzkiego — w okręgach tych widoczna jest tendencja stałego wzrostu.

Naogół w 1928 r. ilość przedsiębiorstw handlowych zwiększyła w stosunku do ilości w 1927 r. o 16.510, t. j. o 3,7%, w następnym zaś roku spadła o 5.582, t. j. o 1,2%. Mimo to ilość czynnych w 1929 r. przedsiębiorstw handlowych w porównaniu do ilości w 1927 r. jest wyższa o 10.928, t. j. o 2,4%.

Największa ilość przedsiębiorstw handlowych znajdowała się w 1929 r. w okręgu Izby Skarbowej Lwowskiej — 82.150 przedsiębiorstw. Następnie idą kolejno okręgi izb: Łódzkiej, Kieleckiej, Krakowskiej, Warszawskiej Okręgowej, Wielkopolskiej, Lubelskiej, Warszawskiej Grodzkiej, Wołyńskiej, Poleskiej, Śląskiego Urzędu Wojew., Izby Białostockiej, Pomorskiej, Wileńskiej. Jak widzimy więc, prawie wszystkie nasze kresowe okręgi pod tym względem stoją na szarym końcu.

Jaka jest przyczyna wykazanej wyżej niższej ilości wykupionych przez przedsiębiorstwa handlowe świadectw przemysłowych na 1929 r.? Zniżka ta wprawdzie jest minimalna, wynosi zaledwie 1,2% w stosunku do roku poprzedniego, tem niemniej należy ustalić jej źródło. Inaczej nie mielibyśmy właściwego obrazu linii rozwojowej przedsiębiorstw handlowych.

Podobnie, jak to uczyniliśmy z przedsiębiorstwami przemysłowymi, dzielimy handlowe przedsiębiorstwa na grupy — większych placówek i mniejszych. Do pierwszej grupy zaliczamy przedsiębiorstwa, wykupujące świadectwa przemysłowe I i II kat. handlowej, a więc hurtowe i częściowo półhurtowe, do drugiej zaś pozostałe przedsiębiorstwa III — V kat. handlowej.

Otóż, ilość czynnych przedsiębiorstw handlowych I — II kat. w 1927 r. wynosiła 32.712, w 1928 r. 37.723, w 1929 r. zaś wzrosła do 39.866.

Poniższa tablica ilustruje ilościowy rozwój przedsiębiorstw handlowych I — II kat. w poszczególnych okręgach w okresie ostatnich 3 lat:

Okręgi izb skarbowych	1927	1928	1929
Białostocka	1.499	1.579	1.649
Kielecka	2.442	2.643	2.737
Krakowska	2.245	2.699	2.952
Lubelska	1.526	1.674	1.701
Lwowska	3.259	4.028	3.960
Łódzka	3.049	3.324	3.411
Poleska	1.350	5.550	1.605
Pomorska	1.817	2.114	2.391
Warszawska Grodzka . .	5.170	1.486	5.381
„ Okręgowa	1.743	1.812	1.901
Wielkopolska	3.709	4.548	5.084
Wileńska	1.359	1.343	1.422
Wołyńska	1.161	1.363	1.526
Śląski Urząd Wojew. . .	2.383	3.560	4.149
Ogółem:	32.712	37.723	39.866

Zestawienie to wykazuje, że ilość przedsiębiorstw handlowych większych wzrosła w 1928 r. w stosunku do ilości w 1927 r. o 5.011, t. j. o 15,3%, w 1929 r. zaś o 7.154, t. j. o 22,8% w porównaniu ze stanem w 1927 r.

Największa ilość przedsiębiorstw przybyła w okręgach: śląskim i wielkopolskim. Biorąc za podstawę 1927 r., zwiększenie się ilości przedsiębiorstw I i II kat. handlowej w roku 1929 ustalić można w liczbach absolutnych w okręgu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — 1.763, w okręgu zby Wielkopolskiej — 1.375, Krakowskiej — 707, Lwowskiej — 701, Pomorskiej — 574, Wołyńskiej — 365, Łódzkiej — 362, Kieleckiej — 295, Poleskiej — 255, Warszawskiej Grodzkiej — 211, Lubelskiej — 175, Warszawskiej Okręgowej — 158, Białostockiej — 150, Wileńskiej — 63.

W liczbach względnych wzrost ilości omawianych przedsiębiorstw w 1929 r. w stosunku do ilości w 1927 r. przedstawia się w poszczególnych okręgach, jak następuje: Śląski Urząd Wojewódzki — 77,2%, Izba Wielkopolska — 37%, Pomorska — 31,5%, Krakowska — 31,4%, Wołyńska — 31,4%, Lwowska — 21,5%, Poleska — 18,8%, Kielecka — 12%, Łódzka — 11,8%,

Lubelska — 11,4%, Białostocka — 10%, Warszawska Okręgowa — 9,1%, Wileńska — 4,6%, Warszawska Grodzka — 4,1%.

Co się tyczy terytorjalnego rozmieszczenia powyższych przedsiębiorstw handlowych, to największa ich ilość znajduje się w okręgu Izby Warszawskiej Grodzkiej — 5.381, najmniej zaś w okręgu Izby Wileńskiej — 1.422 przedsiębiorstw.

Przechodzimy do drugiej grupy przedsiębiorstw handlowych, t. j. III — V kategorii, aby tu doszukać się przyczyny ogólnej niższej ilości świadectw przemysłowych, wykupionych na rok 1929 przez przedsiębiorstwa handlowe.

Otóż, według danych statystycznych Ministerstwa Skarbu na rok 1930 wykupiono 230.674 świadectw przemysłowych III kat. handlowej; ilość ta jest wyższa od wykupionych na 1928 r. o 8.885. A zatem tylko przedsiębiorstwa handlowe 2 najniższych kategorii — handel drobny i wędrowny — przyczyniły się do ubytku świadectw przemysłowych. Tłomaczy się to tem, że przedsiębiorstwa powyższe, jako nie posiadające przeważnie stałego miejsca sprzedaży, z łatwością wymykają się z pod kontroli władz skarbowych. Nadto wiele z pośród omawianych przedsiębiorstw upada z tego względu, iż są finansowo zbyt słabe, aby wytrzymać konkurencję handlową przedsiębiorstw, ekonomicznie silniejszych. W wypadku zaś pomyślnego wyniku walki konkurencyjnej, t. j. gdy przedsiębiorstwo nie zanika, lecz rozwija się, przechodzi ono automatycznie do wyższej kategorii świadectw przemysłowych. Zjawisko to jest powszechne i uważane jest za objaw zdrowy. Przegrupowanie przedsiębiorstw z niższych kategorii do wyższych jest pożądane zresztą tak ze względów państwowych, jak też w interesie szerokiej rzeszy konsumentów.

Ciekawe byłoby stwierdzenie, jak wygląda rozwój rachunkowości przedsiębiorstw w okresie ostatnich 3 lat oraz ustosunkowanie się jego do ilościowego rozwoju przedsiębiorstw.

Według danych statystyczno-podatkowych Min. Skarbu dla celów wymiaru państwowego podatku przemysłowego zaofiarowały ksiąg handlowych następujące ilości przedsiębiorstw:

Okręgi izb skarbowych	1927	1928	1929
Białostocka	373	612	837
Kielecka	1.024	1.382	1.321
Krakowska	1.852	2.570	2.933
Lubelska	940	995	1.312
Lwowska	4.272	5.443	5.422
Łódzka	1.722	1.855	1.819
Poleska	309	456	544
Pomorska	1.443	2.240	2.412
Warszawska Grodzka . .	3.718	4.048	4.299
„ Okręgowa	872	982	1.119
Wielkopolska	3.631	4.607	5.444
Wileńska	367	621	509
Wołyńska	311	418	629
Śląski Urząd Wojew. . .	2.597	3.014	2.911
Ogółem:	23.431	29.243	31.509

Jak wynika z powyższej tablicy, w stosunku do 1927 r. ilość przedsiębiorstw, prowadzących księgi handlowe, zwiększyła się w 1928 r. o 5.812, t. j. o 29%, w 1929 r. — o 8.078, t. j. o 34%.

Tendencja zakładania ksiąg, jak widzimy, jest dość silna. Zwłaszcza w okręgach izb: Krakowskiej i Wołyńskiej — wystąpiła ona aż nadto wyraźnie; w okręgu Izby Krakowskiej wzrost w 1929 r. wyniósł aż 58% w stosunku do 1927 r., w okręgu zaś Izby Wołyńskiej przekroczył nawet 100%.

Największa ilość przedsiębiorstw, prowadzących księgi handlowe, znajduje się w okręgu Izby Wielkopolskiej. Na drugim miejscu co do ilości ksiąg stoi okrąg Izby Lwowskiej. Następnie idą kolejno okręgi izb: Warszawskiej Grodzkiej, Krakowskiej, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Pomorskiej, Łódzkiej, Kieleckiej, Lubelskiej, Warszawskiej Okręgowej, Białostockiej, Wołyńskiej, Poleskiej i wreszcie Wileńskiej.

Mimo dość poważnego tempa wzrostu ilości przedsiębiorstw, prowadzących księgi handlowe, stan księgowości w Polsce nie osiągnął jeszcze właściwego poziomu. Wszak ilość przedsię-

biorstw, prowadzących księgi, stanowi zaledwie 64% ilości przedsiębiorstw, zaliczonych przez nas wyżej do grupy przedsiębiorstw większych (I—V kat. przem. i I—II kat. handl.), w stosunku zaś do ogólnej ilości przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych stanowi tylko 4%. Jest to odsetek bardzo niski.

Taki stan wymaga jak najszybszej naprawy. Najbardziej skutecznym bodaj środkiem ku doprowadzeniu ilości ksiąg do poziomu jak najwyższego będzie stosowanie rygorystycznej polityki podatkowej władz w stosunku do przedsiębiorstw, nie prowadzących ksiąg handlowych. Wymaga tego zresztą zasada równomierności opodatkowania, której przestrzeganie winno być niezłomne.

Równomierność opodatkowania zmusza do niejednakowego traktowania pod względem podatkowym przedsiębiorstw, prowadzących księgi handlowe, z przedsiębiorstwami, nie prowadzącymi ich, t. j. z podatnikami, nie dającymi władzom skarbowym możliwości ustalenia faktycznie osiągniętych obrotów i dochodów i przeważnie usiłującymi wprowadzić władze podatkowe w błąd przez wykazanie w swych zeznaniach podatkowych kwot obrotu i dochodu kilkakrotnie niższych od rzeczywistych.

Przedsiębiorstwa, wykazujące na podstawie prowadzonych ksiąg handlowych całkowite sumy obrotów i dochodów, winny być dla wyrównania omawianej różnicy w opodatkowaniu premijowane, winny podlegać lżejszemu obciążeniu podatkowemu w stosunku do przedsiębiorstw, które, nie prowadząc ksiąg, są nieuchwytnie dla fiskusa. Niejednokrotnie sami podatnicy przy dobrej nawet woli nie mogą sobie zdać sprawy z dokonanych obrotów, a tem bardziej z osiągniętych dochodów.

Na tak nieporządną gospodarkę, zwłaszcza w przedsiębiorstwach większych, władze nie powinny patrzeć obojętnie z różnych powodów, i—o ile to nie jest możliwe w inny sposób—to drogą odpowiedniej polityki podatkowej zmusić tego rodzaju przedsiębiorstwa do prowadzenia gospodarki na poziomie, godnym kulturalnego państwa.

W. Bernhardt

UCHWAŁY ZWIĄZKU IZB PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH W SPRAWACH USTAWODAWCZYCH.— Zjazd Związku Izb Przemysłowo-Handlowych R. P. w dn.

9 października r. b. powziął uchwały, ustalające w formie wniosków ustawodawczych stanowisko Związku w tych sprawach które wymienione były w uchwale Zjazdu Związku, odbytego w końcu ub. m., jako wymagające uregulowania drogą dekretów Prezydenta Rzeczypospolitej.

Uchwały Zjazdu, ustalające szczegółowo stanowisko izb przemysłowo-handlowych, dotyczą następujących spraw: 1) doraźnej reformy podatku przemysłowego, 2) nowelizacji ustawy o zapobieganiu upaństwowieniu, 3) nowelizacji ustawy o pobieraniu kar za zwłokę, odsetek za odroczenia, tudzież kosztów egzekucyjnych, 4) nowelizacji ustawy stemplowej, 5) nowelizacji prawa akcyjnego, 6) częściowej nowelizacji ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, 7) wprowadzenia rejestrowego zastawu drzewnego, 8) nowelizacji t. zw. ustawy antyalkoholowej, 9) ramowej ustawy standaryzacyjnej, 10) ujednostajnienia odsetek za zwłokę, pobieranych przez instytucje ubezpieczenia społecznych, 11) zniesienia ustawy o lichwie pieniężnej, 12) zniesienia ustawy o lichwie towarowej, 13) wydania ustawy górniczej.

Poza tem Zjazd zaopiniował projektowaną przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu nowelizację rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o izbach przemysłowo-handlowych.

PRACE EKONOMICZNE W POMORSKIEJ IZBIE ROLNICZEJ.— Najważniejsze zamierzenia Pomorskiej Izby Rolniczej w zakresie działalności Wydziału Ekonomicznego— według przyjętego przez Sekcję Ekonomiczną Izby programu— są następujące:

1) wydanie drukiem statystyk już opracowanych, a więc: mleczarskiej i maszyn rolniczych; dokończenie opracowania statystyki najodpowiedniejszej wielkości i formy gospodarstwa rolnego na Pomorzu;

2) zapoczątkowanie badań nad opłacalnością produkcji rolnej, kosztami produkcji oraz badań nad najodpowiedniejszym typem mleczarni dla Pomorza i nad racjonalnem rozmieszczeniem mleczarni na Pomorzu;

3) organizacja zbytu produktów gospodarstw rolnych, szczególnie zaś organizacja zbytu jaj i ziemniaków na rynku wewnętrznym i dla celów eksportowych, oraz doprowadzenie do koncentracji w jednej organizacji handlowej zbytu masła.

Sekcja Ekonomiczna P. I. R. na ostatniem swem posiedzeniu rozważyła sprawę eksportu gęsi w tym sensie, by nasze kupaństwo i spółdzielnie mogły skutecznie współzawodniczyć z zagranicznymi importerami, zgodziła się na projekt organizacji zbytu ziemniaków na Pomorzu, w końcu zaakceptowała projekt nowelizacji ustawy o podatku dochodowym, który Izba przedstawi Ministerstwu.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ

GÓRNICCTWO WĘGLOWE

PRZEMYSŁ WĘGLOWY W LIPCU 1930 R.— Wydobycie węgla kamiennego w lipcu 1930 r. w porównaniu z lipcem 1929 r. oraz przeciętnem miesięcznym wydobyciem w 1913 r. ilustruje tablica I.

Tablica I

Wydobycie węgla kamiennego — w lipcu 1930 r.

REJONY WĘGLOWE	Lipiec				1913 Przeciętne miesięczne wydobycie tonn	Od początku roku do końca lipca				
	1930		1929			1930		1929		1913
	tonn	1913= 100	tonn	1913= 100		tonn	1913= 100	tonn	1913= 100	
Rejon śląski:										
razem	2,289.105	85·36	3,027.691	112·90	2,681.842	15,6 5.942 ¹⁾	83·61	19,219.741	102·38	18,772.894
przeciętna dzienna . . .	84.782	78·51	112.137	103·84	107.994	89.691	83·05	110.458	102·28	107.994
Rejon dąbrowski:										
razem	538.801	94·81	777.049	136·74	568.267	3,670.884	91·51	4,971.466	123·93	4,011.463
przeciętna dzienna . . .	19.955	86·32	28.779	124·50	23.116	20.976	90·74	28.572	123·60	23.116
Rejon krakowski:										
razem	147.145	89·60	219.477	133·64	164.233	1.120.968	97·51	1.612.344	140·25	1.149.631
przeciętna dzienna . . .	5.450	82·41	8.129	122·92	6.613	6.406	96·87	9.266	140·12	6.613
Ogółem w Państwie:										
razem	2,975.051	87·13	4,024.217	117·86	3,414.342	20,487 794 ¹⁾	85·60	25,803.551	107·91	23,933.988
przeciętna dzienna . . .	110.187	80·01	149.045	103·22	137.723	117.073	85·01	148.296	107·68	137.723

¹⁾ Liczba poprawiona.

Wzrost względnie spadek wydobycia węgla kamiennego w lipcu 1930 r. w zestawieniu z czerwcem 1930 r. oraz lipcem 1929 r. wykazują następujące liczby:

W s t o s u n k u :

Rejony	do czerwca 1930 r.		do lipca 1929 r.	
	tonn	%	tonn	%
Śląski	+ 322.359	16'39	— 738.586	25'40
Dąbrowski	+ 62.161	13'04	— 238.248	30'66
Krakowski	+ 13.180	9'83	— 72.322	32'96
Ogół. w Państwie:	+ 397.700	15'43	— 1.049.166	26'93

Ogólne wydobycie węgla kamiennego w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z czerwcem zwiększyło się o 397.700 t, t. j. o 15'43%. Ten stosunkowo znaczny wzrost wydobycia, wyrażony w liczbach bezwzględnych, nie oznacza jednak poprawy konjunktury w przemyśle węglowym, a należy wyłącznie przypisać większej w lipcu o 4 ilości dni roboczych (27 wobec 23 w czerwcu).

Przeciętne dzienne wydobycie w lipcu wynosiło 110.187 t, a zatem zmniejszyło się o 1.872 t w stosunku do czerwca.

Ogólny zbyt węgla kamiennego w lipcu wynosił 2,697.824 t, t. j. zwiększył się w porównaniu z czerwcem o 371.632 t.

Zapasy węgla kamiennego na zwałach kopalnianych, jak to wynika z tablicy II, zmniejszyły się o 32.629 t, wynosząc w końcu miesiąca 2,104.965 t.

Wzrost zbytu krajowego i eksportu w lipcu w stosunku do czerwca ilustruje poniższe zestawienie:

Rejony	Zbyt w kraju		Eksport	
	tonn	%	tonn	%
Śląski	+ 147.316	11'51	+ 154.060	11'91
Dąbrowski	+ 42.176	11'49	+ 16.361	11'14
Krakowski	+ 11.579	10'98	140	11'98
Ogół. w Państwie:	+ 201.071	11'46	+ 170.561	11'80

Obrót węgla kamiennego, koksu, brykietów i węgla brunatnego — w lipcu 1930 r.
(w tonnach)

Tablica II

REJONY WĘGLOWE	Pozostałość z poprzed. miesiąca	Wydobycie	Do dyspo- zycji ¹⁾	R O Z C H Ó D							Ogółem	Pozos. na zwałach na następ. miesiące
				Z B Y T			Z U Ż Y C I E					
				W kraju	Zagra- nicę	Razem	Cele własne	Deputaty	Razem			
WĘGIEL KAMIENNY												
Rejon śląski	1,550.241	2,289.105	3,845.980	1,123.035	960.341	2,083.376	169.581	33.957	223.537	2,306.913	1,539.067	
% rozchodu	67'20	99'23	166'71	48'68	41'63	90'31	8'22	1'47	9'69	100'00	66'71	
% wydobycia	67'72	100'00	168'01	49'06	41'95	91'01	8'28	1'49	9'77	100'78	67'23	
Rejon dąbrowski	541.291	538.801	1,078.948	324.146	159.303	483.449	53.406	10.377	63.783	547.232	531.716	
% rozchodu	98'91	98'46	197'16	59'23	29'11	88'34	9'76	1'90	11'66	100'00	97'16	
% wydobycia	100'46	100'00	200'25	60'16	29'56	89'72	9'91	1'93	11'84	101'56	98'69	
Rejon krakowski	46.062	147.145	192.971	130.154	845	130.999	23.405	4.385	27.790	158.789	34.182	
% rozchodu	29'01	92'67	121'53	81'97	0'53	82'50	14'74	2'76	17'50	100'00	21'53	
% wydobycia	31'30	100'00	131'14	88'45	0'57	89'02	15'91	2'98	18'89	107'91	23'23	
Ogółem w Państwie	2,137.594	2,975.051	5,117.899	1,577.335	1,120.489	2,697.824	266.391	48.719	315.110	3,012.934	2,104.965	
% rozchodu	70'95	98'74	169'86	52'35	37'19	89'54	8'84	1'62	10'46	100'00	69'86	
% wydobycia	71'85	100'00	172'03	53'02	37'66	90'68	8'95	1'64	10'59	101'27	70'76	
K O K S												
Rejon śląski	260.992	122.406	383.398	99.526	22.118	121.644	41	—	41	121.685	261.713	
% rozchodu	214'48	100'59	315'07	81'79	18'18	99'97	0'03	—	0'03	100'00	215'07	
% produkcji	213'22	100'00	313'22	81'31	18'07	99'38	0'03	—	0'03	99'41	213'81	
B R Y K I E T Y												
Rejon śląski	16.777	16.429	32.918	15.334	177	15.511	—	—	—	15.511	17.407	
% rozchodu	108'16	105'92	212'22	98'86	1'14	100'00	—	—	—	100'00	112'22	
% produkcji	102'12	100'00	200'37	93'33	1'08	94'41	—	—	—	94'41	105'96	
WĘGIEL BRUNATNY												
Rejon zawiercki	238	4.647	4.885	4.156	—	4.156	408	122	530	4.686	199	
Rejon wschodnio-ma- łopolski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rejon poznańsko-po- morski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ogółem w Państwie:	238	4.647	4.885	4.156	—	4.156	408	122	530	4.686	199	
% rozchodu	5'08	99'17	104'25	88'69	—	88'69	8'71	2'60	11'31	100'00	4'25	
% wydobycia	5'12	100'00	105'12	89'43	—	89'43	8'78	2'63	11'41	100'84	4'28	

¹⁾ Z uwzględnieniem przypisów i skreśleń przy sprawdzaniu zapasów oraz obrotu między kopalniami.

Zbyt węgla w kraju według odbiorców ilustruje tablica III. W miesiącu sprawozdawczym nastąpił dalszy sezonowy wzrost zapotrzebowania przez przemysł cementowy i rolniczy; bardzo silnie wzrosły dostawy dla cukrowni, które groma-

dzą zapasy w przygotowaniu do kampanji jesiennej. Natomiast zapotrzebowanie na węgiel opałowy i dostawy dla kolei nie wykazały znaczniejszej poprawy. Ogólny zbyt krajowy w lipcu w stosunku do czerwca zwiększył się o 11,46%.

Zbyt węgla kamiennego w Kraju — w lipcu 1930 r.

Tablica III

(według odbiorców)

RODZAJ ODBIORCÓW	1 9 3 0						1 9 2 9			
	lipiec		czerwiec		od pocz. roku		lipiec		od pocz. roku	
	tonn	%	tonn	%	tonn	%	tonn	%	tonn	%
I.—Przemysł										
Metalurgiczny — żelazny	106.698	6'77	98.130	7'13	808.901	7'81	135.578	6'06	1,096.253	7'07
" — innych metali	74.196	4'70	66.287	4'82	535.831	5'17	82.673	3'69	637.957	4'11
Koksownie	173.724	11'01	158.266	11'50	1,306.246	12'61	213.414	9'54	1,374.441	8'86
Brykciarnie	16.097	1'02	9.280	0'68	114.104	1'10	35.197	1'57	176.281	1'14
Gazownie	18.812	1'19	17.560	1'28	159.172	1'54	26.894	1'20	248.300	1'60
Górnicy (kopalnie rud i kopalnie, nie mające węgla własnego) ¹⁾	9.872	0'63	9.184	0'67	79.637	0'77	11.529	0'52	96.809	0'62
Naftowy	11.024	0'70	8.733	0'64	74.978	0'72	18.359	0'82	138.115	0'89
Solny	10.579	0'67	7.017	0'51	69.801	0'67	14.373	0'64	104.745	0'67
Cementowy, ceramiczny oraz cegielnie i wapienniki	108.641	6'89	96.373	7'00	500.907	4'83	155.027	6'93	785.107	5'06
Obróbczy (metalowy i inny)	9.076	0'58	17.948	1'31	101.647	0'98	13.302	0'59	134.615	0'87
Chemiczny	38.622	2'45	23.555	1'71	274.635	2'65	42.353	1'89	342.066	2'21
Garbarski i przetworów zwierzęcych	1.936	0'12	1.119	0'08	13.100	0'13	3.329	0'15	21.572	0'14
Rolniczy (przetw. rolne, browary, młyny i gorzelnie)	79.349	5'03	69.280	5'03	412.008	3'98	111.583	4'99	685.566	4'42
Cukrowniczy	83.458	5'29	57.857	4'20	232.210	2'24	122.443	5'47	361.437	2'33
Papierniczy	26.217	1'66	27.299	1'98	184.794	1'78	32.306	1'44	210.209	1'36
Włókienniczy	48.648	3'09	42.455	3'09	303.233	2'93	66.451	2'97	575.099	3'71
Inne gałęzie przemysłu	150.046	9'51	134.536	9'76	1,027.609	9'92	175.243	7'83	1,294.708	8'35
Razem przemysł ¹⁾:	966.995	61'31	844.879	61'39	6,198.813	59'83	1,260.054	56'30	8,283.280	53'41
II.—Inni odbiorcy										
Koleje żelazne	222.771	14'12	219.162	15'92	2,041.200	19'70	347.885	15'54	3,100.890	19'99
Zegluga	1.950	0'13	1.045	0'08	7.413	0'07	1.650	0'07	6.171	0'04
Instytucje miejskie (elektrownie, tramwaje, wodociągi i inne — prócz gazowni)	37.560	2'38	26.905	1'96	226.241	2'18	60.830	2'72	392.970	2'53
Wojskowość	37.727	2'39	33.918	2'46	157.874	1'52	16.412	0'73	106.756	0'69
Instytucje państwowe	8.408	0'53	8.223	0'60	52.302	0'51	11.961	0'54	98.846	0'64
Opał domowy ²⁾	129.782	8'23	117.533	8'54	827.352	7'99	251.716	11'25	1,687.188	10'88
Pośrednicy	172.142	10'91	124.599	9'05	849.319	8'20	287.503	12'85	1,832.394	11'82
Razem inni odbiorcy ²⁾:	610.340	38'69	531.385	38'61	4,161.701	40'17	977.957	43'70	7,225.215	46'59
Ogółem w kraju:	1.577.335	100'00	1,376.264	100'00	10,360.514	100'00	2,238.011	100'00	15,508.495	100'00

Eksport węgla według krajów ilustruje tablica IV.

Z danych zestawienia tego wynika, że w lipcu wyeksportowano do krajów północnych o 90.781 t więcej niż w czerwcu, co pozostaje w związku ze zwiększeniem się wysyłki do Danii o 47.975 t, do Szwecji o 23.964 t, na Łotwę o 16.966 t, do Norwegii o 8.296 t, do Estonii o 2.078 t, natomiast zmniejszył się wywóz do Finlandii, Litwy i Kłajpedy. Wywóz do państw sukcesyjnych zwiększył się o 57.015 t, głównie w związku ze zwiększeniem się wysyłki do Austrii. Eksport węgla do innych krajów łącznie z węglem okrętowym zwiększył się o 17.093 t; również zwiększył się wywóz do W. M. Gdańska—o 5.382 t.

Obrót węgla brunatnego w lipcu ilustruje tablica II. Wydobycie węgla brunatnego w lipcu zwiększyło się o 581 t w stosunku do czerwca 1930 r., wynosząc 4.647 t, natomiast w porównaniu z lipcem 1929 r. zmniejszyło się o 1.423 t.

W miesiącu sprawozdawczym rozpoczęto roboty przygotowawcze, mające na celu uruchomienie kopalni węgla brunatnego: „Karol” w Skarżawie Nowej i „Feliks” w Glińsku.

W przemyśle koksarskim, jak to uwidacznia również tablica II, produkcja w lipcu w stosunku do poprzedniego mie-

siąca zwiększyła się o 4.569 t, wynosząc 122.406 t, zmniejszyła się natomiast o 35.745 t w porównaniu z lipcem 1929 r. Ogólny zbyt koksu w miesiącu sprawozdawczym w zestawieniu z czerwcem zwiększył się o 20.784 t.

Produkcja brykietów w lipcu w porównaniu z miesiącem poprzednim zwiększyła się o 7.109 t, natomiast zmniejszyła się o 20.043 t w zestawieniu z lipcem 1929 r. Ogólny zbyt brykietów w lipcu w porównaniu z miesiącem poprzednim zwiększył się o 7.109 tonn.

Liczbę czynnych kopalni węgla kamiennego ilustruje następujące zestawienie:

Rejony	Czerwiec 1930	Lipiec:	
		1929	1930
Śląski	52	54	52
Dąbrowski:			
głębokie	18	19	18
płytkie	12 30	14 33	13 31
Krakowski	8	8	8
Ogółem:	90	95	91

¹⁾ Bez zużycia własnego na cele techniczne kopalni.

²⁾ Bez zużycia własnego na deputaty.

Eksport węgla kamiennego — w lipcu 1930 r.

Tablica IV

K R A J E	1 9 3 0				1 9 2 9				1 9 3 0		1 9 2 9	
	lipiec		czerwiec		lipiec		czerwiec		od początku roku			
	tonn	%	tonn	%	tonn	%	tonn	%	tonn	%	tonn	%
I. — Kraje północne												
Szwecja	283.116	25'27	259.152	27'28	288.688	21'00	285.283	23'14	1.585.549	23'48	1.405.002	18'34
Norwegia	35.415	3'16	27.129	2'86	50.728	3'69	65.788	5'34	343.138	5'08	354.907	4'63
Dania	145.958	13'03	97.983	10'31	168.872	12'28	185.199	15'02	868.843	12'87	961.326	12'55
Finlandja	50.111	4'47	53.917	5'68	48.713	3'54	56.319	4'57	208.252	3'08	214.003	2'80
Łotwa	47.477	4'24	30.511	3'21	51.436	3'74	47.410	3'84	374.318	5'54	288.305	3'76
Litwa	7.615	0'68	9.520	1'00	14.981	1'09	11.712	0'95	45.036	0'67	44.901	0'59
Estonja	2.078	0'18	—	—	—	—	1.755	0'14	4.881	0'07	6.944	0'09
Klajpeda	200	0'02	2'987	0'32	4.816	0'35	7.730	0'63	9.236	0'14	40.706	0'53
Razem:	571.970	51'05	481.199	50'66	628.234	45'69	661.196	53'63	3.439.253	50'93	3.316.094	43'29
II. — Państwa sukcesyjne												
Austria	169.592	15'13	123.772	13'03	261.072	18'99	183.557	14'89	1.012.557	15'00	1.665.878	21'75
Węgry	48.113	4'30	38.644	4'07	101.073	7'35	69.685	5'65	194.715	2'88	464.529	6'06
Czechosłowacja	63.334	5'65	61.508	6'47	81.717	5'94	68.923	5'59	410.696	6'08	562.055	7'34
Razem:	281.039	25'08	223.924	23'57	443.862	32'28	322.165	26'13	1.617.968	23'96	2.692.462	35'15
III. — Inne kraje												
Francja	66.426	5'93	51.313	5'40	78.575	5'72	62.925	5'10	447.859	6'63	379.267	4'95
Włochy	37.242	3'32	35.424	3'73	46.343	3'37	23.466	1'90	266.884	3'95	301.940	3'94
Algier	5.000	0'45	—	—	—	—	—	—	9.630	0'14	16.037	0'21
Jugosławia	11.100	0'99	12.892	1'36	21.528	1'57	21.445	1'74	50.093	0'74	—	—
Rumunia	8.014	0'71	7.607	0'80	10.097	0'73	10.772	0'87	41.680	0'62	86.328	1'13
Szwajcaria	11.956	1'07	10.906	1'15	10.760	0'78	11.283	0'92	72.537	1'08	58.147	0'76
Holandja	4.963	0'44	6.203	0'65	15.930	1'16	4.619	0'37	28.358	0'42	87.846	1'15
Belgia	3.202	0'29	3.013	0'32	—	—	1.502	0'12	30.622	0'45	45.568	0'59
Niemcy	401	0'04	128	0'01	515	0'04	204	0'02	1.278	0'02	10.052	0'13
Z. S. R. R.	4.516	0'40	—	—	—	—	2.900	0'24	26.877	0'40	2.865	0'04
Brazylja	—	—	6.303	0'67	—	—	—	—	9.357	0'14	10.510	0'14
Islandja	—	—	2.880	0'30	—	—	2.305	0'19	24.015	0'36	6.166	0'21
Hiszpanja	—	—	—	—	—	—	—	—	2.255	0'03	—	0'08
Razem:	152.820	13'64	136.669	14'39	183.748	13'37	141.421	11'47	1.011.445	14'98	1.021.176	13'33
IV. — W. M. Gdańsk	27.618	2'46	22.036	2'32	36.011	2'62	24.692	2'00	137.892	2'04	219.194	2'86
V. — Węgiel okrętowy	87.042	7'77	86.100	9'06	83.004	6'04	83.384	6'77	545.822	8'09	411.432	5'37
Ogółem:	1.120.489	100'00	949.928	100'00	1.374.859	100'00	1.232.858	100'00	6.752.380	100'00	7.660.358	100'00

Stan zatrudnienia, wydajność i zarobki robotnicze w Kopalniach węgla kamiennego — w lipcu 1930 r.

Tablica V

T R E Ś Ć	R e j o n y:			Całe Państwo		
	Śląski	Dąbrowski	Krakowski			
I. — Stan zatrudnienia						
Liczba dni roboczych	27	27	27	27		
Liczba dniówek odrobionych	zwykłych	1.644.367	516.395	152.245	2.313.007	
	nadliczbowych	67.911	34.804	4.906	107.621	
Liczba dniówek opuszczonych	ogółem	512.334	176.302	61.669	750.305	
	w tem z przyczyn niezależnych od robotnika	338.862	114.766	44.098	497.726	
Liczba robotników, zapisanych z końcem miesiąca	79.841	25.664	8.075	113.580		
Liczba robotników przeciętnie zatrudnionych	ogółem	79.878	25.656	7.923	113.457	
	na dole	ogółem	56.307	15.739	5.151	77.197
		mężczyzn w tem: górników młodoc.	16.991	3.178	1.597	21.766
		razem	33	14	—	47
	na powierzch.	ogółem	56.340	15.753	5.151	77.244
		mężczyzn w tem: kobiet młodoc.	21.132	8.499	2.420	32.051
razem		2.300	1.296	296	3.892	
		106	108	56	270	
		23.538	9.903	2.772	36.213	

Na 1 przeciętnie zatrudnionego robotnika przypada dniówek	zwykłych odrobionych	20'59	20'13	19'22	20'39				
	nadliczbowych	0'85	1'29	0'62	0'95				
	opuszczonych	6'41	6'87	7'78	6'61				
Liczba urzędników	technicznych	3.423	862	291	4.576				
	biurowych	1.615	393	196	2.204				
	razem	5.038	1.255	487	6.780				
II. — W y d a j n o ś ć r o b o t n i c z a									
Wydajność pracy (wydobyte na robotniko-dniówkę)—kg	górnika	6.550	9.019	5.121	6.762				
	załogi na dole	1.955	1.705	1.554	1.881				
	całej załogi	1.337	978	936	1.229				
III. — Z a r o b k i r o b o t n i c z e									
Średni zarobek robotnika na 1 dniówkę — \bar{x}	o d r o b i o n a	z a n o r m a l n ą p r a c ę w y k o n a n ą ¹⁾	na dole	górnika	12'42	11'07	9'33	12'03	
				mężczyzn	9'90	7'88	7'41	9'35	
				młodoc.	3'37	3'11	—	3'28	
			na powierzch.	mężczyzn	8'69	6'68	6'20	7'96	
			kobiet	3'80	3'39	3'16	3'62		
			młodoc.	2'09	2'82	2'41	2'46		
			ogółem	mężczyzn	9'54	7'41	6'97	8'90	
			młodoc.	2'34	2'86	2'41	2'56		
			cała załoga	9'36	7'18	6'78	8'70		
		z a r o b e k w g o t ó w c e ²⁾	na dole	górnika	13'22	13'12	10'81	13'05	
			mężczyzn	10'48	9'34	8'42	10'13		
			młodoc.	3'46	3'31	—	3'40		
			na powierzch.	mężczyzn	9'40	8'13	7'20	8'89	
		kobiet	3'99	3'86	3'37	3'90			
		młodoc.	2'12	3'09	2'57	2'60			
		ogółem	mężczyzn	10'16	8'86	7'97	9'73		
		młodoc.	2'38	3'11	2'57	2'71			
		cała załoga	9'97	8'59	7'75	9'51			
		o p ł a c o n ą	c a ł k o w y z a r o b e k ³⁾	na dole	górnika	13'90	13'53	11'33	13'68
				mężczyzn	11'05	9'74	8'82	10'65	
				młodoc.	3'46	3'44	—	3'45	
			na powierzch.	mężczyzn	9'89	8'50	7'44	9'32	
		kobiet	4'26	4'09	3'58	4'15			
		młodoc.	2'12	3'17	2'65	2'66			
	ogółem	mężczyzn	10'71	9'25	8'31	10'22			
	młodoc.	2'38	3'20	2'65	2'76				
	cała załoga	10'51	8'97	8'08	10'00				
Obliczony przeciętny miesięczny dochód robotnika — \bar{x}	na dole	górnika	301'70	273'09	214'45	291'12			
		mężczyzn	238'93	206'97	167'77	227'67			
		młodoc.	61'64	84'14	—	68'34			
	na powierzch.	mężczyzn	237'88	217'76	180'07	228'18			
	kobiet	93'78	90'72	78'69	91'61				
	młodoc.	47'94	74'70	53'88	59'88				
	ogółem	mężczyzn	238'64	210'75	171'70	227'82			
	młodoc.	51'19	75'79	53'88	61'13				
	cała załoga	234'15	204'05	167'40	222'68				
Sumaryczny całkowity zarobek całej załogi — \bar{x}					18,703.196	5,235.071	1,326.272	25,264.539	
IV. — S k ł a d k i u b e z p i e c z e n i o w e									
Składki ubezpieczeniowe ze strony robotnika na dniówkę opłaconą — \bar{x}	na dole	górnika	1'19	0'77	0'58	1'09			
		mężczyzn	1'06	0'56	0'49	1'93			
		młodoc.	0'23	0'14	—	0'20			
	na powierzch.	mężczyzn	0'90	0'48	0'40	0'74			
		kobiet	0'48	0'22	0'27	0'38			
		młodoc.	0'14	0'18	0'31	0'19			
ogółem	mężczyzn	1'01	0'53	0'46	0'87				
młodoc.	0'16	0'18	0'31	0'19					
cała załoga	1'00	0'51	0'45	0'85					
Sumaryczne składki ubezpieczeniowe całej załogi — \bar{x}					1.775.706	299.402	73.914	2.149.022	

¹⁾ Jest to przeciętny zarobek na dniówkę odrobioną normalną lub akordową, bez dodatków za pracę nadliczbową, jak również bez wszelkich innych dodatków, lecz łącznie ze składkami ubezpieczeniowymi robotników.

²⁾ Obejmuje przeciętny zarobek na dniówkę odrobioną normalną lub akordową, dodatek za pracę nadliczbową i dodatek rodzinny.

³⁾ Jest to zarobek za pracę normalnie wykonaną łącznie z dodatkami: za pracę nadliczbową i rodzinnym, wartością węgla deputatowego, zapłatą za dniówki urlopowe i składkami ubezpieczeniowymi robotników, obliczony za 1 dniówkę opłaconą.

Z dniem 1 lipca b. r. w rejonie dąbrowskim wznowiono wydobycie na kopalni „Porąbka”.

Stan zatrudnienia, wydajność pracy i zarobki robotnicze w kopalniach węgla kamiennego w lipcu 1930 r. ilustruje następująca tabela.

Liczba wszystkich dniówek odrobionych w kopalniach węgla kamiennego w lipcu 1930 r. w porównaniu z czerwcem wzrosła o 273.623, czyli o 12·74%, do czego przyczynił się wzrost dniówek zwykłych odrobionych o 298.284, czyli o 14·81%, przy spadku ilości dniówek nadliczbowych o 24.661, czyli o 18·64%. Zwiększenie się ilości dniówek odrobionych było spowodowane większą (o 4) ilością dni pracy.

Ilość dniówek opuszczonych w lipcu w porównaniu z czerwcem wzrosła o 151.937, czyli o 25·39%, głównie z powodu zwiększenia się ilości dniówek straconych z przyczyn niezależnych od robotnika (t. zw. świętówek), która wzrosła o 137.571, czyli o 38·20%, a mianowicie w rej. śląskim o 92.531, czyli 37·56%, w rej. dąbrowskim o 32.659, czyli o 39·78%, i w rej. krakowskim o 12.381, czyli o 39·04%.

Stosunek wszystkich dniówek opuszczonych do wszystkich odrobionych wynosił w lipcu 31·00%. Stosunek dniówek nadliczbowych do wszystkich dniówek odrobionych stanowił 4·45%.

Liczba przeciętnie zatrudnionych robotników w lipcu wynosiła 113.457, czyli spadła o 155 osób, t. j. o 0·14% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

Przeciętne wydobycie węgla na jedną robotniko-dniówkę wzrosło o 29 kg i wynosiło 1.229 kg.

Przeciętne całkowite zarobki mężczyzn na jedną dniówkę opłaconą w lipcu w stosunku do czerwca w rej. śląskim wzrosły o 0·09%, w rej. dąbrowskim zmniejszyły się o 0·32% i w rej. krakowskim o 0·36%.

Przeiętny miesięczny dochód dorosłego mężczyzny w kopalniach węgla kamiennego w lipcu w porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększył się: w rej. śląskim o 13·17%, w rej. dąbrowskim o 10·78% i w rej. krakowskim o 10·81%.

ROLNICTWO

POD REDAKCJA MINISTERSTWA ROLNICTWA

KONFERENCJA PAŃSTW ROLNICZYCH W BUKARESZCIE.

— Dnia 18 października r. b. zbiera się w Bukareszcie druga konferencja państw rolniczych Europy Środkowo-Wschodniej — w tymże składzie, co sierpniowa konferencja w Warszawie. Poza jednak przedstawicielami Polski, Czechosłowacji, Jugosławii, Węgier, Łotwy, Estonii, Rumunii i Bułgarii w konferencji bukareszteńskiej weźmie przypuszczalnie udział i Litwa, która wprawdzie nie przybyła z przyczyn politycznych na konferencję warszawską, brała jednak niemniej udział w pierwszych luźnych obradach państw rolniczych Europy w Genewie podczas konferencji „w sprawie zespolenia akcji gospodarczej” w lutym i marcu r. b., a więc merytorycznie poczuwa się ze wspomnianymi powyżej państwami do łączności. Czy i o ile w konferencji bukareszteńskiej weźmie udział Finlandja, która, jak wiadomo, w konferencji warszawskiej uczestniczyła w charakterze obserwatora tylko, dotychczas niewiadomo.

Jakie jest założenie konferencji bukareszteńskiej? Jeśli rzucimy okiem na rezolucję konferencji warszawskiej, a mianowicie na ich punkt 7, to widzimy tam, iż państwa, zgromadzone w Warszawie, uznały „konieczność stworzenia Stałego Komitetu Badań Gospodarczych, który składałby się z przedstawicieli tych państw”. Komitet ten miałby za zadanie „koncentrowanie wszystkich prac, które tyczą się przeprowadzenia przyjętych przez konferencję warszawską jak również i przyszłych rezolucyj, oraz przygotowywanie tego rodzaju rezolucyj”. Przed dn. 1 października r. b. poszczególne rządy, które wzięły udział w konferencji warszawskiej, mianowały swych przedstawicieli w Komitecie. Przedstawiciele ci, zgodnie z rezolucjami konferencji warszawskiej, mieliby „zebrać się w najbliższym czasie, wypracować statut Komitetu i przystąpić do przeprowadzenia rezolucyj niniejszej konferencji”.

Tak więc konferencja bukareszteńska z punktu widzenia formalno-prawnego będzie „konferencją” tylko do chwili uchwalenia przez nią statutu Stałego Komitetu Badań Gospodarczych, poczem przekształci się już sama przez się we wspomniany Komitet. Dlatego też kwestja statutu Komitetu stać musi na pierwszym

planie zadań zjazdu w Bukareszcie. Aby statut ten mógł odpowiadać zarówno realnym potrzebom współpracy państw rolniczych Europy Środkowo-Wschodniej, jak i brzmieniu rezolucji konferencji warszawskiej, musi on dość silnie łączyć wspomniane państwa, nie uszczuplając, rzecz prosta, jednocześnie ani na jotę ich suwerenności. Nie należy zapominać, iż w tymże p. 7 rezolucji konferencji warszawskiej uczestnicy jej zgodzili się na zbieranie dorocznych zgromadzeń odpowiedzialnych kierowników ich polityki gospodarczej, przy czem najbliższe zgromadzenie takie dojdzie do skutku, rozumie się, dopiero na jesieni 1931 r. Jako pomost, łączący te zgromadzenia ministrów lub innych równorzędnych kierowników polityki gospodarczej wspomnianych państw, pomyślany jest ów Stały Komitet Badań. W zasadzie zatem nie może mieć on mocy konferencji międzynarodowej, gdyż udział w nim biorą tylko rzeczoznawcy, którzy po zgodzeniu się wspólnie na pewien punkt w dyskusji muszą dopiero przedłożyć w imieniu Komitetu daną uchwałę każdemu ze swych rządów z osobna dla zatwierdzenia. Rozumie się, iż może zająć wypadek tego rodzaju, iż upoważnienie do powzięcia w imieniu rządu decyzji w danej sprawie zostało ich przedstawicielowi udzielone przed zebraniem się Komitetu. W takim razie, o ile wszyscy jego koledzy mają od swych rządów upoważnienie tegoż samego rodzaju, niewątpliwie Komitet zamienia się merytorycznie w stosunku do danej sprawy w konferencję międzynarodową o decyzjach, wiążących już wszystkie uczestniczące w niej rządy.

Gdy jednak statut Komitetu zostanie już opracowany i konferencja bukareszteńska ukonstytuuje się przy jego pomocy jako formalny Stały Komitet Badań Gospodarczych państw Europy Środkowo-Wschodniej, stają odrazu przed tem nowem ciałem inne zadania. Przechodząc po kolei rezolucję konferencji warszawskiej, natrafiamy odrazu w punkcie 3 na kwestję konwencji międzynarodowej przeciwko premjowaniu wywozu produktów rolnych. Konwencja ta (której projekt ma być przedłożony w następstwie Lidze Narodów, aby stał się podstawą ewentualnej konferencji międzynarodowej — już na terenie genewskim)

musi być przygotowana przez specjalną komisję techniczną wraz z wnioskiem co do konieczności jej zawarcia. Rząd polski posiada od konferencji warszawskiej mandat wypracowania odpowiedniego projektu konwencji i zebrania odpowiednich materiałów, umożliwiających jej skomentowanie i poparcie na terenie międzynarodowym. Do Komitetu Badań będzie obecnie należało wysłuchanie sprawozdania polskiego o dotychczasowych pracach nad zebraniem dokumentów oraz nad projektem konwencji antypremjowej, ewentualne zaakceptowanie „en principe” kierunku tych prac oraz wystąpienie z wnioskiem, konstytuującym ową „specjalną komisję techniczną”, która zajmie się dotychczasowymi pracami polskimi nad tą sprawą i po przedyskutowaniu ich przedstawi uzgodniony już między wszystkimi państwami „ententy rolniczej” projekt konwencji międzynarodowej o zniesieniu premij wywozowych w rolnictwie.

Idąc dalej w naszym przeglądzie rezolucyj konferencji warszawskiej, znajdujemy w punkcie 6 znany wniosek o preferencję celną dla produktów rolniczych pochodzenia europejskiego, która miałaby zostać udzielona przez wszystkie państwa naszego kontynentu. Tutaj rezolucja nie mówi wcale o jakichś konkretnych poczynaniach dla osiągnięcia tego celu, ale raczej „stawia sprawę” na forum międzynarodowym przez zawiadomienie o powyższej uchwale Ligi Narodów. Z przebiegu wrześniowego Zgromadzenia Ligi, okazuje się, iż wspomniana rezolucja konferencji warszawskiej była szeroko omawiana i komentowana w oficjalnych i półoficjalnych dyskusjach. Raport P. de Michelisa stwierdza, iż zarówno na komisji gospodarczej, jak i na plenum Zgromadzenia „zastanawiano się, czy należałoby iść ku układowi europejskim (których zakres byłby mniej więcej określony przez liczbę i charakter sygnatarjuszy protokołu o przyszłych rokowaniach, ustalonego w marcu r. b.), czy też raczej ku układowi regionalnym, tworzącym etapy pośrednie”. Uchwały konferencji warszawskiej, reprezentujące pierwszy pogląd, mogą — powiada raport — „znaleźć tylko największą sympatię Zgromadzenia”, jeśli chodzi o... pierwszą ich część, a więc o rezolucje natury organizacyjnej (współpraca nad stworzeniem państwowych organizacji wywozowych, współpraca tych organizacji; budowa śpichrzów, zaliczki na zboże i t. d. i t. d.). Co się natomiast tyczy rezolucji, żądającej preferencji celnej na produkty rolnicze pochodzenia europejskiego, to wprawdzie „przedstawiciele państw europejskich, do których w pierwszym rzędzie zwraca się to żądanie, nie omieszkali oświadczyć, iż byłiby szczęśliwi, gdyby mogli pomóc do poprawy sytuacji gospodarczej krajów rolniczych, ułatwiając im zbyt po cenach umiarkowanych nadwyżek rolniczych, a zwłaszcza nadwyżek zbóż, któremi rozporządzają”, niemniej jednak „niektóre delegacje” sprzeciwiły się wspomnianej rezolucji preferencyjnej konferencji warszawskiej, a delegacje dominjów brytyjskich oraz Indyj wypowiedziały się wogóle przeciwko omawianiu tej sprawy na Zgromadzeniu Ligi.

Ten manewr, który okazałby się zgubny dla wspomianej rezolucji, przyjętej w Warszawie, został udaremniony tak, iż rezolucje Zgromadzenia mówią w rezultacie m. in., iż: „przyjmując do wiadomości wnioski państw, które wzięły udział w konferencji rolniczej w Warszawie, i nie wypowiadając się w spornej kwestji traktowania preferencyjnego, Zgromadzenie stwierdza, iż wnioski te należą do ogólnego programu

organizacji gospodarstwa europejskiego, jak również do dziedziny zjazdów i rokowań, przewidzianych w zakresie protokołu o przyszłych rokowaniach”.

W ten sposób kwestja ogólnoeuropejskiej preferencji na produkty rolnicze będzie rozważana wraz z innymi przy układaniu programu najbliższych rokowań gospodarczych na terenie genewskim. Należy mieć ponadto na uwadze, iż wejść może ona pod obrady już niezadługo, zważywszy, iż w rezolucjach 2-jej komisji mówi się, iż dobrze byłoby, „gdyby z okazji konferencji, która ma się zebrać w listopadzie 1930 r. dla określenia warunków wejścia w życie konwencji handlowej, państwa, biorące udział w konferencji, zechciały się zająć również programem przyszłych rokowań”. W rezolucjach Zgromadzenia zaś mamy punkt, gdzie wyraża się życzenie, „aby Komitet Ekonomiczny w czasie swej najbliższej sesji doprowadził na podstawie odpowiedzi, otrzymanych od państw, reprezentowanych na konferencji, do ustalenia konkretnych wniosków w tym celu, aby Rada Ligi mogła zapewnić bezzwłocznie stopniowe wykonanie programu rokowań”.

Z powyższego wynika niezbicie, że kwestja preferencji nietylko znaleźć się może na konferencji, zwoływanej przez Ligę Narodów w II połowie listopada w sprawie wprowadzenia w życie t. zw. konwencji handlowej z dn. 24 marca r. b. (t. j. zreformowanej konwencji o „rozejmie celnym”), ale że będzie, być może, omawiana już w końcu b. m. na Komitecie Ekonomicznym Ligi, którego obrady rozpoczynają się właśnie dn. 27 b. m. Zachodzi więc potrzeba, aby inicjatorzy całego tego projektu preferencji, t. j. państwa rolnicze Europy Środkowo-Wschodniej — zajęły pewne stanowisko w tej sprawie przed debatami na ten temat w Genewie.

Jest to poza tem o tyle ważne, iż, jak wynika z dyskusji dotychczasowej o preferencji celnej na terenie Zgromadzenia Ligi we wrześniu, poglądy ogółu państw europejskich na tę sprawę nie są uzgodnione. Niezależnie już bowiem od opozycji „zasadniczej” państw zamorskich, przywożących do Europy produkty rolnicze, państw, które uważają (niesłusznie zresztą...), że preferencja celna na rzecz produktów rolnych pochodzenia europejskiego przysporzy im szkód, mamy jeszcze nieuzgodniony pogląd w tej dziedzinie w samej Europie. Istnieje przedewszystkiem kontrowersja pomiędzy postulatem preferencji celnej ogólnoeuropejskiej (tak, jak uchwaliła ją konferencja warszawska) a preferencji celnej w układach regionalnych na terenie Europy. Pierwsza żąda, jak wiadomo, obniżenia o pewien procent ceł na produkty rolnicze w państwach europejskich, przyczem ze zniżek tych korzystałby tylko wywóz rolniczy państw europejskich z pominięciem wywozu zamorskiego do Europy. Druga preferencja — regionalna — przewiduje utworzenie w Europie związków państw, uzupełniających się gospodarczo, przyczem związki te spojone byłyby wzajemnymi zniżkami celnymi na produkty rolnicze i przemysłowe, z których to zniżek inne państwa (zamorskie i europejskie, nie należące do danego układu regionalnego) nie mogłyby korzystać. Ten drugi rodzaj preferencji był ostatnio w Genewie podczas Zgromadzenia Ligi silnie popierany przez delegata Austrii, do którego przyłączył się w imieniu Rzeszy Niemieckiej Dr. Curtius.

Konferencja w Bukareszcie powinna zająć się nieco bliżej sprawą europejskiej preferencji rolniczej. Zwa-

szcza trzeba byłoby ustalić wspólny punkt w dzenia na zarzuty, jakie poczyniono idei takiej preferencji podczas ostatniego Zgromadzenia Ligi, aby móc w listopadzie skutecznie bronić idei tej przy omawianiu programu przyszłych rokowań gospodarczych na konferencji w sprawie „rozejmu celnego” i rokowań z nim związanych.

Czytając dalsze punkty rezolucyj konferencji warszawskiej, znajdujemy w punkcie 8 uchwałę, mówiącą, iż konferencja „stwierdza pożytek, wynikający z zajmowania jednolitego stanowiska we wszystkich sprawach rolniczych, interesujących państwa rolnicze, na terenie międzynarodowym, a specjalnie na terenie Ligi Narodów”. O kilka linii dalej znajdujemy tam poza tem postanowienie, że „państwa, reprezentowane na konferencji, powinny, o ile to możliwe, uzgodnić wszystkie wnioski, dotyczące się rolnictwa, które mają być przedłożone konferencji gospodarczej, mającej zebrać się w listopadzie, stosownie do zlecenia genewskiej konwencji handlowej z dn. 24 marca r. b.”.

Chodzi tu o kwestję wejścia w życie konwencji handlowej z dn. 24 marca r. b. W dotychczasowym okresie jej obowiązywania (jako „gentlemen agreement”) była ona obchodzona konsekwentnie przez cały szereg państw europejskich, które ją podpisały, a które, k rzystając z nieformalnego jej wejścia w życie, regulowały sobie dowolnie swe sprawy celne tak, jakby żadnych gwarancji międzynarodowych przeciwko podwyżkom celnym, zawartych w konwencji handlowej, nie było. To też przyznać trzeba, iż zbyteńnego entuzjazmu ku ratyfikowaniu wspomnianej konwencji niema. Termin składania ratyfikacji określony został na dzień 1 listopada r. b., a dotychczas złożono ich tylko dwie (Belgii i Norwegii), przy czem, jakkolwiek zapowiedziano złożenie jeszcze kilku dalszych, to w każdym razie pozostaną jeszcze bardzo poważne luki. Co więcej, jak przypominamy sobie, Węgry, rozgorycone wyłączeniem ich traktatów dwustronnych z Austrią i Czechosłowacją z pod klauzuli, stabilizującej na rok wszystkie traktaty handlowe, wyłączeniem, dokonaniem na wniosek delegacji austriackiej i czeskiej, konwencji wogóle jeszcze nawet nie podpisały, tworząc w ten sposób pewnego rodzaju stan niepewności w Europie Środkowej. Nad temi wszystkimi wątpliwościami państwa, uczestniczące w konferencji bukareszteńskiej, niewątpliwie będą się musiały zastanowić i, jak powiada rezolucja warszawska, uzgodnić, o ile to będzie możliwe, wszystkie swe wnioski.

Niewątpliwie wreszcie przyjdzie w Bukareszcie do ogólnej wymiany zdań na temat obecnego gospodarczego położenia międzynarodowego. Rezolucje warszawskie mówią przecież o „zajmowaniu jednolitego stanowiska” we wszystkich sprawach międzynarodowych, interesujących państwa rolnicze. A właśnie terazniejsza sytuacja gospodarcza w Europie nasuwa cały szereg zagadnień, domagających się rozwiązania. To też, spodziewać się należy, obrady bukareszteńskie będą wysoce interesujące i wzmocnią jeszcze silniej więzy wspólnych interesów, zadzierzgnięte między państwami Europy Środkowo-Wschodniej w sierpniu na gruncie warszawskim.

Dr. T. Łychowski

X WALNE ZGROMADZENIE MIĘDZYNARODOWEGO INSTYTUTU ROLNICTWA W RZYMIE. — Na dz. 14 października r. b. zwo-

łane zostało X Walne Zgromadzenie Międzynarodowego Instytutu Rolnictwa w Rzymie. Porządek dzienny tego zebrania obejmuje część sprawozdawczą, a mianowicie: sprawozdanie z działalności Instytutu, sprawozdanie administracyjne i finansowe oraz 2 zagadnienia, które są obecnie przedmiotem specjalnego zainteresowania Instytutu: 1) powszechny spis rolniczy — dotychczasowe wyniki oraz prace Instytutu w zakresie wykorzystania zgromadzonych materiałów, 2) działalność Instytutu w zakresie sytuacji światowej w rolnictwie w związku z problemem produkcji i konsumpcji niektórych artykułów rolniczych oraz współpraca w tej dziedzinie z Ligą Narodów.

Ponadto porządek dzienny Walnego Zgromadzenia miał być uzupełniony sprawami, wniesionymi przez rządy poszczególnych państw, należących do Instytutu. Do tej części porządku dziennego Niemcy zgłosiły zagadnienie „znaczenia spółdzielczości rolniczej w dziedzinie modernizacji i organizacji zbytu artykułów rolnych”, oraz Argentyna — „międzynarodowy handel zbożem i kukurydzą oraz środki, zalecane dla obrony interesów producentów i konsumentów”.

Jednocześnie z Walnym Zgromadzeniem odbędą się w Rzymie zebrania Komitetu Ekonomiczno-Rolniczego przy Instytucie oraz Stałej Komisji Międzynarodowej Organizacji Rolniczych.

Łącznie z tegorocznym Walnym Zgromadzeniem obchodzone jest 25-lecie Międzynarodowego Instytutu Rolnictwa, który został założony w dn. 7 czerwca 1905 r. Dla uczczenia tej rocznicy Instytut zaprosił do wzięcia udziału w uroczystości ministrów rolnictwa państw, należących do Instytutu, oraz osoby, które brały udział w konferencji 1905 r.

Polskę reprezentować będą na Zgromadzeniu Instytutu: Minister Rolnictwa, P. L. Janta Polczyński, Dyrektor Departamentu Ekonomicznego M. R., P. A. Rose, Prezes Związku Organizacji Rolniczych R. P., P. K. Fudakowski, oraz Delegat Polski do Komitetu Stałego Międzynarodowego Instytutu Rolnictwa w Rzymie, P. B. Mikulski.

PRZEMYSŁ DRZEWNY A TARYFY KOLEJOWE — p. str. 1864.

POSTULATY W SPRAWIE WYWOZU DREWNA OLSZOWEGO. — W dn. 14/X 1930 r. zakończyła prace komisja, powołana przez Ministerstwo Rolnictwa wskutek uchwał konferencji drzewnej z dn. 8 — 9/IX r. b. w celu zbadania problemu sposobu wykonywania reglamentacji wywozu drewna olszowego oraz regulacji obrotu olszą dyktową. Komisja ta, w skład której weszli przedstawiciele Zrzeszenia Związków Właścicieli Lasów, Rady Naczelnej Związków Drzewnych i Związku Fabrykantów Dykt, doszła po kilkudniowych obradach do następujących wniosków:

Komisja stwierdza, że najważniejszym środkiem uregulowania obrotu drewnem olszowym w ramach obecnego systemu cel wywozowych jest powołanie do życia organizacji handlowej, mającej za zadanie skup olszy dyktowej w kraju, zaopatrywanie w surowiec krajowych zakładów przemysłu dyktowego oraz eksport niesprzedanych nadwyżek zagranicę. Organizacja ta, powołana do życia przez sfery, zainteresowane w obrocie olszą dyktową, musiałaby uzyskać od Ministerstwa Skarbu potrzebne niskocelowe kontyngenty wywozowe oraz winna być wyposażona w odpowiedni kapitał obrotowy, umożliwiający skup względnie zaliczkowanie olszy okrągłej w sezonie jej sprzedaży przez producentów.

Komisja zwraca się do Rady Naczelnej Związków Drzewnych z propozycją powołania do życia komitetu studjów nad tą sprawą, któryby w terminie do dn. 1 stycznia 1931 r. opracował i uzgodnił z zainteresowanymi czynnikami gospodarczymi zarys statutu organizacji, określił sposób jej działania oraz omó-

wił z bankami zasady i rozmiary finansowania organizacji. Licząc się z tem, że zmobilizowanie odpowiednich kapitałów zakładowych i obrotowych w obecnej sytuacji na rynku pieniężnym i przy braku ustawy o rejestrowym zastawie drzewnym nie będzie mogło być dokonane w terminie tak wczesnym, aby projektowana organizacja mogła objąć rolę regulatora obrotu drewnem olszowym już z nastaniem sezonu gospodarczego 1930/31, Komisja proponuje utrzymanie narazie obecnych form reglamentacji wywozu drewna olszowego, przyczem wskazane byłoby wprowadzenie następujących udoskonaleń:

1. — Wykonywanie reglamentacji wywozu drewna olszowego winno się odbywać przy ścisłym współdziałaniu zainteresowanych czynników gospodarczych. W tym celu Rada Naczelna Związków Drzewnych powołać winna do życia Komisję Olszową, złożoną z przedstawicieli własności leśnej, fabryk dykt i handlu olszą, której zadaniem byłoby stawianie wniosków oraz opinjowanie pod adresem Rządu wszystkich ogólnych i konkretnych spraw, związanych z wykonywaniem reglamentacji wywozu olszy.

2. — Zapewnienie fabrykom dykt możliwości zaopatrzenia się w surowiec dokonane być winno przez zwolnienie do eksportu za cłem ulgowem w czasie dokonywania przez te fabryki zakupów surowca tylko takich kontyngentów wywozowych, które odpowiadają przewidywanej nadwyżce eksportowej.

Po dokonaniu zakupów przez przemysł dyktowy pozostałe jeszcze ewentualnie faktyczne nadwyżki winny być również zwolnione do wywozu za cłem ulgowem. Możliwość eksportu nadwyżek olszowych we właściwym czasie winna być zagwarantowana przez następującą procedurę:

Komisja Olszowa komunikuje pod adresem Ministerstwa Przemysłu i Handlu do dn. 10/I przypuszczalną wysokość przewidywanej na bieżący rok gospodarczy nadwyżki eksportowej, opierając się na doświadczeniach z lat ubiegłych oraz na znajomości położenia rynku. Dla umożliwienia dokonania transakcyj próbnych, wyjaśniających koniunktury i cenę, 25% tak ustalonego kontyngentu może być rozdzielone przez Ministerstwo Skarbu tym posiadaczom drewna olszowego, których podania o przydział kontyngentów eksportowych w roku gospodarczym 1930/31 złożone będą do dn. 15/I 1931 r. W dn. 1/III przekazuje Ministerstwo Przemysłu i Handlu Komisji Olszowej wszystkie podania o przydział kontyngentu eksportowego, które zostały złożone do tego czasu. Do tego samego terminu Komisja Olszowa zbierze i sprawdzi dane o zapotrzebowaniu krajowych fabryk dykt. Z porównania obu tych materiałów oraz na podstawie znajomości rynku i wyników z lat ubiegłych Komisja zaproponuje w terminie do dn. 10/III wysokość kontyngentu eksportowego. Kontyngent ten, po zaakceptowaniu go przez Ministerstwo Skarbu, rozdzielony będzie między wszystkich zgłoszonych posiadaczy drewna olszowego w terminie do dn. 20 marca 1931. Petentom, którzy otrzymali w styczniu kontyngent zaliczkowy, potrąca się go przy dokonywaniu przydziału ostatecznego.

Podania o przydział kontyngentów składane być winny do Ministerstwa Przemysłu i Handlu według ustalonych wzorów i zawierać winny deklaracje co do faktycznie posiadanych ilości dyktowego drewna olszowego w roku gospodarczym 1930/31. Wiarygodność tych danych winna być stwierdzona przez władze ochrony lasów; posiadacze olszy dyktowej, nie będący właścicielami lasu, przedstawiają ponadto zaświadczenie o dokonanej sprzedaży, wystawione przez właściciela lasu. Podania, złożone po dn. 1/III, nie powinny być przez Ministerstwo Skarbu uwzględniane.

Po dokonaniu zakupów drewna olszowego przez fabryki krajowe Komisja Olszowa podaje do wiadomości Ministerstwu Skarbu termin, od którego dopuszczalne byłoby wydawanie zezwoleń na wywóz ewentualnie jeszcze pozostałych nadwyżek. Ponadto winny być udzielane w każdym czasie po uprzednim zaopiniowaniu przez Komisję Olszową pozwolenia na niskocłowy wywóz takich partij olszy, która ze względu na swe właściwości techniczne, jakoś lub położenie terytorialne nie jest przedmiotem zakupu przez krajowy przemysł dyktowy.

4. — Regulamin Komisji Olszowej opracuje Rada Naczelna Związków Drzewnych i przedstawi go do aprobaty zainteresowanych ministerstw. Równocześnie ustalona będzie forma współpracy Komisji z temi ministerstwami.

Komisja podaje ponadto do wiadomości, że Zrzeszenie Związków Właścicieli Lasów stanęło na stanowisku, iż jego zdaniem lepszym rozwiązaniem sprawy od ustalonego powyżej sposobu wykonywania reglamentacji kontyngentowej byłaby zasada eksportu bezkontyngentowego, przy równoczesnym zagwarantowaniu nabywcom krajowym równości szans w zaopatrywaniu się w surowiec wobec eksportu olszy zagranicę.

W tym celu proponuje Zrzeszenie Związków Właścicieli Lasów udzielenie bez ograniczeń zezwoleń na wywóz olszy po cłach ulgowych do państw, z którymi Polska zawarła traktaty

handlowe lub specjalne układy, regulujące obrót drewnem olszowym, przy równoczesnym obracaniu wpływów z tych cel wywozowych na premjowanie wywozu dykt w takiej wysokości, aby fabrykant krajowy był w stanie płacić za surowiec cenę nie niższą od nabywcy zagranicznego. W razie niemożności zrealizowania koncepcji premij wywozowych Zrzeszenie Związków Właścicieli Lasów przychyli się do propozycji odpowiedniego zrewidowania wysokości ulgowych cel dla osiągnięcia tego samego celu.

TUCZARNIA DROBIU NA EKSPORT. — Akcja czynników rządowych i społecznych w dziedzinie uszlachetniania eksportu naszych produktów rolnych, pomimo szeregu trudności różnorodnej natury, daje wyniki, świadczące o celowości tej akcji.

Przed niedawnym stosunkowo czasem, z inicjatywy i za finansowaniem poparciem Ministerstwa Rolnictwa, na terenie północnych powiatów woj. pomorskiego powstała spółdzielnia pod nazwą „Gęś Kaszubska”, której zadaniem jest zorganizowanie racjonalnego zbytu gęsi w powiatach kaszubskich, gdzie chów gęsi jest bardzo rozpowszechniony i gdzie stanowią one podstawowe często źródło dochodu tamtejszego rolnika.

Kwestja zorganizowania zbytu dużych ilości gęsi (około 2 miljn. sztuk w ciągu sezonu) stawała się nad wyraz aktualną, gdyż dotąd jedynym źródłem zbytu byli prawie wyłącznie agenci zagranicznych importerów (niemieckich), którzy, zaliczając rolnikom gęsi na wiosnę, dyktowali w sezonie ceny według swego uznania, z oczywistą szkodą dla producenta. Sprawa ta wiąże się również z koniecznością stworzenia warunków, umożliwiających rozbudowę będącego u nas dopiero w początkowym stadium rozwoju eksportu gęsi i innych gatunków drobiu w stanie bitym, gdyż możliwości w tym kierunku wykorzystywało zwykle kupiectwo obce, eksportując od siebie nabyty u nas w stanie żywym i następnie utuczony drób bity.

Utworzenie placówki na Kaszubach, stwarzającej możliwości nabywania jednorazowo większej ilości jednolitego towaru do tuczenia, pociągnęło za sobą możliwość utworzenia kolei przedsiębiorstwa, opartego na inicjatywie i kapitale prywatnym, a mającego za zadanie przetwarzanie surowca, jakim jest drób żywy i nieutuczony, w głównej zaś mierze gęsi z terenu Kaszub.

W Opatówku pod Kaliszem, w budynkach nieczynnej od kilku lat fabryki sukna, zostaje uruchomiona tuczarnia drobiu na eksport. Zaopatrzona w rzeźnię, chłodnię, zamrażalnię, maszyny do mechanicznego skubania drobiu oraz wzorową tuczarnię, przetwórnia jest obliczona na możliwość jednorazowego tuczenia 11.000 szt. gęsi i 7.000 szt. indyków. W celu zapewnienia sobie dostawy kur, zdalnych do tuczenia i eksportu w stanie bitym, przetwórnia posiadać będzie zarodowe kurniki, skąd kurczęta po wylęgu (jednodniówki) będą dostarczane za pośrednictwem miejscowej organizacji rolniczej do okolicznych gospodarstw wiejskich, co przyczyniać się będzie do podniesienia hodowli drobiu i zapewni przetwórnii dostawę odpowiedniej ilości surowca. Ponadto zostaje utworzona hodowla gołębi (rysie) narazie na 1.000 sztuk. Przetwórnia pozostaje w ścisłym kontakcie ze spółdzielnią „Gęś Kaszubska”, w sprawie zaś zapewnienia sobie dostawy indyków nawiązała stosunki z organizacjami rolniczymi na terenie woj. wołyńskiego, gdzie rozpowszechniona jest hodowla indyków.

Przy zapewnieniu sobie odpowiednich źródeł surowca do przerobu, do czego w głównej mierze przyczyniło się utworzenie „Gęsi Kaszubskiej”, nowopowstałe przedsiębiorstwo jednocześnie zajęło się sprawą wynalezienia odpowiedniego rynku zbytu dla wytworzonego produktu. Poczynione starania uwieńczone zostały pomyślnym wynikiem, gdyż nawiązano ścisły kontakt z poważnymi odbiorcami na rynku angielskim, zapewniając sobie netylko odbiór przerobionego towaru, lecz nawet odpowiednią współpracę finansową.

Dalszym etapem racjonalizacji tej gałęzi eksportu będzie utworzenie centralnej organizacji, łączącej nieskoordynowane dotąd poczynania poszczególnych jednostek w dziedzinie eksportu drobiu.

Prace nad utworzeniem takiej organizacji eksporterów już są rozpoczęte i pozwalają na wyrażenie nadziei, że zostaną uwieńczone pomyślnym rezultatem.

E. W.

WSPÓŁPRACA MIĘDZY BEKONIARNIAMI A SPÓŁDZIELNIAMI ZBYTU NA POMORZU. — Staraniem Pomorskiej Izby Rolniczej odbyła się w lokalu Izby w dn. 30 września r. b. konferencja przedstawicieli przemysłu bekonowego i eksporterów trzody i bydła oraz Związku Spółdzielni Zbytu Trzody Chlewnej i Bydła dla omówienia potrzeb przemysłu bekonowego oraz metod współpracy między fabrykami bekonów i kupcami trzody chlewnej a spółdzielniami zbytu trzody chlewnej i bydła.

Po wysłuchaniu odpowiednich referatów i po odbyciu szczegółowej dyskusji stwierdzono, że spółdzielniom zbytu trzody chodzi o zastąpienie pośrednictwa między producentami a fabrykami, a tem samem o umożliwienie rolnikom otrzymania wyższych cen na swój towar, fabrykom zaś o uniknięcie drogiego pośrednictwa.

Dla zaakceptowania potrzeby współpracy między spółdzielniami a fabrykami i dla zapoczątkowania teje akcji uchwalono jednomyślnie wspólną deklarację treści następującej:

1) zebrani uważają za wskazane, aby fabryki bekonów i kupcy trzody chlewnej i bydła nawiązali bezpośrednio stosunki ze spółdzielniami zbytu trzody chlewnej i bydła;

2) na terenach działania spółdzielni fabryki bekonów i kupcy winni wchodzić w stosunki handlowe ze spółdzielniami na zasadzie umów indywidualnych;

3) dla ujednostajnienia form handlu prywatnego ze spółdzielniami — wskazane jest opracowanie ogólnych zasad tego współdziałania, ewentualnie jednolitej umowy ramowej.

H A N D E L

HANDEL ZAGRANICZNY

PREMJE ZBOŻOWE W ROKU GOSP. 1929/30.—W poprzednich zeszytach tyg. „Polska Gospodarcza” (13/1930, str. 569 oraz 25/1930, str. 1109) zostały podane liczby, odnoszące się do akcji premjowania zboża i przetworów młynarskich od początku istnienia premij wywozowych do dn. 25 maja 1930 r. Odnośne rozporządzenie o zwrotach ceł przy wywozie zboża, produktów przemiału oraz siodu, prolongowane do dn. 31 lipca 1930 r., obejmowało cały prawie rok gospodarczy 1929/30 za wyjątkiem paru miesięcy początkowych od zbiorów w 1929 r. (sierpień, wrzesień, październik i połowa listopada 1929 r.), i zakończenie tej akcji z końcem lipca 1930 r. pozwala na zorientowanie się w jej rozmiarach w stosunku do zbiorów tego gospodarczego okresu. Letnie miesiące były poświęcone przygotowaniom dla następnego okresu gospodarczego, w którym został wprowadzony szereg zmian odnośnie gestji stosowania premji zbożowej. Do końca lipca 1930 r. organizacja zwrotów ceł, scharakteryzowana w poprzednich artykułach, zmianom żadnym już nie ulegała.

Stan wydawanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu zaświadczeń, upoważniających do zastosowania zwrotu cła, przedstawiał się w sposób następujący (w tonnach):

	Żyto	Jęczmień	Owies	Mąka	Kasza jęczm.	Ślód	Pszenica
25/V	195.365	139.305	53.270	15.010	50	690	50
1/VI	193.135	143.505	61.565	18.010	50	690	50
8/VI	202.750	146.355	76.065	18.010	50	690	50
15/VI	214.150	149.355	88.100	18.010	50	735	50
22/VI	222.535	150.55	88.100	19.555	50	735	50
29/VI	222.430	155.720	88.100	19.555	50	735	50
6/VII	231.430	155.690	88.055	19.555	50	735	50
13/VII	239.030	155.420	88.055	19.555	50	735	50
20/VII	241.820	155.690	88.055	19.555	50	735	50
31/VII	253.245	155.405	87.690	19.555	50	735	50

Wartość wydanych zaświadczeń w dn. 31 lipca r. b., t. j. w dniu ekspirowania rozporządzenia o zwrotach ceł, wynosiła (w zł):

Żyto	15,194.700
Jęczmień	6,216.200
Owies	3,503.600
Pszenica	3.000
Mąka	1,759.950
Kasza jęczm.	4.500
Ślód	66.150

Razem : 26,748.100

Z tytułu umowy berlińskiej, dotyczącej eksportu żyta, wydanych zostało do dn. 31 lipca zaświadczeń na transakcje, zawierane przez Komisję Żytnią Polsko-Niemiecką, 115.905 tonn, na eksport przez górnośląskie urzędy celne 600 tonn, na eksport przez Urząd Celny Zebrzydowice 6.600 t, przez Urząd Celny Turmont 6.615 t żyta.

Stwierdzony wywóz premjowanych zbóż przedstawiał się, jak następuje (w tonnach):

	Żyto	Jęczmień	Owies	Mąka	Kasza jęczm.	Ślód	Pszenica
25/V	172.238	127.437	37.178	8.178	19'5	390	30'4
1/VI	177.667	129.250	38.708	8.258	19'5	390	30'4
8/VI	182.192	132.003	40.546	8.623	29'5	390	30'4
15/VI	184.365	132.678	43.105	9.478	29'5	390	47'8
22/VI	188.620	133.731	45.939	9.698	29'5	420	47'8
29/VI	196.259	134.719	48.833	10.203	29'5	420	47'8
6/VII	204.361	136.498	49.251	10.548	29'5	420	47'8
13/VII	210.530	137.695	49.771	10.859	29'5	420	47'8
20/VII	215.106	138.900	52.189	11.039	29'5	420	47'8
31/VII	237.960	140.582	54.960	12.845	29'5	480	47'8

Stopień wykorzystania zaświadczeń — w procentach wydanych zaświadczeń — wynosił:

	Żyto	Jęczmień	Owies	Mąka
25/V	89	92	70	54
1/VI	92	90	62	46
8/VI	92	90	53	48
15/VI	86	89	49	53
22/VI	84	88	52	49
29/VI	88	86	55	52
6/VII	88	87	56	54
13/VII	88	89	56	55
20/VII	89	89	59	56
31/VII	94	90	63	65

O ile więc wykorzystanie zaświadczeń na żyto i jęczmień było bardzo znaczne, bo tylko 6 wzgl. 10% zaświadczeń wykorzystanych nie zostało, o tyle forsowanie eksportu owsa i mąki zapomocą rzucania większych ilości zaświadczeń na rynek z końcem maja i z początkiem czerwca nie dało zamierzonych rezultatów wydatnego zwiększenia eksportu i 1/3 zaświadczeń nie została wykorzystana.

Na podstawie stwierdzonego eksportu do dn. 31 lipca r. b. da się obliczyć rzeczywistą wysokość świadczeń Skarbu Państwa na vele eksportu zbóż i przetworów. Świadczenia rzeczywiste wyniosły (w zł):

Żyto	14,277.600
Jęczmień	5,623.272
Owies	2,198.416
Mąka	1,156.077
Kasza jęczm.	2.655
Ślód	43.236
Pszenica	2.868
Razem :	23,304.124

Ogółem premje zbożowe wyniosły od dn. 16 listopada 1929 r. do dn. 31 lipca 1930 r. efektywnie zł 23'3 miljn.

Eksport zbóż przez firmy, domicylowane w poszczególnych dzielnicach, przedstawiał się w dn. 31 lipca r. b. za cały okres działania zwrotów ceł, jak następuje:

	Żyto	Jęczmień	Owies	Mąka
Wojew. zachodnie	114.658'7	76.400'6	31.713'4	6.497'2
" centr. i wsch.	85.086'6	29.612'5	14.166'4	3.507'0
" południowe	3.676'4	19.068'8	1.471'4	1.460'5
W. M. Gdańsk	34.538'3	15.499'9	7.609'2	1.380'6
			% „	
Wojew. zachodnie	48'2	54'4	57'6	50'8
" centr. i wsch.	35'8	21'0	25'8	27'4
" południowe	1'5	13'5	2'7	11'4
W. M. Gdańsk	14'5	11'1	13'9	10'4

Sądzić należy, że liczby faktycznego eksportu przez poszczególne grupy województw powinny być bardzo ważnym wskaźnikiem przy rozdziale zaświadczeń pomiędzy poszczególne firmy.

Eksport zbóż do poszczególnych krajów za cały okres istnienia premij zbożowych w roku gospodarczym 1929/30 (16/XI — 31/VII) przedstawiał się w następujący sposób (w tonnach):

	Zyto	Jęczmień	Owies	Mąka	Słód	Pszenica	Kasza jecz.
Niemcy	75.778·2	30.302·4	15.759·8	3.670·6	90·0	—	—
Danja	50.413·8	48.208·0	13.359·3	1.391·3	—	—	—
Szwajcaria	1.105·3	4.973·5	2.828·5	15·0	—	—	—
Finlandja	12.810·8	535·0	1.533·1	2.544·6	45·0	—	19·5
Anglja	555·0	1.170·0	8.200·4	929·1	—	—	—
Belgja	15.438·9	23.287·6	2.781·4	60·0	165·1	—	—
Estonja	20.509·8	1.155·0	1.331·9	—	—	—	—
Łotwa	20.450·8	408·9	90·0	120·0	—	47·9	—
Holandja	18.104·8	12.175·7	4.373·7	402·2	75·0	—	—
Szwecja	4.053·3	1.473·7	1.135·0	1.304·8	—	—	10·0
Norwegja	3.205·9	1.115·0	255·0	1.465·0	30·0	—	—
Czechosłowacja	1.819·3	89·8	14·0	158·9	—	—	—
Francja	1.648·0	45·0	510·0	—	—	—	—
Austria	775·5	90·5	164·5	349·6	—	—	—
Palestyna	9·9	—	—	70	—	—	—
Meksyk	5·0	—	—	—	—	—	—
Jugosławja	—	—	15·0	—	—	—	—
Egipt	—	—	—	15·6	—	—	—
Włochy	—	—	—	88·2	—	—	—
Wolny Port Gdańsk	6.915·1	9.634·7	1.559·9	278·4	60·0	—	—
Nieoznaczone	4.360·8	5.917·0	1.048·9	45·0	15·2	—	—
	237.960·0	140.581·8	54.960·4	12.845·3	480·4	47·9	29·5

Najważniejszymi odbiorcami zbóż były Niemcy i Danja. Żyta wywieziono do nast. krajów:

Niemcy	31·8%
Danja	20·7,,
Estonja	8·6,,
Łotwa	8·6,,
Holandja	7·6,,
Belgja	6·5,,
Finlandja	5·4,,

W jęczmieniu większym importerem była od Niemiec Danja i te 2 kraje wzięły większą część naszego eksportu jęczmienia:

Danja	34·4%
Niemcy	21·6,,
Anglja	5·9,,
Wolny Port	6·9,,
Nieoznac.	4·2,,
Holandja	3·1,,

W owsie, obok Niemiec i Danji, zajmuje pokaźne miejsce Anglja. Owsa wywieziono do krajów:

Niemcy	28·6%
Danja	24·3,,
Anglja	14·9,,
Holandja	7·9,,
Belgja	5·0,,

Inne kraje odgrywają rolę podrzędną.

Eksport mąki był najbardziej zróżniczkowany, jeśli chodzi o kierunki. Główniejszymi importerami mąki były następujące kraje:

Niemcy	28·7%
Finlandja	19·9,,
Norwegja	11·4,,
Danja	10·9,,
Szwecja	10·1,,
Anglja	7·2,,

Eksport słodu, kaszy jęczmiennej oraz pszenicy był bez znaczenia.

Eksport przez poszczególne urzędy celne wynosił:

	Zyto	Jęczmień	Owies	Mąka	Słód
Drawski Młyn	74.101·9	25.729·1	8.578·4	4.769·9	150·2
Gdańsk	106.347·3	94.356·1	26.294·5	3.550·3	330·2
Międzychód	32.778·0	7.951·0	8.814·6	600·0	—
Leszno	551·5	3.118·9	1.666·5	605·1	—
Miasteczko	967·4	3.338·3	1.045·3	149·8	—
Zbąszyn	415·4	1.295·6	927·4	141·3	—

Turmont	17.810·9	329·3	—	—	—
Ujście	300·6	770·0	—	150·0	—
Raczkki	299·8	731·5	3.961·2	—	—
Grajewo	716·5	119·4	1.325·9	—	—
Rawicz	105·3	134·9	119·8	—	—
Zebrzydowice	2.689·3	180·3	148·6	60·0	—
Chebbie	337·8	158·3	206·6	130·0	—
Zduny	147·9	1.930·4	1.622·4	43·2	—
Chojnice	—	30·0	74·9	—	—
Katowice	—	14·7	30·0	50·0	—
Chorzów	240·4	374·1	89·3	159·5	—
Grudziądz	—	—	—	60·0	—
Bielsko	—	—	—	113·2	—
Przemysł	—	—	—	104·7	—
Sośnia	—	—	—	1.992·0	—
Zabrze	150·0	29·9	15·0	30·1	—
Lubliniec	—	—	30·0	—	—
Oświęcim	—	—	—	60·0	—
Gdynia	—	—	—	76·2	—

Razem: 237.960·0 140.581·8 54.960·4 12.845·3 480·4

Z powyższego zestawienia wynika, jak poważną rolę odgrywa eksport przez porty północne, przyczem zauważyć należy, że znaczna część eksportu kieruje się na Szczecin, który pochłonił większą część eksportu żyta. Przyjmując, że wywóz przez Drawski Młyn, Międzychód, Miasteczko i Ujście obejmował eksport na Szczecin, zaś przez Raczkki i Grajewo na Królewiec, otrzymamy następujący stosunek eksportu przez porty:

	Zyto	Jęczmień	Owies
Gdańsk — tonn	106.347·3	94.356·1	26.294·5
udział w ogólnym eksporcie — %	44·7	67·4	47·8
Szczecin — tonn	118.147·9	37.788·4	18.438·3
udział w ogólnym eksporcie — %	49·6	27·0	33·5
Królewiec — tonn	1.016·3	850·9	5.287·1
udział w ogólnym eksporcie — %	0·04	0·6	0·9

Przez Gdynię eksport zbóż zupełnie nie odbywał się. Dopiero w lipcu poczyniono pierwszą próbę z przeladunkiem mąki.

M. Pogorzelski

OKAZJE DO HANDLU Z ZAGRANICĄ

Życzący poznać szczegóły któregokolwiek z wymienionych niżej interesów oraz otrzymać

adres odnośnej firmy zagranicznej winni podać Redakcji odpowiedni numer kolejny, umieszczony przy danej wzmiance, oraz załączyć na koszt odpowiedzi sumę zł 1— w znaczkach pocztowych (od każdego poszczególnego numeru).

Redakcja Tygodnika „Polska Gospodarcza” nie przyjmuje na siebie odpowiedzialności za konsekwencje handlowe zawartych tą drogą interesów.

ZAPYTANIA Z ZAGRANICY:

Nr. 145/A: Handlowiec amerykański, trudniący się hurtową sprzedażą wszelkich rodzajów metali, pragnie nawiązać kontakt z polskimi wytwórcami rur stalowych wysokiego gatunku oraz stali wolframowej.

Nr. 146/A: Firma importowa reflektuje na import polskiego pierza w stanie nieprzerobionym, względnie oczyszczonym.

OFERTY FIRM ZAGRANICZNYCH:

Nr. 120/B: Amerykańska fabryka artykułów kosmetycznych i przyborów toaletowych odda zastępstwo na Polskę.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

NA PODSTAWIE DANYCH MIN. PRZEM. I HANDLU I MIN. ROLNICTWA, DONIESIENI WYDZIAŁÓW PRZEM. WOJEWÓDZTW, ORGANIZACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH, WŁASNYCH KORESPONDENTÓW, DEPE-SZ „PATA” I „AGENCJI WSCHODNIEJ” I T. D.

ZIEMIOPLÓDY

RUCH CEN ZBÓŻ

w okresie od 1 do 15 października 1930 r.

(za kwintal)

	1 — 8/X		9 — 15/X		Różnica w %/10-ach cen z 9 — 15/X w stos. do cen z 1 — 8/X
	zł	g	zł	g	
Pszenica					
Warszawa . . .	28·62½	3·21	28·50	3·20	— 0·4
Poznań . . .	25·98½	2·92	26·37½	2·96	+ 1·5
Lwów . . .	25·62½	2·88	25·25	2·83	— 1·4
Srednia giełd krajowych	26·74½	3·00½	26·71	3·00	— 0·1
Żyto					
Warszawa . . .	18·78	2·11	19·01	2·13	+ 1·2
Poznań . . .	17·76	1·99	18·00	2·02	+ 1·3
Lwów . . .	17·87½	2·00½	18·12½	2·03	+ 1·4
Srednia giełd krajowych	18·13½	2·03½	18·37½	2·06	+ 1·3
Owies					
Warszawa . . .	21·00	2·36	21·25	2·38½	— 1·1
Poznań . . .	18·00	2·02	18·00	2·02	—
Lwów . . .	16·75	1·88	17·75	1·99	— 5·9
Srednia giełd krajowych	18·58	2·08½	19·00	2·13	+ 2·2
Jęczmień browarowy					
Warszawa . . .	25·75	2·89	25·75	2·89	—
Poznań . . .	26·50	2·97½	26·37½	2·96	— 0·4
Lwów . . .	—	—	—	—	—
Srednia giełd krajowych	—	—	—	—	—
Jęczmień zwykły					
Warszawa . . .	20·50	2·30	20·50	2·30	—
Poznań . . .	20·25	2·27	20·25	2·27	—
Lwów . . .	17·75	1·99	18·25	2·21	+ 2·8
Srednia giełd krajowych	19·50	2·19	19·66½	2·21	+ 0·8

NOTOWANIA GIEŁDOWE

za okres od dn. 6 do dn. 11 października 1930 r.

WARSZAWA. — Okres sprawozdawczy nie przyniósł niemal żadnych zmian na rynku zbóż chlebowych; przy niewielkich obrotach większość cen pozostała bez zmiany, jedynie zaś żyto

w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego wykazuje nieznaczną poprawę. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica 28·00 — 29·00 (28·00 — 29·00), żyto 18·75 — 19·00 (18·40 — 18·75), jęczmień brow. 25·00 — 26·50 (25·00 — 26·50), — przemiałowy 20·00 — 21·00 (20·00 — 21·00), owies jednolity 20·00 — 22·00 (20·00 — 22·00), otręby pszenne szale 16·00 — 16·50 (15·50 — 16·50), — pszenne średnie 13·25 — 14·25 (13·25 — 14·25), — żytnie 10·25 — 10·75 (10·25 — 10·50).

— Dla mąki pszennej nadal panowała tendencja słabsza, przy czym ceny jej dość silnie się obniżyły. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa (jak wyżej): mąka pszenna luksusowa 60·00 — 70·00 (64·00 — 74·00), — pszenna 4/0 50·00 — 60·00 (54·00 — 64·00), — żytnia (typ przepisowy) 35·00 — 36·00 (35·00 — 36·00).

— Na rynku kasz i grochów tendencja słaba. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg loco stacja załadowania: kasza jęczmienna I gat. 39·00, — II gat. 37·00, — perlowa „A” 58·00, — gryczana palona cała 51·00 — 55·00, — łamana 45·00 — 51·00, — biała cała 58·00, — łamana 51·00, — krakowska „0” i „1” 74·00, — „00” 81·00, — „000” 86·00, — „0000” 95·00, — jaglana I gat. 51·00 — 66·00, — II gat. 50·00, groch Wiktorja I gat. 38·00 — 42·00 — II gat. 36·00, — polny I gat. 25·00 — 36·00, fasola biała 44·00 — 50·00, — cukrowa 55·00.

POZNAŃ. — Dla zbóż chlebowych panowała w okresie sprawozdawczym tendencja spokojna, nieco mocniejsza dla pszenicy i żyta, których ceny nieznacznie poprawiły się. W ostatnim dniu okresu sprawozdawczego notowano następujące ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej): pszenica 25·50 — 27·25 (25·00 — 26·70), żyto 17·75 — 18·25 (17·60 — 18·10), jęczmień brow. 25·50 — 27·50 (25·50 — 27·50), — przemiałowy 19·00 — 21·50 (19·00 — 21·50), owies 17·00 — 19·00 (17·00 — 19·00), mąka pszenna 65%—owa wraz z workiem 45·50 — 48·50 (45·50 — 48·50), — żytnia 65%—owa wraz z workiem 28·50 (28·00), otręby pszenne grube 15·50 — 16·50 (15·50 — 16·50), — pszenne średnie 13·50 — 14·50 (13·50 — 14·50), — żytnie 11·00 — 12·00 (11·00 — 12·00).

LWÓW. — obroty zbożami chlebowymi niewielkie. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Lwów (jak wyżej): pszenica dworska 26·00 — 26·50 (26·00 — 27·00), — zbiorowa 23·75 — 24·25, żyto małopolskie jednolite 18·00 — 18·50, — zbiorowe 17·25 — 17·75, jęczmień przemiałowy 17·50 — 18·00, owies małopolski 16·50 — 17·00, mąka pszenna 65%—owa brutto za netto 44·00 — 45·00 (47·00 — 48·00), — żytnia (typ przepisowy) brutto za netto 32·00 — 35·00 (32·00 — 33·00), otręby pszenne netto bez worka 9·50 — 10·00, — żytnie netto bez worka 8·25 — 8·75.

WILNO. — Tendencja dla zbóż chlebowych nadal słaba, obroty niewielkie. Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg franco stacja Wilno (jak wyżej): pszenica 28·00 — 29·00 (29·00 — 30·00), żyto 18·00 — 18·50 (18·00 — 19·00), jęczmień brow. 24·00 — 25·00 (24·00 — 25·00), — przemiałowy 20·00 — 21·00 (19·00 — 21·00), owies 20·00 — 21·00 (20·00 — 21·00), otręby pszenne 14·00 — 15·00 (17·00 — 18·00), — żytnie 12·00 — 13·00 (11·00 — 12·00), makuchy lniane 33·00 — 34·00 (32·00 — 34·00), — słonecznikowe 23·00 — 24·00 (24·00 — 25·00).

GDAŃSK. — Okres sprawozdawczy przyniósł nieznaczną poprawę na rynku zbóż chlebowych. Notowano — w guld. gd. za 100 kg (jak wyżej): pszenica (zależnie od gatunku) 14·50 — 16·25 (15·50 — 16·50), żyto 11·00 — 11·25 (10·75 — 11·00), jęczmień nowy 14·50 — 16·50 (13·50 — 15·50), — pastewny 12·50 — 14·00 (12·00 — 13·00), owies 11·50 — 12·00 (11·50 — 12·00), otręby pszenne grube 9·75 — 10·50 (9·75 — 10·00), — żytnie 7·50 (7·25 — 7·50).

PASZA

KRAKÓW. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Kraków: siano słodkie nowe 11·00 — 12·00, — średnie 10·00 — 11·00, — kwaśne 8·00 — 9·00, koniczyna pastewna 14·00 — 15·00, słoła długa nowa 6·00 — 6·50, — mierzwa luzem 3·50 — 4·00, — prasowana 4·50 — 5·50, makuchy z orzecha ziemnego 54/56% 35·00 — 36·00, — rzepakowe 23·00 — 24·00, — lniane 34·00 — 35·00, — słonecznikowe 48% białka i tłuszczu 26·00 — 27·00, śrut soja 46% 37·00 — 38·00, otręby pszenne 12·50 — 13·00, — żytnie 11·00.

STANISŁAWÓW. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg: siano polne 10·00, — łąkowe 7·00, — koniczyna 13·00, słoła omlotowa 4·50, otręby pszenne 12·75, — żytnie 10·40.

LEN I KONOPIE

LUBLIN. — Zainteresowanie małe, ceny niżkowały. Ceny orientacyjne (na eksport) — w \$ za 100 kg loco granica: len czesany I gat. 22'00 — 22'50, — II gat. 15'50 — 16'00, pakuly lniane I gat. 12'50 — 13'00, — II gat. 6'00 — 6'50, — III gat. 3'50 — 4'00; loco stacja załadowania: len czesany I gat. 21'00 — 21'50, — II gat. 14'50 — 15'00, pakuly lniane I gat. 11'50 — 12'00, — II gat. 5'00 — 5'50, — III gat. 2'50 — 3'00; w \$ za 100 kg loco stacja Lublin: konopie czesane I gat. 235'00 — 250'00, — II gat. 210'00 — 220'00, — nieczesane I gat. 165'00 — 185'00, — II gat. 135'00 — 150'00, pakuly konopne I gat. 90'00 — 100'00.

LWÓW. — Dla lnu tendencja słabsza. Ceny orientacyjne — w \$ za 100 kg loco stacja załadowania: len czesany I gat. 25'00, — II gat. 20'00, pakuly lniane I gat. 11'00 — 12'00, — II gat. 4'00 — 5'00; loco wagon Lwów: konopie czesane I gat. 25'00 — 28'00, — II gat. 17'00 — 22'00, — surowe I gat. 15'00 — 18'00, — II gat. 12'00 — 15'00, pakuly konopne I gat. 14'00 — 16'00, — II gat. 7'00 — 13'00.

WARZYWA

WARSZAWA. — Notowania Hurtowego Targu Warzywnego — w \$ za 100 kg: kapusta 3'00 — 3'25, pomidory I gat. 50'00 — 80'00, — II gat. 20'00 — 30'00, szczaw 15'00 — 18'00, cebula I gat. 20'00 — 24'00, — II gat. 16'00 — 18'00, szpinak 12'00 — 15'00, ziemniaki 5'50 — 7'00; za 1 kg: chrzan 1'50 — 2'00; za 100 sztuk względnie pęczków: botwina 6'00 — 10'00, cebula młoda I gat. 10'00 — 12'00, — II gat. 6'00 — 8'00, kalafior I gat. 30'00 — 45'00, — II gat. 12'00 — 15'00, — III gat. 3'00 — 6'00, kapusta biała I gat. 6'00 — 10'00, — czerwona 10'00 — 12'00, — włoska 6'00 — 10'00, koperek 3'00 — 6'00, marchew 10'00 — 12'00, pietruszka 12'00 — 15'00, pory 15'00 — 20'00, sałata 6'00 — 10'00, selery 40'00 — 60'00.

NASIONA

KRAKÓW. — Ceny orientacyjne — w \$ za 100 kg parytet Kraków: proso 30'00 — 32'00, groch półwiktorja małopolski 38'00 — 41'00, — zwykły jadalny 34'00 — 36'00, — polny 25'00 — 27'00, peluska 27'00 — 29'00, fasola biała długa 60'00 — 65'00, — krótką 36'00 — 40'00, bobik pastewny 24'00 — 25'00, wyka siewna 29'00 — 31'00, łubin żółty 26'00 — 27'00, — niebieski 21'00 — 22'00, rzepak zimowy (wraz z workiem) 44'00 — 45'00, mak niebieski 85'00 — 90'00, — szary 80'00 — 85'00, konieczyna nasienna bez kamionki atest 190'00 — 220'00, — surowa czerwona 300'00 — 330'00, seradela 25'00 — 28'00, esparseta 42'00 — 45'00.

BYDGOSZCZ. — Ceny orientacyjne — w \$ za 100 kg: konieczyna czerwona 180'00 — 220'00, — biała 200'00 — 300'00, — szwedzka 180'00 — 220'00, — żółta odłuszczona 90'00 — 110'00, — żółta w łuskach 45'00 — 55'00, inkarnatka 180'00 — 200'00, przelot 100'00 — 120'00, tymotka 40'00 — 50'00, rajgras krajowy 90'00 — 100'00, seradela 28'00 — 30'00, wyka letnia 26'00 — 28'00, wiczka zimowa 60'00 — 70'00, peluska 22'00 — 24'00, groch zielony 30'00 — 32'00, — Wiktorja 32'00 — 36'00, gorczyca 48'00 — 52'00, rzepak zimowy 46'00 — 48'00, rzepik letni 56'00 — 60'00, siemię lniane 60'00 — 65'00, — konopne 60'00 — 70'00, proso żółte 40'00 — 50'00, tatarska 30'00 — 34'00, mak biały 90'00 — 110'00, — niebieski 75'00 — 85'00, łubin żółty 22'00 — 24'00, — niebieski 20'00 — 22'00.

LUBLIN. — Notowania Komisji Cennikowej przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Lublinie — w \$ za 100 kg loco stacja woj. lubelskiego: rzepak 50'00 — 52'00, mak niebieski 75'00, buraki pastewne 45'00 — 50'00, konieczyna biała 310'00 — 350'00, — czerwona 110'00 — 135'00, przelot 100'00 — 125'00.

SKÓRY

TORUŃ. — Na licytacji skór surowych osiągnięto następujące ceny — w \$ za 1 kg: skóry bydlęce solone bukate 2'60 — 2'76, — średnie 2'16 — 2'26, — ciężkie 2'00 — 2'16, — oryginalne 2'10 — 2'20, — skopowe solone wełniste 2'00, — wełniste eksportowe 2'02 — 2'34, — skopowe gołe 1'84, — suche 3'22; za 1 sztukę: skóry cielęce solone do 7½ ft. 10'30 — 11'50, — od 8 ft. 14'00 — 15'10, — oryginalne 11'20, — kozie suche 11'10, — końskie solone 33'50.

LWÓW. — Dla skór surowych usposobienie spokojne. Notowania Centralnej Targowicy — w \$ za 1 kg: skóry bydlęce

lekkie 2'00, — ciężkie 2'00, — cielęce w rzeźni 4'20, — prowincjonalne 3'40; za 1 sztukę: skóry końskie duże 24'30, — małe 12'15.

GRUDZIĄDZ. — Ceny orientacyjne skór surowych (na eksport) — w \$ za 1 kg loco Grudziądz: skóry bydlęce solone ciężkie 1'50, — lekkie 1'60, — skopowe solone krótkowełniste 1'20 — 1'50, — długowełniste 1'60 — 1'70; za 1 sztukę: skóry cielęce solone 8'00 — 8'50, — końskie solone 26'00 — 29'00, — kozie solone 5'00 — 6'00.

WILNO. — Ceny orientacyjne skór surowych — w \$ za 16 kg loco rzeźnia miejska: skóry bydlęce lekkie i ciężkie 32'00 — 34'00; za 1 sztukę: skóry cielęce 10'00 — 11'00, — baranie 5'00 — 6'00, — końskie 27'00.

RYBY

WARSZAWA. — Przy zwiększonej podaży a niewielkiem zapotrzebowaniu ceny obniżyły się. Notowano — w \$ za 1 kg franco wagon Warszawa: karpie żywe 3'10; orientacyjne ceny detaliczne: karpie żywe 3'50 — 3'80, — śnięte 2'00 — 2'50, liny żywe 4'00 — 4'50, — śnięte 2'00 — 3'00, karasie żywe 4'00, — śnięte 2'00 — 3'00, łososie 18'00 — 23'00, węgorze 7'00 — 8'00, sandacze jeziorowe 4'00 — 4'50, — rosyjskie 4'00, leszcze mrożone 2'00 — 2'50, — na lodzie 3'50 — 4'00, sumy krajane 5'00 — 6'00, ślize 4'00 — 5'00, szczupaki śnięte 3'00 — 5'00, średnica 1'80 — 2'20, drobica 0'80 — 1'20.

TŁUSZCZE I OLEJE

WILNO. — Tendencja mocniejsza, jedynie olej słonecznikowy niżkował. Ceny orientacyjne — w \$ za 1 kg (w tranzakcjach wagonowych): olej lniany netto (bez beczek) 1'95, — słonecznikowy 1'90, pokost netto 2'10; za 100 kg: siemię lniane 81½% czystości 52'00 — 53'00.

LUBLIN. — Usposobienie nieco słabsze. Ceny orientacyjne — w \$ za 1 kg (w hurcie): olej rzepakowy 1'40 — 1'50, — lniany 1'60 — 1'70; za 100 kg franco Lublin: rzepak bez zapachu I gat. 50'00 — 52'00, — II gat. 40'00 — 42'00, siemię lniane 55'00 — 57'00, makuchy, rzepakowe I gat. 20'00 — 21'00, — lniane I gat. 34'00 — 35'00.

KATOWICE. — Obroty małe, tendencja słaba. Ceny orientacyjne — w \$ za 1 kg lo skład Katowice (w hurcie): olej lniany I gat. 2'65, — II gat. 2'45, — III gat. 2'20, pokost 2'75, olej rzepakowy 2'55, arachidowy z orzecha ziemnego 2'90, — soja 2'80, klej kostny 2'95, — biały skórny I gat. 5'40, — II gat. 4'25, — III gat. 4'15, klej do pasów 6'00, klej zimny 5'00, klej malarski 2'20, — malarski suchy 2'00, — introligatorski 2'20, — przemysłowy 2'60, guma arabska sucha 2'70, szellak orange 12'00, — lemon 16'00, — biały 14'00, pokost 3'20, bejca anilinowa w proszku 60'00, — w płynie (za 1 litr) 10'2; w \$ za 100 kg: tój techniczny 21'00 — 21'50, klej palmowy 21'00 — 22'00, — kokosowy 21'50 — 22'50; w \$ za 224 lbs 20% tary c. i. f. Gdańsk: żywica amerykańska B 6'10, — D 6'20, — E 6'25, — F 6'275, — GH 6'30, — J 6'305, — K 6'35, — M 6'375, — N 6'325, — WG 7'15, — WW 8'15, — WG extra 8'25; w \$ za 100 kg netto 7% tary c. i. f. Gdańsk: żywica francuska N 6'25, — WG 6'35, — WW 6'55; w \$ za 100 kg franco fabryka: kalafonia krajowa 70'00 — 95'00, terpentyna krajowa I gat. 135'00, — II gat. 125'00, — III gat. 110'00 — 115'00, żywica krajowa „Sigma” \$ 10'00 — 12'50.

DRZEWO

POZAŃ. — Ceny orientacyjne — w \$ za 1 m³ loco wagon stacja załadowania w Wielkopolsce: kantówka w wymiarach handlowych 85'00 — 90'00, belki 95'00 — 105'00, łaty 110'00 — 120'00, szalówka krótka 65'00, — długa 70'00, deski stolarskie 20 do 30 mm 125'00 — 130'00, — 35 do 80 mm 140'00, deski i bale obrzynane 80'00 — 100'00.

MATERJAŁY BUDOWLANE

BYDGOSZCZ. — Ceny orientacyjne — w \$ za 1 rolkę 10 m²: papa dachowa asfaltowa Nr. 80 10'45, — Nr. 10 8'60, — Nr. 125 7'20, — Nr. 150 6'10, — Nr. 175 5'55, — Nr. 200 4'90, — Nr. 250 4'50; za 1 m²: papa izolacyjna 5 mm grubości (w rolkach 5 m²) 2'25; za 100 kg: smoła węglowa dest. i prep. brutto za netto 26'00, — netto 21'50, lepiak brutto za netto 25'00, karbolium brutto za netto 36'00.

GRUZIĄDZ. — Ceny orientacyjne — w zł za 1.000 sztuk loco wagon Grudziądz: dachówka karpiońska 155'00, — żłobiona 250'00, — marsylska 330'00, — holenderska z felcami 370'00, — rzymska 450'00, cegła I kl. 75'00 — 85'00.

METALE I WYROBY METALOWE

KATOWICE. — Ceny orientacyjne odlewów — w zł za 1 kg loco odlewnia Katowice: miedź pręty 2'90, — tuleje i inne odlewy 3'00, mosiądz kujny pręty 3'60, — tuleje i inne odlewy 3'90, brąz fosforowy pręty 3'20, — tuleje i inne odlewy 3'70, brąz fosforowy Dr. Kinzela pręty 4'20, — tuleje i inne odlewy 4'30, brąz specjalny pręty 3'00, — tuleje i inne odlewy 3'10, brąz niklofosforowy 5'10, brąz manganowy kuty 3'80, brąz manganowy kujny wytrzymałości 50 kg/mm² 4'60, brąz stalowy kujny 5'70, brąz aluminiowy A wytrzymałości 70 kg/mm² 10'10, — B wytrzymałości 60 kg/mm² 8'80, brąz djamentowy 15'00, miedź elektrolityczna kuta w sztabach grubości ponad 20 mm franków szwajc. 3'20, — od 15 do 19 mm 3'70, — od 14 mm 4'60.

WARSZAWA. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg: cyna Banka w blokach 7'40, ołów hutniczy 1'15, cynk 1'15, antymon 1'80, aluminium hutnicze 4'00, blacha miedziana 4'00, blacha mosiężna 3'50 — 4'50, blacha cynkowa 1'28.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 6 do 11 października 1930 r.

— Pierwsze dni okresu sprawozdawczego przyniosły na giełdzie warszawskiej wzrost zainteresowania i obrotów, co pociągnęło za sobą poprawę kursową większości notowanych akcji, druga natomiast połowa tygodnia minęła przy tendencji słabszej, tak, iż w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego kursy przeważnie obniżyły się.

W grupie akcji bankowych nieco większym wahaniom ulegał kurs akcji Banku Polskiego, który w rezultacie tygodniowym obniżył się o zł 1'00; zniżkowo również kształtował się kurs rzadziej ostatnio notowanych akcji Banku Dyskontowego Warszawskiego.

Akcje przedsiębiorstw chemicznych nie wzbudzały nadal zainteresowania; doszło do notowań jedynie akcji Kijewskiego — po kursie niższym.

Również w zaniedbanej od dłuższego czasu grupie przedsiębiorstw elektrycznych notowana była tylko jedna akcja — Siły i Światło; zniżka wynosi zł 1'00 w porównaniu z notowaniami z pierwszych dni września.

Dla akcji przedsiębiorstw cukrowniczych zainteresowanie było stosunkowo duże, jednak wskutek niewielkiej podaży notowane były jedynie akcje Częstocice, uzyskując niewielką poprawę.

W grupie akcji przedsiębiorstw cementowych nadal notowano tylko Firley'a — po kursie niższym.

Niewielkich obrotów akcjami Warsz. T-wa Kopalń Węgla dokonywano po kursie, nieznacznie obniżonym. Akcje przedsiębiorstw naftowych nadal bez zainteresowania.

Stosunkowo najbardziej ożywiona była grupa akcji przedsiębiorstw metalurgicznych; kursy ich kształtowały się niejednolicie, a mianowicie: kursy akcji Lilpopa, Norblina i Parowozów zniżkowały, Modrzejowa zaś, Ostrowca i Starachowic cenione były nieco wyżej.

Z akcji pozostałych grup notowano jedynie akcje Habermuscha i Schielego, które wykazują niewielką zniżkę.

Na giełdach prowincjonalnych zainteresowanie akcjami było w okresie sprawozdawczym niewielkie; kursy nie wykazują naogół poważniejszych wahań.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Kurs w dn. 11/X
Bank Polski	zł 100	164'50	160'00	161'50
„ Dyskontowy	zł 100	114'00	113'00	113'00
Kijewski	zł 100	42'50	42'50	—
Siła i Światło	zł 50	70'00	70'00	—
Częstocice	zł 100	33'50	32'50	—
Firley	zł 50	23'00	23'00	23'00
Warsz. T-wa Kopalń Węgla	zł 100	40'00	40'00	—
Lilpop	zł 25	24'75	24'25	24'50
Modrzejów	zł 50	8'25	7'50	8'25
Norblin	zł 100	45'00	45'00	—
Ostrowiec — serja B				
I — III em.	zł 50	54'50	53'50	—
Parowozy I — II em.	zł 25	18'50	18'50	—
Starachowice	zł 50	12'50	12'00	—
Habermusch i Schiele	zł 100	115'00	113'00	113'00

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje (w dn. 10/X — w zł; w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Tohan — 3'25, Chybie — 27'00 (27'00), Piasecki — 10'00.

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje (w dn. 10/X — jak wyżej): Bank Polski 162'50 — 163'50 (162'00), Chodorów — 125'00, Gazolina — 28'00.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje (w ostatnim dniu okresu sprawozdawczego — jak wyżej): Unja 68'00.

CŁA ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWN.

ZMIANY W CLE WYWOZOWEM OD PIERZA I PUCHU. — W „Dz. Ust. R. P.” Nr. 70 (poz. 556) ogłoszone zostało rozporządzenie, zmniejszające rozporządzenie (z dn. 1 kwietnia 1930 r. — „Dz. Ust. R. P.” Nr. 41, poz. 354) o ustanowieniu cła wywozowego od pierza i puchu.

Zmiana powyższa dotyczy uzupełnienia poz. 260 (pierze

wszelkie) uwagami: 2 i 3, zezwalającymi na bezcłowy wywóz pióra i pręcików, piór dla celów zdobniczych, nawozu z piór ptasich, oraz poz. 261 (puch z ptaków wszelki) — uwagą 2, zezwalającą na bezcłowy wywóz puchu, zawartego w poduszkach i materacach, wywożonych nie w celach handlowych.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

POD REDAKCJA MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

PRZEMYSŁ DRZEWNY A TARYFY KOLEJOWE. — W dniach 8 i 9 września r. b. odbyła się w Ministerstwie Rolnictwa konferencja, której tematem było wszechstronne omówienie zagadnień naszego przemysłu drzewnego i leśnictwa. Konferencja ta przy licznych udziałach czołowych przedstawicieli

polskiego drzewnictwa dała w rezultacie szereg rezolucyj, które, niewątpliwie, stanowiąc będą wytyczne dla państwowej polityki drzewnej.

Na tem miejscu pragniemy omówić bliżej rezolucję, dotyczące kolejowej polityki taryfowej w odniesieniu do przemysłu drzewnego i leśnictwa. Rezolucje te

stanowią dwie grupy, z której jedna dotyczy polityki taryfowej w odniesieniu do drzewa polskiego, druga zaś ustosunkowuje się do zagadnienia tranzytu drzewa obcego przez Polskę.

Rezolucje pierwszej grupy wypowiadają się: za popieraniem przemysłu tartaczego w pobliżu miejsca wyřębu, a to celem podniesienia ceny drzewa na pniu; za utrzymaniem systemu taryfowego, współdziałającego w zrównaniu opłacalności przecierania surowca w kraju z tem jednak, aby wywóz surowca nie był uniemożliwiony; za utrzymaniem różnicy pomiędzy taryfą eksportową przez porty i takąż taryfą przez granicę lądową na korzyść tej pierwszej, z tem jednak, że różnica ta nie powinna być stworzona przez nadmierną wysokość taryfy wywozowej lądowej; za rozbudową taryf związkowych celem ułatwienia wywozu materiałów drzewnych do Francji, Belgii i Holandji oraz za ochroną rynku wewnętrznego.

Wreszcie konferencja uważa za pożądane natychmiastowe wprowadzenie taryfy ulgowej na wywóz drzewa przez granicę lądową, a to ze względu na ciężkie położenie eksportu kontynentalnego.

Czytelnik, obzajmiony nieco z układem polskich taryf kolejowych na materiały drzewne, zorientuje się odrazu, że powyższe postulaty pokrywają się naogół z istniejącym stanem rzeczy i nie wprowadzają do polityki taryfowej w odniesieniu do drzewa nowych elementów. Nadal ma być popierany taryfowo krajowy przemysł tartaczny oraz eksport materiałów tartych przy jednoczesnem umożliwieniu także eksportu surowca. Wywóz przez porty winien być uprzywilejowany w stosunku do eksportu przez granicę lądową.

Zwrócić jednak należy uwagę na niektóre fragmenty uchwał, noszące w sobie zarodki nowych dążeń w taryfowej polityce drzewnej. Przedewszystkiem dążenie do podniesienia rentowności lasów przez poprawę cen drzewa na pniu podyktowało dezyderat konstrukcji taryfowej, sprzyjającej przeróbce drzewa jak najbliżej miejsca pozyskania surowca, jednak z tem zastrzeżeniem, że postulat ten winien być realizowany stopniowo.

Wynika stąd, że niska, zawierająca silną regresję taryfa na przewóz surowca do dalej położonych tartaków winna być stopniowo podwyższana. Niewątpliwie, jest to środek, który przyczyni się do podniesienia ceny surowca, chociaż może pociągnąć za sobą konieczność likwidacji przemysłu tartaczego, oddalonego od źródeł surowca. Również względami na ochronę ceny drzewa surowego tłumaczy się zastrzeżenie konferencji, aby wywóz surowca nie był taryfowo uniemożliwiony. Zastrzeżenie to wywołane zostało panującą obecnie słabą konjunkturę na drzewo na rynkach zagranicznych i wiąże się z uchwałą konferencji, domagającą się natychmiastowego wprowadzenia taryfy ulgowej na wywóz drzewa przez granicę lądową. Wreszcie uchwała o ochronie rynku wewnętrznego jest wynikiem dumpingu rosyjskiego, panującego już na rynkach zachodnio-europejskich, a który może też rozszerzyć się na rynek polski.

Trudno przeciwstawiać się najzupełniej uzasadnionemu postulatowi podniesienia ceny drzewa surowego oraz ochrony rynku wewnętrznego. Omówić jednak należy postulat obniżenia taryfy eksportowej na materiały drzewne.

Jeżeli zwrócimy się do statystyki przewozów kolejowych za ostatnie 4 lata, otrzymamy następujący obraz (w tonnach):

	1926	1927	1928	1929
Drzewo nieobrobione . . .	583.987	1.107.871	788.097	416.143
Drzewo obrobione . . .	1.237.010	1.697.104	1.157.071	941.592
Stupy telegraficzne . . .	72.739	58.471	65.517	56.561
Podkłady kol.	558.298	292.125	166.813	213.349
Kopalniaki	812.614	947.458	556.335	380.166
Papierówka	1.114.271	1.240.461	1.157.670	1.090.992
Drzewo zapalczane	28.400	60.416	45.450	40.618
Drzewo opalowe	124.319	152.938	114.355	144.456
Wyroby drzewne	24.760	27.227	5.645	6.275
Kleпки	37.072	33.224	24.899	26.087
Meble gięte	6.920	7.535	7.168	7.545

Razem: 4.590.390 5.624.830 4.089.020 3.323.784

Liczby te obejmują tylko eksport, dokonywany kolejną. Jeżeli zwrócimy się do statystyki Głównego Urzędu Statystycznego, otrzymamy następujące ilości eksportu materiałów drzewnych i wyrobów z drzewa (w tonnach):

	1926	1928
	4.970.017	4.888.877
	1927	1929
	6.426.439	3.745.816

Z zestawienia tego widać, że eksport materiałów drzewnych — po wybujałym wzroście w 1927 r. — maleje, że stosunek wywożonego drzewa nieobrobionego do obrobionego w 1929 r. spadł do 44%, gdy w latach 1927 i 1928 wynosił odpowiednio 65 i 68%, że wywóz papierówki utrzymywał się na wysokim poziomie bez większych zmian, wreszcie, że wywóz wyrobów z drzewa w latach 1928 i 1929 wydatnie się zmniejszył.

Na zmniejszenie naszego eksportu złożyły się przede wszystkim 2 fakty: skurczenie się pojemności rynków importujących, a w szczególności niemieckiego, oraz rozwijający się eksport sowiecki. Odczuł to nasz bilans handlowy obrotu drzewem:

Rok	Ogólna wart. wyw.	%owy udział	
		Wartość wyw. materj. drzewn.	wart. wyw. mat. drzew. w ogół. wyw. z Polski
	tys. zł	tys. zł	
1926	2.252.877	357.588	16
1927	2.514.714	634.966	25
1928	2.507.990	598.636	23,8
1929	2.813.360	480.230	17

Liczby powyższe, stwierdzające spadek wartości wywozu materiałów drzewnych zarówno w liczbach bezwzględnych, jak i w stosunku do ogólnej wartości wywozu, wykazują równocześnie, jak znaczną rolę w naszym bilansie handlowym ma eksport drzewa pod wszelakimi postaciami.

Nasuwa się jednak pytanie, czy ten stan rzeczy jest normalny i pożądany dla naszego gospodarstwa narodowego. Wszak Niemcy, posiadające 27% powierzchni swego terytorjum pod lasami, są największym importerem drzewa z Polski, która według przybliżonych obliczeń zalesiona jest tylko w 23%. Wprawdzie w stosunku do zaludnienia w Niemczech przypada na jednego mieszkańca mniej drzewa niż w Polsce, ale wiadome też jest, że gdyby u nas spożycie drzewa wzrosło tylko do normy spożycia we Francji, nie mielibyśmy żadnej nadwyżki na eksport.

Celem bardziej autorytatywnego oświecenia tej kwestii zwracamy się do bardzo cennej pracy inż. Władysława Barańskiego p. t. „Kwestja drzewna w Polsce”, który na str. 67 po szczegółowej analizie dochodzi do wniosku, że u nas „wewnętrzne spożycie drewna bardzo zbliża się do jego normalnej produk-

cji" i tylko — „w drewnie użytkowym jest ono niższe od przyrostu o przeszło 1'5 miljn. m³, skąd wypływa wniosek", że wywóz drewna przy normalnych wyrębach nie powinien przekraczać owej różnicy 1'5 miljn. m³, chociaż licząc się ze wzrostem spożycia wewnętrznego, „istniejąca dziś nadwyżka produkcji nad spożyciem wewnętrznym może w bardzo niedalekiej przyszłości zmaleć do zera”.

W dalszym ciągu swoich rozważań, zdając sobie sprawę z trudności, jakie mogłyby wynikać z zupełnego wyeliminowania materiałów drzewnych z czynnej strony naszego bilansu handlowego, autor radzi przenieść punkt ciężkości eksportu na drewno doborowe, które z większą korzyścią ekonomiczną można spieniężyć zagranicą aniżeli zużytkować w kraju.

Nadmienić wreszcie należy, że Inż. Barański wyraźnie stwierdza, że wywóz materiałów drzewnych był nadmierny (już przed 1927 r., a od tego czasu uległ wzrostowi w latach: 1927 i 1928) i w bardzo poważnej części stanowił realizowanie kapitału leśnego, a nie procentów od tego kapitału.

Oczywiście, że taki stan rzeczy każe raczej z troską patrzeć na wysokie pozycje drzewne strony czynnej naszego bilansu handlowego i uważać za zjawisko gospodarczo dodatnie zmniejszenie się tej pozycji, przyczem wysiłki państwowej polityki drzewnej powinny iść w tym kierunku, aby zmniejszaniu się ilościowemu towarzyszył jak najmniejszy spadek wartości eksportu drzewnego.

Wprowadzona w roku ubiegłym, łącznie z ogólną podwyżką taryfy, podwyższona taryfa na eksport drzewa drogą lądową, która wobec spóźnionego o 10 miesięcy odpowiedniego przerobienia taryfy związkowej polsko-niemieckiej ma zastosowanie praktyczne dopiero od 1 sierpnia r. b., niewątpliwie idzie po linii tej polityki. Istniejąca u nas słuszna zasada jednakowego taryfowania przy eksporcie drzewa surowego i obrobionego powoduje, że podwyżka taryfy silniej uderza wywóz drzewa okrągłego niż tartego, co prowadzi do kondensacji wywozu przez eliminowanie gatunków mniej wartościowych i przez zmuszenie do podnoszenia wartości sortymentów wywożonych dla otrzymania mniejszego obciążenia ad valorem.

Wobec ciężkiego położenia, w jakim znajduje się obecnie nasz przemysł drzewny wskutek niskich cen na materiały drzewne na rynku niemieckim oraz wskutek ogólnogospodarczego kryzysu, ostatnia podwyżka taryfy eksportowej jest dla tego przemysłu posunięciem bardzo dotkliwym, stanowiącym hamulec dla eksportu drzewnego. Niemniej jednak niekorzystna obecna faza koniunkturalna nie może być argumentem przeciwko podwyżce taryfy eksportowej na drewno, a przeciwnie z punktu widzenia państwowej polityki drzewnej moment obecny jest raczej odpowiedni dla takiej zmiany taryfowej. Niskie ceny na drewno na rynkach europejskich wywołane są głównie dumpingiem rosyjskim, a ułatwienia eksportowe stanowiłyby dla naszego handlu drzewnego podjętę do walki z tym dumpingiem, co w rezultacie prowadziłyby już nietylko do utrzymywania nadal naszego eksportu drzewnego na zbyt wysokim, szkodliwym dla gospodarstwa narodowego poziomie, ale w dodatku do zbywania kapitału leśnego po cenach dumpingowych.

Nie należy też obawiać się, że eksport sowiecki wyprze nasze drewno z naturalnych dla niego rynków zbytu, gdyż eksport ten, prowadzony na warunkach nieuzasadnionych gospodarczo, nie potrwa długo, po-

czem drewno polskie odzyska swoją przewagę geograficzną na tych rynkach zbytu, na których jest obecnie zagrożone.

Pozostaje jeszcze kwestja ceny drzewa na pniu, na której w najsilniejszym stopniu odbijają się wszelkie utrudnienia zbytu. Oczywiście, najradykałniejszym środkiem obrony jest tutaj ograniczenie podaży przy jednoczesnej ochronie rynku wewnętrznego. Ograniczenie takie z punktu widzenia państwowej polityki drzewnej musi być uważane za korzystne, prowadzi bowiem do zmniejszenia wyrębów, a tem samem do wzrostu kapitału leśnego.

Dla poparcia naszego przemysłu tartaczego, dla którego zmniejszenie podaży surowca oraz trudności zbytu zagranicę stanowiłoby znaczną szkodę, istnieje możliwość rozwijania zapoczątkowanego już obrotu uszlachetniającego przez przecieranie surowca sowieckiego i wywozu półfabrykatu zagranicę, co może być zrealizowane przez odpowiednio skonstruowaną taryfę.

Z rozważań powyższych wynika, że wychodząc z założenia, iż państwowa polityka drzewna powinna być prowadzona pod kątem widzenia ochrony narodowego majątku leśnego, taryfa eksportowa na materiały drzewne, jednakowa dla surowca i półfabrykatu, powinna być utrzymana na poziomie wyższym, dostosowanym do wartości półfabrykatu.

Omówić jeszcze należy sprawę tranzytu drzewa przez Polskę. Konferencja uznała prohibicję tranzytu drzewa za niecelową z tem jednak zastrzeżeniem, że tranzyt nie powinien korzystać z większych ulg niż eksport drzewa krajowego, a w wypadkach konkurencji na rynkach zagranicznych, powinna być zachowana rozpiętość pomiędzy taryfami tranzytowymi a wewnętrznymi na korzyść tych ostatnich. W szczególności uznane zostało za niewłaściwe przyznanie rosyjskiemu tranzytowi surowca drzewnego przez nasze porty większych ulg niż eksportowi surowca polskiego. Zanim przejdziemy do omówienia tych postulatów konferencji zbadamy w ogólnych zarysach, jak przedstawia się ilościowo tranzyt drzewa przez P. K. P. (w tonnach):

	1926	1927	1928	1929
Drzewo nieobrobione . . .	70.016	83.507	89.128	108.816
„ obrobione . . .	134.583	267.260	317.129	220.533
Słupy telegr. i podkł. . .	17.893	21.348	19.776	15.548
Drzewo kopalniane . . .	45.026	30.745	33.775	28.571
„ celuloz. i zapal. . . .	205	186	21.827	195.681
„ opałowe	44.087	32.733	28.810	13.030
Wyroby z drzewa	16.575	22.295	27.247	17.928
Kleпки	605	6.204	13.242	12.437
Razem:	328.990	464.278	550.934	612.544

Widzimy, że tranzyt przez P. K. P. stale się zwiększa, przyczem stały wzrost wykazuje tranzyt surowca z wybitną zwyżką w 1929 r. tranzytu papierówki. Duży udział w przewozach tranzytowych wykazuje drewno obrobione, chociaż udział ten w ostatnim roku uległ znacznemu zmniejszeniu. Inne sortymenty drzewa odgrywają w tranzycie rolę minimalną. Udział drzewa rosyjskiego w tranzycie jest niewielki: w 1928 r. wynosił on dla drzewa obrobionego około 7 tys. t, a dla nieobrobionego 27 tys. t; w 1929 r. odpowiednio około 7 tys. t i 54 tys. t. Natomiast w 1929 r. prawie cały tranzyt papierówki pochodził z Z. S. R. R.

Gros tranzytu drzewnego stanowi obrót pomiędzy Prusami Wschodnimi a resztą Niemiec, a dalej tranzyt z Rumunii i Czechosłowacji.

Liczby powyższe dowodzą, że zalew rynków zachodnio-europejskich przez drzewo rosyjskie tylko w bardzo nieznacznym stopniu kieruje się drogą przez Polskę, a ogólna ilość tranzytu jest stosunkowo niewielka, gdyż nawet w r. b., w którym eksport drzewny rosyjski przybrał b. znaczne rozmiary — w ciągu pierwszych 7 mies. przeszło tranzytem przez Polskę niecałe 270 tys. tonn drzewa rosyjskiego, głównie celulozowego. Wzrostu tranzytu można spodziewać się tylko ze strony rosyjskiej, trudno bowiem przypuszczać, aby Czechosłowacja i Rumunja mogły podnieść poważniej eksport drzewa wogóle, a drogą przez Polskę w szczególności. Jeżeli tedy dotychczas pomimo forsowania eksportu tranzyt rosyjski nie przybrał większych rozmiarów, kwestja taryf tranzytowych mogłaby być rozpatrywana tylko pod kątem widzenia ich obniżenia, a nie podwyższenia: dezyderat znowu zastosowania do polskiego eksportu zamorskiego drzewa surowego niskich stawek tranzytowych sprzeciwia się wyżej przeprowadzonym rozważaniom na temat polityki wywozowej materiałów drzewnych.

Kolejowa polityka tranzytowa powinna być prowadzona przede wszystkim pod kątem widzenia interesu kolei, jako bezpośredni i skuteczny środek podniesienia jej dochodowości. Czynienie koncesyj kosztem możliwości tranzytowych na rzecz poszczególnych dziedzin życia gospodarczego winno być urzeczywistnione dopiero po dokładnem zbadaniu, jaki interes z punktu widzenia ogólnogospodarczego przeważa.

W odniesieniu do tranzytu drzewnego przez Polskę — wobec konieczności ochrony naszego kapitału leśnego, a co zatem idzie ograniczającej selekcji eksportowej, nasuwa się polityka liberalna, umożli-

wiająca ten tranzyt w granicach opłacalności kolei za szczególnem uwzględnieniem tranzytu uszlachetniającego.

B. Kaczmarekiewicz

OBNIŻENIE DOCHODÓW PRZEDSIĘBIORSTW KOLEJOWYCH. — Kryzys gospodarczy, ciężący nad światem już od roku, nie mógł, oczywiście, nie odbić się i na dochodach kolei, opartych na przewozach. W jakim stopniu odczuły to rozmaite koleje Europy i Ameryki — o tem świadczy poniższe zestawienie, przytoczone przez organ niemieckich kolei państwowych „Die Reichsbahn” (Nr. 31):

Koleje	Okres czasu	Walu- tuta	W p ł y w y		+ wzrost — zmniej- szenie w stos. do 1929 r. % %
			1930	1929	
m i l j n .					
Niemieckie					
Państwowe	Styczeń—czerwiec	RM 2.253	2.560	—	12
Szwajcarskie					
Związkowe	Styczeń—maj	Fr. szw. 159	164	—	3
Francuskie	Styczeń—maj	Fr. fr. 5.980	5.977	+	0.04
Angielskie	Styczeń—czerwiec	£ 76.9	79.4	—	3.2
Austrjackie					
Związkowe	Styczeń—kwiecień	Szyl. 191	184	+	3.6
Czeskosłow.	Styczeń—kwiecień	Kor. 1.261	1.397	—	9.7
Włoskie	Styczeń—kwiecień	Lir. 1.402	1.432	—	2.3
Polskie	Styczeń—lipiec	zł 734.7	785.3	—	6.4
U. S. A. I.					
rządne	Styczeń—maj	\$ 2.245	2.533	—	11.4
Southern Pacific U. S. A.	Styczeń—maj	„ 107	124	—	13.6
Pensylwanja					
Co. U. S. A.	Styczeń—maj	„ 243	273	—	10.9
Canadian National					
Canadian Pacific	Styczeń—kwiecień	„ 71	85	—	16.5
Canadian Pacific	Styczeń—kwiecień	„ 53	65	—	19.1

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

RUCH STATKÓW P. P. „ŻEGLUGA POLSKA”, podług sprawozdań, otrzymanych w tygodniu od 6 do 12 października 1930 r., był następujący:

T r a m p y :

- S/S. „K a t o w i c e” — dn. 5/X przybył z Gdańska do Rouen (Francja), wyładował tu 2.540 t węgla, dn. 7/X odpłynął, dn. 10/X przybył do Gandawy (Belgja) i rozpoczął ładowanie koksu do Norrköping (Szwecja);
- S/S. „K r a k ó w” — w drodze z Braiły (Bułgaria) do portów duńskich: Odensee, Aarhus i Kopenhaga z ładunkiem zboża, dn. 8/X zawinął do Oranu (Algier) w celach bunkrowych;
- S/S. „N i e m e n” — dn. 7/X odpłynął ze Skelleftea (Szwecja) do Furnoegrund (Szwecja), gdzie doładowuje drzewo do Sharpness (Anglja);
- S/S. „P o z n a ń” — dn. 8/X zakończył w Gdańsku wyładunek 2.707 t węgla gazowego z Rotterdamu (Holandia) dla Gazowni Gdańskiej i rozpoczął ładowanie węgla do Rouen (Francja);
- S/S. „T o r u ń” — dn. 10/X przybył z Gdyni do Rouen (Francja) z ładunkiem 2.597 t węgla;
- S/S. „W a r t a” — dn. 8/X przybył z Gdyni do Lulea (Szwecja) z ładunkiem 3.694 t węgla;
- S/S. „W i l n o” — dn. 8/X odpłynął z Gdańska do Gothenburga (Szwecja) z ładunkiem 2.700 t węgla;
- S/S. „W i s ł a” — dn. 5/X przybył z Oranu (Algier) do Casablanca (Marokko) celem uzupełnienia ładunku trawy morskiej, poczem dn. 7/X

odpłynął stąd do Szczecina (Niemcy) i Gdańska, wioząc ładunek 4.200 t fosforytów i 614 t trawy morskiej.

L i n j a B a ł t y c k a :

- S/S. „C h o r z ó w” — po wyładowaniu w Gdyni 620 t złomu i załadowaniu 30 t drobnicy, dn. 8/X przeszedł do Gdańska, załadował 370 t drobnicy i dn. 11/X odpłynął do Tallinna;
- S/S. „T c z e w” — po wyładowaniu w Tallinie ok. 120 t drobnicy i załadowaniu 400 t złomu, dn. 8/X odpłynął, dn. 9/X przybył do Helsingforsu, wyładował tu 120 t drobnicy, załadował 400 t złomu dla Gdyni, 5½ t drobnicy dla Gdańska i 31 t drobnicy dla Rygi i dn. 10/X odszedł w dalszą drogę.

OSTATNIE WIADOMOŚCI Z NAD MORZA. — Poniżej podajemy w paru wierszach garść krótkich informacji aktualnych. Ciekawsze sprawy poruszymy poza tem w najbliższych zeszytach oddzielnie, bardziej wyczerpująco.

— Obrót towarowy przez port gdyniński w I dekadzie października wyniósł 108.386 tonn, w tem przywóz 7.992 t, wywóz 100.394 t.

— Montowany w Gdyni pierwszy mostowy dźwigny jest już ustawiony i obecnie zaczęło się ostatnie stadium montażu. Robota zostanie ukończona prawdopodobnie w listopadzie.

— Firma „Polrob” przystąpiła do montowania 2 nowych 7-tonnowych dźwigów.

— W związku z obecną trudną sytuacją w żegludze całego świata oraz w związku z koniecznością poczynienia przed

zimą niezbędnych remontów, Polsko-Brytyjskie T-wo Okrętowe wycofało czasowo z obiegu jeden ze swoich 4 statków — S/S. „Warszawa”, kursujący regularnie do Londynu. Żeby regularności tych kursów nie naruszyć, Polsko-Bryt. T-wo Okrętowe weszło w porozumienie z firmą United Baltic Corporation, która postawiła na linii do Londynu zamienny statek — S/S. „Baltavia”. Statek ten dn. 10 b. m. ładował po raz pierwszy

w Gdyni. Tą pośrednią drogą port w Gdyni pozyskał nowego klienta.

— Gdynię odwiedzili ostatnio m. inn.: członkowie Centralnej Komisji Przywozowej, delegat niemiecki do Międzynarodowej Izby Handlowej, Dr. Ridberg, Dyrektor Techniczny Portu Gdańskiego, P. Bruns, Prezes Gdańskiej Delegacji Rady Portu, P. Exner i in.

PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM

ORZECZNICTWO SĄDOWE

KUPNO-SPRZEDAŻ WADLIWEGO TYTUŁU NA OKAZI CIĘLA. — Bank X sprzedał bankowi Y tytuł na okaziciela (list zastawny), co do którego, jak się później okazało, zapadła już decyzja sądu, wzbraniająca wypłat z niego oraz dokonywania nim transakcji. W tym stanie rzeczy bank Y wystąpił przeciwko sprzedawcy o wydanie innego listu zastawnego, względnie uiszczenie jego równowartości. Bank pozwany bronił się zarzutem przedwczesności powództwa, dowodząc, że skarga mogłaby być uwzględniona dopiero wówczas, gdyby osoba trzecia, która wyjednała decyzję sądową, wzbraniającą wypłat i dokonywania transakcji z sprzedanego listu zastawnego, uzyskałaby wyrok prawomocny, unajęcy jej prawo do tego listu. Zarzut ten stał się przedmiotem rozpoznania Sądu Najwyższego, który (w sprawie Nr. I C 89/30) uznał jego niesłuszność, a to z następujących powodów:

Z mocy art. 1641 Kodeksu Cywilnego sprzedawca obowiązany jest do rękojmi z powodu wad ukrytych rzeczy sprzedanej, czyniących ją niezdatną do użytku, na jaką jest przeznaczona, albo tak dalece zmniejszających ten użytek, że nabywca nie byłby kupił rzeczy, gdyby wady te były mu znane. Otóż i w danym wypadku pozywający bank jest uprawniony do żądania zamiany listu na inny lub zwrotu jego wartości, zapadnięcie bowiem i ogłoszenie decyzji sądowej, wzbraniającej wypłat z tytułu na okaziciela oraz dokonywania nim transakcji, czyni ten tytuł niezdatnym do właściwego użytku, a przeto nadaje mu piętno wady ukrytej, skutkującej dla sprzedawcy nastąpieniem odpowiedzialności z mocy art. 1641 Kodeksu Cywilnego.

SKARGA PRACOWNIKA UMYSŁOWEGO O WYNAGRODZENIE. — Sąd Najwyższy (w sprawie Nr. I/C 223/30) rozważał pytanie, jakiemu przedawnieniu podlega skarga pracownika umysłowego o należności za pracę wogóle, a za pracę w godzinach nadliczbowych w szczególności.

W sprawie tej, mającej duże znaczenie praktyczne, Sąd Najwyższy wyjaśnił, co następuje:

Art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o umowie o pracę pracowników umysłowych ustanawia 6-miesięczne przedawnienie li tylko w stosunku do takich roszczeń pracownika, co do których art. 39 tegoż rozporządzenia postanawia natychmiastową płatność, a więc jedynie do wynagrodzenia, należnego pracownikowi umysłowemu w razie rozwiązania umowy pracy z winy pracodawcy lub wydalenia pracownika bez ważnej przyczyny, przyczem owo przedawnienie dotyczy wyłącznie

stałego wynagrodzenia, obliczonego za odpowiednią ilość miesięcy, a nie rozciąga się już na wynagrodzenie dodatkowe w postaci tantiemy lub gratyfikacji. Do wszelkich przeto roszczeń pracownika umysłowego, nieobjętych art. 41 rozporządzenia o umowie o pracę, odnoszą się ogólne przepisy o przedawnieniu.

Jakież więc przedawnienie winno być stosowane, gdy chodzi o skargę pracownika umysłowego o wynagrodzenie za pracę, a nie z tytułu odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę z winy pracodawcy?

Sześciomiesięczne przedawnienie, ustanowione przez Kodeks Cywilny dla skarg o placę dzienną, o należności za dostarczenia oraz o zasługi, odnosi się tylko do pracowników fizycznych. To samo stosuje się do przedawnienia rocznego, ustanowionego dla skarg o zasługi służących osobistych. Wobec tego pozostaje 5-letnie przedawnienie, odnoszące się do wszystkiego, co jest płatne w terminach perijodycznych. I właśnie 5-letnie przedawnienie, jak wyjaśnia Sąd Najwyższy, odnosi się do skargi pracownika umysłowego o należność za pracę, i to bez względu na to, czy chodzi o pracę w godzinach normalnych, biurowych, czy też w godzinach nadliczbowych.

ULGOWA STAWKA PODATKU PRZEMYSŁOWEGO. — Najwyższy Trybunał Administracyjny (w sprawie L. Rej. 4364/27) orzekł, iż zarzut skargi o nieprawidłowym zastosowaniu 2%-owej stawki podatkowej do obrotu, osiągniętego z sprzedaży mąki, otrzymanej z przemiału zboża, zakupionego przez skarżącego, winien być uznany za uzasadniony, twierdzenie bowiem władzy pozwanej w odpowiedzi na skargę, że stawka 1%-owa nie może być stosowana do detalicznej sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby, które przez kupca w obcym przedsiębiorstwie przemysłowym zostały przetworzone, jak, na przykład w konkretnym wypadku, gdy zboże w obcym młynie zostało przerobione na mąkę — nie znajduje uzasadnienia w ustawie o podatku przemysłowym.

Art. 7 p. c ustawy stosuje ulgową, 1%-ową stawkę do obrotów przedsiębiorstw, prowadzących detaliczną lub drobną sprzedaż artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, bez żadnych ograniczeń, wobec czego niema żadnej racji twierdzić, że rzeczona stawka podatkowa może być tylko stosowana do mąki, nabytej przez kupca w stanie gotowym, a nie do mąki, otrzymanej przez niego z przemiału w obcym młynie kupionego przezeń zboża. Przepis ten bowiem ani wyraźnie nie czyni żadnej różnicy między temi artykułami w zależności od ich pochodzenia, t. zn. sposobu ich uzyskania przez kupca, ani też nie zawiera żadnej wskazówki co do tego, by ustawodawca takie różniczkowanie brał w rachubę.

KRONIKA BIEŻĄCA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Zmiana w rozporządzeniu o urzędowym badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju — rozp. Ministra Rolnictwa z dn. 19/IX 1930 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 70, poz. 555).

Zniesienie cła wywozowego na niektóre rodzaje piór i puchu — rozp. Ministrów: Skarbu, Przem. i Han. oraz Rolnictwa z dn. 17 września 1930 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 70, poz. 556; szczeg. p. w dziale „Cło”).

NOWE SPÓŁKI AKCYJNE

— „Liońska Tkalnia Jedwabi”, S. A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 19: kapitał zakładowy zł 500.000; założyciele: Romain Naton, Louis Moudon, zam. w Paryżu, Michał Friedberg,

zam. w Warszawie, ul. Senatorska Nr. 19, Les Tissus A. G. B. Les Successeurs d'Albert Godde, Bedin Moudon et C-ie, S. A. w Paryżu, dawniej komandytowa; akt notarialny zeznany przed notariuszem Antonim Szymańskim dn. 27 sierpnia 1930 r. N. Rep. 2356.

— „Woropajewskie Zakłady Przemysłowe”, S. A.: kapitał zakładowy zł 700.000; założyciele: Iruna Zinger, Lipa Zinger, Noachim Zinger i Awasiej Zinger, wszyscy zamieszkali w Wilnie, ul. Kawaleryjska Nr. 1; akt notarialny zeznany przed notariuszem Janem Klottem w Wilnie dn. 31 grudnia 1929 r. Nr. Rep. 666.

— „TKaniny A. G. B.”, S. A.: kapitał zakładowy zł 1.500.000; założyciele: Romain Naton, Louis Moudon, Les Tissus A. G. B. Les Successeurs d'Albert Godde, Bedin Moudon et C-ie, S. A. w Paryżu, dawniej Les Successeurs d'Albert Godde, Bedin et C-ie, Moudon et C-ie, Spółka Komandytowa w Paryżu, wzgl. Les Tissus A. G. B.; akt notarialny zeznany przed notariuszem Edmundem Wojnarowskim dn. 27 sierpnia 1930 r. Nr. Rep. 2358.

NOWE EMISJE W SPÓLKACH AKCYJNYCH

zatwierdzone w dniu:

11 listopada 1929 r.:

— „Recenia — Polska Fabryka Wyrobów Dziających”, S. A., Zarząd w Warszawie: kap. zakł., wynoszący 500.000, został powiększony o 500.000, czyli do 1.000.000.

2 października:

— „Polskie Zakłady Siemens”, S. A. z siedzibą w Warszawie: zmniejszono kapitał zakładowy spółki o 25.450, czyli do 543.300, w drodze zamiany nom. wartości 15.250 sztuk dotychczasowych zwyczajnych akcji na okaziciela. nominalnej wartości 35 każda, na akcje nominalnej wartości po 100 każda; powiększono kapitał zakładowy spółki o 1.391.700, czyli do 2.000.000, drogą V emisji akcji. nominalnej wartości 100; cena emisyjna 109/50.

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH

20 października:

— „Unia” Zjednoczone Fabryki Maszyn dawniej A. Ventzki i Peters, S. A.: zebra. zwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 12 w lokalu S-ki w Grudziądzu.

22 października:

— „Warszawskie Towarzystwo Fabryk Cukru”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (zmiany statutu i uzgodnienie z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 15 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Krakowskie Przedmieście 7.

23 października:

— Przemysłowo-Handlowe Zakłady Chemiczne „Ludwik Spiess i Syn”, S. A.: zebra. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Daniłowiczowska 16.

24 października:

— Polska Spółka dla Obrotu Towarowego „Polsot”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 16 w lokalu S-ki we Lwowie, ul. Szajnochy 2.

— Cukrownia i Rafinerja „Gostawice”, S. A.: zebra. zwyczaj. (zmiany statutu) — o godz. 14 w lokalu S-ki w Gostawicach.

— „Lwowskie Towarzystwo Akcyjne Browarów”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. — o godz. 16 w lokalu S-ki we Lwowie, ul. Kleparowska 18.

25 października:

— „Bracia Menn” Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu „Technostandard”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (powiększenie kapitału akcyjnego, zmiany statutu) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 86.

— „Kolej Lokalna Lwów-Podhajce”, S. A.: zebra. zwyczaj. — o godz. 11 w lokalu S-ki we Lwowie, ul. Andrzeja Potockiego 11.

— „Częstochowskie Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 12 w lokalu S-ki w Częstochowie, ul. Kościuszki 61.

27 października:

— Zakłady Przemysłu Bawełnianego „Juljusz Kinnerman”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Łodzi, ul. Piotrkowska 139.

— „Związek Przedsiębiorstw Gorzełń Rolniczych”, S. A.: zebra. zwyczaj. (powiększenie kapitału akcyjnego, zmiany statutu) — o godz. 17 w lokalu S-ki we Lwowie, ul. 3 Maja 16.

— Cukrownia „Tuczno”, S. A.: zebra. zwyczaj. — o godz. 10 w lokalu S-ki w Janikowie, pow. Inowrocław.

— Cukrownia i Rafinerja „Borowiczki”, S. A.: zebra. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu Związku Zawodowego Cukrowni w Warszawie, ul. Moniuszki 11.

28 października:

— Przemysł Elektryczny „Czechowice”, S. A.: zebra. zwyczaj. (powiększenie kapitału akcyjnego, uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 16½ w lokalu S-ki w Czechowicach.

— „Drukarnia Poznańska”, S. A.: zebra. zwyczaj. (zmiany statutu, ew. likwidacja S-ki) — o godz. 19 w lokalu S-ki w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 5.

— Cukrownia „Opalenica”, S. A.: zebra. zwyczaj. — o godz. 10½ w lokalu S-ki w Opalenicy.

29 października:

— „Lloyd Bydgoski” dawniej „Bromberger Schlepsschiffahrt”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Bydgoszczy, ul. Grodzka 28/29.

— „Przemysł Terpentynowy w Polsce”, S. A. (w likwidacji): zebra. zwyczaj. (sprawa ukończenia likwidacji) — o godz. 17 w lokalu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego 3/5.

— „Wschodnie Towarzystwo dla Handlu, Przemysłu i Urzędzeń Rolnych”, S. A.: zebra. zwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Koszykowa 1 m. 18.

— „Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki”, S. A.: zebra. zwyczaj. (zmiany statutu) — o godz. 17½ w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 46.

— Spółka Akcyjna dla Poszukiwania i Wydobywania Mineralów Bitumicznych „Pionier”, S. A.: zebra. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu S-ki we Lwowie, ul. Mikołaja 23.

— „Polskie Zakłady Impregnacyjne”, S. A.: zebra. zwyczaj. (zmiana siedziby, zmiany statutu) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Wicjska 16.

30 października:

— Cukrownia „Strzyżów”, S. A.: zebra. zwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 17½ w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Moniuszki 11.

— „Browar Gambrinus”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (zatwierdzenie poprawionego bilansu) — o godz. 15 w lokalu S-ki w Będzinie, ul. Czeladzka 14.

— Towarzystwo Fabryk Portland-Cementu „Wysoka”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (przelew do kapitału zakładowego, uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 15 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Mazowiecka 7.

— „Fabryka Sukna w Opatówku, dawniej Fiedlera”, S. A.: zebra. zwyczaj. (sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej) — o godz. 17 w lokalu Związku Obrony Mienia w Warszawie, ul. Długa 38.

— Cukrownia i Rafinerja „Rejowiec”, S. A.: zebra. zwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 17 w lokalu Hotelu „Wiktorja” w Lublinie.

— Towarzystwo dla Handlu Aptecznymi i Perfumeryjnymi Towarami „J. B. Segall”, S. A.: zebra. zwyczaj. (zmniejszenie nominalnej wartości akcji, wprowadzenie akcji uprzywilejowanych, uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 18 w lokalu S-ki w Wilnie, ul. Trocka 7.

— Przemysł Gumowy „Adral”, S. A.: zebra. zwyczaj. (powiększenie kapitału zakładowego) — o godz. 17 w lokalu S-ki w Lidzie, ul. Fabryczna.

— Fabryka Wyrobów Wełnianych i Bawełnianych „M. i T. Pikielni”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 17 w lokalu S-ki w Łodzi, ul. Piotrkowska 76.

— Fabryka Broni i Maszyn „Arma”, S. A.: zebra. zwyczaj. (zmiany kapitałów i statutu) — o godz. 17 w lokalu S-ki we Lwowie, pl. Bema 3.

31 października:

— Zakłady Przemysłowe „Celolit”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 18 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Ordynacka 5 m. 9.

— „Polski Lloyd”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 130.

— Manufaktura Wełniana „Hugo Wulffson”, S. A.: zebra. nadzwyczaj. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 17 w lokalu S-ki w Łodzi, ul. Piotrkowska 78.

— „Uzdrowiska Krajowe”, S. A. (w likwidacji): zebra. zwyczaj. — o godz. 18 w lokalu Krajowego Towarzystwa Meljoracyjnego, S. A. w Warszawie, ul. Kopernika 30.

— „Fabryka Wag i Wyrobów Metalowych” dawniej „Juljan Sperlina”, S. A. (w likwidacji): zebra. zwyczaj. (sprawozdanie likwidatorów) — o godz. 17 w lokalu P. R. Raucha w Bydgoszczy, ul. Zienkowska 21.

- **Galicyskie Towarzystwo Naftowe „Galicja”, S. A.:** zebra. zwycz. — o godz. 12 w lokalu S-ki we Lwowie, ul. Kościuszki 8.
- 2 listopada:
- **Zakłady Przemysłowe „Witulini”, S. A.:** zebra. zwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 15 w lokalu S-ki w Dołach Biskupich.
- 3 listopada:
- **Dom Mód „Bogusław Herse”, S. A.:** zebra. zwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 20 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 150.
- **„Młyny i Kaszarnie Lubelskie”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (ewentualna likwidacja S-ki) — o godz. 18 w lokalu Piekarni Mechanicznej „Postęp” w Lublinie, ul. Podwale 7.
- **Fabryka Konfekcji i Skład Sukna „Tadeusz Kraft i S-ka”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 18 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Grzybowska 43.
- 4 listopada:
- **„Polska Żarówka Osram”, S. A.:** zebra. nadzwycz. — o godz. 11½ i zwycz. — o godz. 12 (powiększenie kapitału akcyjnego, uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — w lokalu S-ki w Warszawie, pl. 3 Krzyży 8.
- **„Zakłady Rolniczo-Przemysłowe Ziemi Grójeckiej”, S. A.:** zebra. nadzwycz. — o godz. 14 w lokalu Spółdzielni Rolniczej Warszawskiej w Grójcu, ul. Radomska 7.
- **„Lesienicka Fabryka Drożdży Prasowanych i Spirytusu”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 16 w lokalu Banku Dyskontowego Warszawskiego we Lwowie, ul. 3 Maja 14.
- **Warszawskie Towarzystwo „Motor”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 18½ w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 23.
- 5 listopada:
- **„Warszawska Fabryka Guzików”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Warszawie - Pradze, ul. Radzyńska 7.
- **Pierwsza Krajowa Fabryka Wyrobów Metalowych „Staniola”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (zmiany statutu o az uzgodnienie go z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 11 w lokalu Notariusza J. Siennickiego w Warszawie, ul. Kapucyńska 6.
- **Warszawska Fabryka Dywanów „Dywan”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 150.
- **Angielsko-Szwedzko-Polski Przemysł Gumowy „Gentleman” S. A.:** zebra. zwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 17 w lokalu S-ki w Łodzi, ul. Limanowskiego 156.
- **„Fr. Karpiński”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (zmiany statutu) — o godz. 18 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Wolność 9.
- **Starzycka Fabryka Wyrobów Sukiennych „Z. Bornstein”, S. A.:** zebra. nadzwycz. (uzgodnienie statutu z prawem o spółkach akcyjnych) — o godz. 16 w lokalu S-ki w Tomaszowie Maz., ul. Warszawska Szosa 57/71.

SPRAWY SAMORZĄDOWE

KOMUNALNE TOWARZYSTWA MIESZANE. — Walne Zgromadzenie Międzynarodowego Związku Miast w Belgii, odbyte w lipcu r. b. poświęcone było m. in. problemowi spółek mieszanych. Referat ogólny na temat „Spółki mieszane” wygłosił P. Dr. Walter Delius, nadburmistrz Wesermünde. Referent jest zdania, iż powyższy sposób administracji publicznej, polegający na udziale kapitału i osób prawa prywatnego, stanowi przejście od administracji publicznej do koncesji, z jednej strony bowiem zapewnia gminie większy wpływ na przedsiębiorstwo niż udzielenie zwykłej koncesji, z drugiej zaś strony wprowadza do dziedziny publiczno-prawnej inicjatywę i kapitał prywatny. Określenie pojęcia spółek mieszanych jako „zrzeszenia interesów ekonomicznych prywatnych i publicznych, specjalnie samorządowych” jest zdaniem autora referatu zbyt obszerne, niezbędne jest bowiem określenie formy współpracy czynnika publicznego z czynnikiem prywatnym. Formą taką może być spółka akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnia, spółka

zwykła handlowa i t. d. Spółki mieszane winny pozostawać pod wydatnym wpływem czynnika publicznego; spółka, w której kapitał prywatny stanowi całkowity kapitał zakładowy, czynnik publiczny wywiera zaś swój wpływ i uczestniczy w zyskach jedynie na mocy udzielonej subwencji, nie może być uważana za spółkę mieszaną. Wedle Dr. Deliusa pod nazwą spółki mieszanej należy rozumieć każde przedsiębiorstwo gospodarcze prawa prywatnego, w którym organizacja publiczna i prywatna uczestniczą wspólnie w kapitale zakładowym i wspólnie prowadzą administrację.

Idea spółek mieszanych znalazła zastosowanie już w końcu ub. stulecia w Anglii, Szwajcarii, przedewszystkiem zaś w Niemczech. Francja, Holandia, Węgry, Finlandja, Grecja i Polska należą do państw, które dopiero po wojnie zastosowały u siebie powyższą formę administracji publicznej. Przedsiębiorstwa publiczne, prowadzone uprzednio bądź w formie gospodarki ściśle publicznej, bądź w formie gospodarki prywatnej pod kontrolą publiczną, spotykają się z szeregiem zarzutów, głównie dlatego, iż niedostatecznie liczą się z rentownością i możliwościami ekonomicznymi gminy, lub też dlatego, iż władze publiczne nie mogą wywierać dostatecznego wpływu na kształtowanie się tariff, rozwój przedsiębiorstwa, płace robotników i t. d. Najintensywniejszy rozwój wykazują spółki mieszane w Niemczech. W końcu ub. stulecia około 93% wodociągów, 64,5% gazowni i 41,4% elektrowni było w ręku gmin. Pod naciskiem jednak opinii publicznej, usposobionej krytycznie wobec przedsiębiorstw samorządowych, zaczyna się stopniowy rozwój spółek mieszanych. I tak spółka „Rheinisch-Westfälisches Elektrizitätswerk”, utworzona dzięki kooperacji wielu samorządów z kapitałem prywatnym, powstała z przedsiębiorstwa, przeznaczonego początkowo dla obsługi miasta Essen. W 1920 r. w 159 miastach niemieckich znajdujemy już 377 przedsiębiorstw mieszanych. Ostatnio jednak daje się zauważyć w Niemczech pewne osłabienie tej tendencji: miasta dążą do zachowania przedsiębiorstw we własnym zarządzie, dla ułatwienia administracji tworzy się spółki o charakterze prywatno-prawnym, wyodrębnione i usamodzielnione od władz miejskich, aczkolwiek cały kapitał jest własnością gminy. Z drugiej strony kapitał prywatny stara się wykorzystać brak kapitałów publicznych i dąży do obejmowania przedsiębiorstw nie w formie spółki mieszanej, lecz w formie czysto prywatnych przedsiębiorstw. W innych krajach jednak, jak np. w Szwajcarii, rozwój spółek mieszanych poszedł znacznie dalej niż w Niemczech, obejmując teatry, szpitale i t. d.

Utworzenie spółek mieszanych w Niemczech, Holandji, Finlandji i Polsce, gdzie gminy są pełnymi jednostkami prawnymi, nie następuje żadnych trudności, w Anglii natomiast niezbędne jest uzyskanie uprawnienia drogą ustawy. We wszystkich krajach jednak rząd ma możność ograniczenia udziału samorządu w spółkach mieszanych. W Belgii i we Francji istnieje ograniczenie co do charakteru spółki; spółki te winny posiadać charakter użyteczności publicznej, ponadto w Belgii dla uczestniczenia gminy w spółce mieszanej niezbędne jest pozwolenie Króla.

Ustawa z dn. 28/XII 1926 r. i 17/II 1930 r. we Francji zastrzega, iż gminy nie mogą uczestniczyć w spółkach mieszanych powyżej 40% kapitału zakładowego, w Czechosłowacji odwrotnie — ustawa nie pozwala na wyższy udział kapitału prywatnego niż 40%. W Belgii ograniczono dywidendę do 4%, co wpływa hamująco na udział kapitału prywatnego.

Forma prawna organizacji spółek mieszanych jest we wszystkich krajach bardzo zbliżona. We Francji, Polsce, Finlandji, Węgrzech, Grecji przeważa forma spółek akcyjnych, zatwierdzanych częściowo w drodze ustawodawczej. Istnieją także spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółdzielnie, te ostatnie jednak głównie w dziedzinie budowy tanich mieszkań. W Prusach na 474 spółki mieszane było 217 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, 200 akcyjnych i 57 spółdzielni lub spółek komandytowych. W 200 spółkach akcyjnych pracowało 74.876 robotników, w 217 spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością 15.645 robotników. Wpływ czynnika publicznego na administrację spółek mieszanych jest bardziej zabezpieczony w krajach, w których dla utworzenia spółki niezbędny jest akt prawodawczy. W Niemczech, gdzie stosunek kapitału publicznego do prywatnego regulują statuty spółek, wszystko zależy od miejscowych stosunków i stosunku kapitału prywatnego do publicznego. We Francji, gdzie ustawa określa zgóry udział kapitału publicznego, istnieje dodatkowe ustawy, zastrzegające państwu decyzję co do sprzedaży udziałów i t. d. Niezależnie od wysokości wkładu, samorząd może zastrzec sobie prawa, płynące z jego charakteru publicznego. W Anglii, Belgii, Francji, gdzie istnieje reglamentacja ustawodawcza, samorząd posiada możność odwołania przedstawiciela za zgodą prefekta, nadto ma prawo posiadania jednego przedstawiciela w radzie nadzorczej nawet przy minimalnym udziale finansowym, gmina

jednak odpowiada za czynności tego przedstawiciela. Samorząd posiada ponadto prawo delegowania komisarzy samorządowych na walne zgromadzenie, do rady nadzorczej i dyrekcji bez prawa głosu, lecz z prawem weta. W Szwajcarii państwo i samorząd mają prawo bezpośredniego wpływu na zarząd spółki w sprawach, dotyczących interesów publicznych, w innych państwach przewidziane jest prawo nadzoru nad zarządami spółek.

Większość referentów poszczególnych państw wypowiedziało się na Zjeździe Międzynarodowego Związku Miast za formą spółek mieszanych, jako łączącą inicjatywę prywatną z intere-

sem publicznym. Jedyne referent szwajcarski ustosunkował się do formy spółek mieszanych krytycznie.

W A glij powstały ostatnio nowe formy przedsiębiorstw komunalnych: public management in company form i improved public management. Kapitał znajduje się w ręku związków komunalnych, przedsiębiorstwo przyjmuje jednak charakter spółki akcyjnej.

Referent Delius skłania się raczej do wyodrębnienia z centralnej administracji przedsiębiorstw komunalnych bez nadania im jednak osobowości prawnej.

B.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

PODATKI I OPŁATY

ULGI W PODATKU OD OBROTU PRZY EKSPORCIE PAPIERÓWKI. — Na zasadzie art. 94 ustawy o państwowym podatku przemysłowym Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu okólnikiem z dn. 7 października r. b. L. D. V 10.245/4/30 obniżyło do 1/2% stawkę podatku przemysłowego od obrotu, przypadającego od transakcji eksportowych papierówką, z wyjątkiem osikowej, dokonanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 1930 r.

Ulgą ta stosowana będzie przy ścisłym przestrzeganiu przepisów ustępu § 9 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 8 sierpnia 1925 r.

KALENDARZYK PODATKOWY NA PAŹDZIERNIK 1930 R. — W październiku r. b. płatne są następujące podatki:

1) do 15 października — miesięczna zaliczka na podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego we wrześniu r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. i przemysłowe I — V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 15 października — kwartalna zaliczka na poczet państwowego podatku przemysłowego od obrotu za kwartał III 1930 r. w wysokości 1/5 części kwoty podatku od obrotu, wymierzonego za rok 1929 — przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych, zajęcia przemysłowe oraz wolne zajęcia zawodowe;

3) od 15 października do 15 listopada — II rata podatku gruntowego za bieżący 1930 r.;

4) do 1 listopada — państwowy podatek dochodowy w wysokości różnicy między kwotą podatku, wymierzonego na rok podatkowy 1930 (wymienionej w doręczonych nakazach płatniczych), a kwotą podatku, zapłaconego w terminie do dn. 1 maja r. b., względnie o ile przed dniem 15 października r. b. nie doręczono nakazu płatniczego — w wysokości 1/2 podatku, przypadającego od zeznanego dochodu, a w razie niezłożenia zeznania o dochodzie za 1929 r. — w wysokości 1/2 podatku, wymierzonego na 1929 r.;

5) do 7 października — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — potrącony w ciągu miesiąca września r. b.

Nadto płatne są zaległości odroczonej i rozłożonej na raty z terminem płatności w październiku, tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 6 do 11 października 1930 r.

— Na rynku walut minął okres sprawozdawczy bez poważniejszych wahań; tendencja panowała niejednolita, w porównaniu zaś z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego nieco niżej kształtowały się kursy: funtów szterlingów, franków

francuskich, belgów, szylingów austriackich, koron norweskich guldenów gdańskich oraz lei rumuńskich, poprawę zaś wykazują: franki szwajcarskie, floreny holenderskie, korony szwedzkie i duńskie.

Dolarami gotówkowymi interesowano się niewiele; kurs ich utrzymał się w ciągu całego okresu sprawozdawczego na poziomie końcowych notowań tygodnia poprzedniego, a mianowicie $\text{zł } 8.955$ za $\text{\$ } 1$. W obrotach prywatnych nastąpiła minimalna niżka — do $\text{zł } 8.9575$ za $\text{\$ } 1$.

Wysokość dziennego zapotrzebowania uległa pewnemu zmniejszeniu w stosunku do okresów poprzednich.

	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Kurs w dn. 11/X
Dolary St. Zjedn.	8.912	8.912	8.912
" " " telegr.	8.922	8.922	8.922
Funty szterlingów	43.35	43.34	43.34½
Franki francuskie	35.02	34.99½	35.00
Franki szwajcarskie	173.40	173.17	173.37
Belgi	124.47	124.45	—
Korony czeskosłowackie	26.47	26.47	26.47
Szylingi austriackie	125.87	125.81	125.84
Liry włoskie	46.72½	46.72	46.72
Floreny holenderskie	359.85	359.75	359.85
Korony szwedzkie	239.68	239.65	—
Korony duńskie	238.75	238.75	—
Korony norweskie	238.66	238.66	—
Guldeny gdańskie	173.33	173.24	173.24
Pengö węgierskie	156.14	156.14	—
Leje rumuńskie	5.32	5.31	—

W dziale papierów lokacyjnych państwowych sytuacja nie uległa zmianie; przy średnich obrotach kursy kształtowały się niejednolicie, a mianowicie: zwykowały 6% Pożyczka Dolarowa (+ 3%) oraz 10% Pożyczka Kolejowa, niżej zaś cenione były: 5% Pożyczka Konwersyjna Kolejowa, 4% Pożyczka Inwestycyjna (— $\text{zł } 4.00$) oraz 5% Pożyczka Premjowa (— $\text{zł } 1.75$). Kursy pozostałych papierów tego działu oraz listów zastawnych i obligacji banków państwowych pozostały bez zmiany.

Zainteresowanie listami zastawnymi dość znacznie wzrosło; mimo osłabienia tendencji w ostatnich dniach okresu, większość papierów tej grupy wykazuje w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego poprawę kursową — dotyczy to szczególnie listów prowincjonalnych. Obroty listami zastawnymi w walucie obcej utrzymały się na dotychczasowym poziomie; na dotychczasowym, od dłuższego czasu niezmiennym poziomie utrzymały się 7% L. Z. T-wa Kredytowego Ziemińskiego w Warszawie, serja 1928 r., niżej natomiast cenione były 8% L. Z. T-wa Kredytowego Przemysłu Polskiego (— 3/4%) oraz 8% L. Z. T-wa Kredytowego Ziemińskiego w Warszawie, serja 1924 r. (— 1%).

W dziale obligacji ożywienie było bardzo niewielkie; notowano jedynie VI 6% Obligację Pożyczki Konwersyjnej m. Warszawy 1926 r. po kursie dotychczasowym.

	Wartość nominalna	Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	Kurs w dn. 11/X
w % nominalu				
5% Pożyczka Konwersyjna	zł 100	55.65	55.50	55.50
5% " Konwers. Kol.	zł 100	48.50	48.25	—
6% " Dolarowa	\$ 100	79.00	79.00	—
10% " Kolejowa	fr. w zł. 100	104.00	104.00	104.00
7% L. Z. Państw. Banku Roln.	zł w zł. 100	83.25	83.25	83.25
8% " " " "	zł w zł. 100	94.00	94.00	94.00
7% L. Z. Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 100	83.25	83.25	83.25
7% Obl. " " " "	zł w zł. 100	83.25	83.25	83.25
8% Obl. Bud. " " " "	zł w zł. 100	93.00	93.00	93.00
8% L. Z. Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 100	94.00	94.00	94.00
8% Obl. " " " "	zł w zł. 100	94.00	94.00	94.00
8% L. Z. T-wa Kredytowego Przemysłu Polskiego)	£ 1	90.00	89.00	89.00
7% L. Z. T-wa Kredytow. Ziems. w Warszawie, serja 1928 r.	\$ 1	76.50	76.50	—
8% L. Z. T-wa Kredyt. Ziems. w Warszawie, serja 1924 r.	\$ 1	92.00	92.00	—
w zł				
4% Pożyczka Inwestycyjna	zł w zł. 100	108.00	103.00	104.00
5% Pożyczka Premjowa	\$ 5	58.00	56.25	56.25
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	50.00	50.00	50.00
4% L. Z. T-wa Kred. Ziems.	zł 100	53.85	52.00	53.50
				-53.85-
				-53.60
8% " " " " " "	zł 100	73.00	73.00	—
4% " " " " " m. Warsz.	zł 100	52.00	52.00	—
5% " " " " " "	zł 100	56.50	55.00	—
8% " " " " " "	zł 100	74.75	71.75	73.25-
				-73.50-
				-73.00
8% L. Z. T-wa Kred. Częstochowy	zł 100	64.00	63.00	—
8% " " " " Kalisza	zł 100	64.25	62.00	—
8% " " " " Kielc	zł 100	62.50	62.50	—
8% " " " " Lublina	zł 100	63.00	63.00	—
8% " " " " Łodzi	zł 100	68.25	65.50	66.75
8% " " " " Piotrkowa	zł 100	64.25	62.75	—
10% " " " " Radomia	zł 100	78.00	78.00	—
10% " " " " Siedlec	zł 100	79.00	75.50	77.00
VI 6% Obl. Pożyczki Konwers. m. Warszawy 1926 r.	zł w zł. 100	52.00	52.00	—

ZŁOTY ZAGRANICĄ

1930 r.	Gdańsk ³⁾	Berlin ³⁾	Wiedeń ³⁾	Paryż ³⁾	Zurych ³⁾
6/X	57.61—57.76	46.95	—	—	57.75
7/ "	57.63—57.77	" "	—	—	" "
8/ "	57.64—57.79	" "	79.25—79.53	—	—
9/ "	57.63—57.78	47.00	79.24—79.52	286.00	57.70
10/ "	57.64—57.78	" "	79.27—79.55	—	" "
11/ "	57.65—57.80	47.025—47.225	79.28—79.56	—	57.65

1930 r.	Londyn ⁴⁾	Praga ³⁾	New-York ³⁾	Amsterdam ³⁾
6 X	43.37	—	11.215	—
7/ "	43.36	—	"	—
8/ "	"	—	"	—
9/ "	"	376.875	"	—
10/ "	"	"	"	—
11/ "	43.37	—	"	—

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Kurs ultimo	Obroty
	(w % nominalu)			
Giełda w New-York'u				
6% pożyczka dolarowa z 1920 r.				
22—27/IX	—	—	72	7.000
29/IX—4/X	71	66½	67	25.000
6—11/X	67½	62	62	40.000
8% pożyczka z 1925 r. (Dillon, Read & Co.)				
22—27/IX	91½	87½	88	108.000
29/IX—4/X	87½	86	86½	60.000
6—11/X	86½	81	81	45.000
7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.				
22—27/IX	84½	82½	84½	226.000
29/IX—4/X	83½	80½	83	532.000
6—11/X	82½	76	78	217.000
7% pożyczka m. Warszawy z 1928 r.				
22—27/IX	71½	70	70	63.000
29/IX—4/X	70½	69	69½	32.000
6—11/X	69½	51	54½	38.000
7% pożyczka śląska z 1928 r.				
22—27/IX	70½	69½	69½	17.000
29/IX—4/X	67	64	66	29.000
6—11/X	64	45½	49	39.000
Giełda w Londynie				
7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.				
22—27/IX	86.90	85.15	85.90	
29/IX—4/X	86.05	83.55	83.80	
6—11/X	83.80	82.20	82.55	
Giełda w Zurychu				
7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.				
22—27/IX	83½	82½	—	
29/IX—4/X	82½	82	—	
6—11/X	82½	81½	—	
Giełda w Sztokholmie				
7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.				
Sierpień 1930	83½	82	—	15.000
Wrzesień "	83½	82	83	15.000
Giełda w Paryżu				
7% pożyczka stabilizacyjna z 1927 r.				
22—27/IX	101.85	101.05		
29/IX—4/X	101.20	100.80		
Giełda w Medjolanie				
7% pożyczka włoska z 1924 r.				
22—27/IX	99.50	99.30	99.30	Liry 760
29/IX—4/X	99.55	99.30	—	1.335
6—11/X	99.70	99.40	99.60	1.564

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 10 PAŹDZIERNIKA 1930 R. — W I dekadzie października — po zrównoważonej dekadzie końcowej września — znów nastąpił pewien odpływ dewiz z Banku Polskiego. W związku z tem rezerwy walutowe Banku, które na ultimo września wzrosły gwałtownie dzięki transakcji zamiany części złota, umieszczonego zagranicą, na dewizy, wykazały w dekadzie sprawozdawczej spadek — z zł 437.1 miljn. do zł 414.1 miljn. Cały spadek przypadł na część rezerw, przyjętą do pokrycia obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań Banku, która obniżyła się z zł 321.9 miljn. do zł 297.1 miljn., podczas gdy pozostała część rezerw, nieprzyjęta do pokrycia obiegu i zobowiązań, wykazała wzrost z zł 115.2 miljn. do zł 117.3 miljn.

¹⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.

²⁾ Z wyłączeniem transzy francuskiej.

³⁾ Za zł 100.

⁴⁾ Za £ 1.

Jednocześnie zapas złota zwiększył się nieznacznie dzięki drobnemu skupowi (głównie w monetach), dokonywanemu przez oddziały Banku. Zapas złota, znajdujący się zagranicą, po sprzedaży częściowej w poprzedniej dekadzie, pozostał w I dekadzie października niezmienny w wys. zł 77'4 miljn., a wzrósł tylko zapas złota w skarbcach Banku, i to za ledwie z zł 484'49 miljn. do zł 484'52 miljn. Łącznie zapas złota zwiększył się z zł 561'88 miljn. do zł 561'91 miljn.

Zmiany w stanie rezerw złoto-walutowych, stanowiących pokrycie obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań, w ciągu I dekady października i w okresie miesięcznym od końca I dekady września ilustruje następujące zestawienie (w tys. zł):

	10/IX	30/IX	10/X
Złoto	703.472	561.885	561.912
Waluty i dewizy netto	211.079	321.853	297.110
Razem:	914.551	883.738	859.022

W stosunku do sumy obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku powyższe pokrycie złoto-walutowe stanowiło w dn. 10/X 55'69%, gdy w dn. 30/IX 56'47% i w dn. 10/X 58'13% (statutowe minimum 40%). Samo pokrycie złotem wynosiło: w dn. 10/X 36'43%, w dn. 30 IX 35'90%, w dn. 10 IX 44'71% (statutowe minimum 30%).

Stosunkowo słabszy spadek w dekadzie sprawozdawczej procentu pokrycia niż sumy pokrycia (rezerw) tłumaczy się jednoczesnym zmniejszeniem się sumy obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku, mianowicie z zł 1.565'1 miljn. do zł 1.542'4 miljn. Właściwie zmniejszył się tylko jeden składnik tej sumy — obieg banknotów — z zł 1.373'0 miljn. do zł 1.336'5 miljn., podczas gdy drugi składnik — natychmiast płatne zobowiązania — zwiększył się z zł 192'1 miljn. do zł 205'9 miljn.

Wzrost zobowiązań dotyczy tylko lokat żyrowych, które zwiększyły się w dekadzie sprawozdawczej z zł 163'4 miljn. do zł 181'2 miljn., z pozostałych bowiem pozycji zobowiązań 2 wykazują salda niezmiennione: rachunek zakupu srebra — zł 13'0 miljn., rachunek państwowego funduszu kredytowego — zł 3'3 miljn., a trzecia pozycja — „różne rachunki” — wykazuje spadek salda z zł 12'4 miljn. do zł 8'4 miljn. W zakresie lokat żyrowych zwiększyły się tylko pozostałości na rachunkach żyrowych prywatnych, mianowicie z zł 99'2 miljn. do zł 134'3 miljn., natomiast pozostałości na rachunkach kas państwowych obniżyły się w dalszym ciągu z zł 64'1 miljn. do zł 46'9 miljn.

Spadek obiegu w I dekadzie października o zł 36'5 miljn. stanowi mniej więcej tylko 1/3 część zwykłej, jaką obieg wykazał na ultimo września, przyczem od dn. 10/IX obieg wzrósł o zł 35'2 miljn. Spadek w dekadzie sprawozdawczej stanowi częściowo odpowiednik wzrostu lokat na rachunkach żyrowych, częściowo zaś wiąże się z odpływem walut z Banku. Hamująco na spadek obiegu oddziaływał wzrost kredytów Banku.

Kredyty dyskontowe Banku, mimo podwyższenia stopy dyskontowej i mimo stosowania przez Bank nieco mniej liberalnej polityki dyskontowej — wykazały nawet na początku miesiąca wzrost, i to dość okazały, bo wynoszący zł 15'6 miljn.; dzięki temu portfel wekslowy (suma kredytów wykorzystanych) osiągnął rekordową wysokość zł 720'3 miljn. Pożyczki zastawowe natomiast obniżyły się w dekadzie sprawozdawczej — mianowicie z zł 79'7 miljn. do zł 73'9 miljn., a więc do poziomu bardzo nieznacznie wyższego niż w dn. 10/IX.

Z innych pozycji bankowego pokrycia obiegu i zobowiązań zapas monet srebrnych i bilonu wzrósł w dekadzie sprawozdawczej z zł 2'4 miljn. do zł 2'6 miljn., zapas papierów pro-

centowych własnych podniósł się z zł 8'7 miljn. do zł 9'6 miljn., dług Skarbu Państwa (kredyt bezprocentowy) pozostał, jak zwykle, niezmienny w wys. zł 25'0 miljn.

Całe pokrycie bankowe obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku przedstawiało się następująco (w tys. zł):

	10/IX	30/IX	10/X
Weksle	633.913	704.758	720.330
Polskie monety srebrne i bilon	2.408	2.361	2.598
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	73.336	79.740	73.893
Papiery proc. własne	7.809	8.651	9.562
Zobowiązanie Skarbu Państwa	25.000	25.000	25.000
Razem:	742.466	820.510	831.383

Obieg pieniędzy skarbowych wykazał w I dekadzie października, odmiennie niż obieg biletów bankowych, lekki wzrost, co prawda tylko z zł 232'7 miljn. do zł 233'4 miljn. Na sumę tę składa się: 1) obieg biletów państwowych (5-złotowych) w wys. zł 1'8 miljn. (w dn. 30/IX zł 1'9 miljn.), 2) obieg biletów zdawkowych (5- i 2-złotowych) w wys. zł 1'1 miljn. (w dn. 30/IX zł 1'1 miljn.), 3) obieg monet srebrnych (5-, 2- i 1-złotowych) w wys. zł 152'7 miljn. (w dn. 30/IX zł 152'5 miljn.), 4) obieg bilonu niklowego i brązowego w wys. zł 77'8 miljn. (w dn. 30/IX zł 77'3 miljn.). W stosunku do stanu obiegu w dn. 10/IX obieg ską bowy na ultimo I dekady października był wyższy o zł 5'5 miljn.

AKTYWA

ZŁOTO w skarbcu	zł 484.515.817'59	
„ zagranicą	„ 77.395.709'57	
	<u>zł 561.911.527'16</u>	
PIENIĄDZE I NALEŻN. ZAGRAN.	zł 297.110.004'45	zł 859.021.531'61
PIENIĄDZE I NALEŻN. ZAGR., niezaliczone do pokrycia	„	117.312.923'33
POLSKIE MONETY SREBRNE I BILON	„	2.597.879'17
PORTFEL WEKSLOWY	„	720.330.401'97
POŻYCZKI ZASTAWOWE	„	73.892.533'38
PAPIERY PROCENTOWE WŁASNE	„	9.562.484'13
PAPIERY FUNDUSZU ZAPASOWEGO	„	86.410.633'53
DŁUG SKARBU PAŃSTWA	„	25.000.000'—
NIERUCHOMOŚCI	„	20.000.000'—
INNE AKTYWA	„	148.256.614'84
		<u>zł 2.062.385.001'96</u>

PASYWA

KAPITAŁ ZAKŁADOWY	zł 150.000.000'—
FUNDUSZ ZAPASOWY	„ 110.000.000'—
NATYCHM. PŁATNE ZOBOWIĄZANIA:	
a) rachunki żyrowe kas państwowych	zł 46.919.327'42
b) pozostałe rachunki żyrowe	„ 134.253.951'21
c) rachunek zakupu srebra	„ 13.000.000'—
d) rachunek państwow. funduszu kredyt.	„ 3.342.268'85
e) różne rachunki	„ 8.391.966'29
	<u>zł 205.907.513'77</u>
OBIEG BILETÓW BANKOWYCH	zł 1.542.406.013'77
RACHUNEK SPECJALNY SKARBU PAŃSTWA	„ 75.000.000'—
INNE PASYWA	„ 184.978.988'19
	<u>zł 2.062.385.001'96</u>

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

PAŃSTWA EUROPEJSKIE O ZASADACH WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

PRZED KILKU tygodniami czytelnicy „Polski Gospodarczej” mieli sposobność zapoznania się z treścią memorjału, złożonego przez Polskę jako odpowiedź na kwestjonariusz gospodarczy, załączony do art. 1 protokołu z dn. 24 marca r. b., tycaącego się przyszłych rokowań międzynarodowych, przewidzianych w rezolucjach X Zgromadzenia Ligi Narodów w r. ub.¹⁾ Obecnie są już wiadome odpowiedzi niektórych innych państw, które protokół ten podpisały. Przypomnieć trzeba, iż uchwały X Zgromadzenia Ligi Narodów szły w kierunku doprowadzenia drogą stopniowych rokowań międzynarodowych do obniżenia ceł i zniesienia przeszkód w handlu międzynarodowym na terenie Europy. Sposób i zakres prowadzenia rokowań tych pozostawiły one całkowicie do uznania specjalnej konferencji, która pod nazwą konferencji „dla zespolenia akcji gospodarczej” (pour une action économique concertée) odbyła się w Genewi w lutym i marcu r. b., wydając jako owoc swych prac obok konwencji handlowej jeszcze i wspomniany protokół o przyszłych rokowaniach na terenie Ligi. Ponieważ tendencją konferencji lutowo-marcowej, która wypracowywała protokół z dn. 24 marca, było podejście do trudnego problemu przyszłych rokowań międzynarodowych możliwie na szerokim froncie i z uwzględnieniem warunków strukturalnych europejskiego obrotu towarowego, a specjalnie stosunków między krajami przemysłowymi i rolniczymi — specjalny kwestjonariusz, rozesłany do rządów państw europejskich, miał ustalić szereg zasadniczych elementów, niezbędnych dla rozpoczęcia właściwych prac w tej dziedzinie. Kwestjonariusz ten, jak wiadomo, obejmował naprzód zapytania co do stanu rolnictwa w danym kraju, a mianowicie co do nadwyżek eksportowych w dziedzinie rolnictwa, normalnych rynków zbytu na te nadwyżki oraz wreszcie co do środków, proponowanych przez dane państwo, dla zapewnienia zbytu i podziału wspomnianych nadwyżek na owych rynkach zbytu i innych rynkach o deficytowej produkcji rolniczej. W dalszym ciągu kwestjonariusz zapytywał o możliwości powiększenia rynków zbytu na produkty przemysłowe, zwłaszcza przez podniesienie siły nabywczej na ich rynkach zbytu, informował się o poglądach państw co do zarządzeń celnych i administracyjnych, mogących pomóc rozszerzeniu rynków zbytu wogóle, a wreszcie — stawił ostatnie pytanie, tycaące się ułatwienia podziału surowców pochodzenia europejskiego na terenie Europy.

Pytania ankiety są, jak widać, ułożone bardzo ogólnie i dlatego też odpowiedzi poszczególnych państw różnią się znacznie co do ujęcia poszczególnych problemów. W zakresie rolniczym ankiety niektóre odpowiedzi nie dają np. ścisłych danych o rolnictwie danego kraju, jeśli chodzi o kraj deficytowy pod względem rolnym. Mimo braku tego uzgodnienia

materiał, zawarty w dotychczasowych odpowiedziach, jest wysoce interesujący, gdyż wskazuje w pewnej mierze, jak zapatrują się poszczególne kraje na zagadnienie międzynarodowej współpracy w dziedzinie ułatwienia obrotu europejskiego.

Zacznijmy przy referowaniu ich treści od kwestyj rolnych, zwłaszcza iż i w kwestjonariuszu stoją one na czołowym planie. Tutaj 2 pierwsze pytania kwestjonarusza (t. j. dane o nadwyżkach eksportowych w dziedzinie rolnictwa i o normalnych rynkach zbytu na nie) posiadają raczej znacznie statystyczne i dlatego pozwolimy sobie je opuścić. Cenna jest natomiast odpowiedź na pytanie trzecie, a mianowicie o środkach zbywania wspomnianych nadwyżek rolnych na ich normalnych rynkach zbytu i innych europejskich rynkach deficytowych.

Przy badaniu odpowiedzi poszczególnych państw europejskich w tej dziedzinie, od razu rzuca się nam w oczy fakt, iż 3 z nich (rumuńska, jugosłowiańska i węgierska) są jednobrzmiące. Wiemy dobrze, dlaczego się tak stało. Przypominamy sobie, iż w lipcu r. b. na specjalnej konferencji wspomnianych 3 państw naddunajskich w Bukareszcie zapadła uchwała co do przesłania w tym punkcie jednolitej odpowiedzi na kwestjonariusz Ligi. Wspomniane państwa uchwaliły, mianowicie, zaproponować wprowadzenie w Europie systemu preferencji celnych na szereg produktów rolniczych pochodzenia europejskiego. Preferencja taka stanowiłaby niewątpliwie odchylenie od zasady największego uprzywilejowania na niekorzyść rolniczych producentów zamorskich, ale producenci owi — z uwagi na niemożność pokrycia nawet w bardziej znacznej części potrzeb europejskich w zakresie rolniczym przez producentów europejskich — szkody nie ponieśli by wcale. Co się tyczy zaś państw europejskich, importujących produkty rolnicze, to taka preferencja nie odbiła by się u nich niekorzystnie na cenach produktów rolnych, gdyż, wprowadzając do siebie produkty te po ciele generalnem (produkty zamorskie) i ciele preferencyjnym (produkty europejskie), miałyby gwarancję, iż na ceny wpływałyby tylko ceny produktów zamorskich, wprowadzanych po dotychczasowym ciele (niezniżonem). Państwa rolnicze Europy zaś, mogąc wskutek preferencji ulokować swe nadwyżki eksportowe w dziedzinie rolnictwa bez trudności, wzmogłyby znacznie swą siłę nabywczą, przysparzając wskutek tego producentom przemysłowym Europy nowe silne gospodarcze rynki zbytu.

Teza ta weszła, jak wiado, do uchwały konferencji rolniczej w Warszawie, tak, iż może być obecnie uważana w dziedzinie projektów ułatwienia zbytu europejskiej produkcji rolniczej za pogląd nie tylko wspomnianych 3 państw naddunajskich, lecz i 5 pozostałych uczestników konferencji warszawskiej, t. j. Czechosłowacji, Bułgarii, Łotwy, Estonii i Polski. W odpowiedziach natomiast Rumunii, Jugosławii i Węgier istnieje poza tem jeszcze inna propozycja, która

¹⁾ P. tyg. „Polska Gospodarcza” zes. 37/1930, str. 1625 — art. p. t. „Polska w obrocie międzynarodowym”.

już nie weszła do uchwał warszawskich, a więc winna być uważana jako poglądy wyłącznie wspomnianych 3 państw. Teza ta żąda, mianowicie, poza systemem preferencji ogólnoeuropejskiej jeszcze i „ustabilizowania na umiarkowanym poziomie przez kraje importujące Europy wszystkich ceł przywozowych na produkty rolnicze pochodzenia europejskiego” oraz „systemu pełnej wolności handlu zbożami i produktami rolniczymi na rynkach europejskich i zniesienia całkowicie wszystkich przeszkód w tym handlu”. Oto jest „program-maksimum” rolniczych krajów naddunajskich.

Przejdźmy teraz do odpowiedzi innych krajów. Na szczególną uwagę zasługuje tutaj, przedewszystkiem, odpowiedź niemiecka. Niemcy rozróżniają w zagadnieniu zbytu produktów rolniczych pochodzenia europejskiego na rynkach europejskich 2 strony: organizację wewnętrzną handlu, umożliwiającą wyrzucanie na rynek produktów o wyższej i jednolitej jakości (standaryzacja wywozu rolniczego), oraz inne środki o charakterze polityczno-handlowym. Odpowiedź niemiecka nie stawia tez, lecz wylicza jakgdyby tylko wszelkie formy stosunków państw przemysłowych i rolniczych, jakie się nasuwają. Zdaniem Niemiec, ogólne unje celne nie powinny, rozumie się, ograniczać się wyłącznie do produktów rolniczych. Układy preferencyjne (Niemcy nazywają, zdaje się, mianem tym wyłącznie układy regionalne na terytorjum Europy) byłyby pożyteczne, ale staje im na przeszkodzie klauzula największego uprzywilejowania w całym szeregu traktatów handlowych. Wreszcie system kontyngentów celnych nadawałby się, zdaniem Niemiec, również jako środek do osiągnięcia celu, jakkolwiek — dodajmy — dotychczasowa praktyka stosowania przez Niemcy tych kontyngentów bynajmniej nie upoważnia do twierdzenia, iż byłyby one korzystne dla europejskich eksporterów produktów rolniczych.

Bardzo wreszcie znamienna jest w odpowiedzi niemieckiej uwaga, iż nie należałoby dążyć do owych związków międzypaństwowych (unij celnych, układów preferencyjnych, układów kontyngentowych) drogą konwencji wielostronnych (t. j. zawartych pod egidą Ligi Narodów), lecz raczej zalecać „rozpoczynanie od układów dwustronnych i pozostawić przedewszystkiem możliwość państwom zainteresowanym zwracać się do innych, z którymi godzą się na rozpoczęcie tych rokowań”... Koncepcja „Mitteleuropy” przebija w tej propozycji widocznie.

Austria proponuje w tej dziedzinie również zorganizowanie obrotu produktami rolnymi (stworzenie odpowiednich organizacji handlowych o charakterze międzynarodowym). Specjalnie w dziedzinie handlu bydłem Austria, jako producent bydła zarodowego, proponuje układy między państwami o rozwiniętej hodowli bydła zarodowego i bydła, przeznaczonego na ubój. Niezależnie zaś od tych postulatów organizacyjnych odpowiedź austriacka krótko i wymownie zaleca w stosunku do „pewnych produktów” umowy regionalne (Kanclerz Schober w Genewie stał się ich promotorem na forum ostatniego Zgromadzenia Ligi). Natomiast Belgja wysuwa tutaj wyłącznie projekty organizacyjne wzgl. celne o charakterze nieokreślonym, a mianowicie: informacja handlowa dla rolnictwa, unifikacja nomenklatury celnej, zniesienie ceł przywozowych i innych przeszkód w handlu produktami rolnymi, a wreszcie ułatwienie transportów, specjalnie ważnych dla rolnictwa, jak np. wagonów-chłodni i t. d.

Odpowiedź Anglii, jako niezainteresowanej naogół w eksporcie produktów rolniczych, jest krótka i mówi tylko, iż „Rząd Jego Królewskiej Mości wolałby przedewszystkiem poznać poglądy innych krajów na tę sprawę”. Natomiast Danja, jako wielki producent i eksporter rolniczy, odpowiada szczegółowo. Odpowiedź jest pozbawiona wszelkich momentów „sensacyjnych”, zbliża się w ogólnych zarysach do odpowiedzi polskiej, gdyż mówi tak, jak i ta ostatnia, o protekcjonizmie agrarnym krajów europejskich, cłach ruchomych, jako zarządzeniach, utrudniających zbyt produktów rolnych w Europie, zaleca organizowanie się handlu rolniczego (Danja sama organizację taką, rzecz prosta, posiada), zwalcza premje wywozowe w rolnictwie i dodaje, co nie jest pozbawione charakteru, iż, jeśli chodzi o pomoc finansową dla europejskich państw rolniczych, to Danja nie weźmie w niej udziału, gdyż uważa, iż międzynarodowy kredyt rolniczy do państw, jako takich, nie należy.

Estonja skarży się na zbyt wysokie cła i zakazy przywozu produktów rolniczych w państwach europejskich (szczególnie uwzględniając zakazy weterynaryjne). Holandia zwraca uwagę ze swego punktu widzenia na utrudnienia przywozowe o charakterze fitopatologicznym (tulipany i ziemniaki) oraz weterynaryjnym (mięso i zwierzęta na ubój), jak również wylicza szereg wygórowanych, jej zdaniem, ceł rolniczych w Europie. Wreszcie Szwecja znowu zwraca uwagę na niektóre cła rolnicze i zakazy przywozu.

Krótko mówiąc, z powyższych odpowiedzi szeregu państw europejskich wynika, iż w zagadnieniu zbytu produktów rolniczych pochodzenia europejskiego na rynkach deficytowych pod względem rolniczym w Europie istnieją dotychczas 3 koncepcje, z którymi należałoby się liczyć przy dalszych próbach uregulowania w drodze międzynarodowej stosunków gospodarczych między państwami na naszym kontynencie, a mianowicie:

1) koncepcja preferencji celnej na kilka produktów rolniczych pochodzenia europejskiego, wysunięta przez 3 rolnicze państwa naddunajskie, a poparta przez 5 innych państw rolniczych, uczestniczących w konferencji warszawskiej;

2) koncepcje niemieckie w zakresie preferencji celnej, t. j. albo ogólnoeuropejskiej preferencji rolniczej i przemysłowej, albo układów regionalnych, opartych na preferencji pomiędzy państwami rolniczymi i przemysłowymi Europy, albo wreszcie (chwilowo...) układy, opartych o kontyngenty celne;

3) koncepcje ogólne obniżenia wzgl. zniesienia ceł rolniczych w Europie przy jednoczesnym zniesieniu innych przeszkód w handlu artykułami rolnymi (zakazy weterynaryjne, fitopatologiczne, premje wywozowe i t. d.), przyczem naogół odpowiedzi nie podają, w jaki sposób cele te możnaby skutecznie w praktyce.

Przejdźmy teraz do drugiego zasadniczego pytania kwestjonariusza, które koliduje w odpowiedziach nieraz z powyżej omówionem zagadnieniem zbytu nadwyżek eksportowych rolniczych na rynkach europejskich, a mianowicie do zagadnienia wynależenia „środków celnych i administracyjnych”, które umożliwiłyby rozszerzenie rynków zbytu na produkty wszelkiego rodzaju w obrębie naszego kontynentu. Tutaj odpowiedzi poszczególnych państw są nieraz szersze, gdyż zawierają uwagi tych krajów, które na pytania rolnicze kwestjonariusza, jako bezpośrednio niezainteresowane, odpowiedzi wogóle nie dały.

Na specjalną uwagę zasługuje projekt brytyjski. Wielka Brytania jest, jak wiadomo, jednym z najzależniejszych promotorów wolnego handlu w Europie, jednocześnie zaś specjalna jej sytuacja w obrocie światowym (więzy, łączące ją z dominjami) uniemożliwia jej aktywne zaangażowanie się w jakąś zdecydowaną kombinację o charakterze unji lub porozumienia celnego z kontynentem europejskim. Dlatego też w odpowiedzi Wielkiej Brytanji mamy podany dokładny projekt obniżenia europejskich celfw bez jakichkolwiek jednoczesnych zamierzeń w kierunku odseparowania się Europy od reszty świata. Wielka Brytania trzyma się wskutek tego systemu podtrzymywani wszelkich prób, kierowanych ku obniżaniu celfw na pewne indywidualne grupy produktw, jakkolwiek próby te, s oswane do cementu, aluminium i częściowo węgla, zo tały dotąd całkowicie bez rezultatu, a jedynym konkretnym wynikiem w tej dziedzinie są układy w sprawie zniesienia celfw wywozowych na skóry i ograniczeń w cłach wywozowych na kości. Obecnie odpowiedź brytyjska proponuje ponowne rozpoczęcie rokowań o kolektywne obniżanie celfw w grupach: włókienniczej i maszynowej. System obniżania celfw w obu tych dziedzinach, podany w odpowiedzi brytyjskiej, posiada wszelkie cechy mechanicznego ich redukowania bez brania pod uwagę jakichkolwiek względw ochrony celnej, a natomiast — na wzór angielski — z uwzględnieniem strony budżetowej, jeśli chodzi o wpływy z tych celfw. Mianowicie, projekt brytyjski proponuje, aby każdy rząd europejski p dał ogólną sumę wpływw z celfw na wspomniane 2 grupy produktw za rok 1929 lub okres budżetowy doń zbliżony (z wyjątkiem wpływw z celfw fiskalnych, które zgodnie z tezą angielską pod redukcją jakkolwiek podpadać nie powinny). Od sumy tej odjętoby nasamprzód pewien określony zgóry procent (nie przewyższający np. 5%) wartości towarw, przywiezionych w zakresie wspomnianych 2 grup w tym okresie czasu. Następnie każde państwo zobowiązałoby się do zredukowania swych celfw na produkty, zawarte we wspomnianych 2 grupach, w ten sposób, aby suma dochodw celnych, otrzymana po odjęciu wspomnianych powyżej 5% wartości, wykazała w stosunku do rzeczywistego przywozu w 1929 r. zmniejszenie, odpowiadające temuż procentowi. Obliczone zostaną dochody te według celfw autonomicznych lub konwencyjnych, w zależności od tego, jakie istnieją w danym okresie. Redukcje celfw zostaną proporcjonalnie rozłożone na wszystkie towary danej grupy, poczem zmniejszone w ten sposób cła byłyby ustalone w konwencji wielostronnej. W dalszym ciągu postępowałoby się w ten sposób i z innymi grupami produktw.

Projekt angielski jest, jak widać, niezbyt skomplikowany, ale — tak nam się wydaje — posiada niewielkie szanse akceptowania go przez państwa europejskiego kontynentu, dla których cło ochronne wynika z całokształtu sytuacji gospodarczej państwa, a nie jest, jak cło fiskalne, jedynie źródłem dochodw, które à la rigueur można zmniejszać.

O ile Wielka Brytania odpowiedziała na ten punkt kwestjonarjusza, jak widać, bardzo szczegółowo, to Niemcy ograniczyły się tylko do kilku ogólników (mając główne ostrze swej odpowiedzi w punkcie, tyczącym się zbytu produktw rolnych), Austria — proponuje rokowania między państwami europejskimi, nie posiadającymi zniżek celnych stabilizowanych (państwa o sztywnej taryfie, jak: Wielka Brytania, Ho-

ladja, Danja i t. d.) i państwami o taryfach konwencyjnych, przyczem chodziłoby o ustabilizowanie taryf celnych krajw o taryfie sztywnej (obawa przed protekcyjnizmem w Anglii) wzamian za koncesje celne ze strony państw o taryfach konwencyjnych, oraz — w drugiej linii — rokowania pomiędzy państwami rolniczymi, wywożącymi produkty agrarne, i państwami przemysłowymi, przywożącymi te produkty, z celem umożliwienia znaczniejszych koncesyj z obu stron z uwagi na rozłożenie ciężaru i skutkw danych koncesyj na szereg krajw, a nie (jak w rokowaniach dwustronnych) na jeden tylko kraj, udzielający danych koncesyj. Projekt jest zresztą dość niejasno sformułowany i wymaga uzupełnień. Belgja w nader obszernym memorjale rozpatruje pokolei widoki zniżek celfw w Europie, konstatając konieczność obniżenia celfw rolnych, przekazując sprawy rozszerzenia rynekw na produkty ciężkiego przemysłu porozumieniom prywatnym (kartelom i trustom), a natomiast żądając rokowań celnych międzypaństwowych na wszystkie inne produkty przemysłu (przemysł lekki). I znów odpowiedź belgijska podnosi z całą świadomością olbrzymie trudności, jakie leżą na drodze kolektywnego obniżania celfw, a które, być może, dałyby się łatwiej pokonać, gdyby rozpoczęto na możliwie „szerokim froncie” tak, aby znaleźć wspólne interesy dla wszystkich państw, mających godzić się na zniżki własnych swych celfw.

Co do odpowiedzi 3 państw naddunajskich (Węgier, Rumunji i Jugosławiji), to są one w tym punkcie równie uzgodnione, jak i w zagadnieniu zbytu nadwyżek eksportowych rolniczych. Żądają one jednogłośnie, mianowicie, 3 rzeczy: zniesienia zakazw przywozu pseudo-weterynaryjnych i pseudo-fitopatologicznych, zniesienia różniczkowania w transportach morskich i rzecznych, wynikającego z chęci rozwijania niektórych portw, a oddziaływającego fatalnie na eksport zbóż europejskich w stosunku do eksportu zbóż zamorskich, wreszcie — zniesienia wygórowanych różnic między cłami na produkt gotowy rolniczy i potrzebny doń surowiec rolniczy (marża celfw na zboże i mąkę).

Takie są zgrubsza dotychczasowe wyniki kwestjonarjusza Ligi Narodw, jeśli chodzi o realne projekty, przedstawione w odpowiedziach poszczególnych państw (nie wszystkie państwa dotychczas odpowiedzi zgłosiły), a zmierzające do wynalezienia sposobw zniżki celfw europejskich i ułatwień w dziedzinie obrotu międzynarodowego w Europie. Tutaj trzeba podkreślić jeszcze stanowisko Włoch, które w skoncentrowanej i zwięzłej odpowiedzi usiłują przeprowadzić powielokrotnie zresztą reprezentowaną przez państwo to tezę, iż obecny okres nadprodukcji nie nadaje się do inicjowania międzynarodowych rokowań celnych i że raczej należałoby załatwić chwilowo wszystkie inne prace, zawarte w programie przyszłych rokowań na terenie Ligi (weterynaria, osiedlenie, premje, nazwy regionalne i t. d.), odkładając kwestje celfw na przyszłość, gdy ogólna sytuacja się poprawi. Poza tem jednak wszystkie odpowiedzi w bardziej lub mniej dobitny sposób uzasadniają konieczność przeprowadzenia jakichś rokowań o zniżki celne w Europie, jakkolwiek (z wyjątkiem Wielkiej Brytanji) nie precyzują dokładnie, w jakim kierunku i w jaki sposób należałoby je prowadzić. Dlatego też Komitet Ekonomiczny Ligi będzie miał na swej przyszłej serji niemałe zadanie zbudowania na podstawie dotychczasowych odpowiedzi jakiegoś programu konkretnego rokowań o zniżki

celne i usunięcie przeszkód w handlu. Weźmie on drogą preferencji celnej. Którą z tych 2 dróg wybierze — pokaże dopiero najbliższa przyszłość. Ł. T.

KRONIKA ZAGRANICZNA

M. IN. NA PODSTAWIE RAPORTÓW I DONIESIEN POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH

FRANCJA

AKCJA PRZECIW DUMPINGOWI ROSYJSKIEMU. — Dekret, ogłoszony w „Journal Officiel” z dn. 4 b. m., wprowadza — jak to szczegółowo podajemy poniżej w dziale „Sprawy celne” — ograniczenie przywozu z Z. S. R. R. szeregu towarów.

Jednocześnie z wprowadzeniem zarządzeń powyższych, Minister Handlu, P. Flandin, oraz Minister Rolnictwa, P. David — udzielili prasie szczegółowych wyjaśnień co do przyczyn tego posunięcia, tem więcej ważnego, że stanowi ono — po embargo, nałożonym na drzewo sowieckie w Stanach Zjedn. — pierwsze efektywne wystąpienie przeciw dumpingowi sowieckiemu, swem natężeniem i formą szczególnie dotkliwie dezorganizującemu rynek międzynarodowy. Ministrowie francuscy wyjaśnili, że nie chodzi im o zainicjowanie wojny celnej z Sowietami, a wprost o uchronienie się przed nieolejalną konkurencją oraz o ochronę bilansu handlowego Francji. Co do tej ostatniej kwestji P. Flandin przypomniał, że import sowiecki do Francji przekroczył w I półroczu r. b. sumę 441 miljn. fr. fr., podczas gdy eksport francuski do Z. S. R. R. nie osiągnął 120 miljn. fr. fr.; okolicznością obciążającą jest przytem, że Sowiety dokonały w tym czasie licznych zakupów zagranicznych, które na równie dobrych warunkach mogłyby być dokonane we Francji. Są to momenty, w najsilniejszym stopniu skłaniające do zrewidowania podstaw wymiany towarowej francusko-sowieckiej. Oparcie zaś tej wymiany na systemie pozwoleń przywozu, a więc bezpośrednio uzależnienie jej od administracji — winno być uważane za zjawisko niejako normalne, skoro cały import sowiecki również jest uzależniony od woli Państwa, posiadającego monopol handlu zagranicznego. Minister Flandin podkreślił przytem, że nie chodzi o bezwzględny zakaz importu, bowiem Ministerstwo Rolnictwa dla artykułów spożywczych i Ministerstwo Handlu dla innych towarów będą udzielać dostatecznych pozwoleń na przywóz tych transportów, które będą oferowane na warunkach normalnych.

Nie przewiduje się, aby zarządzenia omawiane mogły wpłynąć na wyższość cen, bo iem dostawy sowieckie były zbyt małe, aby mogły wpłynąć na ceny detaliczne i zwiększały jedynie zarobki pośredników. Natomiast ilości te były dostatecznie wielkie, aby wpłynęły dezorganizująco na rynek, tem więcej, że ceny były kalkulowane w sposób niezdrowy, a same dostawy miały charakter swoistej spekulacji. Dumping sowiecki dotykał przytem głównie rolnictwo francuskie, które — wedle poglądu P. David'a — ustawicznie znajdowało się pod groźbą katastrofalnego spadku ceny swych produktów. Przypomnieć zaś należy, że ochrona interesów rolnictwa jest obecnie jednym z najistotniejszych punktów polityki gospodarczej Rządu francuskiego,

co znalazło wyraz w przemówieniu P. Premiera Tardieu, wygłoszonym w Alençon.

Paryski organ gospodarczy Sowietów „Vie Economique des Soviets” zareagował na nowe zarządzenie w artykule, dowodzącym, że dumping sowiecki jest mitem, wywołanym ilościowym wzrostem konkurencji sowieckiej, zwłaszcza w drzewie, którego wywozi się ostatnio więcej niż w 1913 r. Punkt ciężkości leży jednak, oczywiście, nie w tych dowodzeniach, a w deklaracji, że sowiecka polityka importowa i eksportowa stanowią jednolitą całość, a kraje, pragnące sprzedawać Sowietom maszyny, muszą zapewnić swobodę rynku dla ich produktów eksportowych.

J.

BELGJA

WYSTAWY W LEODJUM I ANTWERPI. — Kończące się wkrótce wystawy w Leodium i Antwerpii zorganizowane zostały przez Rząd belgijski celem upamiętnienia przypadającej w roku bieżącym setnej rocznicy niepodległości Królestwa Belgijskiego. Obie wystawy noszą charakter międzynarodowy, o ile jednak pierwsza podkreślać ma charakter ekspansji rzeczy przemysłowej, o tyle druga kładzie główny nacisk na ekspansję kolonialnomorską.

W wystawie więc leodyjskiej kraje ekspansujące położyły największy nacisk na uwypuklenie cech przemysłowych, ze szczególnem uwzględnieniem artykułów eksportu każdego z tych krajów. Z natury rzeczy najwięcej miejsca zajęł i najokazalej bodaj wystąpił wielki metalowy przemysł belgijski, budując imponujący pawilon i wystawiając tam największe i najbardziej typowe wytwory. Inne kraje, zwłaszcza posiadające własne pawilony, na tym terenie starały się zobrazować całokształt produkcji przemysłowej, z wyjątkiem może tylko wytwórczości elektrycznej, która eksponuje w odrębnym, ciekawie pomyślanym gmachu.

Pawilon polski w Leodium naogół wypadł dobrze i celowo obrazuje całokształt naszej gospodarki przemysłowo-rolnej. Powszechną uwagę ze strony Belgów zwracały tablice, wskazujące udział oficerów polskich w walkach o niepodległość Belgji.

Wystawa w Antwerpii robi jednak lepsze i silniejsze wrażenie niż w Leodium. Nietylko zresztą dlatego, że ulokowana jest na najdłuższym terenie (Leodjum rozrzuciło pawilony wystawowe na 2 odległych terenach), lecz również dlatego, że założenie rozplanowania wystawy i poszczególne gmachy mają charakter monumentalny. Dotyczy to przedewszystkiem pawilonu angielskiego, włoskiego, poczęści francuskiego i wszystkich prawie wystawowych gmachów belgijskich. Natomiast udział Polski w wystawie w Antwerpii wypadł skromnie: pawilon nasz umieszczono w najbliższem sąsiedztwie niewielkiego pawilonu gdańskiego i wielkiej hali miast hanzeatyckich, co szczególnie

z uwagi na zastosowanie tej samej modernistycznej doktryny architektonicznej w konstrukcji wszystkich pawilonów sprawić może, że wydają się one zawierać eksponaty, pochodzące niemal z tego samego kraju. Wnętrze pawilonu polskiego obrazuje dobrze naszą ekspansję morską, tem większą przeto szkoda, że zewnętrzny wygląd i skromne rozmiary budynku pomniejszają efekt, jaki można byłoby osiągnąć.

Obie wystawy należą do udanych i choć nie zawierały w sobie żadnych ewenementów w znaczeniu postępu technicznego, jednak zobrazowały należycie potęgę i rozwój wielkich krajów.

t. z.

ANGLJA

PRODUKCJA SAMOCHODÓW. — Jakkolwiek wysokość produkcji brytyjskiego przemysłu samochodowego daleka jest jeszcze od rozmiarów produkcji tegoż przemysłu w Stanach Zjednoczonych, to jednak, jak wynika z ogłoszonej ostatnio publikacji statystycznej przez „The Society of Motor Manufacturers and Traders Ltd.” (Tow. Przemysłowców i Kupców Samochodowych), postęp produkcji jest dość znaczny. Innymi słowy — opieka celna, jaką otoczony jest omawiany przemysł, przynosi efektywne rezultaty, i należy mniemać, iż utrzymana będzie nadal, mimo silnych sprzeciwów zwolenników wolnego handlu.

Ogólna produkcja samochodów w Wielkiej Brytanji w 1929 r. wynosiła 238.805 sztuk (osobowych 182.347, towarowych 56.458). W 1928 r. wyprodukowano 211.877 sztuk, w 1927 r. 211.780 sztuk. Liczba osób, zatrudnionych bezpośrednio w przemyśle samochodowym, wynosiła 271.325, podczas gdy w 1928 r. 254.150 osób. Przeciętny zarobek robotnika wzrósł do sh 81/8, wobec sh 77/3, tygodniowo w 1928 r. Eksport samochodów wynosił (sztuk):

1927	35.696
1928	32.777
1929	40.081

Wywóz samochodów do krajów Imperjum w 1929 r. wyniósł 36.141, czyli 86% całego eksportu.

NIEMCY

ROZWIĄZANIE KONWENCJI BENZYNOWEJ. — Obniżenie ceny detalicznej benzyny i benzolu w Nadrenji i Westfalji było przygrywką do rozwiązania kartelu materiałów napędowych w Niemczech. Z dniem 29 ub. m. uchwalił kartel dalsze obniżenie ceny detalicznej benzyny o 1 — 2 fen., a mieszanin i benzolu o 1 — 3 fen. na litrze w Niemczech Zachodnich, z wyjątkiem Berlina i Hamburga. Jednak prawie równocześnie największe firmy, wchodzące w skład kartelu, uchwałyły wystąpienie z niego, likwidując w ten sposób ostatecznie kon-

wencję benzynową. Praktycznie kartel już przedtem przestał istnieć, ponieważ członkowie jego nie przestrzegali cen ustanowianych, przynajmniej detalistom coraz to korzystniejsze rabaty. Ta wzajemna zakulisowa konkurencja doprowadziła do tego, że już od 2 tygodni można było w zagłębiu Ruhry nabyć benzynę po cenie detalicznej 30 fen, za litr, podczas gdy obecna cena oficjalna konwencji wynosi 34 fen.

Tajna walka konkurencyjna toczyła się w łonie konwencji właściwie tylko między 2 ugrupowaniami: grupą anglosaską, składającą się z przedstawicielstwa Standard Oil, Shell i Anglo Persian, która to ostatnia reprezentowana jest w Niemczech przez firmę handlową „Olex”, i grupą importerów rosyjskiej benzyny i Benzol-Verband Bochum, największego producenta materiałów napędowych z węgla w Niemczech. Związek benzolowy zajmuje w tej walce pośrednie stanowisko, ponieważ z jednej strony kupuje benzynę do mieszania z benzolem od importerów rosyjskich, a z drugiej strony, niezależnie od rozwiązania się konwencji benzynowej, kontynuuje pertraktacje ze Standard Oil w celu wznowienia istniejącej umowy w sprawie produkcji materiałów napędowych, która wygasa z dn. 31 grudnia r. b.

Rozpadnięcie się niemieckiej konwencji benzynowej jest w gruncie rzeczy tylko odzwierciedleniem sytuacji na rynku amerykańskim. Stworzona w r. ub. organizacja eksportowa producentów amerykańskich American Oil Exporters Association, która miała za zadanie ustabilizowanie cen eksportowych benzyny, została na mocy uchwały wielkich producentów zawieszona na przeciąg 4 miesięcy. Zawieszenie amerykańskiego kartelu eksportowego poprzedziło obniżenie ceny benzyny w Stanach Zjednoczonych z 8½ centa za galon na 8 centów w lutym r. b. Cena ta utrzymywała się na tym poziomie aż do lipca, kiedy rafinerje w Oklahoma obniżyły cenę benzyny na 5½ centa za galon. Ostatnio poprawiła się cena na 6½ centa. Natomiast cena eksportowa benzyny amerykańskiej utrzymała się na 8 centach i obniżenie jej napotykało na poważne różnice zdań głównych eksporterów amerykańskich, zrzeszonych we wspomnianym kartelu eksportowym, które spowodowały właśnie jego zawieszenie na przeciąg 4 miesięcy.

W okresie bezkartelowym eksporterzy amerykańscy mogą ustalać ceny eksportowanej benzyny dowolnie. Z tej swobody skorzystało szczególnie Texas Oil Company, eksportując benzynę po cenach już dumpingowych, co znowu spowodowało obniżanie ceny detalicznej benzyny ze strony koncernów angielskich o 2 pency na galonie. Następstwem więc stanu bezkartelowego w Stanach Zjednoczonych było ogólne obniżenie ceny na kontynencie europejskim, które skłoniło firmy handlowe konkurujących ze sobą koncernów anglosaskich do wystąpienia z kartelu niemieckiego, powodując równocześnie rozwiązanie niemieckiej konwencji benzynowej.

Nie należy jednak przypuszczać, żeby stan bezkartelowy dłużej się przeciągnął, ponieważ „gentlemen agreement” koncernów anglosaskich stanowi już pewnego rodzaju platformę do pertraktacji o nowy kartel niemiecki. W związku z odnowieniem kartelu krążą pogłoski, jakoby grupa anglosaska nosiła się z zamiarem proponowania Rządowi niemieckiemu pożyczki w wysokości RM 1½ milj. wza-

mian za monopol benzynowy w Niemczech. Pogłoska ta nie została przez nikogo potwierdzona. Nie brak natomiast głosów, które przepowiadają dumping benzyny sowieckiej, podobnie, jak to już ma miejsce w innych działach eksportu rosyjskiego.

UPADŁOŚCI W PRUSACH WSCHODNICH. — Do licznych bankructw w Prusach Wschodnich, które w ostatnich miesiącach są jakby zjawiskiem codziennym, dochodzi obecnie bankructwo 2 towarzystw żeglugowych, a mianowicie „Tilsiter Dampfer-Verein A. G.” w Królewcu, oraz „Ostdeutsche Dampfschiffahrtsges. m. b. H.” w Tylży.

Wspomniane towarzystwa należą do jednych i tych samych właścicieli, stanowiąc największe przedsiębiorstwo dla żeglugi śródlądowej w Prusach Wschodnich. Utrzymywały one regularną komunikację pomiędzy Królewcem a Tylżą, Welawą, Kłajpedą i Gdańskiem, oraz pomiędzy Tylżą — Gdańskiem i Tylżą — Tawellningken (Prusy Wschodnie).

Przed wojną oba przedsiębiorstwa prosperowały bardzo dobrze. W okresie wojennym położenie towarzystw coraz bardziej pogarszało się wskutek zmniejszenia się liczby transportów. Przyczyną tego szukać należy w ogólnym pogorszeniu się sytuacji gospodarczej Prus Wschodnich po wojnie, a przede wszystkim w fakcie zamknięcia spławu na Niemnie.

RUMUNJA

NOWA POŻYCZKA ZAGRANICZNA. — Ministerstwo Finansów podało do wiadomości publicznej, iż szczegóły nowej pożyczki rolniczej zostały już ustalone. Suma tej pożyczki ma wynosić \$ 8 miljn. Emisja przeprowadzona będzie przez amsterdamski bank Mendelssohn'a oraz grupę Kreuger and Toll, która, jak wiadomo, jest już silnie zainteresowana w finansach rumuńskich.

USTRÓJ WOLNYCH STREF. — Celem przyciągnięcia handlu tranzytowego do rumuńskich portów rzecznych i morskich świeżo wydana ustawa stwarza strefy, wolne od cła, w portach rumuńskich i określa operacje, dozwolone w tych strefach, w sposób następujący: 1) urządzanie składów towarowych dla celów wywozu i przywozu; 2) przeróbka towarów, złożonych w strefach, drogą zmiany ich opakowania, formy, jakości, koloru i t. d.; 3) fabrykacja wszelkich wyrobów z surowców lub produktów półfabrykacyjnych, krajowych lub zagranicznych; 4) instalowanie stoczni dla budowy i reperacji okrętów, posługując się surowcami krajowymi lub zagranicznymi.

Strefy wolne są uważane jako część integralna terytorjum rumuńskiego i podlegają wszystkim ustawom rumuńskim, za wyjątkiem ustawy celnej oraz ustawy o popieraniu przemysłu krajowego.

Towary, fabrykowane w strefach wolnych, są uważane za towary pochodzenia zagranicznego i opłaca się za nie cła w razie sprzedaży ich wewnątrz kraju.

KANADA

SUBWENCJONOWANIE ŻEGLUGI. — Rząd kanadyjski również w r. b. postanowił przyjąć z pomocą szeregowi kanadyjskich przedsiębiorstw żeglugowych przez przyznanie im odpowiednich subwencji. Według urzędowych danych,

w budżecie na rok 1930/31 wstawiono kwotę 533.400 dolarów kanadyjskich, przeznaczoną na subwencje dla żeglugi morskiej. Z sumy tej będą wypłacone następujące subwencje (w dolarach kanad.) za utrzymywanie komunikacji na poniższych liniach:

Linja	\$
Kanada—Afryka Południowa	150.000
Kanada—Nowa Fundlandja	35.000
Kanada Wschodnia—Brazylja, Urugwaj i Argentyna	120.000
Kolumbia Brytyjska—Australia, Chiny	92.400
Kanada—Nowa Zelandja	100.000
Vancouver—Brytyjskie Indie Zachodnie	36.000
Razem:	533.400

SPRAWY CELNE ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWN. W PAŃSTW. ZAGR.

FRANCJA. — Zarządzenia antydumpingowe w stosunku do Z. S. R. R. ¹⁾ — W „Journal Officiel” z dn. 4 b. m. ukazało się rozporządzenie Prezydenta Republiki pod tytułem: „Środki kontroli importu niektórych towarów, pochodzących lub przychodzących z Z. S. R. R.”.

Artykuł 1 tego rozporządzenia postanawia, że przywóz niżej wyszczególnionych towarów, pochodzących lub przychodzących z Z. S. R. R., dozwolony jest tylko za pozwoleniami Generalnej Dyrekcji Cel, udzielanymi w porozumieniu z zainteresowanymi departamentami ministerjalnymi.

Artykuły, co do których wymagane są pozwolenia przywozu, są następujące:

	Poz. taryfy celnej
Ptactwo (drób) żywe	14
Mięso wieprzowe chłodzone.	ex 16A
„ mrożone	ex 16B
Drób bity, również gołębie.	18
Jaja ptactwa domowego, dzikiego i innych ptaków	34
Zboża oraz ich pochodne.	68—77
Cukier	91
Melasa	92
Drewno zwykle	128—137
Len surowy, czesany, dzielony lub w warkoczach	142
Klej rybi i podobne	324
Klej kostny, z nerwów, skórzany i t. p. w płytach, arkuszach, proszku, płynie, w postaci ciasta	325
Żelatyna	326, 326 bis
Oleina i stearyna	30 i ex 110
Kwas olejowy	0217 — 0218
Kwas stearynowy	0219

Na podstawie art. 2 przy przywozie towarów, nadanych do przywozu do Francji przed datą ogłoszenia tego rozporządzenia, nie są wymagane wspomniane pozwolenia, o ile zostanie stwierdzone na podstawie przedstawionych dokumentów (konosamentów, frachtów i t. p.), że towary te istotnie nadane zostały przed terminem ogłoszenia tego rozporządzenia.

Rozporządzenie powyższe wydane zostało na podstawie przepisów ustawy celnej francuskiej, uprawniającej Rząd do wydawania zarządzeń w wypadkach sto-

¹⁾ P. str. 1.877.

sowania przy przywozie do Francji przez inne państwa środków szkodliwych dla handlu francuskiego.

JUGOSŁAWJA. — Ulgi celne dla przemysłu hotelarskiego. — W „Urzędowych Wiadomościach” z dn. 1 września 1930 r. ukazała się ustawa, wprowadzająca ulgi celne dla przemysłu hotelarskiego. W myśl ustawy przedmioty, potrzebne do urzędzenia hoteli, zakładów zdrowotnych i t. p., mogą być przywożone bez cła w wypadku, gdy produkcja krajowa jest nie wystarczająca, i po uprzednim uzyskaniu pozwolenia Ministra Finansów. Do przedmiotów takich zalicza się urzędzenia: wodociągowe, sanitarno-higieniczne, wanny, płyty ceramiczne do wykładania ścian, pompy, urzędzenia do otwierania i mycia butelek, lodownie, aparaty do prania, odkurzacze, telefony i aparaty sygnalizacyjne, nakrycia stołowe, serwisy porcelanowe i tp.

Rozporządzenie weszło w życie z dn. 1 sierpnia 1930 r. i obowiązywać ma do 31 grudnia 1936 r.

PORTUGALJA. — Traktaty handlowe. — Rząd portugalski przyznał, jak wiadomo, polskim produktom rolnym i artykułom przemysłowym minimalną taryfę celną, pomimo, iż polsko-portugalska umowa handlowa z dn. 28 grudnia 1929 r.

nie została ratyfikowana przez żadną ze stron. Do tego rodzaju zarządzenia brakowało Rządowi portugalskiemu dotychczas podstawy prawnej. Podstawa ta została uzyskana dopiero przez zmianę ustawy z dn. 25 sierpnia 1922 r., na której opiera się postępowanie Rządu przy zawieraniu traktatów handlowych, co uskutecznił dekretem, opublikowanym w „Diario do Governo” z dn. 13 września 1930 r. Tekst odpowiedniego artykułu w redakcji dotychczasowej miał brzmienie następujące: „Rząd upoważniony jest do podpisywania umów handlowych, w których na podstawie wzajemnego przyznania taryfy minimalnej ustalone zostają granice przyznanych sobie przez strony uprzywilejowań. Traktaty, zawarte na mocy tego upoważnienia i na tejże podstawie ratyfikowane, mogą obowiązywać nie dłużej niż przez jeden rok”.

Obecnie do tekstu tego dodano ustęp następujący:

„Rząd ma prawo poza tem w wypadkach wyjątkowych i w drodze zarządzeń tymczasowych wprowadzić w życie każdą umowę handlową przed ratyfikowaniem jej przez kontrahenta, po zaznajomieniu się z przyczynami, które stają na przeszkodzie ratyfikacji, o ile kontrahent zastosuje zawarte w umowie postanowienia do obrotu towarowego z Portugalją”.

ANGLJA. — W tygodniu od 5 do 11 października ruch cen i przebieg transakcyj na rynku artykułów spożywczych i kolonialnych były następujące:

Cukier. — Biały jawański, wyróżniany przez kupców europejskich, miał cenę bieżącą £ 0.7.9 za cwt. i taką samą na pozostałe miesiące r. b., co jest dowodem stabilizacji cen cukru trzcinowego na pewien czas. Co do buraczanego 96%-owego, to spodziewany jest największy spadek około N. Roku i potem stopniowa wyższość, tymczasem zaś na pierwsze 9 miesięcy 1931 r. cena wynosi £ 0.5 do £ 0.5.9 za cwt. Cukier angielski granulowany z buraków z nowego zbioru sprzedawano po £ 0.18.6 za cwt. z dostawą w listopadzie. Oficjalne notowania cen gatunków typowych bez zmiany: trzcinowy (z cłem opłaconem) kostka £ 1.4, najlepszy granulowany £ 1.1, kryształ zachodnio-indyjski £ 1; buraczany (bez cła): zwyczajny granulowany £ 0.8, 96%-owy nowy standart £ 0.5.6, 88%-owy typu przedwojennego £ 0.4.9 za cwt.

Mąka. — Młynarze londyńscy zakupili duże partie pszenicy rosyjskiej. Ceny mąki importowanej były następujące: kanadyjska eksportowa £ 0.12.6, Kansas patentowa £ 0.13.9, australijska £ 0.12.3 i amerykańska pszenka jara £ 0.15 za worek. Pszenicę na paszę oferowano po £ 0.5.3, otręby po £ 0.4.3 za cwt., a płatki owsiane po £ 0.18, co jest ceną bardzo niską. Oficjalne notowania cen 3 gatunków orientacyjnych mąki pszennej bez zmiany: dobra kanadyjska £ 0.15, domowa przemiatu londyńskiego £ 0.14.6, angielska czysta £ 0.13.6 za worek 140-funtowy.

Ryż. — Hiszpański i rangański nieco staniały. Otręby pszenne z Birmy po £ 0.4.6 za cwt. miały sprzedaż dobrą. Oficjalne notowania cen pszennej bez zmiany: oryginalny Carolina £ 32, Patna £ 24, imitacja Caroliny £ 23, tylko hiszpański osłabł do £ 14, a birmański do £ 13 za tonnę.

Kawa. — Doskonałą kawę z Jamajki można obecnie w detalu nabywać po £ 0.5 za funt. Rynek na kawę mocno się poprawił; Hamburg sprowadza duże ilości i płaci dobre ceny. Oficjalne notowania cen bez zmiany: Jamajka £ 10.10, Costa Rica £ 6.10, Kenya dobra średnia £ 4.10, brazylijska Santos £ 2.10 za ctn.

Herbata. — Tendencja zwyczajowa, tylko Darjeeling spadła do 24'88 d za funt, ale niektóre partie herbaty z tej słynnej plantacji uzyskiwały ceny bardzo korzystne. Średnia cena indyjskiej wynosiła 14'90 d, Niassa 9'17 d, Assom 29 d, Dhoedaam 28 d, cejlońskiej 27 d, Parkside 26 d za funt. Ogólna sprzedaż za pierwsze 9 miesięcy r. b. wynosi 3,111.434 paczki wobec 3,021.284 paczek za taki sam okres r. ub. Sprzedaż ta nie obejmuje jeszcze herbaty chińskiej, której tylko w sierpniu sprowadzono 1,545.596 funtów.

Kakao. — Zachodnio-afrykańskie i Accra spadło. Dostawy na 1931 r. mają tendencję nieco mocniejszą i lepsze uzyskiują ceny. Oficjalne notowania były następujące: Trinidad osłabło do £ 2.15.3, Grenada przednie bez zmiany £ 2.11.3, Accra standartowe spadło do £ 1.8.3 za ctn.

BYDŁO I MIĘSO

— Na angielskim rynku w II połowie września w przeciwieństwie do tego samego okresu roku ub. panowała tendencja słaba. Ceny w dalszym

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I KOLONJALNE

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie od dn. 1 do 15 października 1930 r. kształtowały się następująco (za kwintal):

	1—8/X		9—15/X		Różnica (w %-ach) cen z 9—15/X w stos. do cen z 1—8/X
	w walucie krajowej	w \$	w walucie krajowej	w \$	
Pszenvica:					
Berlin	22'61	5'38	22'65½	5'29½	+ 0'2
Praga	128'00	3'81½	128'00	3'79	—
Chicago	—	2'98½	—	2'88	— 3'5
Buenos Aires	—	3'18	—	3'26	+ 2'5
Liverpool	—	3'38	—	3'45	+ 2'0
Wiedeń	24'85	3'49	25'47	3'57	+ 2'4
Hamburg	—	—	—	—	—
Zyto:					
Berlin	15'01	3'57	14'40	3'42	— 4'0
Praga	85'50	2'53½	89'50	2'65½	+ 4'6
Chicago	—	2'07½	—	1'90	— 8'4
Wiedeń	17'15	2'41	16'75	2'35	— 2'3
Hamburg	—	—	—	—	—
Owies:					
Berlin	15'27½	3'63½	14'98	3'56	— 1'9
Praga	102'00	3'03	106'50	3'16	+ 4'4
Chicago	—	2'64	—	2'54	— 3'7
Buenos Aires	—	1'57	—	1'69	+ 7'6
Liverpool	—	2'64	—	2'56	— 3'0
Wiedeń	20'70	2'91	20'50	2'88	— 0'9
Hamburg	—	—	4'37½	1'76	—
Jęczmień browarowy:					
Berlin	20'58½	4'90	19'92½	4'70	— 3'2
Praga	133'75	3'97	135'50	4'02	+ 1'3
Chicago	—	2'69	—	2'62	— 2'6
Wiedeń	28'75	4'04	29'00	4'07	+ 0'8
Hamburg	4'60	1'86	4'10	1'65	— 10'8
Jęczmień zwykły:					
Berlin	17'54½	4'17½	17'32½	4'12	— 1'8

ciągu dość znacznie zniżkowały dla wszystkich kategorii. Zapotrzebowanie było nieznaczne przy dostawach natomiast dużych, szczególnie z Danji. Cena towaru polskiego poważnie się obniżyła.

Panująca prawie do ostatniej chwili na rynku praskim depresja cen ustąpiła obecnie miejsca zwyzce i ozywieniu. Ceny towaru polskiego w związku z ogólną mocną tendencją zwyżkowały.

Na rynku wiedeńskim, podobnie zresztą jak i na rynku praskim, daje się zaobserwować wzmocnienie tendencji. Zwyzka przedewszystkiem dotknęła ceny świń mięsnych, lecz i świny słoninowe również zwyżkowały.

LONDYN. — Na rynku bekonów notowano oficjalnie — w sh za 1 cwt: duńskie Nr. 1 sizeable 71 — 74, — Nr. 2 71—74, — Nr. 3 72, ciężkie Nr. 1 71 — 74, ciężkie Nr. 2 71 — 73, szóstki Nr. 1 66 — 70, szóstki Nr. 2 68 — 70, szwedzkie Nr. 1 sizeable 67 — 70, — Nr. 2 67 — 70, ciężkie Nr. 1 66 — 70, ciężkie Nr. 2 66 — 68, holenderskie Nr. 1 sizeable 65 — 69, — Nr. 2 65 — 69, — Nr. 3 68, polskie najchudsze 66 — 67, — chude 66 — 67, — prima 66, — ciężkie chude 65, — szóstki 62 — 64.

WIEDEN. — Notowano — w szyl. austr. za 1 kg żywej wagi: świny słoninowe prima 1'55 — 1'60; angielskie krzyżówki 1'70 — 1'85; chłopskie 1'50 — 1'60; mięsne 1'55 — 2'20.

PRAGA. — W jatkach Praga VII płacono — za 1 kg bitojej wagi łącznie z podatkiem: cieleta 10'00 — 11'75, — wyjątkowo 12'00, cieleta polskie 8'00 — 10'50, świny krajowe 11'00 — 12'50, — polskie 11'50 — 12'80. Na targu bydła żywego płacono — w Kcz. bez podatku: woły krajowe 5'50 — 7'00, — stadniki 6'40 — 7'50, krowy 4'00 — 7'25, jałówki 6'30 — 7'50, stadniki polskie 5'40 — 6'70, jałówki 5'75 — 7'70. Za świny płacono: czesko-słowackie 8'00 — 9'25, rumuńskie 8'25 — 8'90, polskie 8'25 — 9'00.

MASŁO

— W II połowie września po znacznej zwyzce cen masła, jaka miała miejsce w końcu pierwszej dekady września i trwała do końca drugiej, na wszystkich niemal rynkach zagranicznych nastąpiło załamanie się cen, przy dalszej tendencji wybitnie zniżkowej. Wpłynęło na stan ten wzmoczone zaofiarowanie towaru wskutek wzmoczonej produkcji, czemu sprzyjała ciepła pogoda. Na rynku niemieckim daje się obserwować w ostatnich dniach okresu sprawozdawczego duża podaż towaru zarówno produkcji krajowej, jak i importu. Wobec niżki cen duże partie towaru są magazynowane w chłodniach, wyczekując poprawy rynku. Wśród konkurentów, importujących masło na rynek niemiecki, ostatnio przybyły Węgry, którzy z dorywczych partij przeszły na stałych dostawców. Rynek angielski również po chwilowej zwyzce cen w końcu okresu sprawozdawczego da się określić jako o sytuacji niewyraźnej. Masło pochodzenia kolonialnego i holenderskiego podrożało, duńskie pomimo zmniejszonych dowozów staniało, natomiast gatunki gorsze, w tem masło polskie, utrzymywały się na poprzednim poziomie.

BERLIN. — Notowano — w RM za 50 kg: I gat. 143 — 140 — 134; II gat. 131 — 128 — 122; III gat. 115 — 112 — 106.

LONDYN. — Notowano — w sh za 1 cwt: nowozelandzkie najlepsze 127 — 130, — niesolone 140 — 150; australijskie najlepsze 125 — 126, — niesolone 128 — 134, duńskie 150 — 152, litewskie 126 — 128, polskie 106 — 116, syberyjskie 122.

JAJA

— Na międzynarodowych rynkach jajczarskich w II połowie września przy ograniczonych dowozach panowała mocna tendencja i ceny bez przerwy zwyżkowały. W końcu okresu sprawozdawczego na rynkach odbiorczych dało się jednak zaobserwować osłabienie popytu ze strony konsumentów, w związku z czem importerzy zażądali od krajów produkcji zahamowania zwyżki cen. Należy spodziewać się już w najbliższym czasie pojawienia się na rynku jaj konserwowanych w większych ilościach, co nie pozostanie bez wpływu na dalsze kształtowanie się cen.

W poszczególnych krajach w końcu okresu sprawozdawczego sytuacja przedstawiała się następująco:

Na rynku niemieckim ceny w dalszym ciągu zwyżkowały, lecz nastrój jest bardziej spokojny. W wyniku wysokich cen zapotrzebowanie konsumpcyjne osłabło, to też importerzy wykazują pewną wstrzemięźliwość i nie godzą się na żadaną przez kraje produkcji dalszą zwyżkę cen. Dowozy jaj krajowej niemieckiej produkcji minimalne.

Na rynku angielskim panowała również w dalszym ciągu tendencja mocna. Zwyzka cen dotknęła prawie wszystkie gatunki, przyczem zwyżka ta była większa dla t. zw. towaru normalnego. Zapotrzebowanie ze strony konsumentów nie jest duże. Dowozy jaj polskich małe.

Na rynku austriackim dowozy naogół mniejsze niż w roku ubiegłym. Tendencja panowała mocna przy cenach zwyżkujących, lecz w sferach kupieckich liczą się z zahamowaniem dalszej zwyżki. Dowozy z Polski dość znaczne i zajmują pierwsze miejsce w obecnym imporcie austriackim.

Na rynku czesko-słowackim panowało dość znaczne ozywienie, ceny zwyżkowały. Przy minimalnych dowozach jaj czesko-słowackiej produkcji zapotrzebowanie było prawie w całości pokrywane towarem polskim.

Na rynku włoskim panowała tendencja mocna, lecz popyt w ostatnich dniach uległ nieznacznemu osłabieniu.

Na rynku francuskim dowozy towaru krajowej produkcji bardzo ograniczone, to też towar importowany miał ułatwiony zbyt. Tendencja mocna, ceny zwyżkują.

BERLIN. — Notowano — w fenigach za sztukę franco wagon Berlin: polskie większe 12½, normalne 10½ — 11, niemieckie zupełnie świeże do picia stemplowane ponad 65 g 15, świeże 53 g 13, 18 lbs duńskie 14½, 18 lbs szwedzkie 14½, jugosłowiańskie 11½ — 12, jaja małe i brudne 9 — 9½.

LONDYN. — Notowano — w szylingach i pensach za 120 szt.: polskie niebieskie 51/54 kg 10 — 10/9, 48/51 kg 10 — 10/3, 45/48 kg 9 — 9/6, czerwone 8/3 — 8/6, angielskie 16 — 23/6, 18 lbs duńskie 17/3, 18 lbs holenderskie brązowe 18/6 — 19, 16 lbs belgijskie 16 — 16/6.

WIEDEN. — Notowano — w gr. austr. za sztukę: polskie 51/54 kg 16 — 16½, 48/51 kg 14½ — 15½, prima jugosłowiańskie i węgierskie przerobione 16½ — 16½, oryginalne 16.

PARYŻ. — Notowano — w fr. fr. za 1.000 szt.: jaja polskie 51/54 kg 600—620, francuskie 51/52 kg 630 — 640, — 53/54 kg 650—660, — 65 kg 700, — 57/58 kg 720—730, extra duże 1.050.

METALE

Z RYNKÓW ŚWIATOWYCH. — Ceny wywozowe żelaza najlepszych wytwórców europejskich: Anglii, Belgii wraz z Luksemburgiem i Francji — w £ f. o. b. port — notowane były w dn. 2 października 1930 r., jak następuje:

	Wielka Brytania	Belgia i Luksemburg	Francja
	za 1.016 kg	za 1.000 kg	
Surówka:			
odlewn. Nr. III (2'5-3'0% Si)	3. 3.6	2.14.6	2.15.0
tomasowska	—	2.13.0	—
hematytowa	3.11.0	—	—
ferromangan	11. 0.0	—	—
Półwytwór:			
kęsy	—	3.11.6	3.12.0
plątny	—	3.13.6	3.12.6
Wytwory gotowe:			
żelazo sztabowe	7. 5.0	4. 3.6	4. 3.6
belki	7. 2.6	3.16.0	3.16.0
katowniki	7. 2.6	3.18.6	3.18.6
blacha okrętowa, rezerwoarowa i t. p.	7.10.0	—	—
szyny stalowe	7.15.0	6.10.0	6.10.0
bednarka	8.10.0	4.15.0	4.15.0
druk-walcówka	7.12.6	—	—
blacha tomasowska	8.15.0	4.19.6	4.19.6
blacha czarna (24 gage)	9.10.0	—	—
druk ocynkow.	13. 0.0	7. 2.0	7. 2.0
gwoździe druc.	10. 0.0	5.16.0	5.16.0

Ogólne położenie na rynku starego żelastwa w okresie od 4 do 10 października zmian poważniejszych nie doznało; w dalszym ciągu daje się zauważyć odprężenie na rynkach poszczególnych państw, rezultatem czego jest nieznaczny wzrost ceny.

W Niemczech położenie w dalszym ciągu miało charakter poprawy. W okręgu reńsko-westfalskim huty zakupiły już ilości, niezbędne dla pokrycia ich potrzeb do końca czwartego kwartału, przyczem w przewidywaniu możliwości zmniejszenia produkcji stali zastrzegły sobie ewentualne przeniesienia części zamówienia na I kwartał roku przyszłego. W ciągu kilku ostatnich tygodni huty zakupiły do 120 tys. tonn żelastwa, a więc nieco więcej niż w poprzednim kwartale. Bardziej intensywne zakupy wywoływały ze strony sprzedawców żądania wyższych cen, które w tygodniu sprawozdawczym znów się podniosły. Ostatnio wymieniano jako zasadniczą cenę staliwa RM 51 za tonnę przy sprzedaży hutom, natomiast handel hurtowy pokrywał swoje zapotrzebowanie na rynku w cenie RM 47 — 49 za tonnę. Wobec tego, iż dostawa na rynek odpowiada mniej więcej zapotrzebowaniu, przypuszczają, iż ceny te ustabilizują się na pewien przeciąg czasu.

W okręgach środkowych panowała duża niepewność. Zasadnicza cena dla żelastwa I gatunku wynosiła RM 33 za tonnę, przyczem stosowane były dla żelastwa mieszanego i otoczki dopłaty, tak, że cena pierwszego wynosiła RM 20 i otoczek RM 24. Naogół jednak można było zauważyć silne powstrzymywanie się konsumentów od kupna, co było wynikiem niezdecydowanego położenia rynku.

Na żelastwo wielkopiecowe zapotrzebowanie było nieznaczne, tak, że ceny utrzymywały się na dawnym poziomie. Wymieniano następujące ceny loco Berlin: I gat. druzgu maszynowego RM 45 — 46, druzg handlowy RM 30 — 31, druzg garnkowy i piecowy RM 27 — 28 za tonnę.

Oficjalnie notowania ceny — w RM za 1.000 kg loco huta reńsko-westfalska — przedstawiały się, jak następuje:

	1/X	9/X
Staliwo	47/48	47/48
Żelastwo I gatunku	45/46	45/46
Pakiety z blachy czarn. pras.	45/46	45/46
Otoczki wielkopiecowe	35/36	35/36
" martenowskie	37/38	37/38
Żelastwo mieszane	36/37	36/37
Żeliwo maszynowe tłucz.	60/61	60/61
" kupne	50/51	50/51

Na rynku francuskim położenie ustaliło się i ceny nie wykazywały poza normalnymi wahaniami większych zmian. Zmniejszenie produkcji żelaza nowego, które w zeszłym miesiącu dosyć silnie się zaznaczyło, obecnie nie nosi już charakteru ostrego i wynika przeważnie z rynku zewnętrznego. To też i usposobienie rynku żelastwa było spokojne, zapotrzebowanie było normalne, choć nieco zmniejszone w porównaniu z rokiem ubiegłym. Dostawa również nie wykroczyła poza normy, to też równowaga między podażą i popytem wpływała na utrzymywanie się cen prawie bez zmian. Nieco trudniejsze położenie jest w odlewnictwie, to też ze zbytem druzgu żeliwnego były pewne trudności, jednakże ceny i tutaj się nie zmieniły.

Oficjalnie notowane ceny — we fr. fr. za 1.000 kg loco Longwy — przedstawiały się następująco:

	1/X	8/X
Staliwo	180/200	180/200
Żelastwo I gatunku	170	170
Odpadki blachy niesort.	70	70
" " pakiet.	130/140	130/140
Otoczki	120/130	120/130
Żelastwo mieszane	130/140	130/140
Żeliwo maszyn. tłucz.	300	300

W Belgii, pomimo pewnego pogorszenia się sytuacji hut i ponownego zmniejszenia się obstalunków, poważniejszych zmian nie było. Dosyć znaczny odsetek zbytu stanowi wywóz i dzięki temu ceny naogół utrzymywały się bez zmiany, a nawet w poszczególnych wypadkach osiągać mogły nieznaczne wzrosty. W druzgu żeliwnym sytuacja przedstawiała się gorzej, gdyż tu trudność zbytu dawała się dosyć silnie odczuwać, skutkiem czego ceny wykazywały tendencję ku niższe.

Oficjalnie notowane ceny — we fr. belg. loco miejsce spożycia za 1.000 kg — przedstawiały się, jak następuje:

	30/IX	4/X
Staliwo	410	410
Żelastwo I gatunku	370/380	385
Odpadki blachy nowe.	310/320	310/320

Otoczki	250	250
Żelastwo martenowskie	350/360	360
Żelastwo wielkopiecowe	310	320
Żeliwo maszyn. tłuczone	520/540	510

Na rynku starych metali odbijała się silnie niżka, panująca na giełdzie londyńskiej. Poza tem zupełny brak popytu deprymująco wpływał na ceny, które wykazywały tendencję niżkową.

Oficjalnie notowane ceny (w Niemczech loco Berlin, we Francji i Belgii loco miejsce spożycia wzgl. loco granica za 1.000 kg) przedstawiały się następująco:

	Niemcy 10/X RM	Fran- cja 2/X Fr. fr.	Bel- gja 4/X Fr. belg.
Miedź — odpadki grube	78	580/590	725
Bronz — "	75	550/560	750
Mosiądz — "	62	370/380	525
Cynk stary	16	120/130	170
Olów miękki stary	25	180/190	220

ANGLJA. — Londyński rynek metalowy wykazywał w tygodniu sprawozdawczym, od 4 do 10 października, dalszą silną depresję, wywołującą tak silną niżkę cen wszystkich ważniejszych metali, jaka nie była już notowana od całego szeregu lat. Zdaniem czynników kompetentnych w tych sprawach, ceny metali spadły dziś tak nisko, że powstała stąd ujemna różnica między temi cenami i kosztami własnymi wytwórczości będzie musiała być bardzo szybko wyrównana, o ile niema ona groźby bytowi całego szeregu przedsiębiorstw. Wyrównanie to prawdopodobnie nastąpi drogą obniżania kosztów własnych wytwórczości, które, jak wykazuje ostatnia praktyka, jest możliwe w dalszym ciągu, a tylko częściowo drogą podniesienia ceny metalu, gdzie zmiany w dużych granicach spodziewać się nie należy.

Na rynku miedzi w pierwszej połowie tygodnia panowało pewne ożywienie, będące dalszym ciągiem stanu z końca poprzedniego tygodnia, w drugiej jednak połowie sprawozdawczego tygodnia nawet to nieznaczne ożywienie ustało i na rynku zapanowała zupełna depresja, która znalazła swój wyraz w silnym spadku cen miedzi standardowej; ceny miedzi elektrolitycznej i rafinowanej niżki nie wykazały prawdopodobnie dlatego, że rozpiętość cen między miedzią standard i elektrolityczną była niezwykle mała. Pod wpływem obniżania cen przez huty, pracujące na przerób, kartel miedziany zmuszony był do obniżenia swojej ceny do 10'30 cts. za lb. Było to jedną z ważniejszych przyczyn chwilowego ożywienia się rynku. Podobne położenie było również i w Ameryce, gdzie niżka ceny wywołała tylko chwilowe ożywienie się zakupów.

Rynek cyny wykazał dawno już nie-notowany raptowny spadek ceny, która obniżyła się do poziomu £ 109, podczas gdy jeszcze na początku stycznia cena ta wynosiła ok. £ 180 za tonnę.

Na rynku cynkowym początkowo położenie było nienajgorsze i cena utrzymywała się na jednym poziomie. Ożywienia wielkiego nie było, jednakże widoczne było pierwsze zainteresowanie ze strony konsumentów. Jednakże druga połowa tygodnia przyniosła zupełną zmianę; zainteresowanie znikło zupełnie. Pomimo to, że wydobycie rudy przy dzisiejszych ni-

skich cenach metalu znacznie się obniżyło, jednakże zapasy hut są tak duże, że wytwórczość cynku ciągle jeszcze znacznie przewyższa jego zapotrzebowanie.

Na rynku ołowiu pomimo wszelkich zabiegów, czynionych przez „pool” w kierunku stabilizowania ceny, sprawa ta się nie udaje i ceny ołowiu osiągnęły w tygodniu sprawozdawczym nowe minimum — ok. £ 15, t. j. cenę, która nie była już notowana od 1911 r. Zapotrzebowanie ze strony konsumentów było minimalne wobec ciągłej obawy możliwości dalszej niżki cen.

Ruch cen poszczególnych metali w tygodniu sprawozdawczym przedstawiał się, jak następuje:

Miedź standard wykazała niżkę przy operacjach gotówkowych £ 1½ i przy terminowych £ 1⁵/₁₆. Miedź elektrolityczna i rafinowana, jak również blacha miedziana pozostawały bez zmiany.

Cyna wykazała w ciągu tygodnia ogromny spadek £ 14⁷/₁₆ zarówno przy operacjach kasowych, jak i terminowych.

Ołów dał w ciągu tygodnia spadek ceny o £ 1⁵/₈ przy tranzakcjach gotówkowych i £ 1⁹/₁₆ przy operacjach terminowych.

Cynk wykazał również stratę £ 1¹/₁₆ przy sprzedaży za gotówkę i £ ³/₄ przy operacjach terminowych.

Glin i nikiel pozostawały bez zmiany zarówno w sprzedaży zagranicznej, jak i krajowej.

Antymon, blacha biała, rtęć, ruda wolframowa, platyna i złoto pozostawały bez zmiany.

Srebro wykazało zysk tygodniowy ¹/₁₆ d na uncji przy obu rodzajach tranzakcji.

W poniższem zestawieniu podane są ceny wymienionych metali (w £ za 1.016 kg z wyjątkiem: rtęci, która notowana jest w £ za butlę, rudy wolframowej — w sh za 1½ w tonnie, platyny — w £ za uncję, srebra — w d za uncję, złota — w sh za uncję i blachy białej — w sh za skrzynkę o 120 ark. 24 gage):

Metal	Poprzed. Tydz. sprawozdawczy			
	tydz. ultimo	maksy- mum	mini- mum	ulti- mo
Miedź:				
standard				
kasa	43 ¹⁵ / ₁₆ -44 ¹ / ₁₆	44 ³ / ₈	42 ⁹ / ₁₆	42 ⁹ / ₁₆ -5 ⁵ / ₈
term.	43 ⁷ / ₈ -15 ¹⁵ / ₁₆	44 ⁵ / ₈	42 ⁹ / ₁₆	42 ⁹ / ₁₆ -3 ³ / ₈
elektrol.	46 ¹ / ₂ -47 ¹ / ₂	47 ¹ / ₂	46 ¹ / ₂	46 ¹ / ₂ -47 ¹ / ₂
rafinow.	46 -47 ¹ / ₄	47 ¹ / ₄	46	46-47 ¹ / ₄
blacha				
miedz.	75	75	75	75

Cyna:

kasa	123 ³ / ₄ -7 ⁷ / ₈	124 ⁷ / ₈	109 ¹ / ₄	109 ¹ / ₄ - ¹ / ₂
term.	125 ¹ / ₄ -3 ³ / ₈	126 ¹ / ₄	110 ³ / ₄	110 ³ / ₄ -111

Ołów:

kasa	16 ⁹ / ₁₆	16 ⁵ / ₁₆	14 ¹⁵ / ₁₆	14 ¹⁵ / ₁₆
term.	16 ¹ / ₂	16 ¹ / ₄	14 ¹⁵ / ₁₆	14 ¹⁵ / ₁₆

Cynk:

kasa	14 ¹¹ / ₁₆	14 ¹¹ / ₁₆	14	14
term.	15 ¹ / ₄	15 ⁵ / ₁₆	14 ¹ / ₂	14 ¹ / ₂

Glin:

dla kraju	95	95	95	95
" zaogr.	100	100	100	100

Antymon	46- ¹ / ₂	46 ¹ / ₂	46	46- ¹ / ₂
Blacha biała	17	17	17	17
Rtęć	22 ³ / ₄	22 ³ / ₄	22 ³ / ₄	22 ³ / ₄
Nikiel:				
dla kraju	175	175	175	175
„zagr.”	175	175	175	175
Ruda wolfram.	20	20	20	20
Platyna „Spong”	7	7	7	7
Srebro:				
kasa	16 ⁵ / ₈	16 ¹¹ / ₁₆	16 ⁷ / ₁₆	16 ¹¹ / ₁₆
term.	16 ⁵ / ₈	16 ¹¹ / ₁₆	16 ⁷ / ₁₆	16 ¹¹ / ₁₆
Złoto	84.11 ³ / ₄	84.11 ⁵ / ₈	84.11 ⁵ / ₈	84.11 ⁵ / ₈

— Wewnętrzne ceny żelaza — w £ za 1.016 kg loco huta wysyłająca — przedstawiały się w następujący sposób:

	6/X	29/IX
Surówka odl. Nr. III (2 ⁵ —3 ⁰ % Si)	3.3.6—3.16.6	3.3.6—3.16.6
Surówka marten. zasadowa	3.1.6 — 3.7.6	3.1.6 — 3.7.6
Kęsy	5.15.0—6.5.0	5.15.0—6.5.0
Szyny	8.10.0	8.10.0
Żelazo sztabowe	7.12.6—8.5.0	7.12.6—8.5.0
Żelazokształ.	8.10.0	8.10.0
Blacha okrętowa, mostowa i t. p.	8.15.0—8.17.6	8.15.0—8.17.6
Blacha czarna (24 gage)	9.10.0—9.15.0	9.12.6—9.15.0

Blacha ocynkowa. (24 g.)	11.12.6	11.12.6
Drut - walcówka	7.15.0	8.0.0
Bednarka	9.5.0—9.15.0	9.5.0—9.15.0
Koks wielkopiecowy	0.14.6	0.14.6

SUROWCE I PÓLPRODUKTY WŁÓKNISTE

ANGLJA. — W tygodniu od 5 do 11 października sytuacja na rynku surowców i półproduktów włóknictwa była następująca:

Bawełna. — Obroty były niezwykle umiarkowane, skutkiem czego ceny podlegały łatwym fluktuacjom. Obroty spekulacyjne, jakkolwiek nieznaczne, były zbyt stałe dla słabej siły kupna na rynku. Gdyby kupcy mieli pewność, iż ceny jeszcze bardziej nie spadną, kupowaliby dużo, obecnie jednak nabywają tylko na potrzeby natychmiastowe. W Egipcie również ceny osłabły. Cena bawełny surowej amerykańskiej „middling” w dn. 11 października wynosiła 5'63 d za funt; przędzy bawełnianej amerykańskiej 10 d. egipskiej 18¹/₂ d za funt.

Wełna. — Na aukcji londyńskiej wybór wysokogatunkowej merynosowej Queensland jest duży. Dostawcy południowoafrykańscy oparli się stanowczo propozycjom kupców obniżenia cen o 10%. Najmniej zadowolającą cechą aukcji londyńskiej jest przewaga zakupów państw europejskich nad angielskimi, co tłumaczy się tem, iż w sprzedaży była głównie wełna południowo-amerykańska, obliczana głównie na Europę. Oficjalne notowanie cen

gatunków typowych bez zmiany; merynosowa myta Queensland £ 0.2.4, śnieżnobiała z Przylądka Dobrej Nadziei £ 0.1.9, Victoria merynosowa tłusta £ 0.1.2; krzyżówka: australazyjska przednia £ 0.1.5, średnia £ 0.0.10, licha £ 0.0.6 za funt. Topsy typ „64” spadły do £ 0.2.1 za funt.

Juta. — Sprzedaż w Londynie i w Dundee w ostatnich czasach poprawiła się i nastrój rynku jest o wiele lepszy. Spodziewane jest wzmożenie się popytu na worki jutowe z powodu wzrostu eksportu wełny o 2,000,000 cwt. Worki jutowe do cukru osiągały cenę £ 3.6 za 100 szt. Oficjalne notowania cen bez zmiany: juta przednia £ 16.10, „lignings” £ 15.10, „hearts” £ 14.10 za tonnę. Juta heska £ 1 za 100 jardów.

Konopie. — Obroty ostatnie obejmowały zarówno sisal, jak konopie manilskie gatunku „J” po £ 22, konopie bombajskie po £ 20, miękkie włoskie z nowego zbioru po £ 42 i nowe bałtyckie po £ 40 za tonnę. Włókno nowozelandzkie phormium oferowano w 2 gatunkach po £ 22 i £ 23 za tonnę. Ceny w ciągu ostatniego roku znacznie spadły: manilskiego o £ 14, sisalu o £ 17. Cannabis stoi na poziomie z przed wojny. Oficjalne notowania cen były następujące: sisal przedni £ 22, manilskie „J” £ 22, północno-włoskie Cannabis £ 42 za tonnę.

Len. — Ceny lnu z nowych zbiorów w Islandji są b. niskie — £ 55 za tonnę. W Belgii handel nie jest ożywiony, ale dobry len Lys i Coutra i uzyskiwał cenę £ 90 za tonnę. Notowania oficjalne cen wykazują spadek: przedni osłabł do £ 90, średni do £ 70, lichy do £ 45 za tonnę.

Jedwab. — Ceny spadły: włoski do £ 0.12, chiński bez zmiany £ 0.11, japoński £ 0.11 za funt.

PRZEDRUK DOZWOLONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2, pokój 26 (parter)

telefony:

412-66 (Red.), 412-73 (Adm.) i 412-68 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA

w kraju:

kwartalnie—zł 15, półrocznie—zł 30, rocznie—zł 60

z granicą:

kwartalnie—zł 25, półrocznie—zł 50, rocznie—zł 100

CENY OGŁOSZEŃ

w zeszytach zwykłych:

IV str. okładki—zł 1.200; II i III str. okł.—zł 900;

½ str. — zł 500; strony zwyczajne — zł 600,

¼ str. — zł 350, ¼ str. — zł 200, 1/8 str. — zł 110

Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%

Redaktor Naczelny: **CZESŁAW PECHE**

Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
PAWEŁ MICHALSKI

Redaktor działu rolniczego:
LEONARD KRAWULSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
JÓZEF GIEYSZTOR

Wydawca: **MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU**

WPISY DO REJESTRU HANDLOWEGO SĄDU OKRĘGOWEGO W WARSZAWIE

A. — FIRMY JEDNOOSOBOWE, SPÓŁKI FIRMOWE I KOMANDYTOWE

R. H. A XXIX 23: „Dyonizy Popławski Inżynier“, Przedsiębiorstwo Budowlane „Izobet“ w Warszawie, Mazowiecka 16 m. 4. Budowa domów z betonu izolowanego „Izobetu“ (zast. ochron. U. P. R. P. Nr. 1455, 1624 i 1725). Istnieje od 1930 r. Właściciel Dyonizy Popławski z Warszawy.

R. H. A XXIX 32: „Magdalena“ Małka Szatz w Warszawie, Wspólna 3-a. Drobna sprzedaż konfekcji i przyborów krawieckich. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Małka Szatz z Warszawy. Pomiędzy Mordką Szatz vel Szac a małżonką jego Małką, z domu Appel, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 14 marca 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 33: „S. Horochowski i B. Romanowicz“ Apteka w Warszawie, w Warszawie, Żerańska 4. Uruchomienie oraz prowadzenie apteki. Wspólnicy: Sabin Horochowski, Bolesław Marjan Romanowicz, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności w marcu 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisują obaj wspólnicy łącznie.

R. H. A XXIX 36: „Mordka-Dawid Mendzerzycki“ w Warszawie, Gęsia 7. Drobna sprzedaż manufaktury. Istnieje od 1930 r. Właściciel Mordka-Dawid Mendzerzycki z Warszawy.

R. H. A XXIX 37: Warszawsko-Gdańskie Przedsiębiorstwo Handlowe „Marjan Marszałek“ w Warszawie, Ossolińskich 8. Handel artykułami technicznymi i budowlanymi. Istnieje od 1930 r. Właściciel Marjan-Alojzy Marszałek z Warszawy.

R. H. A XXIX 38: „Mieczysław Tuleja“ w Warszawie, Solec 48a m. 1. Hurtowa sprzedaż środków opatrunkowych, wyrobów chirurgiczno-gumowych, artykułów do pielęgnowania chorych i przedstawicielstwa. Istnieje od 1930 r. Właściciel Mieczysław Tuleja z Warszawy.

R. H. A XXIX 40: „Dwojra Goldwasser i S-ka“ w Warszawie, Pańska 39. Drobna sprzedaż towarów galanteryjnych i przyborów krawieckich. Wspólnicy: Dwojra Goldwasser, Małka Bryn, obie z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 lipca 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnione są obie wspólniczki. Weksle, żyra, czeki, umowy i wogóle wszelkie zobowiązania podpisują obie wspólniczki łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy od wszelkich instytucji państwowych, komunalnych, bankowych i od osób i instytucji prywatnych podpisuje jedna ze wspólniczek. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 41: Polska Wytwórnia Radiotechniczna „Radio-Jar“ Michał Eberhardt w Warszawie, Nowy-Swiat 50. Istnieje od 1930 r. Właściciel Michał Eberhardt z Warszawy.

R. H. A XXIX 43: „Eros“ Moszek Chliwner w Warszawie, Ogrodowa 26a. Sprzedaż galanterji. Istnieje od 1930 r. Wła-

ściciel Moszek Chliwner z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Chają-Iltą, z domu Sztarkopf, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 19 stycznia 1908 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 44: „Helena Grabińska“ w Warszawie, Złota 20. Handel trykotażami. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Helena Grabińska z Warszawy.

R. H. A XXIX 45: „Hersz Wald“ w Warszawie, Nalewki 16. Drobna sprzedaż nici na szpulkach. Istnieje od 1930 r. Właściciel Hersz Wald z Warszawy.

R. H. A XXIX 46: „Władysław Przyłubski Inżynier“ w Warszawie, Piękna 14a. Roboty instalacyjno-budowlane. Istnieje od 1930 r. Właściciel Władysław Przyłubski z Warszawy.

R. H. A XXIX 47: Centrala Sprzedaży Nieruchomości „Marjan Sawicki“ w Warszawie, Senatorska 11. Komisowa sprzedaż nieruchomości i przedstawicielstwa. Istnieje od 1930 r. Właściciel Marjan Sawicki z Warszawy.

R. H. A XXIX 48: Handel Mąką „F. Lindwasser i N. Weber“ w Warszawie, Leszno 13. Sprzedaż mąki. Wspólnicy: Fiszel Lindwasser, Nachman Weber, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 15 maja 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, czeki, traty, umowy w sprawie kupna i sprzedaży towarów, rachunki, korespondencje, akty urzędowe, pełnomocnictwa, pokwitowania z odbioru pieniędzy z banków, od władz i instytucji kredytowych i od osób prywatnych podpisują, obaj wspólnicy łącznie. Pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przekazów, przesyłek i towarów podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 49: „Brandla Zajdner i S-ka“ w Warszawie, Sowiec 7. Drobna sprzedaż odpadków, skór i przyborów szewckich. Wspólnicy: Brandla Zajdner, Małka Herszenhorn, obie z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 25 września 1929 r. Do reprezentowania spółki wobec władz i osób upoważnione są obie wspólniczki. Wszelkie zobowiązania wekslowe podpisują obie wspólniczki łącznie pod stemplem firmy. Wspólniczka Brandla Zajdner jest niepiśmienna.

R. H. A XXIX 50: „Rys“ Izaak Birencwajg w Warszawie, Bielańska 22. Drobna sprzedaż wyrobów futrzanych własnej produkcji. Istnieje od 1930 r. Właściciel Izaak-Aron Birencwajg z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Jechewed, z domu Prasznik, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 27 czerwca 1923 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 51: „Lejb Rubinowicz“ w Warszawie, Chłodna 17 m. 6. Drobna sprzedaż towarów manufakturowych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Lejb Rubinowicz z Warszawy.

R. H. A XXIX 52: „Ber Lamet“ w Warszawie, Mokotowska 26. Drobna sprzedaż perfumerji i mydeł. Istnieje od 1929 r. Właściciel Juda-Ber Lamet z Warszawy. Wpis po-

wyższy w dn. 21 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Firma brzmi: „Perfumerja Favorit Ber Lamet”.

R. H. A XXIX 53: „Inżynier Władysław Karsch” w Warszawie, Jerolimka 49. Biuro instalacyjne. Istnieje od 1930 r. Właściciel Władysław Franciszek Karsch z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Stanisławą Rakowską, z domu Papenberg, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 27 maja 1919 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 54: „Wolf-Ber Gelblum” w Warszawie, Franciszkańska 37 m. 66. Drobną sprzedaż skór. Istnieje od 1930 r. Właściciel Wolf-Ber Gelblum z Warszawy.

R. H. A XXIX 55: „Binem Rozensztroch” w Warszawie, Nalewki 16. Drobną sprzedaż pończoch. Istnieje od 1930 r. Właściciel Symcha-Binem Rozensztroch z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Surą, z domu Gothard, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 30 marca 1928 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 56: „Gitla-Hendla Gelbfisz” w Warszawie, Zabia 1 lokal nr. 1. Pracownia i sprzedaż kapeluszy. Istnieje od 1929 r. Właścicielka Gitla-Hendla Gelbfisz z Warszawy.

R. H. A XXIX 57: „Karol Brudnicki” w Warszawie, Marszałkowska 74. Skład materiałów aptecznych. Istnieje od 1929 r. Właściciel Karol Brudnicki z Warszawy.

R. H. A XXIX 58: „Lejb Lewi” w Warszawie, Nalewki 27. Drobną sprzedaż galanterji i trykotaży. Istnieje od 1930 r. Właściciel Lejb Lewi z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Telcą, z domu Konopną, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 29 października 1929 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 59: „Trydes” Abram Tazsma w Warszawie, Nalewki 32. Pracownia trykotaży. Istnieje od 1930 r. Właściciel Abram-Chuna Tazsma z Warszawy.

R. H. A XXIX 60: „Pastificio Italiano G. i G. Callerio”, Spółka Firmowa w Warszawie, Czerniakowska 184. Fabrykacja makaronów. Wspólnicy: Gerolamo Callerio w Domo-dossola w Italji, Giovanni Callerio w Warszawie. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 lipca 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie.

R. H. A XXIX 61: „Olimpiada” Właścicielka Teofila Mandłowa w Warszawie, Warecka 5. Sprzedaż artykułów sportowych. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Teofila Mandłowa z Warszawy. Pomiedzy Fryderykiem Mandlem a małżonką jego Teofilą-Haliną, z domu Perelman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 17 kwietnia 1920 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 62: Wytwórnia Lakierów i Farb „Lalar” Joechenen Angresbart w Warszawie, Pokorna 5. Istnieje od 1929 r. Właściciel Joechenen Angresbart z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Leją, z domu Zabuska, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 29 kwietnia 1918 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 63: „Rywka Rozenzumen” w Warszawie, Wałowa 10 lokal Nr. 7a. Drobną sprzedaż skór. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Rywka Rozenzumen z Warszawy.

R. H. A XXIX 64: Księgarnia „Vita” Antoni Tarwid w Warszawie, Chmielna 55. Oddział w Gostyninie. Księgarnia, czytelnia i składnica materiałów piśmiennych. Właściciel Antoni Tarwid z Brwinowa.

R. H. A XXIX 65: Handel Win, Wódek i Towarów Kolonialnych „Daniel Biellawin” w Warszawie, Mokotowska 73. Istnieje od 1930 r. Właściciel Daniel Biellawin z Warszawy.

R. H. A XXIX 66: „Autolech” Z. Madaliński, L. Służewski i M. Krynkiewicz w Warszawie, Piękna 15. Celem spółki jest wynajem samochodów dla przewozu pasażerów i towarów. Wspólnicy: Zbigniew Madaliński, Ludwik Służewski, Marjan Hrynkiewicz, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 25 maja 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy. Weksle, żyra, umowy i wszelkie wogóle zobowiązania, tudzież czeki, prokury i plenipotencje podpisują pod stemplem firmy wszyscy trzej wspólnicy łącznie. Pokwitowania z odbioru należności, ładunków towarów, korespondencji, przekazów pieniężnych podpisuje jeden ze wspólników.

R. H. A XXIX 67: „Maźnica Polska” Kazimierz Tyszka, Jan Dzierżyński Inżynierowie i S-ka” w Warszawie, Natolińska 8 nr. 4. Eksploatacja wynalazku, opatentowanego przez inż. Marnina Czarkowskiego automatycznej smarownicy. „M. C.”. Wspólnicy: Jadwiga Czarkowska, Kazimierz Tyszka, Jan Dzierżyński, Feliks Oczykowski, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 3 lipca 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są: Kazimierz Tyszka i Jan Dzierżyński. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, umowy, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa, prokury, weksle, czeki, akcepty, żyra i t. p. podpisują Kazimierz Tyszka i Jan Dzierżyński łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru należności, towarów oraz rachunki, podpisuje Kazimierz Tyszka lub Jan Dzierżyński każdy samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 68: „Młyn Tkaczew” Właściciele Rotenberg i Urbach w Łowiczu. Eksploatawanie młyna w Łowiczu. Wspólnicy: Abram Urbach z Łowicza, Szlama-Lajb Rotenberg z Łodzi. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 17 października 1929 r. Do reprezentowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, żyra na wekslach i wszelkie zobowiązania podpisują obaj wspólnicy łącznie. Pokwitowania z odbioru należności, wszelkiej korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, towarów i przesyłek podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 69: „Elwar” Eljasz Warszawski w Warszawie, Niska 36. Skład materiałów budowlanych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Eljasz Warszawski z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Sabina, z domu Tysobow, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 18 marca 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 70: „Jewel-Dawid Krejnin” w Warszawie, Nalewki 35 m. 20. Pracownia szelek. Istnieje od 1905 r. Właściciel Jewel-Dawid Krejnin z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Dorą, z domu Friedland, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 5 stycznia 1922 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 71: „Lejb Osnos” w Warszawie, Twarda 28. Kupno i sprzedaż wyrobów jubilerskich. Istnieje od 1930 r. Właściciel Lejb Osnos z Warszawy.

R. H. A XXIX 73: „Edward Weber i S-ka” w Warszawie, na Żoliborzu-Czarneckiego 24. Prowadzenie apteki. Wspól-

nicy: Edward-Karol Weber, Jan-Michał Mazurkiewicz, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 11 kwietnia 1929 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie umowy, weksle, czeki, żyra, kontrakty, akty notarialne, pełnomocnictwa i inne zobowiązania podpisują obaj wspólnicy łącznie. Wszelkie inne pisma, nie zawierające zobowiązań, rachunki, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, pieniędzy i towarów podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 74: „Elektroma“ Teodor Szczepański i S-ka w Warszawie, Górczewska 6a. Prowadzenie robót elektrotechnicznych i sprzedaż materiałów elektrotechnicznych. Wspólnicy: Teodor Szczepański, Bolesław Polak, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 22 lipca 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, żyra na wekslach i czekach, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, pieniędzy, przesyłek i towarów podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXIX 75: Dom Handlowy „Teodor Sakowski” w Warszawie, Wierzbowa 6. Przedstawicielstwa różnych firm. Istnieje od 1930 r. Właściciel Teodor-Czesław Sakowski z Warszawy.

R. H. A XXIX 76: „Berek Brajtbart” w Warszawie, Gęsia 7. Sprzedaż kap i dywanów. Istnieje od 1929 r. Właściciel Berek Brajtbart z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Marjam-Udel, z domu Fajman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 1 czerwca 1927 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 77: „Rywka Warszawiak” w Warszawie, Bonifraterska 4. Drobną sprzedaż materiałów piśmiennych, zapalek i szpagatu. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Rywka Warszawiak z Warszawy.

R. H. A XXIX 78: „Moszek Rajbenbach” w Warszawie, Franciszkańska 22. Komisowa sprzedaż różnych towarów. Istnieje od 1930 r. Właściciel Moszek Rajbenbach z Warszawy.

R. H. A XXIX 79: „Hersz Klopman” w Warszawie, Elektoralna 8. Drobną sprzedaż ubiorów. Istnieje od 1930 r. Właściciel Hersz Klopman z Warszawy.

R. H. A XXIX 80: „Icek Lejzerowicz” w Warszawie, Franciszkańska 29. Drobną sprzedaż skór. Istnieje od 1930 r. Właściciel Icek Lejzerowicz z Warszawy.

R. H. A XXIX 82: Zakłady Mechaniczne Stolarskie „Romuald Kopeć” w Warszawie, Jagiellońska 52. Istnieje od 1930 r. Właściciel Romuald Kopeć z Warszawy.

R. H. A XXIX 84: Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich i Budowlanych „Włodzimierz Walewski” w Warszawie, Żytia 18a. Właściciel Włodzimierz Walewski z Warszawy.

R. H. A XXIX 88: „Bracia N. i J. Mączkowscy” w Warszawie, pl. Żelaznej Bramy 6. Handel detaliczny oponami i dętkami samochodowymi. Wspólnicy: Nusen-Icek Mączkowski, Izrael-Majer Mączkowski, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 8 kwietnia 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj

wspólnicy. Firmę spółki pod jej stemplem podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Pomiedzy Nusem-Ickiem Mączkowskim a małżonką jego Gryną vel Grunią, z domu Segal, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 30 grudnia 1921 r., ustalający wyłączność majątku. Pomiedzy Izraelem Mączkowskim a małżonką jego Felą vel Taubą, z domu Ferke, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 20 lipca 1918 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 89: „Paweł Szpicberg” w Warszawie, Marszałkowska 38. Przedstawicielstwo firm zagranicznych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Pinkus-Paweł Szpicberg z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Mindlą, z domu Wolman, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 13 listopada 1923 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 90: „Mojżesz Birenbaum” w Warszawie, Franciszkańska 36. Drobną sprzedaż chustek i szali. Istnieje od 1930 r. Właściciel Mojżesz Birenbaum z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Perłą, z domu Goldberg, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 2 stycznia 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIX 91: „Konkurencja Włókiennicza” Moszek Perczuk w Warszawie, Gęsia 1. Handel towarami włókienniczymi. Istnieje od 1930 r. Właściciel Moszek Perczuk z Warszawy.

R. H. A XXIX 92: „Floreal” Chaim Fürstenberg w Warszawie, pl. Grzybowski 14. Wytwórnia perfum i kosmetyki fryzjerskiej. Istnieje od 1928 r. Właściciel Chaim-Hersz Fürstenberg z Warszawy.

R. H. A XXIX 93: „A. Mirel” w Warszawie, Bagno 6. Składy żelaza i blachy. Istnieje od 1897 r. Właściciel Abram-Jankiel Mirel z Warszawy.

R. H. A XXIX 94: „Przedstawicielstwo Matchless Motocykle na Polskę”, Ludwik Stark i Johann Spiess w Warszawie, Nowy-Swiat 36. Zastępstwo firmy: „Matchless Ltd. London Colhiers et Sohn”. Wspólnicy: Ludwik Stark, Johann Spiess, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 1 lipca 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób i podpisywania firmy pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach upoważnieni są obaj wspólnicy łącznie.

R. H. A XXIX 95: „W. Lewicki i Ch. Żagiel” w Warszawie, Rynkowa 11, sklep 41. Handel nabiałem i artykułami spożywczymi drogą skupu zawodowego powyższych artykułów i sprzedaży takowych większym odbiorcom. Wspólnicy: Władysław Lewicki, Chaja-Sura Żagiel, oboje z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 5 kwietnia 1930 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są oboje wspólnicy. Wszelkie zobowiązania podpisują oboje wspólnicy łącznie, inne dokumenty podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Władysławem Lewickim a małżonką jego Anną, z domu Apte, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 29 kwietnia 1914 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXVIII 10: „Stanisław Krause i S-ka” w Warszawie, Królewska 1. Michałina Krause zmarła. Do reprezentowania spółki upoważniona została Stanisława Krause.

R. H. A XXVIII 37: Wytwórnia Bibulek Cigaretowych oraz Wyrobów Papierowych „Hersz Zelcer i Chil Kramarz” w Warszawie, Bonifraterska 2. Firma obecnie brzmi: Wy-

twórnia Bibulek Cygaretowych oraz Wyrobów Papierowych „H. Zelcer, Ch. Kramarz i S-ka”. Wspólnik Szlama Fryd z Warszawy. Na mocy umowy z dn. 19 maja 1930 r. do spółki przyjęty został Szlama Fryd. Do zastępowania spółki upoważnieni są wszyscy współnicy. Weksle, żyra i inne zobowiązania pieniężne oraz pełnomocnictwa do prowadzenia spraw spółki podpisują wszyscy trzej współnicy łącznie. Czeki, korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przesyłek, ładunków i pieniędzy podpisuje jeden ze współników.

R. H. A XXVII 210: **Międzynarodowa Agencja Dzienników „M. A. D.” „Maurycy Reich i S-ka” w Warszawie**, Kredytowa 16. Janowi Kuratowskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym ze współników.

R. H. A XXVII 260: **„Natkiewicz i Nowomiński” w Piastowie pod Warszawą**. Firma obecnie brzmi: „Nowomiński i Brczak”. Wspólnik Karol Brczak z Piastowa. Na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem w Warszawie: Dobrowskim dn. 11 marca 1930 r. za Nr. 643 i Straszewiczem dn. 27 marca 1930 r. za Nr. 671 — Naftal Natkiewicz ze spółki wystąpił, do spółki zaś przyjęty został Karol Brczak.

R. H. A XXVI 47: **„D. Kowalski i M. Wolman” Biuro Agenturowo-Handlowe w Warszawie**, Długa 50 m. 46. Hannie Kowalskiej z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z Mojżeszem Wolmanem wszelkiego rodzaju umów, zobowiązań, weksli, akceptów, trat, żyr i czeków.

R. H. A XXVI 240: **Techniczne Biuro Meljoracji Gospodarczych „Inżynier Teodor Cichocki i Kazimierz Czarnecki” w Warszawie**, Nowy-Swiat 49 m. 14. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXVI 242: **„Hipolit Kahan i G. Szapiro” w Warszawie**, Niecała 9. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 27 stycznia 1930 r. za Nr. 127, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XXV 11: **„Bega” Inżynier Mojżesz vel Mieczysław Bomberg w Warszawie**, Niecała 12. Siedziba przedsiębiorstwa mieści się obecnie przy ul. Niecałej 14.

R. H. A XXV 26: **Pracownia Materiałów Trykotowych „Pinkwasser i Zegzer” w Warszawie**, Ś-to Jerska 32. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 10 czerwca 1929 r. upadłość Wolfa-Berka Zegzera została podniesiona. Na mocy umowy z dn. 16 listopada 1928 r. spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XXV 208: **Fabryka Trykotaży „Herubin” Bracia Hender i Rubinsztein w Warszawie**, Ogrodowa 40. Na mocy umowy z dn. 18 lutego 1929 r. weksle, żyra, akcepty, czeki, pełnomocnictwa, prokury, wszelkie umowy, akty, kontrakty, zawierające zobowiązania, podpisują dwaj którykolwiek współnicy łącznie.

R. H. A XXIV 10: **Zjednoczenie Litografów „Bracia Rembalscy i Marjan Cichocki” w Warszawie**, Wolska 27. Firma obecnie brzmi: Zjednoczenie Litografów „Bracia Rembalscy”. Na mocy umowy z dn. 27 marca 1929 r. Marjan Cichocki ze spółki wystąpił, cedując swój udział na rzecz Stanisława Rembalskiego. Wpis powyższy w dn. 24 października 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 2 października 1929 r. ogłoszona została upadłość firmy. Sędzią komisarzem masy

upadłości mianowany został sędzia handlowy Mieczysław Kutzner, kuratorem zaś adwokat Ryszard Minasowicz z Warszawy.

R. H. A XXIV 11: **„Abram Kaguer” w Warszawie**, Gęsia 14. Przedsiębiorstwo przy ul. Gęsiej 14, przeniesione następnie do domu Nr. 31 przy ul. Królewskiej, zostało zlikwidowane.

R. H. A XXIV 47: **„A. Kadysz i B. Kadysz” w Warszawie**, Miła 29. Firma obecnie brzmi: „A. i B. Kadysz i Spółka”. Wspólnik Abram Inwentarz z Warszawy. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy współnicy. Weksle, żyra, obligi i rewersy podpisują pod stemplem firmy wszyscy trzej współnicy łącznie. Umowy o dostawę, pokwitowania z odbioru należności pieniężnych, przesyłek, przekazów, tawarów i korespondencji podpisuje jeden ze współników. Wpis powyższy w dn. 13 września 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Pomiędzy Abramem Kadyszem a małżonką jego Marią vel Marjem, z domu Lobman, nastąpił układ na mocy interczy z dn. 7 sierpnia 1895 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXIV 326: **„Antycz i Pazura” w Warszawie**, Wackerka 10. Firma obecnie brzmi: „Antycz, Pazura i S-ka”. Wspólnicy: Kazimierz Orzechowski z Warszawy, Mikołaj Małachowski z Rembertowa. Na mocy aktów, zeznanych przed notariuszami: Siennickim dn. 20 grudnia 1929 r. za Nr. 6392 i Hettlingerem dn. 21 maja 1930 r. za Nr. 2414, Błagoje Antycz część swego udziału scedował na rzecz nowowstępujących współników: Kazimierza Orzechowskiego i Mikołaja Małachowskiego. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy współnicy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, indosy, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa i prokury podpisuje Józef Pazura i Mikołaj Małachowski łącznie z jednym z pozostałych współników.

R. H. A XXIV 343: **Polska Wytwórnia Radiotechniczna „Radio-Jar” Marjan Eberhardt w Warszawie**, Krak.-Przedmieście 20. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 28 grudnia 1929 r. za Nr. 1994, całe przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami sprzedane zostało Michałowi Eberhardtowi, który nadal takowe prowadzi jednoosobowo pod firmą: Polska Wytwórnia Radiotechniczna „Radio-Jar” Michał Eberhardt.

R. H. A XXIII 84: **Przybory Fotograficzne „Rosenblum i Finkelsztajn” w Warszawie**, Marszałkowska 111. Firma obecnie brzmi: Warszawska Spółka Fotograficzna „Rosenblum i Finkelsztajn” w Warszawie, Marszałkowska 152. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 10 maja 1930 r. za Nr. 746.

R. H. A XXIII 128: **„Hersz Rozenholc i S-ka” w Warszawie**, Kopińska 1. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 6 sierpnia 1929 r. za Nr. 1684, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś przeszło na własność wyłączną Hersza Rozenholca, który prowadzi takowe jednoosobowo pod firmą: Fabryka Wody Sodowej „Hersz Rozenholc”.

R. H. A XXIII 199: **Mechaniczna Fabryka Obuwia „Lion” Pogorieły, Nirenberg i Herszhorn w Warszawie**, Chłodna 43. Firma obecnie brzmi: Mechaniczna Fabryka Obuwia „Lion” Pogorieły i Nirenberg. Jankłowi Ickowi Nirenbergowi z Wołomina udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie ze współnikiem Srulem Pogoriełym lub prokurentem Mojżeszem Lejbą Pogoriełym. Uszer Herszhorn ze spółki wystąpił. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj współnicy. Umowy, weksle, czeki i żyra podpisują obaj współnicy łącznie.

R. H. A XXIII 265: „Stanisław Jeżyński” w Warszawie, Ogrodowa 50. Adamowi Małdorskiemu z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. A XXII 63: „Jan Ulasiewicz i Syn” w Warszawie, Marszałkowska 49. Na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Straszewiczem w Warszawie dn. 12 września 1928 r. za Nr. 2013 i 17 kwietnia 1929 r. za Nr. 731, przedsiębiorstwo przeszło na własność Leonarda Ulasiewicza, który nadal takowe prowadzi pod firmą: „Jan Ulasiewicz i Syn” Właściciel Leonard Ulasiewicz.

R. H. A XXII 230: „Bieltex” Jakób Natan w Warszawie, Nalewki 17. Jakób-Józef Natan zmarł. Spadkobiercami jego są: Perla Natan, Felicja Natanówna, Taube vel Tosia Natanówna, Rajzla vel Ruta Adin, wszystkie z Warszawy. Współwłasność niepodzielna z tytułu spadku po Jakóbie-Józefie Natanie. Do prowadzenia przedsiębiorstwa i podpisywania firm w wszelkich zobowiązaniach i dokumentach upoważnieni są: Perla Natan i Leon vel Józef Lejba Adin każdy samodzielnie.

R. H. A XXII 260: „Jan Mierzyński i S-ka” w Warszawie, Szopena 8. Wspólnicy: Bohdan Lubiński, Jerzy Dąbrowski, obaj z Warszawy. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Bierzwińskim w Warszawie dn. 16 grudnia 1927 r. za Nr. 3378 Kazimiera Klimowiczowa ze spółki wystąpiła, na mocy zaś aktu, zeznanego przed tymże notariuszem dn. 17 grudnia 1927 r. za Nr. 3396, zostali przycięci do spółki: Bohdan Lubiński i Jerzy Dąbrowski. Weksle, czeki, indosy, żyra oraz wszelkie zobowiązania i pełnomocnictwa podpisuje pod stemplem firmy Jan Mierzyński lub Franciszek Wiśniewski łącznie z jednym z pozostałych współników.

R. H. A XXII 394: Dom Handlowy „Władysław Narolewski” w Warszawie, Ogrodowa 47. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XXII 428: „Rudolf Fiser” w Warszawie, Mazowiecka 10. Prokura Apolinarego Bortensztajna i Aleksandra Thomasa ustaly.

R. H. A XXII 440: „Szejna Gincburg” w Warszawie, Nalewki 29. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 8 kwietnia 1930 r. firmie S. G. Gincburg została ogłoszona upadłość. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany sędzia handlowy Maksymilian Wizel, kuratorem zaś adwokat Tadeusz Słoński z Warszawy.

R. H. A XXI 127: „Inż. L. Zipper, prow. farm. A. Rudnicki i S-ka” w Warszawie, Leszno 31. Pomiedzy Ludwikiem Ziperem a małżonką jego Cecylją, z domu Goldwicht, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 1 czerwca 1923 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXI 201: Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych i Kanalizacyjno-Wodociągowych „A. Kleiber i W. Jeżewski” w Warszawie, Polna 64. Firma obecnie brzmi: Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych i Kanalizacyjno-Wodociągowych „A. Kleiber i W. Jeżewski Właściciel Aleksander Kleiber”. Na mocy umowy z dn. 30 listopada 1929 r. przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Aleksandra Kleibera, który nadal takowe prowadzi jednoosobowo.

R. H. A XXI 397: Fabryka Wyrobów Metalowych „Elja Krejnin w Warszawie, Zakroczymska 1. Elja Krejnin zmarł. Spadkobiercami jego są: Elka Krejnin, Jakób Krejnin, Samuel Krejnin i Mirjam Filkenkrautowa wszyscy z Warszawy. Współwłasność niepodzielna z tytułu spadku po zmarłym Elji Krejnin. Do reprezentowania firmy wobec władz i osób upoważnieni są: Jakób Krejnin, Samuel Krejnin i Elka Krejnin. Weksle i zobowiązania pieniężne podpisują dwie osoby łącznie z pośród upoważnionych do reprezentowania firmy.

Wszelkie umowy, plenipotencje, korespondencje, pokwitowania, czeki i indosy (zyra) podpisuje samodzielnie każda z osób, upoważnionych do reprezentowania firmy.

R. H. A XX 46 (A XXVIII 335): Biuro Budowlane „Tomasz Zamojski i S-ka” w Warszawie, Lwowska 11. Firma obecnie brzmi: Biuro Budowlane „Tomasz Zamojski i S-ka”, Właściciele Tadeusz i Stefan Zamojscy. Wspólnikami obecnie są: Tadeusz Zamojski, Stefan Zamojski, obaj z Warszawy. Albiniowi Ulanowskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym ze współników. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Straszewiczem w Warszawie dn. 28 marca 1930 r. za Nr. 685, Albin Ulanowski ze spółki wystąpił, cedując swój udział pozostałym współnikom. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj współnicy. Wszelkie zobowiązania, weksle, akcepty, pełnomocnictwa, prokury, czeki na odbiór funduszy z banków podpisują obaj współnicy łącznie. Żyra na wekslach, korespondencje, nie zawierająca zobowiązań, pokwitowania z odbioru należności, od kogobądź przypadających, wszelkiego rodzaju korespondencji towarów, ładunków i przesyłek podpisuje każdy ze współników samodzielnie. Podpisy winny być kłażdzone pod stemplem firmy.

R. H. A XXI 455: „Prywatne Pogotowie Lekarskie” Właściciel Dr. Zygmunt Boczkowski w Warszawie, Marszałkowska 77. Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dn. 7/21 maja 1929 r. postanowił uznać, że Stanisław Janisławski, Leonard Dajkowski i Feliks Hłasko są współnikami przedsiębiorstwa pod nazwą: „Prywatne Pogotowie Lekarskie, Tel. 75-75”, uznać wpis do rejestru handlowego przy Sądzie Okręgowym w Warszawie w dziale A XXI pod Nr. 455 z dn. 5 marca 1927 r., dotyczący wymienionego przedsiębiorstwa, za nieważny i wykreślić go z rejestru, wprowadzić tychże Janisławskiego, Dajkowskiego i Hłasko w posiadanie przedsiębiorstwa „Prywatne Pogotowie Lekarskie Tel. 75-75” wspólnie z pozwanym Zygmuntem Boczkowskim i Danielem Wyszogrodem.

R. H. A XX 110: „Józef Salzman jr. i S-ka” w Warszawie, Leszno 15. Pomiedzy Józefem Salzmanem a małżonką jego Kleopatą vel Leopatrą Goilow, z domu Nazarenkow, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 5 maja 1930 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XIX 206: „Stanisław Cwibak” w Warszawie, Leszno 31 m. 10. Stanisław Cwibak mieszka przy ul. Długiej 20. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Pesą vel Pauliną, z domu Słomnicką, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 14 grudnia 1928 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XVIII 89: „S. Markuszewicz i Syn” w Warszawie, Elekoralna 3. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 18 czerwca 1929 r. za Nr. 2891, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Henryka Markuszewicza, który takowe nadal prowadzi pod firmą: „Henryk Markuszewicz”.

R. H. A XVIII 187: Dom Handlowy „H. Szakow” Właściciele H. Szakowowa i Dobryszycy w Warszawie, Leszno 40. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 3 kwietnia 1928 r. za Nr. 1655, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo przestało istnieć.

R. H. A XVII 230: „Jean Abel i S-ka” w Warszawie, Nalewki 2a. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kosińskim w Warszawie dn. 31 grudnia 1928 r. za Nr. 2922, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XVII 375: „Józef Kosmowski” Zakład Mechaniczno-Tokarski „Obromet” w Warszawie, Mokotów-Puławska 9. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A XVII 491: „Izaak Bartman“, Spółka Firmowa w Warszawie, Nalewki 28. Wszelkie zobowiązania, weksle, indosy na wekslach podpisuje Izaak Bartman samodzielnie lub też Józef-Chaim Bartman i Lewek vel Leon Bartman łącznie. Plenipotencje sądowe, umowy kupna, sprzedaż towarów, wszelką korespondencję, czeki oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy, wszelkich należności i dokumentów, towarów, przesyłek i wszelkiej korespondencji podpisuje jeden ze współników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpis powyższy w dn. 4 września 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Pomiędzy Józef-Chaimem Bartmanem a małżonką jego Frymetą, z domu Rzepnik, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 8 sierpnia 1927 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XVI 43: Huta Szklana Robotnicza „E. Dworzyński, T. Capik i S-ka“ w Gocławku, gm. Wawer, pow. warszawskiego. Dwojra Kobrynerowa, Stanisław Kulicki i Józefa-Jadwiga Kulicka ze spółki wystąpiły. Na zastępczynię osób, upoważnionych do zastępowania spółki, wybrana została Marja-Helena Goldmanowa.

R. H. A XVI 266: Hurt i Eksport Jaj „Rubin Paluch“ w Warszawie, Krochmalna 17. Otwarto skład przerobczy jaj w Bielsku Podlaskim.

R. H. A XIV 14: Fabryka i Magazyn WYROBÓW SREBRNYCH I PLATEROWANYCH „A. Nagalski dawniej Nagalski i Psyk“ w Warszawie, Bielańska 16. Stefanowi-Czesławowi Nagalskiemu i Stanisławowi Ferdynandowi Nagalskiemu, obydwoom z Warszawy, udzielono samodzielnej prokury.

R. H. A XIV 63: Fabryka Przetworów Technochemicznych „Mary“ Lejb Lewin w Warszawie, Zajączkowska 9. Henrykowi Tenenbaumowi, Majerowi Grynbergowi, obydwoom z Warszawy, udzielono łącznej prokury.

R. H. A XIV 108: Dom Handlowy „Akiwisson i Buch“ w Warszawie, Królewska 31. Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 11 marca 1929 r. udzielone zostało odroczenie wypłat firmie na czas do dnia 11 czerwca 1929 r. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Maksymilian Friede, nadzorca zaś sądowym adwokat Jakób Kaliski z Warszawy. Wspólnik Liber Buch upoważniony został do następujących czynności: 1) do wypłacania normalnych uposażeń personelowi, 2) do wykonywania po normalnych cenach i na normalnych warunkach rynkowych transakcyj sprzedaży do wysokości zł. 2.500 przy jednej transakcji, tak jednak, by obrót tygodniowy, dokonywany bez zezwolenia nadzorcy sądowego, nie przekraczał zł. 25.000 tygodniowo, 3) do podpisywania wszelkiej korespondencji, nie zawierającej zobowiązań, oraz do otrzymywania z poczty, z kolei, ekspedytorów, z banków wszelkich posyłek, przekazów, nie wyłączając pieniężnych. Wszelką korespondencję, zawierającą zobowiązania, oraz wszelkie wogóle pisma, wynikające z czynności zarządu, oprócz wyżej wymienionych, podpisywać będzie pod stemplem firmowym nadzorca sądowy.

R. H. A XIV 253: „Rachmil Warszawski“ w Warszawie, Poznańska 14 m. 57/58. Siedziba przedsiębiorstwa mieści się obecnie przy ul. Milej 56. Rachmil Warszawski mieszka obecnie przy ul. Zimnej 5.

R. H. A XIV 353: Spółka dla Handlu Trykotażami „Helena Grabińska i S-ka“ w Warszawie, Złota 20. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 30 maja 1930 r. za Nr. 2602, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zaś przeszło na wyłączną własność Heleny Grabińskiej, która takowe nadal prowadzi jednoosobowo pod firmą: „Helena Grabińska“.

R. H. A XIII 77: „Zakłady Drukarskie Wacława Piekarniaka“ w Warszawie, Ordynacka 3. Prokura Antoniego Flinkowskiego ustała. Leonardowi Elzanowskiemu z Piud pod Warszawą udzielono samodzielnej prokury.

R. H. A XIII 96: „Antoni Kraitt“ w Warszawie, Młocińska 8. Kazimierzowi Kraittowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. A XIII 105: „M. de Brousse“. Siedziba główna w Paryżu, Oddział w Warszawie, Marszałkowska 130. Prokura Waltera Benz ustała.

R. H. A XIII 430: Dom Komisowy „Nikodem Wentkowski“ w Warszawie, Moniuszki 3. Firma obecnie brzmi: Dom Handlowo-Komisowo-Agenturowy i Eksportowo-Importowy „Nikodem Wentkowski“. Momcilo Jankowic'owi z Milanówka udzielono prokury.

R. H. A XII 109: „Motel Czernowicz“ w Warszawie, Nalewki 25. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 5 maja 1930 r. Motelowi vel Maurycemu Czernowiczowi, handlującemu pod firmą: „Motel Czernowicz“, udzielono odroczenia wypłat na termin trzymiesięczny od daty wyroku. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Wacław Brun, nadzorca sądowym adwokat Bronisław Koral z Warszawy.

R. H. A XI 123: „Tadeusz Malanowski, dawniej Karol Albrecht“ w Warszawie, Elektoralna 15. Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 26 kwietnia 1930 r. zabezpieczone zostało powództwo Heleny Malanowskiej przeciwko Tadeuszowi Malanowskiemu o zł. 5.000 przez zarządzenie sekwestru przedsiębiorstwa pod firmą: „Tadeusz Malanowski, dawniej Karol Albrecht“ w Warszawie, przy ul. Elektoralnej 15. Sekwestratorem mianowany został adwokat Maurycy Sonenberg z Warszawy.

R. H. A XI 164 (A XXVIII 324): Dom Handlowy „Abram Aronzon“ w Warszawie, Gęsia 3. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 14 kwietnia 1930 r. udzielone zostało odroczenie wypłat Abramowi Aronsonowi, handlującemu pod firmą: Dom Handlowy „Abram Aronson“, na termin trzymiesięczny od daty wyroku. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Józef Węgner, nadzorcami sądowymi: adwokat Stanisław Zakrzewski i adwokat Jakób Kaliski, obaj z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił Abrama Aronsona do: 1) wypłacania normalnych uposażeń personelowi, 2) do wykonywania po normalnych cenach i na normalnych warunkach rynkowych transakcyj sprzedaży do wysokości trzech tysięcy (3.000) złotych przy jednej transakcji, tak jednak, by obrót tygodniowy, dokonany bez specjalnego zezwolenia nadzoru sądowego, nie przekraczał 30.000 (trzydziestu tysięcy) złotych tygodniowo, 3) podpisywania wszelkiej korespondencji, nie zawierającej zobowiązań, oraz do otrzymywania z poczty, kolei, ekspedytorów i t. p. wszelkich przesyłek i przekazów, nie wyłączając pieniężnych, 4) udzielone prokury pozostają w mocy. Zobowiązania prokurent podpisuje łącznie z nadzorcą sądowym. Wszelką korespondencję, zawierającą zobowiązania, oraz wszelkie wogóle pisma, wynikające z czynności zarządu oprócz wyżej wymienionych, podpisywać będzie pod stemplem firmy jeden z nadzorców sądowych. Żyra na wekslach podpisywane będą, jak dotychczas, z tem, że do ważności każdego żyra wymagany jest dodatkowy podpis jednego z nadzorców sądowych. To samo dotyczy podpisów na akceptach własnych. Czeki podpiswane będą pod stemplem firmy i pod dodatkowym stemplem „Nadzorca sądowy“ przez jednego z nadzorców.

R. H. A XI 209: „Bracia Ryng“ w Piasecznie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 31 marca 1930 r., firmie „Bracia Ryng“ udzielono odroczenia wypłat do dn. 30 czerwca 1930 r. Sędzią komisarzem mianowany został sę-

dzia handlowy Jerzy Brusendorf, nadzorcą sądowym adwokata Józefa Świętochowskiego z Warszawy. Wpis powyższy w dn. 5 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 16 czerwca 1930 r. odroczenie wyplat przedłużone zostało do dn. 30 września 1930 r.

R. H. A XI 349: **Fabryka Maszyn „Bracia Ałapin Inżynierowie” w Warszawie, Leszno 76.** Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Syreny 9.

R. H. A X 124: **„Izrael Rozenwein” w Warszawie, Nalewki 27.** Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Basia, z domu Rubis, nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 21 grudnia 1927 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A X 136: **Warszawska Fabryka Fornierów „H. L. Mussman i Syn” w Warszawie, Srebrna 10.** Firmę spółki pod jej stemplem podpisuje każdy ze współników samodzielnie.

R. H. A X 355: **„Karol Rudnicki i S-ka” w Warszawie, Marszałkowska 74.** Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 12 grudnia 1929 r. za Nr. 6226, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo przeszło na wyłączną własność Karola Brudnickiego, który takowe prowadzi pod firmą: „Karol Brudnicki”.

R. H. A VII 901: **„Elia Szmeling” w Warszawie, Długa 30.** Firma obecnie brzmi: Artystyczna Pracownia Kwiatów Sztucznych, Piór i Fantazji „Elja Szmeling”.

R. H. A B 41: **„J. Bock” w Warszawie, Rymarska 10.** Feliksowi Bockowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. A J 9: **„W. Janiszewski i S-ka” w Warszawie, Marszałkowska 145.** Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 14 lipca 1930 r. za Nr. 3212, całe przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami wniesione zostało do nowopowstałej spółki pod firmą: „W. Janiszewski i S-ka”, Spółka Akcyjna.

R. H. A J 28: **„Józef Jagielski” w Warszawie, Królewska 17.** Józef Jagielski zmarł. Spadkobiercami jego są: Stanisław Jagielski, Jan Jagielski, Jadwiga Stewart wszyscy z Warszawy, Tadeusz Jagielski z Radości pod Warszawą, Józef Jagielski z Poznania. Prokura Stanisława i Jana Jagielskich pozostaje w mocy. Współwłasność niepodzielna z tytułu spadku po zmarłym Józefie Jagielskim.

R. H. A S 149 (A XXVII 143): **Sieleckie Zakłady Chemiczne „M. Białoobreski” w Sielcach, Belwederska 1.** Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 30 grudnia 1929 r. otwarto postępowanie układowe firmy: Sieleckie Zakłady Chemiczne „M. Białoobreski” z jej wierzycielami.

R. H. A W 17 (A XXIII 130): **„Weber Dähne i S-ka” w Warszawie, Żłtnia 23.** Na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 20 września 1924 roku za Nr. 3167 i 20 lipca 1926 r. za Nr. 2197, przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami przeszło na własność spółki pod firmą: Zakłady Przemysłowe i Fabryka Wag „Weber Dähne i S-ka”, Spółka Akcyjna.

R. H. A XV 478: **„Józef Fetter i S-ka” w Warszawie, Tyborowski 5.** Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 25 października 1927 r. za

Nr. 5411, w celu dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa zawarta została spółka pod firmą: „Józef Fetter”, Spółka Komandytowa.

B. — SPÓŁKI AKCYJNE I Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

WPISY GŁÓWNE

R. H. B XLI 6111: **Zakłady Przemysłu Metalowego „J. Fogelnest”, Spółka Akcyjna.** Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 15. Celem spółki jest prowadzenie wytwórni wyrobów metalowych, w szczególności wyrobów z blachy stalowej, żelaznej i aluminium, oraz handlu temi wyrobami. Kapitał zakładowy zł. 250.000, podzielony na 2.500 akcji, całkowicie wpłaconych. Zarządcami są: Bernard Fogelnest, Ber Jaffe, Dawid Lewin, Natan Koral, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelką korespondencję i czeki w imieniu spółki podpisuje jeden członek Zarządu lub prokurent. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i notarialne podpisuje dwóch członków zarządu, lub jeden członek zarządu i osoba, upoważniona przez zarząd. Statut Spółki Akcyjnej, zatwierdzony przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu opublikowany w Nr. 292 „Monitora Polskiego” z dn. 19 grudnia 1918 r. Akt organizacyjny zeznany został przed notariuszem Dembińskim w Warszawie dn. 27 grudnia 1928 r.

Wciągnięto w dn. 26 stycznia 1929 r.

R. H. B XLII 6256: **Towarzystwo Handlu Żelazem „J. Pappé”, Spółka Akcyjna.** Siedziba spółki w Warszawie, Graniczna 4. Celem spółki jest handel żelazem, artykułami budowlanymi i technicznymi, narzędziami i maszynami rolniczymi. Kapitał zakładowy zł. 800.000, podzielony na 8.000 akcji na okaziciela; zł. 400.000 wypłacono gotowizną, zł. 400.000 wniesiono aportem. Zarząd stanowią: dr. Aleksander Skrzyński, Marjan Skrzyński inż. Grzegorz Pappé, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelką korespondencję w imieniu spółki podpisuje jeden członek zarządu. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i notarialne, pisma z żądaniem zwrotu sum z instytucji kredytowych i czeki podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie. Do odbierania z poczty pieniędzy, posyłek i dokumentów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu lub osoby, przez zarząd upoważnionej. Zbycie lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa, kupno, obciążenie, zbycie nieruchomości spółki należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Spółka Akcyjna powstała na mocy statutu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 4 kwietnia 1929 r. za Nr. 1940. Akt organizacyjny zeznany został przed tymże notariuszem dn. 4 kwietnia 1929 r. za Nr. 1941. Wpis powyższy w dn. 23 lipca 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Otwarto Oddział w Równem. Józefowi Goldmanowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z którymkolwiek z członków Zarządu.

Wciągnięto w dn. 25 kwietnia 1929 r.

R. H. B XLVIII 6897: **„Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe”.** Siedziba przedsiębiorstwa w Warszawie, Nowogrodzka 50. Oddział w Bydgoszczy. Celem przedsiębiorstwa jest urządzenie, prowadzenie i eksploatacja państwowych elewatorów i młynów zbożowych, handel zbożem i jego przetworami oraz przyjmowanie zboża i maki na przechowanie i skład na prawach i obowiązkach publicznych domów składowych. Za zobowiązania, zaciągnięte przez przedsiębiorstwo, niezależnie od odpowiedzialności samego przedsiębiorstwa—jest odpowiedzialny Skarb Państwa do wysokości całego majątku nieruchomego, użytkowanego i zarządzanego przez przedsiębiorstwo. Dyrekcję stanowi: dyrektor naczelny Edmund Kłopotowski z Warszawy. Dyrekcja zastępuje przedsiębiorstwo wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Do ważności zobowiązań przedsiębiorstwa wymagane są podpisy pod stemplem firmy dwóch członków dyrekcji lub jednego członka dyrekcji łącznie z prokurentem, względnie—o ile tak uchwali Rada Administracyjna—dwóch prokuren-

tów. Zbywanie majątku nieruchomego oraz zaciąganie zobowiązań, obciążających ten majątek, może być dokonywane tylko w granicach upoważnień ustawowych. Uzyskanych przez Rząd na rzecz przedsiębiorstwa. Udzielono łącznej prokury: Stanisławowi Witkowskiemu, Stanisławowi-Henrykowi Grodzińskiemu, obydwóm z Warszawy, przyczem Tadeuszowi Kańskiemu z Bydgoszczy dla Oddziału w Bydgoszczy. Osoba prawna przedsiębiorstwo państwowe działa na mocy statutu, zatwierdzonego przez Radą Ministrów rozporządzeniem z dn. 18 czerwca 1928 r., uzupełnionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 11 kwietnia 1930 r., które to rozporządzenia opublikowane zostały w Nr. 153 i 114 „Monitora Polskiego” z dn. 6 lipca 1928 r. i 17 maja 1930 r.

Wciągnięto w dn. 30 czerwca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6901: **Spółka Rolniczo-Przemysłowo-Leśna „Rolaspół”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.** Siedziba spółki w Warszawie, Wspólna 2. Celem spółki jest prowadzenie przemysłu drzewnego, oraz gospodarstwa rolnego i leśnego, eksploatacja terenów podleśnych, nabywanie majątków ziemskich i terenów leśnych. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 10 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Zygmunt Sadowski Nuchim Hendler, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, kontrakty, akty, weksle, żyra, czeki prokury, pełnomocnictwa, pokwitowania z odbioru wszelkich sum i wogóle wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, oraz pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, przesyłek, towarów i ładunków podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszami w Warszawie: Hulaniczkiem, dn. 21 czerwca i 7 sierpnia 1927 r. za Nr. 1357 i 1685, i Jurkiewiczem, dn. 2 lipca 1930 r. za Nr. 1070, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 2 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6905: **„Bufet-Automat” Pierwsza Spółka Bufetów Automatycznych w Polsce, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.** Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 88. Celem spółki jest prowadzenie bufetów automatów, sprzedaż automatów i urządzenie bufetów automatów, oraz przystępowanie w charakterze udziałowca do przedsiębiorstw, prowadzących bufety automaty. Kapitał zakładowy zł. 100.000, podzielony na 1.000 udziałów; zł. 70.000 wpłacono gotowizną, pozostałe zł. 30.000 wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Abraham Geschwind, Paweł Willig, obaj z Warszawy, Rudolf Kolb z Wiednia. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, obligi pieniężne, akty notarialne i wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Rachunki, korespondencję zwykłą, pełnomocnictwa sądowe, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przekazów pieniężnych i przesyłek podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dembińskim dn. 16 czerwca 1930 r. za Nr. 732, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 3 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6907: **Towarzystwo Handlu Zamorskiego „Bandera Polska”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.** Po francusku: Societe du Commerce Transmarine „Bandera Polska”. Po angielsku: Overseas Trading Corporation „Bandera Polska”. Siedziba spółki w Warszawie, Mokotowska 50 m. 1. Celem spółki jest nawiązywanie i prowadzenie wszelkich operacji handlowych w zakresie eksportu, importu na rachunek osób trzecich i własny, posilkując się wszelkimi metodami handlu, jakie w danym czasie będą najbardziej odpowiednie i korzystne. Kapitał zakładowy zł. 10.000, podzielony na 20 udziałów; na poczet kapitału zakładowego wpłacono zł. 3.500, pozostałe zł. 6.500 winny być wpłacone do dn. 31 grudnia 1930 r. Zarządcami są: Wacław Bielecki, Władysław Czajkowski, Jan Żółtowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra na wekslach i czekach, umo-

wy, pełnomocnictwa, prokury, akty urzędowe i wogóle wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, pieniędzy, przesyłek i transportów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 15 maja 1930 r. za Nr. 3113, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 5 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6909: **Kursy Kroju i Szycia „K. Lewański i S-ka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.** Siedziba spółki w Warszawie, Al. Jerozolimskie 7. Celem spółki jest prowadzenie kursów kroju i szycia. Kapitał zakładowy zł. 3.000, podzielony na 30 udziałów; zł. 2.500 wniesiono wkładem rzeczowym, pozostałe zł. 500 wpłacono gotowizną. Eugenja Lewańska z Warszawy, jako jedyna zarządczyni, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 31 maja 1930 r. za Nr. 905, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 7 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6911: **„Związek Przemysłu Smalcowego”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.** Siedziba spółki w Warszawie, Kopernika 30. Celem spółki jest czuwanie nad dobrem gospodarzem przemysłu smalcowego i organizowanie przemysłu smalcowego zgodnie z potrzebami gospodarczymi kraju. Kapitał zakładowy zł. 20.000, podzielony na 200 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: dyrektor zarządzający Tadeusz Basiński, Zygmunt Chrzanowski, dr. Benedykt Hepner, Selm Scharf, wszyscy z Warszawy, dr. Henryk Krupski z Grudziądza, dr. Jan Rucker ze Lwowa. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania pieniężne, umowy i pełnomocnictwa podpisują dwaj zarządcy łącznie, lub jeden z zarządców łącznie z dyrektorem zarządzającym. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru sum pieniężnych i dokumentów podpisuje jeden z zarządców lub dyrektor zarządzający samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 23 czerwca 1930 r. za Nr. 2972, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 9 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6912: **Dom Handlowo-Komisowy „L. Abdank-Kołaczkowski i Z. Narewski”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.** Siedziba spółki w Warszawie, Hoża 1 m. 2. Celem spółki jest prowadzenie interesów komisowej sprzedaży nieruchomości miejskich, wiejskich oraz przeprowadzanie parcelacji również w formie komisowej. Kapitał zakładowy zł. 10.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Ludwik Abdank-Kołaczkowski z Warszawy, Zygmunt Narewski z Woli Grzybowskiej. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, umowy, czeki, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 4 czerwca 1930 r. za Nr. 787, na czas do dn. 31 maja 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy o ile na pół roku przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych o chęci zlikwidowania spółki.

Wciągnięto w dn. 10 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6913: **Polsko-Amerykańskie Towarzystwo Autobusowe „Autolot”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.** Siedziba spółki w Warszawie, Chłodna 20. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa sprzedaży samochodów i komunikacji autobusowej na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielo-

ny na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Joseph Brower, Henia Brower, Pinchos Goldman, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Umowy, pełnomocnictwa, inkasa wekslowe, czeki i wogóle wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisuje Joseph Brower łącznie z jednym z pozostałych zarządców pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dn. 24 maja 1930 r. za Nr. 2163, na czas do dn. 1 lipca 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 11 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6914: „Autoboks”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Górnośląska 25. Celem spółki jest eksploatacja wybudowanych na dzierżawionym placu w Warszawie przy ul. Górnośląskiej 25 garaży, budowa nowych garaży, wraz z ich eksploatacją, sprzedaż paliwa, oliwy, smarów, pośrednictwo w sprzedaży samochodowych i części samochodowych, jak również utensylii samochodowych, prowadzenie własnych, jak również dzierżawienie warsztatów samochodowych, oszacowywanie samochodów, udzielanie porad i załatwianie zleceń klientów z dziedziny automobilowej. Kapitał zakładowy, zł. 24.000, podzielony na 24 udziały, całkowicie wpłacone. Zarządczyniami są: Margarita Musiałowa, z Warszawy, Eudoksja Rudnicka z Mińska-Mazowieckiego. Zarządczyni zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyna na wekslach i innych dowodach pieniężnych, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wogóle wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisują obie zarządczyni łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, pieniędzy, przesyłek, przekazów, ładunków, towarów i wogóle wszelkich wartości podpisuje jedna z zarządczyń. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dn. 20 stycznia 1920 r. za Nr. 138, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 11 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6915: Wytwórnia Szczotek „Pośpiech i S-ka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Radzyńska 27. Celem spółki jest prowadzenie zakładu szczotkarskiego. Kapitał zakładowy zł. 4.000, podzielony na 40 udziałów; zł. 2.000 wpłacono gotowizną pozostałe zł. 2.000 wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Czesław Pośpiech, Jan Skudlarski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyna na nich, czeki, umowy, akty notarialne i hipoteczne prokury, pełnomocnictwa i wszelkie wogóle zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, pieniędzy, towarów, przesyłek i ładunków podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hübnerem w Warszawie dn. 30 kwietnia 1929 r. za Nr. 503, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 11 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6916: „Przemysł Tiulowy”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Ogrodowa 21. Celem spółki jest prowadzenie fabryki tiulu, blicharni, farbiarni i apretury. Kapitał zakładowy zł. 2.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Chaim Mussman z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując samodzielnie firmę pod jej stemplem. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 13 maja 1930 r. za Nr. 2284, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 14 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6917: Fabryka Piłek Patentowanych „Abecadło i Globus”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Kacza 7. Celem spółki jest wyrób piłek gumowych, artykułów branży gumowej i galanterijnej. Kapitał zakładowy zł. 10.000, podzielony na 100 udziałów; zł. 5.000 wniesiono wkładem rzeczowym, pozostałe zł. 5.000 wpłacono gotowizną. Zarządcami są: Zygmunt Bereda, Jan Assbury, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, weksle, żyna, czeki i zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru sum pieniężnych, wszelkiej korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 8 kwietnia 1930 r. za Nr. 1769, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 14 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6919: Drukarnia „Monolit”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Ogrodowa 1. Celem spółki jest prowadzenie drukarni. Kapitał zakładowy zł. 4.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Chaim Pruszański, Mojżesz-Efraim Naumberg, Jon Rachman, Eljasz Mordcheles, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, traty, akty urzędowe, pełnomocnictwa, rachunki, korespondencję, pokwitowania z odbioru pieniędzy z banków, od władz i instytucji kredytowych i od osób prywatnych, umowy w sprawie kupna i sprzedaży towarów i wszelkie zobowiązania podpisuje Chaim Pruszański łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, przekazów, należności za towar lub wykonaną robotę, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Miśzewskim w Warszawie dn. 16 kwietnia i 3 lipca 1930 r. za Nr. 2593 i 4165, na czas do dn. 16 kwietnia 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 16 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6920: „Exorient”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Królewska 20. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego towarami na rachunek własny i na warunkach komisu. Kapitał zakładowy zł. 20.000, podzielony na 200 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Jan Hirsberg z Warszawy, jako jedyny zarządca, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 5 lipca 1930 r. za Nr. 1838, na czas do dn. 1 stycznia 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze dwa i półroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych listem poleconym, skierowanym do siedziby spółki, o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 16 lipca 1930 r.

R. H. B. XLVIII 6921: Handel Towarami Włóknistymi „Textilkort”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Geśia 1. Celem spółki jest handel towarami włóknistymi. Kapitał zakładowy zł. 6.000, podzielony na 60 udziałów; zł. 4.000 wpłacono gotowizną pozostałe zł. 2.000 wniesiono wkładem rzeczowym. Hinda Erlichman z Warszawy, jako jedyna zarządczyni, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Pliszczyńskim w Warszawie dn. 16 maja i 4 lipca 1930 r. za Nr. 809 i 1137,

na czas do dn. 1 lipca 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 16 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6922: „Polskie Towarzystwo dla Handlu z Łotwą”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie. Rynek Starego Miasta 31. Celem spółki jest prowadzenie handlu z zagranicą, a w szczególności z Łotwą, na rachunek własny i komisowo. Kapitał zakładowy zł. 30.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarzadcami są: Józef Ewert, Wacław Wiślicki, Paweł Skalski, Witold Trzeciakowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, akty hipoteczne i notarialne, weksle, żyra, obligi, rewersy, czeki, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z dyrektorem zarządzającym. Korespondencje, nie zawierające zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, pieniędzy i towarów podpisuje jeden z zarządców lub dyrektor zarządzający samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 7 lutego 1930 r. za Nr. 689, na przeciąg lat pięciu od daty wpisania do Rejestru handlowego z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze pięcioletnie okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 16 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6923: „Zrzeszone Browary Mrozowsko-Warszawskie Nest”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Kałuszynie, pow. Mińsko-Mazowieckiego. Celem spółki jest prowadzenie browaru w Kałuszynie. Kapitał zakładowy zł. 4.200, podzielony na 84 udziały, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarzadcami są: Josef Nest, Mojżesz Chillel Grüncajg, Izrael-Chaim Nest, Nison Nest, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra na nich, czeki, umowy, prokury, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują wszyscy czterej zarządcy łącznie. Korespondencje handlowe, pokwitowania z odbioru należności pieniężnych, przesyłek, wszelkiej korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przekazów pocztowych i telegraficznych podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 19 maja 1930 r. za Nr. 796, na czas do dn. 1 stycznia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy, o ile na 3 miesiące przed upływem terminu jeden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 16 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6924: „Metalot”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie Leszno 119 w lokalu firmy: Warszawska Fabryka Fosforbronzu i Fosforbabbitów „K. K. Mieszczanski”, Spółka Firmowo-Komandytowa. Celem spółki jest administrowanie i prowadzenie interesów przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych. Kapitał zakładowy zł. 21.000, podzielony na trzy udziały, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarzadcami są: Leon Malecki, Erazm Mieszczanski, Tadeusz Jaroszewski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Umowy, weksle, czeki, żyra na wekslach i czekach, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencje bieżąca, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek listów wartościowych i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Grymińskim w Warszawie dn. 1 lipca 1930 r. za Nr. 1502, na przeciąg lat trzech.

Wciągnięto w dn. 16 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6925: Hurtowy Handel Win i Wódek „Orient”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Ś-to Jerska 14. Celem spółki jest prowadzenie hurtowego handlu win wódek i likierów. Kapitał zakładowy spółki wynosi zł. 3.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie wpłacone. Łaja Prezman z Warszawy, jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dn. 11 lipca 1930 r. za Nr. 1306, na czas do dn. 31 grudnia 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie wypowie notarialnie dalszego udziału w spółce.

Wciągnięto w dn. 17 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6927: Fabrykacja i Sprzedaż Dykt Klejonych „Triplex”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Bielańska 7. Kapitał zakładowy zł. 10.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarzadcami są: Froim-Zryl Rozenberg, Aron-Hersz Friede, obaj z Łodzi, i Berek Sałat z Łodzi. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, umowy i wszelkiego rodzaju zobowiązania, oraz prokury, pełnomocnictwa i czeki podpisuje dwóch zarządców łącznie. Żyra na wekslach, pokwitowania z odbioru należności pieniężnych, towarów i wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej i wartościowej, podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Trojanowskim w Łodzi dn. 16 lipca 1930 r. za Nr. 1228, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 17 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6928: Przedsiębiorstwo Kamieniarskie „Władysław Przeclawski i S-ka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Poznańska 5 m. 2. Celem spółki jest prowadzenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej robót kamieniarskich. Kapitał zakładowy zł. 20.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarzadcami są: Władysław Przeclawski, Czesław Kozłowski, Tadeusz Lityński, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Umowy, weksle, czeki, indosy, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie wogóle zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencje bieżąca, rachunki, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, przekazów pieniężnych, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 4 lipca 1930 r. za Nr. 1828, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 21 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6929: Spółka Przemysłowo-Handlowa „Ferrolas”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Nowy-Swiat 56. Celem spółki jest handel materiałami drzewnymi, żelaznymi i artykułami pokrewnymi. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarzadcami są: Jerzy Orzechowski, Borys Smystowski, Leon Sander, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, kontrakty, umowy, nie wyłączając hipotecznych, notarialnych i wekslowych, czeki i żyra na wekslach podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencje, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przesyłek pieniężnych i wartościowych oraz składanie odnośnych ofert kontrahentom, prowadzenie przedwstępnych pertraktacji o dostawę, udział w imieniu firmy w przetargach mogą być uskuteczniane przez jednego zarządcę. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dn. 30 kwietnia 1930 r. za Nr. 954, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 22 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6930: „Jeziorna”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Jeziornie, pow. Warszawskiego. Celem spółki jest prowadzenie składu masion, farb i wyrobów żelaznych. Kapitał zakładowy zł. 4.000, podzielony na 40 udziałów; zł. 2.000 wpłacono gotowizną, pozostałe zł. 2.000 wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Norbert Sypniewski, Marja Niedbalec, oboje w Jeziornie pod Warszawą. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, indosy, czeki i pełnomocnictwa podpisują oboje zarządcy łącznie. Korespondencję zwykłą, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, wszelkiej korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przekazów pieniężnych, zaliczeń i przesyłek podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dn. 20 i 30 czerwca 1930 r. za Nr. 2666 i 2799, na czas do dn. 20 czerwca 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 22 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6931: „Morris Commercial”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Twarda 64. Celem spółki jest handel samochodami i częściami samochodowymi. Kapitał zakładowy zł. 20.000, podzielony na 100 udziałów całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Henrich Görd Hausmann z Warszawy, William-Wilson Hamill, William James Ward, obaj z Birmingham. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, czeki, weksle, umowy, akty hipoteczne, pełnomocnictwa, prokury podpisuje każdy z zarządców samodzielnie pod stemplem firmy. Nabywanie, zbywanie, ścieśnienie i obciążenie nieruchomości należy do kompetencji zarządu. Stanisławowi Sznapanowi z Warszawy udzielono prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 1 lipca 1930 r. za Nr. 2857, na przeciąg dziesięciu lat, licząc od dnia zarejestrowania spółki.

Wciągnięto w dn. 23 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6932: Wytwórnia Aparatów Projekcyjnych oraz Przerzocy Filmowych „Henry F. Mins i S-ka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, ks. Skorupki 4. Celem spółki jest: a) wyrób, nabywanie i sprzedaż filmów kinematograficznych charakteru oświatowego, b) wyrób i sprzedaż przerzocy, aparatów projekcyjnych, pomocy szkolnych, c) wyrób i sprzedaż aparatów precyzyjnych wszelkiego rodzaju. Kapitał zakładowy zł. 10.000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie wniesiony wkładem rzeczowym. Henry F. Mins z Warszawy jako jedyny zarządca, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Salomei Goldsztaub z Warszawy udzielono samodzielnej prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 18 lipca 1928 r., 31 października 1929 r. i 7 lipca 1930 r. za Nr. 2070, 2280 i 1846, na czas do dn. 18 lipca 1929 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na miesiąc przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 23 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6933: „Centralna Spółka Budowlana”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Mazowiecka 16. Celem spółki jest prowadzenie wszelkiego rodzaju robót budowlanych. Kapitał zakładowy zł. 10.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Antoni Leonkow z Warszawy, jako jedyny zarządca, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego

przed notariuszem Dembińskim w Warszawie dn. 16 lipca 1930 r. za Nr. 872, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 24 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6934: „F. Jankowski i S-ka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Królewska 27. Celem spółki jest handel towarami kolonialnymi i wyrobami cukierniczymi. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Feliks Jankowski, Alfons Ciupalski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, indosy, czeki, umowy, prokury, pełnomocnictwa za wyjątkiem sądowych i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru należności pieniężnych, towarów, przesyłek, ładunków, korespondencji, nie wyłączając pieniężnej i przekazów, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dn. 7 lipca 1930 r. za Nr. 1810, na czas do dn. 1 lipca 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy, o ile na pół roku przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałego o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 24 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6935: Polska Spółka Drzewna „Century”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Po angielsku: „The Century Polish Timber Company Limited”. Siedziba spółki w Warszawie, pl. Trzech Krzyży 18. Celem spółki jest eksploatacja terenów leśnych oraz prowadzenie wszelkich gałęzi przemysłu leśnego i drzewnego, a także handlu drzewem i wszelkimi produktami przemysłu drzewnego na własny i komisyjny rachunek. Kapitał zakładowy zł. 250.000, podzielony na 250 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządca Wacław Znajdowski z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Nabycie, zbycie i obciążenie nieruchomości należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Antoniemu Hamakowi z Białowieży udzielono prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 17 września 1924 r., 21 maja 1929 r. i 7 czerwca 1930 r. za Nr. 3120, 3041 i 2646, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 24 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6936: „Dorley”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Nowolipie 66. Celem spółki jest prowadzenie wytwórni wyrobów perfumeryjno-kosmetycznych. Kapitał zakładowy zł. 3.000, podzielony na 30 udziałów całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Icchok Reznik-Reznikow, Lazar Litmans, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, weksle, czeki, żyrna umowy, kontrakty i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie, lub jednym z zarządców łącznie z prokurentem lub też dwaj prokurenci łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, listów wartościowych, przekazów, towarów, ładunków i przesyłek podpisuje każdy z zarządców lub prokurentów samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Jankłowi Reznik Reznikowi z Warszawy udzielono łącznej prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Chomenko w Warszawie dn. 13 marca 1930 r. za Nr. 247, na czas do dn. 12 marca 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne jednoroczne okresy, o ile na dwa miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałego notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 24 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6937: „Damaza” Towarzystwo Sprzedaży Margaryny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Sie-

dzība spółki w Warszawie, Nowogrodzka 41. Celem spółki jest wyrób i sprzedaż margaryny, tłuszczów jadalnych, jakoteż artykułów spożywczych każdego rodzaju oraz wyrób i sprzedaż surowców, służących do wyrobu margaryny, tłuszczów jadalnych i artykułów spożywczych. Kapitał zakładowy zł. 50.000, podzielony na 50 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Zygmunt Żurkowski z Warszawy, Nicolaas Marie Vlek z Rotterdamu. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisują obaj zarządcy łącznie lub Nicolaas Marie Vlek łącznie z prokurentem. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Jagielskim w Poznaniu dn. 16 października 1929 r. i 27 marca 1930 r. i Hettlingerem w Warszawie dn. 21 czerwca 1930 r. za Nr. 2871, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 28 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6938: „Polska Spółka dla Handlu i Eksportu Koni”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Kopernika 30. Celem spółki jest prowadzenie w kraju i zagranicą handlu koniami żywymi i bitymi i wszelkimi przetworami, z koni osiąganymi, oraz wszelkie inne sprawy i czynności, z powyższym celem spółki związane. Kapitał zakładowy zł. 50.000, podzielony na 500 udziałów; na poczet kapitału zakładowego wpłacono zł. 12.500, pozostałe zł. 37.500 winny być wpłacone do dn. 31 grudnia 1930 r. Zarządcami są: Eugenjusz Orłowski, Waclaw Borowski, Czesław Grabowski, Stanisław Schuch, Janusz Gilewski, wszyscy z Warszawy, Artur Friedman z Poznania, Leon Boraks z Kalisza. Zastępcy: Moszek Krumholz (nieobecny), Witold Pruski (nieobecny), Zdzisław Horoch (nieobecny). Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra na nich, czekki, plenipotencje, umowy i wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z dyrektorem zarządzającym lub prokurentem. Korespondencje, nie zawierająca zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, towarów, ładunków i należności podpisuje każdy z zarządców lub dyrektor zarządzający lub prokurent samodzielnie. Prokury podpisują dwaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z dyrektorem zarządzającym. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Nabywanie, zbywanie i obciążenie nieruchomości należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Zembrzuskim w Warszawie dn. 15 lipca 1930 r. za Nr. 768, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dniu 28 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6939: Towarzystwo Sprzedaży Maszyn „Adrema”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Niecała 8. Celem spółki jest handel maszynami, przyborami i urządzeniami biurowymi, a w szczególności wrobami firmy: „Adrema” Maschinenbau-Gesellschaft m. b. H. Berlin. Kapitał zakładowy zł. 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Ernsts Lemme, Janusz Woyciechowski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem podpisują obaj zarządcy łącznie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Olszewskim w Warszawie dn. 2 czerwca 1930 r. za Nr. 793, na czas do dnia 2 czerwca 1935 r.

Wciągnięto w dn. 28 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6940: „W. Janiszewski i S-ka”, Spółka Akcyjna. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 145. Celem spółki jest przejęcie i dalsze prowadzenie magazynu mód i konfekcji, stanowiącego własność spółki firmowej „W. Janiszewski i S-ka”. Kapitał zakładowy zł. 250.000, podzielony na 2.500 akcji; na poczet kapitału zakładowego wniesiono wkładem rzeczowym zł. 145.100 i gotowizną zł. 29.000, pozostałe zł. 75.000 winny być wpłacone do dn. 14 lipca 1931 r. Zarząd stanowią: Waclaw Janiszewski, Jan Kozłowski, Bolesław Bagiński, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję, weksle, indosy, pełnomocnictwa, umowy, czekki, tudzież pisma z żądaniem zwrotu sum z in-

stylucyj kredytowych podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Wszelkie akta notarialne i hipoteczne podpisują trzej członkowie zarządu łącznie. Prokury podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie. Do odbioru z poczyt pieniędzy, przesyłek i dokumentów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu lub prokurenta. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka Akcyjna powstała na mocy statutu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 3 czerwca 1930 r. za Nr. 2576. Akt organizacyjny zeznany został przed tymże notariuszem dn. 14 lipca 1930 r. za Nr. 3212.

Wciągnięto w dn. 29 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6941: „Towarokort”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Gesia 14. Celem spółki jest prowadzenie handlu wyrobami sukienne. Kapitał zakładowy zł. 3.000, podzielony na 60 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Nusyn Berlinerblau, Chil Rabinowicz, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czekki i żyra podpisują obaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z prokurentem. Korespondencje, pokwitowania i pełnomocnictwa procesowe podpisuje jeden z zarządców lub prokurent. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 23 lipca 1930 r. za Nr. 1242, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6942: „Powszechny Instytut Organizacji Nowoczesnej” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Hoża 35. Celem spółki jest wydawanie i sprzedawanie książek, broszur i temu podobnych z dziedziny organizacji, oraz prowadzenie nauczania ustnego i za pomocą korespondencji. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 50 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Bolesław From z Warszawy, jako jedyny zarządca, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dn. 21 czerwca i 5 lipca 1930 r. za Nr. 1655 i 1801, na czas nieograniczony.

Warszawa dnia 2 października 1930 r.

Wciągnięto w dn. 30 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6943: Biuro Techniczne „Firlan”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Zielna 46. Celem spółki jest kupno i sprzedaż na rachunek własny i komisowy wszelkich maszyn i artykułów technicznych, oraz reprezentacja firm technicznych krajowych i zagranicznych. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 50 udziałów całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: inż. Jan Fürstenberg, inż. Czesław Karol Landy, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czekki, umowy, akty notarialne i hipoteczne oraz pełnomocnictwa i t. p. podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencje, nie zawierająca zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, pieniędzy, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Sulowskim w Warszawie dn. 26 października 1929 r. za Nr. 1388, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 31 lipca 1930 r.

R. H. B XLVIII 6944: Przedsiębiorstwo Budowlane „Edmund Kozłowski i S-ka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie na Żoliborzu Oficerskim w Domu Zbiorowym. Celem spółki jest wykonywanie robót ziemnych i budowlanych wszelkiego rodzaju. Kapitał zakładowy zł. 2.500, podzielony na 50 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Edmund Kozłowski, Benio Hart, obaj z Warszawy. Zarządcy zastę-

pują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, żyra na wekslach, umowy i akty urzędowe podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przesyłek, towarów i pieniędzy podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 18 czerwca 1930 r. za Nr. 3782, na czas do dn. 18 czerwca 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałego listem poleconym o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 1 sierpnia 1930 r.

R. H. B XLVIII 6945: „**Gumahurt**“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Ś-to Jerska 38. Celem spółki jest pośrednictwo sprzedaży i zakupów kaloszy, śniegowców i obuwia gumowego. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Nuchim Grobman, Henryk Isz, Hirsch Bloch, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkiego rodzaju umowy, zobowiązania, weksle, akcepty, traty, czeki, żyra weksli i pełnomocnictwa podpisują dwaj zarządcy łącznie. Rachunki, korespondencję, nie zawierając zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 16 maja 1930 r. za Nr. 2130, na czas do dnia 28 lutego 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi notarialnie pozostałych o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 1 sierpnia 1930 r.

R. H. B XLVIII 6946: „**Dwie Kotwice**“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 42. Celem spółki jest handel komisowy herbatą, towarami kolonialnymi i innymi towarami. Kapitał zakładowy zł. 20.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Piotr Sokolnicki, Iwan Markin, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, weksle, żyra, rewery, czeki, umowy, kontrakty i pełnomocnictwa podpisuje każdy z zarządców samodzielnie lub dwaj prokurenci łącznie. Korespondencję, nie zawierając zobowiązań, pokwitowania z odbioru towarów i innego mienia, należności pieniężnych, przesyłek, przekazów i wszelkiego rodzaju korespondencji podpisuje każdy z zarządców lub prokurentów samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Zbycie, nabycie, ścieśnienie i obciążenie nieruchomości oraz zbycie przedsiębiorstwa należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Łangowskim w Gdańsku dn. 4 lipca 1930 r. za Nr. 167, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 1 sierpnia 1930 r.

R. H. B XLVIII 6952: **Stolarskie Zakłady Mechaniczne „Budarbor**“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Elbląska 41. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa obróbki drzewa i wykonywanie robót stolarsko-budowlanych. Kapitał zakładowy zł. 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Salomon-Emanuel Weltman, Szmul-Lejzor Fajnsztejn, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, umowy, indosy, czeki i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję zwykłą, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, przekazów pieniężnych i przesyłek podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy

aktów, zeznanych przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dn. 3 lipca i 21 lipca 1930 r. za Nr. 2862 i 3187, na czas do dn. 1 listopada 1931 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych listem poleconym o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 8 sierpnia 1930 r.

R. H. B XLVIII 6954: „**The Fur Company**“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Trębacka 10, sklep Nr. 20. Celem spółki jest sprzedaż wyrobów futrzanych. Kapitał zakładowy zł. 3.000, podzielony na 30 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Zarządcami są: Fryda Kacew, Lejba vel Leon Kacew, oboje w Radości gm. Falenica, Jakób Kacew z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jelnickim w Warszawie dn. 25 lipca 1930 r. za Nr. 1419, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 8 sierpnia 1930 r.

R. H. B XLVIII 6964: **Pensjonat „Odrodzenie**“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, ks. Skorupki 7. Celem spółki jest budowa i prowadzenie pensjonatu w Radości. Kapitał zakładowy zł. 15.000, podzielony na 60 udziałów; zł. 12.500 wpłacono gotowizną, pozostałe zł. 2.500 wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Władysław Szeligowski, Icek Lew, Jakób Wajusztejn, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Czeki, przekazy, weksle, indosy, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa i prokury podpisuje Władysław Szeligowski łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Rachunki, korespondencję bieżącą, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, towarów i przesyłek, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Sułkowskim w Warszawie dn. 7 maja 1930 r. za Nr. 740, na czas do dn. 31 grudnia 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze trzyletnie okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 14 sierpnia 1930 r.

WPISY DODATKOWE

R. H. B XXXVI 5440: „**Gems**“ **Biuro Techniczno-Przemysłowe i Budowlane**, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Edmund Merbst przestał być zarządcą. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jurkiewiczem w Warszawie dn. 24 lutego 1930 r. za Nr. 286.

R. H. B XXXVII 5501: **Wytwórnia Win i Miodu „Winomil**“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Motel Drajhorn, Hirsch-Ber Milberger, Hersz-Ber Glikson, wszyscy z Warszawy, i Pinkus Grajzman z Otwocka. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, zobowiązania, a w szczególności weksle, indosy, czeki i pełnomocnictwa ogólnie podpisuje pod stemplem firmy Motel Drajhorn łącznie z zarządcą Milbergerem lub Grajzmanem, albo zarządcą Hersz-Ber Glikson łącznie z zarządcą Milbergerem lub Grajzmanem. Pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, sum pieniężnych, towarów i przesyłek podpisuje jeden z zarządców. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 21 maja 1928 r. za Nr. 2414.

R. H. B XXXVII 5580: **Zjednoczone Fabryki Portland-Cementu „Firley**“, Spółka Akcyjna w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Czackiego 14.

R. H. B XXXVIII 5639: „Elka“ Laboratorium Chemiczne w Warszawie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 6 lipca 1929 r. za Nr. 1456, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XXXVIII 5644: „Polski Lloyd“, Spółka Akcyjna w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł. 1,500,000, podzielony na 150,000 akcji, całkowicie wpłaconych. Hans Leinkauf, Albert Ungar, Karol Tomczycki i Jan Zaglenczyński z zarządu wystąpili. Franciszkowi Marszałkowi udzielono prokury dla Oddziału w Gdyni z prawem podpisywania łącznie z prokurentem Kurtem Blockiem lub prokurentem Larsem Usterudem Svendsenem. Prokura Joachima Ballina w Katowicach, Władysława Rozentała w Warszawie, Stanisława Kijewskiego w Gdyni i Samuela Szerena w Krakowie ustała. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego o zł. 500,000, czyli do zł. 1,500,000, drogą IV emisji 50,000 sztuk nowych akcji opublikowane zostało w Nr. 203 „Monitora Polskiego“ z dn. 4 września 1929 r.

R. H. B XXXVIII 5665: „Hungaria“ Polsko-Węgierskie Towarzystwo Handlu Winem Generalne Przedstawicielstwo Królewsko-Węgierskich Piwnic Państwowych, Spółka Akcyjna w Warszawie. Dr. Jerzy Miklaszewski zmarł. Do zarządu wybrani zostali: Geza Hirsch i Józef Geleta, obaj z Budapesztu. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 7 grudnia 1929 r.

R. H. B XXXVIII 5727: „W. Baczyński i S-ka“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Wesolej 4, w lokalu Stanisława Prokuratowicz-Baczyńskiego. Zarządcami obecnie są: Wacław Stanisław Prokuratowicz-Baczyński, Józef Paczuński. Wpisano na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Śliwińskim w Warszawie dn. 11 i 14 czerwca 1930 r. za Nr. 66 i 90.

R. H. B XXXIX 5776: „Państwowa Wytwórnia Aparatów Telegraficznych i Telefonicznych w Warszawie“, Kapitał zakładowy wynosi zł. 3,010,950.32. Wpisano na mocy uchwały Rady Administracyjnej z dn. 13 maja 1930 r.

R. H. B XXXIX 5788: „Polskie Towarzystwo Asfaltowe“, Spółka Akcyjna w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Niemcewicza 14.

R. H. B XL 5879: „Macinlop w Polsce“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie, John Henry Hill przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Percy Gent z Warszawy, James'owi Aleksandrowi Smith Mc. Leish i August'owi Wallace Gillespie, obydwom z Warszawy, udzielono prokury.

R. H. B XL 5950: „Centrala Gospodarcza Przemysłu Budowlanego“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Widok 22.

R. H. B XL 5975: Polska Spółka Akcyjna „Dunlop Rubber Company“, S. A. w Warszawie. Otwarto Oddział w Krakowie. Dyrektorami zarządzającymi mianowani zostali: James-Aleksander Smith Mc. Leish i Percy Gent, obaj z Warszawy.

R. H. B XLI 6062: „Bracia Borkowscy“ Zakłady Elektrotechniczne, Spółka Akcyjna w Warszawie. Na zastępcę członka zarządu wybrany został Stanisław Borkowski z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 23 kwietnia 1930 r.

R. H. B XLI 6088: „Tarrabona“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Mściława Bobieński z Warszawy, Dawid Schmeidler z Krzeszowic, pow. Chrzanowskiego. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, żyra, akcepty, pełnomocnictwa i umowy podpisują obaj zarządcy łącznie lub jeden z zarządców łącznie z prokurentem. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, czeków, pokwitowań z odbioru pieniędzy, wszelkiej korespondencji, ładunków i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 22 stycznia 1930 r. za Nr. 97.

R. H. B XLI 6160: „Dunajówka“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł. 7,200, podzielony na 72 udziały, całkowicie wpłaconych. Podwyższenie kapitału zakładowego do zł. 7,200 nastąpiło na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 10 maja 1930 r.

R. H. B XLI 6114: „Sielecka Fabryka Drutu“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Celem spółki jest również fabrykacja gwoździ. Zarządcami obecnie są: Moszek Frenkiel, Berek vel Bernard Tyntpulwer, obaj z Warszawy, i Cyrla Frenkiel (nieobecna). Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, indosy, czeków, umowy, prokury, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisuje Tyntpulwer łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru należności pieniężnych, towarów, przesyłek, ładunków i wszelkiej korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dn. 15 maja 1929 r. za Nr. 1455.

R. H. B XLII 6207: Handel Win, Wódek i Towarów Kolonialnych „D. Biellawin i S-ka“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 5 czerwca 1930 r. za Nr. 1523, likwidacja spółki została ukończona.

R. H. B XLII 6238: „Olimpiada“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 3 stycznia 1930 r. za Nr. 20, całe przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami sprzedane zostało Teofilowi Mandlowej, która nadal takowe prowadzi jednoosobowo pod firmą: „Olimpiada“ Właścicielka Teofila Mandłowa.

R. H. B XLII 6247: „Ceramika Pomorska“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Stefan Jarkowski, Lech Jakubowski, obaj z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dn. 1 marca 1930 r. za Nr. 1027.

R. H. B XLIII 6275: „Maźnica Polska“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. B XLIII 6277: „Bank Gospodarstwa Krajowego“ w Warszawie. Wacław Wejers przestał być kierownikiem Oddziału w Gdyni. Dotychczasowy prokurent Centrali Władysław Grabowski mianowany został kierownikiem Oddziału w Gdyni. Udzielono prokury: dr. Eugeniuszowi Rogawskiemu dla Oddziału w Stanisławowie, Maksymilianowi Günterowi dla Oddziału w Katowicach. Wpis powyższy w dn. 19 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Oddział w

Przemysłu zwinęto. Dotychczasowy zastępca dyrektora Centrali dr. Tadeusz Garbusiński mianowany został dyrektorem Banku. Dr. Jan Łysakowski kierownik Oddziału w Kołomyi i Michał Kisielewski zastępca kierownika tegoż Oddziału ustąpili z zajmowanych stanowisk. Eugenjusz Gawlikowski dotychczasowy kierownik Oddziału w Przemysłu mianowany został kierownikiem Oddziału w Kołomyi, Juljusz Waszynski dotychczasowy prokurent Oddziału w Przemysłu mianowany został zastępcą kierownika Oddziału w Kołomyi. Udzielono prokury: Emilowi Czerniawskiemu dla Centrali, Stanisławowi Kronowi i Eugenjuszowi Mielnikowi dla Oddziału w Bydgoszczy, Michałowi Kisielewskiemu dla Oddziału w Stanisławowie.

R. H. B XLIII 6288: „Elektromiedź”, Spółka Akcyjna Obrótu Wyrobami Metalowymi w Warszawie. Na członka zarządu wybrany został Stanisław Cohn z Warszawy. Wszelkie umowy, zobowiązania, pełnomocnictwa, żyra wekslowe oraz czeki na rachunek bieżący podpisują dwaj członkowie zarządu łącznie lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, oraz wszelkiego rodzaju pokwitowania podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Prokura Maksymiljana Japha ustala. Józefowi Trawińskiemu i dr. Fryderykowi Syropowi udzielono łącznej prokury. Zmiana par. 6, 7 i 8 statutu spółki nastąpiła na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Landau w Warszawie dn. 30 kwietnia 1930 r. za Nr. 520.

R. H. B XLIII 6320: „Polskie Fabryki Kabli i Walcownie Miedzi”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 4.500.000, podzielony na 4.500 akcji na okaziciela, całkowicie wpłaconych. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł. 3.500.000, czyli łącznie do sumy zł. 4.500.000, drogą II emisji 3.500 szt. nowych akcji i zmiana par. 6 Statutu spółki nastąpiła na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 22 lipca 1930 r.

R. H. B XLIV 6352: Towarzystwo Wydawniczo Reklamowe „Tower”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Firma obecnie brzmi: Towarzystwo „Tower” w Warszawie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa handlu towarowego detalicznego i pośrednictwa handlowego na całym terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Weksle, żyra na wekslach, czeki, umowy, kontrakty, akty materialne i hipoteczne, zobowiązania w stosunku do osób trzecich i pełnomocnictwa winny być podpisywane bądź samodzielnie przez specjalnie do tego upoważnionego zarządcę, bądź też przez jednego z pozostałych zarządców łącznie z prokurentem. Do samodzielnego podpisywania firmy specjalnie upoważniony został zarządca Stanisław Ostrowski. Prokura Zygmunta Katuszewskiego ustala. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 25 stycznia 1930 r.

R. H. B XLV 6564: Towarzystwo Parcelacyjno-Budowlane „Tereny”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Bernard Szkop, Heiman Zander, Abraham L. Sojka, Matyas Garlinkiel, wszyscy z Warszawy. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty hipoteczne i notarialne, czeki, tudzież pisma z żądaniem zwrotu sum z instytucji kredytowych podpisuje trzech członków Zarządu łącznie. Zmiana par. 15, 17 i 19 Statutu spółki nastąpiła na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 1 lipca 1930 r. za Nr. 3110.

R. H. B XLVI 6681: „Polskie Towarzystwo Cementowe”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Na mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 5 maja 1930 r. spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XLVI 6718: „Roman”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Efraim vel Roman Rozenthal z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszel-

kich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 7 lipca 1930 r. za Nr. 1164.

R. H. B XLVII 6733: „Zakład Lecznicy Imienia Rejtana”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Edward Lipiński zmarł. Na zarządcę wybrany został dr. Stanisław Jelnicki z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 31 marca 1930 r.

R. H. B XLVII 6744: „Biuro Projektów i Instalacji Elektrycznych”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Franciszek Ciborowski przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Edward Wysocki z Warszawy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Borowskiem w Warszawie dn. 10 maja 1930 r. za Nr. 580.

R. H. B XLVII 6758: „Spiess-Rohne-Paulenc” Specyfikali Farmaceutyczne, Spółka Akcyjna w Warszawie. Andrzejowi Kozłowskiemu i Stefanowi Otolowskiemu, obydwoim z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania każdego z nich łącznie z jednym z członków Zarządu wszelkich aktów, skutkujących odpowiedzialność spółki, oraz samodzielnego podpisywania każdego z nich korespondencji bieżącej.

R. H. B XLVII 6849: „Gradana” Wytwórnia Artykułów Spożywczych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Witoldowi Nowoleckiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców.

R. H. B 82 (B XXXI 4939): „Spółka Akcyjna Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich” w Warszawie. Prokura Edwarda Zienkiewicza ustala. Stanisławowi Strakaczowi i Walentemu Wojciechowskiemu, obydwoim z Warszawy, udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu lub zastępców.

R. H. B XII 2537: Spółka Akcyjna Przemysłu Korkowego „Wicander i S-ka” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 350.000, podzielony na 700 akcji, całkowicie wpłaconych. Zezwolenie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu na zmianę nominalnej wartości akcji z zł. 32,50 na akcje, nominalnej wartości zł. 500 każda, oraz na powiększenie kapitału zakładowego o zł. 116.000, czyli do zł. 350.000, drogą III emisji złotowej 232 sztuk nowych akcji — opublikowane zostało w Nr. 185 „Monitora Polskiego” z dn. 13 sierpnia 1929 r.

R. H. B XIII 2613 (B XXXIX 5852): Fabryka Żyrandoli Elektrycznych „A. Marciniak i S-ka”, Spółka Akcyjna. Firma obecnie brzmi: Fabryka Żyrandoli Elektrycznych „A. Marciniak”, Spółka Akcyjna. Spółka obecnie działa na mocy statutu, uzgodnionego z przepisami Prawa o Spółkach Akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/28, poz. 383), zatwierdzonego przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu i opublikowanego w Nr. 52 „Monitora Polskiego” z dn. 4 marca 1930 r.

R. H. B XIII 2728: „Zioła Polskie”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Podwale 7 (Miodowa 10). Zarządcami obecnie są: Benjamin vel Leon Weinman, Wolf Wajman, Jan Biegański, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, indosy, umowy, akty notarialne, pełnomocnictwa i prokury podpisują Benjamin vel Leon Weinman samodzielnie lub Wolf Wajman łącznie z Janem Biegańskim. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 7 maja 1930 r. za Nr. 1248.

R. H. B XIV 2877: **Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich i Budowlanych „W. Paszkowski, F. Próchnicki i S-ka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Stefan Benzel z zarządu wystąpił. Czeki podpisują dwaj zarządcy łącznie. Antoniemu Glicemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Masalskim w Warszawie dn. 30 czerwca 1930 r. za Nr. 1086.

R. H. B XIV 2892: **Miodosytnia i Przemysł Miodowo-Pszczelniczy „K. Mieszkowski”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Na członka zarządu wybrany został Miron Wiśniowski z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 23 kwietnia 1930 r.

R. H. B XV 3003 (B XLVIII 6894): **Fabryka Wyrobów Ceramicznych „Opoczno”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 2 kwietnia 1930 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Aleksandra Poznańska, Lucjan Altberg, Henryk Polakiewicz, Stefan Hirszel, Jerzy Konarzewski, wszyscy z Warszawy. Prokura Stefana Hirszla ustawa.

R. H. B XV 3016 (B XLVII 6837): **„Polski Monopol Tytuńowy w Warszawie”**. Prawo podpisu Józefa Kimłowskiego i Leona Jurczyka ustawa.

R. H. B XVI 3101: **Zakłady Metalurgiczne „A. Jaroszewicz i M. Malinowski” w Tomaszowie Mazowieckim, Spółka Akcyjna**. Firma obecnie brzmi: Tomaszowskie Zakłady Metalurgiczne „Tozamet”, Spółka Akcyjna. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Oboźnej 11. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zezwolenia na zmianę brzmienia firmy opublikowane zostało w Nr. 16 „Monitora Polskiego” z dn. 20 stycznia 1928 r. Wpis powyższy w dn. 8 lutego 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Marszałkowskiej 69 m. 6. Tomasz Oxiński z zarządu wystąpił. Wpis powyższy w dn. 10 marca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 6 lutego 1930 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Bronisław Ziółkowski, Stanisław Rowecki, Franciszek Olszewski, wszyscy z Warszawy.

R. H. B XVII 3225: **Zakłady Artystyczne Polskiego Przemysłu Drzewnego „Dymmek”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 45.000, podzielony na 1.500 akcji, całkowicie wpłaconych. Według bilansu otwarcia w złotych, sporządzonego na dz. 1 stycznia 1925 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25 czerwca 1924 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 542) i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 5 sierpnia 1925 r., kapitał zakładowy określony został na zł. 45.000 i podzielony na 1.500 akcji.

R. H. B XVII 3347: **Wytwórnia Wyrobów Metalowych „Podoba”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dn. 1 marca 1929 r. za Nr. 491, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XVIII 3412 (B XLI 6109): **„Budex” Budowlano-Eksportowa Spółka Akcyjna** w Warszawie. Do zarządu wybrany został dr. Joseph Schalit z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia z dn. 31 października 1928 r.

R. H. B XVIII 3447: **„Elektrokabel”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł. 50.000, podzielony na 500 udziałów, całkowicie gotowizną wpłaconych. Odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki do pięciokrotnej wysokości udziałów zo-

stała zniesiona. Na zarządcę wybrany został Ajzyk Fiszer z Warszawy. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł. 44.000, czyli do zł. 50.000, oraz zniesienie pięciokrotnej odpowiedzialności wspólników za zobowiązania spółki nastąpiło na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 12 kwietnia 1930 r. za Nr. 1870.

R. H. B XVIII 3470 (B XLVIII 6883): **Fabryka Maszyn „Rzewuski i S-ka”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Na zastępcę członka zarządu wybrany został Tadeusz Brzeziński z Warszawy. Prokura Tadeusza Brzezińskiego ustawa. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów w dn. 15 kwietnia 1930 r.

R. H. B XIX 3485: **„Inżynier Maksymiljan Czapek i S-ka” Biuro Techniczno-Handlowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Likwidatorami są: Maksymiljan Czapek i Marcei Brokman, obaj z Warszawy. Na mocy uchwał walnych zgromadzeń z dn. 1 listopada 1928 r. i 13 lutego 1929 r., spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XX 3670: **„Polskie Towarzystwo Zakładów Skody”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Mazowieckiej 7 m. 7. Zarządca Ludwik Tuček zmarł. Na zarządcę wybrany został Józef Miskovsky z Pragi Czeskiej. Zarządca Bolesław Avenarius mieszka obecnie przy ulicy Zwycięzców 3. Prokurent Karol Baxant mieszka przy ul. Królewskiej 23.

R. H. B XXIII 4096: **Towarzystwo Elektryczne „Asea”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Jedynym dyrektorem zarządzającym jest Sven Norrman z Warszawy, z prawem samodzielnego podpisywania wszelkiej korespondencji. Weksle, czeki, indosy podpisuje pod stemplem firmy dyrektor zarządzający Sven Norrman łącznie z jednym z prokurentów lub dwaj prokurenci łącznie. Karolowi Gosta Gustafson z Warszawy udzielono łącznej prokury. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 16 lipca 1929 r. Wpis powyższy w dn. 2 listopada 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Firma obecnie brzmi: Towarzystwo Elektryczne „Aros”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Likwidatorem mianowany został Sven Norrman z Warszawy. Na mocy uchwały nadzwyczajnego zebrania udziałowców z dn. 28 grudnia 1929 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji. Wpis powyższy w dn. 18 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Likwidatorem mianowany został obecnie Gosta Gustafson z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 29 kwietnia 1930 r.

R. H. B XXIII 4099: **„Sokołowskie Zakłady Rolniczo-Przemysłowe w Sokołowie Podlaskim”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**. Romanowi Pietruszewskiemu z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. B XXV 4315: **Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „A. Wąsowicz, J. Kruszewski i S-ka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 120.000, podzielonych na 1.200 udziałów, całkowicie wpłaconych. Prokura Celsjusza Kopeckiego i Leona Borgenichta ustawa. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł. 70.000, czyli łącznie do sumy zł. 120.000, nastąpiło na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Biernackim w Warszawie dn. 7 kwietnia 1930 r. za Nr. 449.

R. H. B XXV 4356: **„Stanisław Przedborski i S-ka” Dom Handlowy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Prokurent Benedykt Goldfeder zmarł.

R. H. B XXVI 4462: **„Polskie Radio”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Janowi Dunin-Karwickiemu udzielono łącznej prokury.

R. H. B XXVII 4565: „Dr. Inż. W. P. Kłobukowski i S-ka“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Zarządca Władysław-Piotr-Lucjan Kłobukowski zmarł. Zarządcą jest obecnie Florjanna-Halina Lesnobrodzka w Rudnikach, powiat Częstochowski, która zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich dokumentach i zobowiązaniach. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 28 czerwca 1930 r.

R. H. B XXVIII 4593: „Smoloprodukt“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie., Jerzemu Dunin-Karwickiemu, dr. Aleksandrowi Kopłowi, obydwom z Warszawy, udzielono łącznej prokury.

R. H. B XXX 4818: Polsko-Amerykańskie Towarzystwo Przemysłu Gumowego „Włodgum“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Landau w Warszawie dn. 9 maja 1930 r. za Nr. 552, spółka została rozwiązana i przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XXX 4863: „Era“ Zakłady Przemysłu Elektrycznego, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Brunonowi Millerowi z Żyrardowa udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców.

R. H. B XXX 4879: „A. Horn“ Zakłady Garbarskie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Henryk Neuman, kuratorem zaś adwokat Leon Trzeciak z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 28 kwietnia 1930 r. układ zapobiegawczy, zawarty pomiędzy firmą a jej wierzycielami, został unieważniony i ogłoszona została upadłość.

R. H. B XXXI 4987: Huta Szklana „Hanna“ w Warszawie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Henrykowi Włoskowiczowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców.

R. H. B XXXII 5009: Towarzystwo Terenowe „Kolonja Saska“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Konrad Wereszczyński przestał być zastępcą zarządcy. Na zastępcę zarządcy wybrany został Julian Zienkiewicz. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Grymińskim w Warszawie dn. 15 stycznia 1929 r. za Nr. 123. Wpis powyższy w dn. 1 maja 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Celem spółki jest zabudowa w myśl obowiązujących przepisów o rozbudowie miast, należących do spółki terenów własnych, znajdujących się w Warszawie w miejscowości Saska Kępa.

R. H. B XXXV 5285: Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna „Ap. Kowalski“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dn. 31 lipca 1928 r. za Nr. 3400, spółka została rozwiązana, majątek zaś przedsiębiorstwa wraz z aktywami i pasywami wniesiony został jako wkład rzeczowy do nowozawartej spółki firmowej pod firmą: Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna „Ap. Kowalski“, Właściciele Goldberg i Selecki.

R. H. B XXXV 5370: Wytwórnia Maszyn „Deka“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Leon Manftwurcel przestał być zarządcą. Drugim zarządcą spółki jest Czesław Miniewski z Warszawy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dn. 18 maja 1929 r. za Nr. 449.

R. H. B XXXVI 5438: „Ozetel“ Dom Handlowo-Przemysłowy Okręgowego Związku Legionistów w Warszawie,

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Karol Goldhammer przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został dr. Aleksander Skrzyński z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 6 lipca 1928 r.

R. H. B V 807 (B XXXIII 5161): Towarzystwo Ubezpieczeń „Europa“, Spółka Akcyjna w Warszawie. Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł. 1.000.000, podzielony na 10.000 akcji imiennych i 6.250 akcji na okaziciela. Postanowienie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie zezwolenia na powiększenie kapitału zakładowego o zł. 500.000, czyli do zł. 1.000.000, drogą V emisji 5.000 sztuk akcji opublikowane zostało w Nr. 9 „Monitora Polskiego“ z dn. 13 stycznia 1930 r.

R. H. B 5248: Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Wyroby Krajowe“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Wiktor Szpanbok z Warszawy, jako jedyny zarządca, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 28 lutego 1929 r.

R. H. B I 21: „Związek Ubezpieczeniowy Przemysłowców Polskich“ w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Kazimierz Ambroziewicz, nadzorcami sądowymi: adwokat Józef Kulwiec i adwokat Feliks Krönstein, obaj z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 26/31 maja 1930 r. Związkowi udzielone zostało odroczenie wyplat na termin trzymiesięczny od daty wyroku. Wpis powyższy w dn. 19 maja 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Komisję Likwidacyjną stanowią: dr. Bruno Biederman, Artur Eisenbraun, obaj z Łodzi, Tadeusz Hajnrych, Kazimierz Kindler, Piotr Skarga, Tadeusz Sułowski, wszyscy czterej z Warszawy. Całą korespondencję, rozporządzenia bieżące, upoważnienia do odbioru z poczty pieniędzy, przesyłek i dokumentów podpisują łącznie dwaj członkowie Komisji Likwidacyjnej lub jeden z członków Komisji Likwidacyjnej z prokurentem Romanem Rutkowskim. Wszelkie pełnomocnictwa, dokumenty, zobowiązania, umowy, weksle, warunki, akty notarialne, żądania wydania sum z banków i instytucji kredytowych, czeki na rachunki bieżące winny być podpisywane przez dwóch członków Komisji Likwidacyjnej. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia członków Związku z dn. 8 grudnia 1929 r. Związek znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B 23 (B XXV 4319): „Towarzystwo Akcyjne Warszawskiej Fabryki Mebli Stylowych“ dawniej „Z. Szczerbińskiego i R. Trenerowskiego“ w Warszawie. Janinie Długoborskiej z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. B 69 (B XLV 6591): Towarzystwo Zakładów Metalowych „B. Hantke“ w Warszawie, Spółka Akcyjna. Otwarto Oddział w Sosnowcu. Stanisławowi Graczyńskiemu z Sosnowca udzielono prokury z prawem podpisywania wszelkich dokumentów łącznie z którymkolwiek bądź członkiem zarządu lub prokurentami: inż. Antonim Kamieńskim lub inż. Gustawem Gerhardttem, lub inż. Władysławem Szwan-derem lub inż. Kazimierzem Stankiewiczem, lub Eugenju- szem Michałowskim lub inż. Stefanem Stanowskim.

R. H. B 94 (B XXXVIII 5680): Towarzystwo Akcyjne Kopalń Węgla „Flora“ w Warszawie. Na dyrektora Zarządu wybrany został Feliks Raczkowski z Warszawy. Alfredowi Luxemburgowi z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. B II 171: Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń „Piast“ w Warszawie. Członkowie Zarządu Henryk Barylski i Gustaw Rosenblum, oraz zastępca dyrektora zarządzającego Aleksander Bąkowski zmarli. Leonard Bobiń-

ski, Bartłomiej Popławski i Ignacy Szczeniowski przestali być członkami Zarządu. Na członków zarządu zostali wybrani: Wacław Fajans, Wiktor Eichner, obaj z Warszawy. Dr. Gabrielowi Firnejowi, Stanisławowi Rosenzweigowi, Stefanowi Konarskiemu, wszystkim z Warszawy, udzielono prokury.

R. H. B II 238 (B XLVIII 6882): „Polskie Towarzystwo Elektryczne”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Oddział w Grudziądzu został zlikwidowany.

R. H. B III 292: Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń „Port” w Warszawie. Na członka Rady Nadzorczej wybrany został Leon Czarliński z Inowrocławia. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 13 maja 1929 r.

R. H. B III 383 (B XLIII 6290): Spółka Akcyjna „Kraj” Fabryka Maszyn i Narzędzi Rolniczych dawniej „Alfred Vaedtke w Kutnie”. Wiktorowi Strancowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków Zarządu.

R. H. B IV 458 (B XL 5972): „Polski Fiat”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Według bilansu, sporządzonego na dz. 1 lipca 1928 r., stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 15 listopada 1928 r., kapitał zakładowy nie uległ zmianie i wynosi zł. 500.000.

R. H. B IV 609: Towarzystwo Akcyjne Fabryki Obić Papierowych i Papierów Kolorowych „J. Franaszek” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 4,284.000, podzielony na 7.000 akcji. Według bilansu brutto, sporządzonego na dz. 1 lipca 1928 r., stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/28, poz. 352) i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 24 listopada 1928 r., kapitał zakładowy określony został na zł. 4,284.000.

R. H. B IV 622: „H. Sawicki i S. Czernski”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Henryk Oppenheim, Wacław Zagoździński, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 9 kwietnia 1930 r.

R. H. B V 653 (B XXXIV 5272): Zakłady Mechaniczne „Ursus”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Romualdowi Formulewiczowi, Janowi Śmigiełskiemu, obydwom z Warszawy, udzielono prokury.

R. H. B V 747 (B XXXI 4933): „Północne Towarzystwo Transportowe i Ekspedycyjne”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Arnoldowi Perlmutterowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu wszelkich dokumentów, umów, czeków, zobowiązań, zyr na wekslach i warrantów.

R. H. B V 807 (B XXXIII 5161): Towarzystwo Ubezpieczeń „Europa”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Na członka Zarządu wybrany został Marjan Kościółkowski z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 27 maja 1930 r.

R. H. B VI 889: „Auto-Service”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Felicji Mamlok z Warszawy udzielono samodzielnej prokury.

R. H. B VI 931 (B XXXIX 5772): „Krajowe Towarzystwo Meljoracyjne”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 2,000.000, podzielony na 20.000 akcji, z których 8.000 akcji zwykłych i 12.000 uprzywilejowanych, całkowicie wpłaconych. Podwyższenie kapitału zakładowego o zł. 1,200.000, czyli do zł. 2,000.000, oraz zmiana par. 5, 8 i 14 statutu, nastąpiły na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jelnickim w Warszawie dn. 17 kwietnia 1930 r. za Nr. 755. Wpis powyższy w dn. 24 czerwca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Piotrowi-Celestynowi Wrońskiemu i Eugenjuszowi-Juljuszowi Paprockiemu, obydwom z Warszawy, udzielono prokury.

R. H. B VI 983 (B XXXIII 5165): Zakłady Mechaniczne „Ostoja”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Zarządca Henryk Kiedrzyński zmarł. Michał Daszewski z Zarządu wystąpił. Na zarządczynię wybrana została Lucyna Kiedrzyńska z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia wspólników z dn. 5 stycznia 1928 r.

R. H. B VI 984 (B XXVI 4409): Polskie Towarzystwo Handlu i Przemysłu Futrzanego „Futro”, Spółka Akcyjna w Warszawie. Wacław Podwiński z Warszawy mianowany został dyrektorem spółki z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków Wydziału Wykonawczego weksli, czeków, pełnomocnictw, umów, kontraktów, tudzież żądań zwrotu sum z instytucji kredytowych, z prawem podpisywania łącznie z dwoma członkami Wydziału Wykonawczego wszelkich aktów notarialnych i hipotecznych oraz z prawem samodzielnego podpisywania korespondencji zwyczajnej i poleconej, jak również pokwitowań z odbioru pieniędzy, przesyłek, towarów i wszelkich dokumentów. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dn. 6 lutego 1928 r. za Nr. 439. Wpis powyższy w dn. 3 października 1928 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na Walnem Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 25 lipca 1928 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Stanisław Ocetkiewicz, Arpad Chowańczak, Mieczysław Kowalski, Adolf Sturm, Jan Chowańczak, wszyscy z Warszawy, Antoni Wysocki z maj. Bachów pow. Biała Podlaska. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję, odbiór przesyłek i pieniędzy z pocztą w imieniu spółki podpisuje dyrektor zarządzający samodzielnie lub jeden z członków Komitetu Wykonawczego. Weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy, tudzież żądania zwrotu sum z instytucji kredytowych podpisuje dyrektor łącznie z jednym z członków Komitetu Wykonawczego lub dwóch członków Komitetu Wykonawczego. Akty hipoteczne, notarialne i t. p. podpisuje dyrektor i dwóch członków Komitetu Wykonawczego, lub trzech członków Komitetu Wykonawczego. Komitet Wykonawczy stanowią: Stanisław Ocetkiewicz, Jan Chowańczak i Antoni Wysocki. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie częściowych zmian statutu spółki opublikowane zostało w Nr. 94 „Monitora Polskiego” z dn. 23 kwietnia 1928 r. Wpis powyższy w dn. 3 lipca 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki mieści się przy ul. Młocińskiej 3. Po przerachowaniu bilansu brutto na dz. 1 lipca 1928 r. stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38/28, poz. 352), kapitał zakładowy nie uległ zmianie i wynosi zł. 180.000. Wpis powyższy w dn. 26 sierpnia 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Kapitał zakładowy wynosi obecnie zł. 360.000, podzielony na 3.600 akcji, całkowicie wpłaconych. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego o zł. 180.000, czyli łącznie do zł. 360.000, drogą emisji złotowej 1.800 szt. nowych akcji, opublikowane zostało w Nr. 236 „Monitora Polskiego” z dn. 12 października 1928 r. Wpis powyższy w dn. 30 grudnia 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 540.000, podzielony na 5.400 akcji, całkowicie wpłaconych. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego o zł. 180.000, czyli łącznie do sumy zł. 540.000, drogą emisji 1.800 szt. nowych akcji opublikowane zostało w Nr. 257 „Monitora Polskiego” z dn. 7 listopada 1929 r.

R. H. B VII 1016: **Towarzystwo Akcyjne Zakładów Mechanicznych „Borman, Szwede i S-ka”** w Warszawie. Tadeuszowi Marconiemu z Warszawy udzielono łącznej prokury.

R. H. B VII 1117: **„Polskie Zakłady Skody”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Kapitał zakładowy zł. 600.000, podzielony na 6.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Prezes Rady Zarządzającej i zarządu Stanisław ks. Lubomirski z zajmowanego stanowiska ustąpił. Na prezesa Rady wybrany został Bolesław Avenarius. Dotychczasowa prokura Stanisława Płużańskiego ustała. Temuż Stanisławowi Płużańskiemu udzielono łącznej prokury na przeciąg dwóch miesięcy, poczynając od dnia 20 lutego 1929 r. Według bilansu, sporządzonego na dz. 1 lipca 1928 r., stosownie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w dn. 30 listopada 1928 r. za Nr. 2398, kapitał zakładowy określony został na zł. 600.000 i podzielony na 6.000 akcji. Wpis powyższy w dn. 22 stycznia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Władysław Sykora przestał być członkiem Rady Zawiadowczej. Na członka Rady Zawiadowczej wybrany został Karol Loewenstein. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów w dn. 30 listopada 1929 r.

R. H. B VIII 1433 (B XLVIII 6884): **Spółka Akcyjna Pabjanickiej Fabryki Papieru „Rob. Saenger”** w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Steinhagen i Saenger” Fabryki Papieru i Celulozy, Spółka Akcyjna. Kapitał zakładowy wynosi zł. 40.000.000, podzielony na 400.000 akcji na okaziciela, całkowicie wpłaconych. Członek Zarządu Oskar Saenger zmarł. Na członków Zarządu zostali wybrani: Henryk Steinhagen, Stefan Steinhagen, Aleksander Steinhagen, wszyscy z Warszawy. Wszelkie zobowiązania w imieniu spółki, jak również czeki podpisywać będą pod stemplem firmy dwaj członkowie zarządu łącznie lub też jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Korespondencja zwykła, nie zawierająca zobowiązań, podpisywana będzie przez jednego członka Zarządu lub jednego prokurenta. Na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Massalskim w Warszawie dn. 14 maja 1930 r. za Nr. 790 i 800 i 5 czerwca 1930 r. za Nr. 938, spółka pod firmą: Spółka Akcyjna Pabjanickiej, Fabryki Papieru „Rob. Saenger” w drodze fuzji przejęła całkowite przedsiębiorstwo z aktywami i pasywami spółki pod firmą: Spółka Akcyjna „Steinhagen, Wehr i S-ka” Fabryka Papieru w Myszkowie — na podstawie bilansu na dz. 31 grudnia 1929 r. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu, oraz Skarbu w przedmiocie zezwolenia: 1) na zmianę nominalnej wartości akcji ze zł. 500 na akcje nominalnej wartości zł. 100 każda, 2) na zmianę nazwy firmy, 3) na powiększenie kapitału zakładowego o zł. 13.600.000, czyli do zł. 40.000.000, drogą IV emisji 136.000 sztuk akcji z przeznaczeniem takowych dla akcjonariuszów Spółki Akcyjnej pod firmą: „Steinhagen, Wehr i S-ka” Fabryka Papieru w Myszkowie, z tytułu fuzji wymienionej spółki ze spółką akcyjną Spółka Akcyjna Pabjanickiej Fabryki Papieru „Rob. Saenger”, i 4) na zmianę statutu spółki uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/28, poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 124 „Monitora Polskiego” z dn. 30 maja 1930 r. Wpis powyższy w dn. 7 lipca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszów w dn. 27 czerwca 1930 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Stefan Steinhagen, Henryk Steinhagen, Kazimierz Skarżyński, Edmund Fouret, Andrzej Ike-Dunikowski, Ludwik Kozłowski, Edmund Moret, wszyscy z Warszawy, Andrzej Wierzbicki Grochów Dwór, pow. warszawski, Aleksander Steinhagen Osada Myszków pow. zawierciański, Stanisław Morawski majątek Planta pow. opatowski. Udzielono łącznej prokury: Aleksandrowi Hoeke, Adamowi Morawskiemu i Stefanowi Rayskiemu, obydwoj z wsi i gminy Myszków pow. zawierciańskiego.

R. H. B VIII 1496 (B XXXIX 5789): **Polskie Zakłady Elektryczne „Brown-Boveri”, Spółka Akcyjna** w Warszawie.

Inż. Adolf Heuscher z Warszawy mianowany został dyrektorem spółki. Wpisano na mocy uchwały Rady Zarządzającej z dn. 14 lutego 1930 r. Wpis powyższy w dn. 23 czerwca 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: inż. Władysławowi Barthel, Tomaszowi Pałka, inż. Konstantemu Rychard, inż. Franciszkowi Szczęblewskiemu i inż. Janowi Wiórogórskiemu udzielono prokury.

R. H. B IX 1727: **Księgarnia „Ferdynand Hoesick”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Marjan Steinsberg z Warszawy jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując samodzielnie firmę na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Kurmanem w Warszawie dn. 26 kwietnia 1930 r. za Nr. 574.

R. H. B IX 1747 (B XXIX 4699): **„Formiarz”, Spółka Akcyjna**, w Warszawie. Czesław Stefański z zarządu wystąpił. Na członka zarządu wybrany został Adam Perkowski z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 30 kwietnia 1930 r.

R. H. B IX 1749 (B XL 5899): **„Ekonomia” Spółka Akcyjna Gospodarstwa Krajowego** w Warszawie. Prezesem Zarządu jest Wawrzyniec Ergietowski. Wpisano na mocy uchwały zarządu z dn. 6 lipca 1930 r.

R. H. B IX 1819: **Dom Handlowo-Eksportowy „Leopolja”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** w Warszawie. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. B X 1945: **Zakłady Elektrotechniczne „Lukrec”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. B X 1963 (B XLVIII 6899): **„Centrala Handlowa Młynarzy Polskich”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Ignacy Oliński i Władysław Suchodolski przestali być członkami zarządu. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 24 maja 1930 r.

R. H. B X 2003 (B XXV 4277): **„Związek Nadsluczańskich Przemysłowców Leśnych”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Berta Siniawska i Hipolit Wdowiński z zarządu wystąpili. Na członka zarządu wybrany został Salomon Gorlin. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 26 maja 1930 r.

R. H. B XI 2339 (B XLVII 6757): **„Bank Francusko-Polski”** w Warszawie. Prokura Marcelego Dathis ustała.

R. H. B XII 2533: **„Składnica Straży Pożarnych”, Spółka Akcyjna** w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi zł. 200.000, podzielony na 10.000 akcji, całkowicie wpłaconych. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zezwolenia na powiększenie kapitału zakładowego o zł. 3.000, czyli do zł. 200.000, drogą przeniesienia do kapitału zakładowego zł. 3.000 z uzyskanej nadwyżki za płac w Warszawie, opublikowane zostało w Nr. 20 „Monitora Polskiego” z dn. 25 stycznia 1930 r.

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

ZARZĄD TOWARZYSTWA

„Przemysł Tłuszczowy Schicht“

S. A.

podaje do wiadomości, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia firmy „Przemysł Tłuszczowy Schicht”, S. A. z dn. 23 września 1930 r., jak również uchwały Walnego Zgromadzenia S. A. „Sunlajt” — Warszawa z dn. 6 października 1930 r. wymienione Spółki zamierzają zfusionować się na następujących warunkach:

- 1) Spółką przejmującą będzie „Przemysł Tłuszczowy Schicht”, S. A., Spółką przejętą — „Sunlajt”, S. A.;
- 2) Fuzja dokonana będzie na podstawie bilansu S. A. „Sunlajt” na dz. 30 września 1930 r.;
- 3) Akcjonariusze S. A. „Sunlajt” otrzymają bezpośrednio od zarządu S. A. „Schicht” akcje nowej emisji w stosunku 1 akcja firmy S. A. „Schicht” wartości nominalnej zł 100— za 1 akcję firmy S. A. „Sunlajt” wartości nominalnej zł 100—, z prawem do dywidendy od dn. 1 stycznia 1931 r.

**PRZEMYSŁ TŁUSZCZOWY
SCHICHT, S. A.**

ZARZĄD

Starzyckiej Fabryki Wyrobów Sukiennych „Z. BORNSTEIN”,

S. A.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 5 listopada r. b. o godz. 4 po poł. w lokalu biura Spółki Akcyjnej w Tomaszowie-Maz., ul. Warszawska-Szośa 59/71. odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zaakceptowanie nowego Statutu Spółki, uzgodnionego z treścią Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Spółkach Akcyjnych z dn. 22 marca 1928 r.;
- 3) Udzielenie Banku Polskiemu zabezpieczenie hipoteczne;
- 4) Wolne wnioski.

W myśl art. 23 Statutu Spółki akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni nie później niż 7 dni (siedem) przed terminem Zgromadzenia złożyć akcje Zarządowi w Tomaszowie-Maz.

Zarząd Fabryki Przetworów Chemicznych „RĘDZINY“, S. A.

Rudniki-Rędziny pod Częstochową

zaprasza PP. Akcjonariuszów na zasadzie § 53 Ustawy na

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

odbyć się mające w dn. 11 listopada 1930 r. o godz. 6 wieczorem w Warszawie w lokalu Stowarzyszenia Techników, przy ul. Czackiego Nr. 3/5.

Zapisy PP. Akcjonariuszów lub ich pełnomocników, pragnących wziąć udział w Zgromadzeniu — stosownie do par. 60 Ustawy — odbywać się będą codziennie do dn. 27 października 1930 r. w Zarządzie Spółki w Rudnikach-Rędzinach pod Częstochową.

O ileby w terminie nie była przedstawiona przewidziana Ustawą ilość akcji, Walne Zgromadzenie odbędzie się w dwa tygodnie później, t. j. dn. 25 listopada 1930 r. w tymże lokalu i o tejże godzinie. Stosownie do § 62 Ustawy Zwyczajne Walne Zgromadzenie, jakie się odbędzie w drugim terminie, będzie prawomocne, a powzięte na niem postanowienia będą obowiązujące bez względu na przedstawioną ilość akcji.

Porządek dzienny obrad jest następujący:

- 1) Rozpatrzenie sprawozdania i bilansu za 1929 r. oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum;

- 2) Podział zysków za 1929 r.;
- 3) Uzgodnienie Statutu Spółki z prawem o spółkach akcyjnych z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928 r., poz. 383); usunięcie przepisów Statutu, zawartych już w obowiązujących ustawach, bądź z nimi sprzecznych lub zbędnych; uchylenie uzależnienia ważności Walnych Zgromadzeń od udziału w nich określonej części kapitału akcyjnego; uchylenie ograniczenia co do maksymalnej ilości głosów poszczególnego akcjonariusza; zamieszczenie w Statucie przepisu o możliwości zastępowania Spółki i podpisywania przez jednego członka Zarządu lub dwóch prokurentów; upoważnienie Zarządu do poczynienia innych ewentualnych zmian w Statucie Spółki;
- 4) Ustalenie liczby członków Zarządu i wybór członków Zarządu;
- 5) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wyznaczenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski akcjonariuszów.

ZŁĄCZONE FABRYKI MASZYN ROLNICZYCH FR. MELICHAR-UMRATH i S-ka, S. A. BRANDYS n/ŁABĄ (CZECHOSŁOWACJA)

Bilans majątkowy w dn. 31 października 1929 r.

AKTYWA				PASYWA			
				1928/29			
		Kcz.	h.			Kcz.	h.
Nieruchomości:							
Grunty		1,190.060	95				
Budynki fabrycz.		6,383.713	44				
Budynki mieszk.		962.422	48	8,536.196	87		
Ruchomości:							
Maszyny		4.411.288	52				
Narzędzia		483.119	63				
Inwentarz		1,008.185	78	5,902.593	93		
Zapasy:							
Materiał sur. i posił.		4.690.347	97				
Półwyroby		5.542.920	96				
Towary		9.360.272	83	19,593.541	76		
Dłużnicy				41,257.214	14		
Gotowości				608.940	94		
Papiery wartościowe				184.727	68		
				<u>76,083.215</u>	<u>32</u>		
						<u>76,083.215</u>	<u>32</u>

Rachunek Strat i Zysków w dn. 31 października 1929 r.

WINIEN				MA			
				1928/29			
		Kcz.	h.			Kcz.	h.
Koszty administracyjne				5,940.964	13		
Należności z umów służb. podlega Kcz. 2,847.441'70						297.846	32
Procenty				4,458.560	30	30.012	43
Dubiasa				194.527	26	208.216	30
Odpisy				1,822.796	36	3,518.180	42
Zysk czysty:							
Przeniesienia z 1927/28 r.		297.846	32				
Zysk w 1928/29 r.		1,339.561	10	1,637.407	42		
				<u>14,054.255</u>	<u>47</u>		
						<u>14,054.255</u>	<u>47</u>

Czechosłowacka Spółka Akcyjna Złączone Fabryki Maszyn Rolniczych FR. MELICHAR-UMRATH i Spółka LWÓW, GRÓDECKA 61

STAN CZYNNY		zł	STAN BIERNY		zł
Gotówka w kasie		4.555	26	Kapitał zakładowy Kcz. 450.000 00	120.000
Powszechny Bank Kredytowy		8.510	65	Wierzyciele: Centrala w Brandysie	2,395.679
Weksle		170.758	92	Zastępcy	90.080
Dłużnicy		2,263.382	41	Inni	227.335
Zapasy zakupionych maszyn		36.340	93		
Części zapasowe		78.620	25		
Fracht i cło za maszyny		138.157	49		
Ruchomości		60.294	07		
Nieruchomości		19.635	00		
Strata z 1927/28 r.	zł	25.329	43		
" z 1928/29 r.	zł	27.511	25		
				<u>2,833.095</u>	<u>66</u>
				<u>2,833.095</u>	<u>66</u>

Rachunek Strat i Zysków w dn. 31 października 1929 r.

WINIEN		zł	MA		zł
Strata z 1927/28 r.		25.329	43	Dochód ze sprzedanych maszyn i części zapasowych	334.437
Koszty handlowe		321.387	83	Strata z 1927/28 r.	zł 25.329
Podatki		17.027	35	" z 1928/29 r.	zł 27.511
Amortyzacja ruchomości		17.086	16		
Dubioza		6.446	93		
				<u>387.277</u>	<u>70</u>
				<u>387.277</u>	<u>70</u>

Zakłady Włókiennicze KAROL HOFFRICHTER, S. A. Łódź

Bilans za czas od dn. 1 lipca 1928 r. do dn. 31 grudnia 1929 r.

	Stan czynny zł	Stan bierny zł
Grunty i budynki	1,447.481'51	
Maszyny i urządzenia techniczne	3,664.844'06	
Ruchomości	34.050'62	
Gotówka, weksle i papiery wartościowe	634.991'90	
Zapasy	2,390.229'86	
Dłużnicy	zł 1,089.145'84	
Banki	" 161.127'68	1,250.273'52
Kapitał zakładowy		3,500.000'00
Kapitał amortyzacyjny		1,259.658'48
Wierzyciele przedwojenni		882.370'37
Hipoteki		48.870'19
Akcepty i rembursy	zł 1,146.274'33	
Wierzyciele	" 1,741.338'18	2,887.612'51
Zysk		823.359'92
	9,401.871'47	9,401.871'47

Rachunek Strat i Zysków

	Straty zł	Zyski zł
Koszty ogólne, organiz. Spółki Akcyjnej i straty na dłużnikach	1,521.955'98	
Podatki	539.445'87	
Świadczenia socjalne	250.175'82	
Świadczenia społeczne	10.851'85	
Zysk do podziału	823.359'92	
Zysk brutto		3,145.789'44
	3,145.789'44	3,145.789'44

Podział zysku

na zasadzie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dn. 30/IX 1930 r.

	zł
Na kapitał zapasowy	35.000'00
Na kapitał amortyzacyjny	938.800'58
	973.800'58
Strata do przeniesienia na 1930 r.	150.440'66

ZJEDNOCZONE FABRYKI PORTLAND-CEMENTU „FIRLEY”, S. A.

Bilans w dn. 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY

	zł
Aktywa stałe	
Nieruchomości:	
a) grunty i budynki	zł 15,087.447'11
b) maszyny, aparaty i urządz. „	20,979.102'16
Ruchomości	36,066.549'27
Aktywa płynne	
Remanenty:	
a) produkty gotowe	zł 2,906.821'71
b) zapasy mater. aiów	" 2,044.256'29
Kapitały i fundusze	883.400'95
Papiery wartościowe i udziały własne	2,472.103'70
Dłużnicy	1,693.169'33
Wydatki okresu przyszłego	768.521'75
	47,446.210'76
Gwarancje	2,903.265'71
	50,349.476'47

STAN BIERNY

	zł
Kapitał zakładowy	20,000.000'00
Fundusz zasobowy	3,801.332'02
Fundusz amortyzacyjny	2,381.014'57
Fundusz specjalnej rezerwy	839.167'56
Kasa przezorności i pomocy pracowników	57.166'66
Wierzyciele:	
a) kredyty długoterminowe	9,514.372'67
b) kredyty bieżące	7,868.108'36
Niepodniesiona dywidenda	540.888'67
Straty i zyski:	
a) pozostałość zysków z lat poprzednich	zł 26.604'81
b) zysk za rok operacyj. 1929 „	2,417.555'44
	47,446.210'76
Gwarancje	2,903.265'71
	50,349.476'47

Straty i Zyski

	zł
Podatki	1,017.922'39
Różne straty	34.942'51
Zysk netto	2,417.555'44
	3,470.420'34
	zł 3,470.420'34
Zysk brutto w roku operacyjnym	3,470.420'34
	3,470.420'34

Zarząd Spółki

„NASZ SKLEP-URANIA“, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 8 listopada 1930 r. o godz. 7 popoł. odbędzie się w lokalu Państwowej Szkoły Handlowej im. J. i M. Roeslerów, przy ulicy Chłodnej Nr. 33 w Warszawie

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki
z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór prezydium;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1929/30;
- 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków na dz. 31 marca 1930 r.;
- 4) Preliminarz wydatków na rok operacyjny 1930/31;
- 5) Wybory do Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Zmiana statutu spółki w celu uzgodnienia jego treści z Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o prawie o spółkach akcyjnych;

7) Upoważnienie władz Spółki do korzystania z kredytów, oraz kupna, sprzedaży i obciążania majątku nieruchomości Spółki;

8) Wnioski.

§ 23 Statutu. — Właściciele akcji imiennych korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu tylko wtedy, jeżeli zapisani byli w księgach Zarządu przynajmniej na siedem dni przed terminem Zebrania, bez obowiązku wszakże składania samych akcji. Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, o ile złożą swe akcje Zarządowi przynajmniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Zamiast samych akcji mogą być złożone świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych, rządowych lub prywatnych, działających na mocy statutu, przez Rząd zatwierdzonych, lub wreszcie instytucji kredytowych zagranicznych, wskazanych przez Walne Zgromadzenie i zaaprobowanych przez władze rządowe.

„Cukrownia Kościańska”, S. A.

Bilans na dz. 31 maja 1930 r.

STAN CZYNNY	zł
Grunt	93.755·40
Budynki i budowle	2.818.361·00
Maszyny i aparaty	6.328.821·00
Tabor i urządzenia kolejowe	52.819·60
Domy i place	103.113·20
Szopa dla pługów parowych	3.400·40
Pługi parowe	61.356·20
Inwentarz ruchomy	130.323·98
Inwentarz żywy	11.175·70
Banki	4.823.946·06
Dłużnicy	1.026.185·58
Plantatorzy	166.404·46
Kasa	17.638·90
Papiery wartościowe	806.219·58
Remanenty	2.658.018·38
Na konto buraków 1930 r.	1.509.260·05
Sumy przechodnie	83.861·73
	<hr/>
	20.694.660·82

Różni za udzielone gwarancje 2.648.315·94

STAN BIERNY	zł
Kapitał zakładowy (akcyjny)	3.000.000·00
Fundusz rezerwowy	633.762·50
Fundusz amortyzacyjny	3.739.234·50
Rewersy pługów parowych	37.536·00
Fundusz robotniczy im. D-ra Alfreda Chłapowskiego z Bonikowa	2.518·50
Kredyty zagraniczne	3.926.695·72
Akcepty	4.793.940·88
Akcyza	577.423·00
Banki	2.276.504·45
Wierzyciele	343.441·60
Plantatorzy	774.333·10
Sumy przechodnie	183.511·72
Dywidend niepodniesiona	13.860·00
Zysk	391.898·85
	<hr/>
	20.694.660·82

Udzielone gwarancje 2.648.315·94

Rachunek Zysków i Strat za rok 1929/30

STRATY	zł
Koszty ogólne	847.300·21
Podatki	614.682·91
Socjalne świadczenia	151.923·93
Amortyzacja	765.582·60
Zysk	391.898·85
	<hr/>
	2.771.388·50

ZYSKI	zł
Zysk z przeniesienia	43.697·60
Z fabrykacji	2.471.233·14
Różnica na kursie obcych walut	5.892·25
Dywidenda od akcji Banku Polskiego	50.500·00
Odsetki, prowizje i wpływy różne	194.150·76
Wpływ spisanych długów	97·64
Z gospodarki rolnej	5.817·01
	<hr/>
	2.771.388·50

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ PRZEMYSŁU BAWELNIANEGO „TEODOR TIETZEN I SPÓŁKA”

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 6 listopada r. b. o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Łąkowej Nr. 1a odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Uzgodnienie statutu Spółki z nową Ustawą o spółkach akcyjnych;
- 2) Wolne wnioski.

W razie niedojścia do skutku powyższego Zgromadzenia, wyznacza się takowe w drugim terminie w dn. 21 listopada r. b. o tej samej porze i miejscu, co i pierwsze, i z tym samym porządkiem dziennym.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w tem Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed zebraniem zgłosić swe akcje do Zarządu Spółki.

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego „K. WASILEWSKI I S-ka” S. A.

W WARSZAWIE

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 11 listopada r. b. o godz. 6 popoł. odbędzie się w Biurze Sprzedaży przy ul. Elektoralnej Nr. 5

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zmiana Statutu zgodnie z art. 170 Rozporządzenia Prez. Rzeczypospol. z dn. 22 marca 1928 r. o prawie o spółkach akcyjnych;
- 2) Wolne wnioski.

KOMISJA LIKWIDACYJNA

Banku Przemysłowego Warszawskiego, S. A.

W WARSZAWIE

podaje do wiadomości, że w dn. 5 listopada 1930 r., o godz. 17 w lokalu Banku, przy ul. Czackiego 9 m. 5, odbędzie się

Ogólne Zebranie Akcjonariuszów Banku

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej;
- 3) Zmiana składu Komisji Likwidacyjnej i wybory;
- 4) Upoważnienie Komisji Likwidacyjnej do sprzedaży nieruchomości;
- 5) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zebraniu tem, winni złożyć swoje akcje w Kasie Banku Przemysłowego Warszawskiego na 7 dni przed terminem Zebrania. Zamiast akcji mogą być przedstawione świadectwa tymczasowe lub kwity na akcje, złożone do depozytu lub zastawione w instytucjach kredytowych, działających na mocy zatwierdzonych statutów.

Bilety wejścia będą wydawane na 2 dni przed terminem Zebrania.

KOLEJ LOKALNA PIŁA — JAWORZNO

W myśl § 34 statutu podpisana Rada Zawiadowcza Kolei Lokalnej Piła — Jaworzno zwołuje niniejszem

XXVII Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Towarzystwa Akcyjnego „Kolej Lokalna Piła — Jaworzno” na **dz. 5 listopada 1930 r. o godz. 11 przed poł.** w lokalu Biura Zarządów Małopolskich Kolei Lokalnych (gmach Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych IV p., drzwi Nr. 453) we Lwowie.

Przedmiotem obrad będą:

- 1) Sprawozdanie Zarządu oraz Komisji rewizyjnej o zamknięciu rachunków za okres od 1/IV 1929 do 31/III 1930 r.;
- 2) Rozdział zysku;
- 3) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 4) Uchwała co do przyznania wynagrodzenia członkom Rady Zawiadowczej i Komitetu Wykonawczego względnie członkom Rady Nadzorczej za okres 1930/31;
- 5) Uchwała co do wartości znaczka obecności;
- 6) Oznaczenie pisma codziennego dla obowiązkowych ogłoszeń Spółki.

Po myśli postanowień § 35 statutu, prawo udziału w Walnym Zgromadzeniu ma każdy posiadacz akcji, który złoży co najmniej 10 sztuk tychże najpóźniej 8 dni przed dniem statutowo zwołanego Walnego Zgromadzenia w kasie Towarzystwa, w Oddziale Banku Gospodarstwa Krajowego we Lwowie względnie w Krakowie lub w Kasie Skarbowej I we Lwowie.

Co do akcji, będących w posiadaniu państwa i ciał autonomicznych (powiaty, gminy), wystarcza w miejsce ich złożenia przedstawienie odpowiedniego poświadczenia kasy lub instytucji finansowej, w której są przechowane te akcje.

RADA ZAWIADOWCZA:

Józef Skwarczyński, prezes wł. r.

Lwów, dn. 10 października 1930 r.

ZARZĄD

„Stowarzyszenia Mechaników Polskich z Ameryki”, S. A.

podaje do wiadomości, iż

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

zgodnie z § 21 Statutu, odbędzie się w **dn. 29 października 1930 r. o godz. 17.30** w lokalu Spółki Marszałkowska 46, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz R-ku Strat i Zysków za 1929 r.;
- 4) Udzielenie absolutorjum Zarządowi;
- 5) Powzięcie uchwały o sposobie pokrycia strat;
- 6) Uzupełniające wybory do Rady Nadzorczej;
- 7) Upoważnienie Zarządu do zaciągania dalszych kredytów;
- 8) Zatwierdzenie zapisanych na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego kaucji w sumie zł 3,500.000 (trzy miliony pięćset tysięcy) w zlocie i zł 2,000.000 (dwa miliony) w zlocie oraz ustanowionego zastawu na towarach wartości zł 1,800.000, — na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w zamkniętych magazynach;
- 9) Reasumpcja uchwały Walnego Zgromadzenia z dn. 18/XII 1928 r. w sprawie podziału nadwyżki waloryzacyjnej w myśl żądań Ministra Przemysłu i Handlu;
- 10) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży:
 - a) pozostałej ilości działek gruntowych w Zawierciu pod nazwą „Staw”,
 - b) gruntów, zajętych pod ekspedycję w Zawierciu,
 - c) gruntów folwarcznych;
- 11) Zmiana brzmienia § 3 Statutu Spółki;
- 12) Wolne wnioski.

Warszawa, dn. 16 października 1930 r.

Zarząd „Sandomiersko - Wielkopolskiej Hodowli Nasion”,

S. A. W ANTONINACH, POWIAT LESZNO

zwołuje

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW

„Sandomiersko Wielkopolskiej Hodowli Nasion”, S. A. na **dz. 24 listopada 1930 r. o godz. 10 przed poł.** do kancelarii adwokata i notariusza Dr. Stefana Piechockiego w Poznaniu, pl. Wolności 3, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok obrachunkowy 1929/30 oraz przedłożenie bilansu i rachunków zysków i strat za tenże rok;

Antoniny, dn. 11 października 1930 r.

- 2) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok obrachunkowy 1929/30;
- 3) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej za rok obrachunkowy 1929/30;
- 4) Podział zysków;
- 5) Uchwała podwyższenia kapitału zakładowego o zł 120.000 przez wydanie 1.200 akcji imiennych po zł 100;
- 6) Wybór Rady Nadzorczej;
- 7) Uzgodnienie statutu z nowym prawem o spółkach akcyjnych i przyjęcie całego statutu w nowym brzmieniu;
- 8) Wolne wnioski.

Zarząd:

(—) *E. Kryczkowski*

(—) *W. W. Kowalski*

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY

VII NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Akcjonariuszów Akcyjnego Banku Hipotecznego odbędzie się **we wtorek 18 listopada 1930 r. o godz. 10 przed poł.** w gmachu Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie, pl. Halicki 15.

Przedmiot rozpraw:

Zmiana statutu w celu uzgodnienia z prawem akcyjnym.

PP. Akcjonariusze, którzy mają zamiar wziąć udział w tem Walnem Zgromadzeniu, zechcą—w myśl § 54 statutu — złożyć akcje swoje najdalej do dn. 3 listopada 1930 r. włącznie w głównej kasie Zakładu we Lwowie, lub w filjach Zakładu: w Krakowie, Tarnopolu i Stanisławowie, w Warszawskim Banku Dyskontowym w Warszawie, Fredry 8, w Austrjackim Zakładzie dla Handlu i Przemysłu w Wiedniu I, Am Hof 6, na które prócz po-

kwitowania wydane im będą także karty legitymacyjne do wstępu na Walne Zgromadzenie.

PP. Akcjonariusze, którzy przysługujące im prawo głosowania zamierzają wykonać przez pełnomocników, zechcą pełnomocnictwo, na odwrotnej stronie kart legitymacyjnych umieszczone, wypełnić i własnoręcznie podpisać.

Lwów, dn. 7 października 1930 r.

RADA NADZORCZA

§ 54. — W każdym Walnem Zgromadzeniu mają głos ci akcjonariusze, którzy przynajmniej na 14 dni przed zebraniem się zwyczajnego lub nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia złożyli akcje, uzasadniające ich prawo głosowania, wraz z niezapadłymi jeszcze kuponami w kasie Towarzystwa lub w innych miejscach, które Rada Nadzorcza przy ogłoszeniu zwołania oznaczy. Na złożone akcje wydane będą pokwitowania i karty legitymacyjne do wstępu na Zgromadzenie.

§ 56. — Każda akcja daje na Walnem Zgromadzeniu prawo do jednego głosu.

§ 57. — Prawo głosowania na Walnem Zgromadzeniu może wykonać akcjonariusz tak osobiście, jak też i przez umocowanie drugiego akcjonariusza, mającego prawo głosowania. Wyjątkowo mogą być zastąpieni małoletni przez opiekuna, zostający pod kuratelą — przez kuratora, kobiety — przez pełnomocnika, spółki handlowe — przez jednego z prowadzących ich firmę, stowarzyszenia wogóle — przez jednego z członków, do tego umocowanego, osoby moralne — przez jednego ze swych przełożonych, chociażby ci zastępcy nie byli sami akcjonariuszami.

Zarząd Polskiej Spółki Akcyjnej

„DUNLOP RUBBER COMPANY“

S. A.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że **w dn. 10 listopada 1930 r., o godz. 6 po poł.** w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Aleja Ujazdowska 49, odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Uzgodnienie Statutu Spółki z nowem prawem o Spółkach Akcyjnych (Rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r.);
- 2) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu, zechcą—zgodnie z § 21 Statutu — złożyć najpóźniej do dn. 3 listopada 1930 r. w biurze Spółki w Warszawie swoje akcje, względnie świadectwa zastawowe, lub depozytowe polskich instytucji kr dytowych, wymienionych w § 21 statutu.

„PIONIER“

Spółka Akc. dla Poszukiwania i Wydobywania Minerałów Bitumicznych

zaprasza niniejszem P. T. Akcjonariuszy na

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki

które odbędzie się we Lwowie, w lokalu biura Spółki, przy ul. Mikołaja 23, **w dn. 29 b. m., o godz. 5 po poł.** z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zebrania;
- 2) Sprawozdanie i bilans oraz Rachunek Strat i Zysków za ubiegły rok administracyjny;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i Rachunku Strat i Zysków oraz udzielenie absolutorjum Zarządowi;
- 5) Uzupełniające wybory członków Zarządu i zastępców członków Zarządu względnie zatwierdzenie kooptowanych przez Zarząd;
- 6) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wolne wnioski.

Prezes

(—) *Stefan Daźwański*

Tow. Akc. FR. KARPIŃSKI w Warszawie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 5 listopada 1930 r., o godz. 6 wieczor., w biurze Zarządu w Warszawie, Wolność 9, odbędzie się **Nadzwyczajne Walne Zebranie**, z następującym porządkiem obrad:

1) Zmiany Statutu Spółki; 2) Wybory jednego członka Komisji Rewizyjnej; 3) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zebraniu, zechcą złożyć w biurze Zarządu swoje akcje lub odpowiednie dowody depozytowe najpóźniej w dn. 29 października 1930 roku, do godz. 4 po południu. O ileby Zebranie nie doszło do skutku z powodów przewidzianych w par. 63 i 64 Statutu, to **następne Zebranie**, prawomocne bez względu na liczbę obecnych uczestników, odbędzie się — w myśl par. 65 Statutu — w dn. 5 listopada 1930 r., o godz. 6 m. 30 wieczorem, w tymże lokalu.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Akcyjnej „EDWARD KRĘGLEWSKI” w Poznaniu

odbędzie się w sobotę dn. 25 października 1930 r. o godz. 12½ w lokalu Spółki w Poznaniu, przy ul. Szyperskiej Nr. 8.

Porządek obrad:

- 1) Zmiana statutu Spółki w myśl nowej Ustawy o Spółkach Akcyjnych z dn. 22/III 1928 r.;
- 2) Wybór członka Rady Nadzorczej;
- 3) Sprawa emerytalna;
- 4) Wolne głosy.

Rada Nadzorcza: Zarząd:
(-) S. Samulski (-) Edward Kręglewski

Poznań, dn. 3 października 1930 r.

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

Polskie Towarzystwo Naftowe „MAZUT”

S. A.

ma zaszczyt zawiadomić, że

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki

odbędzie się w dn. 8 listopada 1930 r., o godz. 7 wieczorem w kancelarii Adw. W. Minkiewicza, przy ul. Smolnej Nr. 17 w Warszawie, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i bilansu wraz z rachunkiem Zysków i Strat za 1929 r.;
- 2) Wynagrodzenie dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Budżet i plan działania na 1930 r.;
- 4) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Uchwalenie nowego Statutu Spółki, uzgodnionego z prawem o Spółkach Akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39 z dn. 26/III 1928 r.);
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący przyjąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni zgłosić swe akcje, względnie świadectwa zastawowe lub depozytowe instytucji bankowych przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

SPÓŁKA AKCYJNA CUKROWNI „DOBRE”

Bilans na dzień 28 lutego 1930 roku

STAN CZYNNY	zł	zł	STAN BIERNY	
Nieruchomości:			Kapitał akcyjny: 30.000 sztuk akcji	zł 120 000
Ziemia	30.495*60		Kapitał amortyzacyjny	3.600.000*00
Budynki fabryczne	1.841.970*27		„ zapasowy	3.663.410*80
„ gospodarcze	302.450*17		Akcepty	2.032.930*19
„ mieszkalne	1.206.521*66		Rezerwa specjalna do dyspozycji Walnego Zgromadzenia	2.310.701*60
Maszyny i narzędzia	3.765.351*74	7.146.789*44	Rezerwa podatku dochodowego, majątkowego i innych	900.000*00
Kolejka:			Weksle plantatorskie	32.715*81
Linja kolejkowa	2.417.903*76		Plantatorzy z rachunku bieżącego wielkorolni	887.000*00
Parowozy i wagony	814.210*92	3.232.114*68	Plantatorzy małorolni	23.850*37
Budowa kolejek		660.058*51	Banki	99.508*37
Cementownia Bachorza		57.869*—	Różni wierzyciele	4.075*301*45
Ruchomości		111.707*94	Kasa Przechodności	1.236.956*25
Inwentarz żywy		5.380*—	Sumy przechodnie	62.465*40
Kasa		66.789*85	Dywidenda z lat poprzednich	15.907*38
Remanent w dn. 28 lutego 1930 r.:			Kredyt kolejowy	548.880*60
Cukier biały	6.515.366*57		Zyski i Straty: pozostałe zyski z 1927/28 r.	6.646*79
Cukier żółty	14.700*—	6.530.066*57	Odpisy statutowe	750.692*64
Melas	330.788*52		Zysk	454.798*21
Węgiel	24.091*20			
Materiały w magazynach, nasienie buraczane i nawozy	251.532*96	606.412*68		
Papiery procentowe		330.532*69		
Kaucje		98.590*—		
Plantatorzy wielkorolni		969.599*37		
Banki		505.087*55		
Różni		516.113*61		
Sumy przechodnie		21.076*—		
Kasa Biura Warszawskiego		827*28		
		<u>20.859.015*17</u>		<u>20.859.015*17</u>

RADA ZAWIADOWCZA

„CHODORÓW“

AKCYJNE TOWARZYSTWO DLA PRZEMYSŁU CUKROWNICZEGO W CHODOROWIE

zaprasza niniejszem wszystkich uprawnionych do głosowania Akcjonariuszów Tow. na

XV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 18 listopada 1930 r. o godz. 10 przedpołudniem w Biurze Jeneralnej Dyrekcji we Lwowie, ul. Zimorowicza L. 19, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie i przedłożenie bilansu za rok obrachunkowy 1929/30;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie przedłożonego bilansu i udzielenie absolutorjum Radzie Zawiadawczej;
- 4) Wniosek co do rozdziału czystego zysku;
- 5) Przedłużenie uprawnień członków dotychczasowej Rady Zawiadawczej do czasu zarejestrowania członków Rady Nadzorczej, wybrać się mających zgodnie ze statutem, uzgodnionym z nową ustawą akcyjną, wydaną Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 39, poz. 383);

- 6) Wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariuszy, chcących wziąć udział w tem Zwyczajnem Walnem Zgromadzeniu, uprasza się — w myśl par. 30 i par. 31 statutu — aby najpóźniej do dn. 12 listopada 1930 r. zdeponowali swoje akcje wraz z kuponami w Polskim Banku Przemysłowym we Lwowie, a kwit na zdeponowane akcje, w którym podane być muszą numery złożonych akcji, przedłożyli do dn. 13 listopada 1930 r. w godzinach między 10 — 1 w Biurze Jeneralnej Dyrekcji Cukrowni Chodorowskiej we Lwowie, ul. Zimorowicza L. 19, parter, gdzie wydane im będą karty legitymacyjne, uprawniające do wstępu na Zwyczajne Walne Zgromadzenie.

Lwów, dn. 10 października 1930 r.

RADA ZAWIADOWCZA
„CHODORÓW“
AKC. TOW. DLA PRZEMYSŁU CUKROWNICZEGO W CHODOROWIE

UWAGA. — Par. 30 Statutu: Każdych 10 akcji złotych daje prawo do oddania jednego głosu. Prawo głosowania na Walnem Zgromadzeniu może być wyk nane przez akcjonariusza albo osobiście, albo też przez pełnomocników, bez względu na to, czy ci są akcjonariuszami.

Kobiety wykonują prawo głosowania przez pełnomocników; małoletni lub osoby, pozostające pod kuratelą — przez swych ustanowionych zastępców; spółki handlowe — przez osoby, uprawnione do ich zastępstwa na podstawie ustawy, albo pełnomocnictwa; inne towarzystwa — przez upelnomocnionego w tym celu członka; korporacje i instytucje i t. p. przez jednego ze swych przełożonych, przyczem wszyscy ci zastępcy nie muszą być wcale akcjonariuszami.

Par. 31 Statutu: Prawo głosowania na Walnem Zgromadzeniu przysługuje tym akcjonariuszom, którzy najpóźniej do dni sześciu przed Walnem Zgromadzeniem złożą w miejscu, podanem w obwieszczeniu, akcje, uzasadniające ich prawo głosowania.

Akcjonariuszom, którzy w ten sposób swoje prawo do głosowania wykazali, wydane będą karty legitymacyjne, opiewające na ich nazwiska, z wymieniem ilości złożonych akcji i przypadających na nie głosów.

Zarząd Spółki Akcyjnej
„Polskie Zakłady Skody”
S. A.
w Okęciu pod Warszawą

Na zasadzie §§ 20 i 21 statutu, zawiadamia P. P. Akcjonariuszów Spółki, że w **dn. 8 listopada 1930 r. o godz. 17** w lokalu Polskiego Towarzystwa Zakładów Skody, Sp. z ogr. odp., przy ul. Mazowieckiej 7, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za okres operacyjny od dn. 1 lipca 1929 r. do dn. 30 czerwca 1930 r.;
- 3) Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i bilansu wraz z rachunkiem zysków i strat oraz podział zysku;
- 5) Zatwierdzenie budżetu na rok operacyjny 1930/31;
- 6) Uzupełniające wybory członków Rady Zawiadowczej;
- 7) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 8) Określenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 9) Zmiana statutu Spółki, stosownie do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22/III 1928 r. o prawie o spółkach akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39, poz. 383);
- 10) Ewentualne wolne wnioski.

Stosownie do § 25 statutu, właściciele akcji imiennych korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, o ile najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem, t. j. do dn. 1 listopada 1930 r. do godz. 14 zostali zapisani do ksiąg Spółki, a właściciele akcji na okaziciela, o ile w tymże terminie złożą w biurze miejskim Spółki, przy ul. Złotej 68 w Warszawie swe akcje, świadectwa tymczasowe lub odpowiednie świadectwa depozytowe lub zastawowe polskich instytucyj kredytowych lub prywatnych, działających na mocy statutu, przez Rząd zatwierdzonych.

Zarząd Spółki Akcyjnej
pod firmą

„Wilhelm i Hugo Bracia Müller”

**Merceryzownia, Bielarnia, Farbiarnia,
Wykończalnia i Tkalnia w Kaliszu, S. A.**

podaje do wiadomości P. P. Akcjonariuszów, iż w **dn. 14 listopada r. b. o godz. 16** odbędzie się w lokalu biura Spółki w Kaliszu, przy ul. Majkowskiej 23

**Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie
Akcjonariuszów**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Uzgodnienie statutu z nowym prawem o spółkach akcyjnych z Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39, poz. 383);
- 3) Wolne Wnioski.

Uwaga. — P. P. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — w myśl § 19 statutu — składać posiadane przez nich akcje na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w biurze fabryki w Kaliszu, przy ul. Majkowskiej 23. Wolne wnioski — w myśl § 16 statutu — winny być zgłaszane piśmiennie na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w pierwszym terminie, do skutku Walnego Zgromadzenia w pierwszym terminie, **następne Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie** odbędzie się w **dn. 28 listopada** w tym samym miejscu i o tej samej godzinie i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych P. P. Akcjonariuszów, stosownie do § 27 statutu.

Zarząd Towarzystwa

„Karwice - Ozierańskiej Cukrowni i Rafinerji”, S. A.

podaje do wiadomości P. P. Akcjonariuszów, że na **dz. 7 listopada 1930 r. na godz. 11** zwołuje się w Warszawie przy ul. Chmielnej Nr. 27 m. 9 **Zwyczajne Roczne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów** z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie zebrania oraz wybór przewodniczącego i sekretarza; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu Tow. za rok oper. 1929/30 oraz budżetu wydatków i planu czynności następnego 1930/31 r.; 3) Wybory 1 członka Zarządu i 1 zastępcy oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej; 4) Wolne wnioski.

W razie gdyby Walne Zgromadzenie nie doszło w dn. 7 listopada 1930 r. do skutku, to **powtórne** Walne Zgromadzenie odbędzie się w tymże lokalu w **dn. 21 listopada 1930 r., o godz. 11** z tym samym porządkiem dziennym, stosownie do § 51 statutu Towarzystwa.

Zarząd Towarzystwa

„KARWICE-OZIERAŃSKIEJ CUKROWNI I RAFINERJI”, S. A.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że na **dz. 7 listopada 1930 r. na godz. 17** zwołuje się w Warszawie przy ul. Chmielnej Nr. 27 m. 9

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania oraz wybór przewodniczącego i sekretarza;
- 2) Zmiana statutu.

W razie gdyby Walne Zgromadzenie nie doszło w dn. 7 listopada 1930 r. do skutku, to **powtórne** Walne Zgromadzenie odbędzie się w tymże lokalu w **dn. 21 listopada 1930 r., o godz. 17**, z tym samym porządkiem dziennym.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ
Cukrowni i Rafinerji
„BOROWICZKI“

niniejszem zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 października 1930 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Związku Zawodowego Cukrowni w Warszawie, przy ul. Moniuszki 11, odbędzie się

**Zwyczajne Walne Zgromadzenie
Akcjonariuszów**

z następującym porządkiem:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za rok operacyjny 1929/30 oraz rozpatrzenie protokołu Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu Spółki na dz. 30 czerwca 1930 r., udzielenie Zarządowi pokwitowania z czynności i podział zysków;
- 4) Zatwierdzenie budżetu, planu działania na rok operacyjny 1930/31, udzielenie Zarządowi prawa kredytowania się i przekroczenia budżetu o 20% oraz przenoszenia z jednej pozycji na drugą;
- 5) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów.

Z a r z ą d

„Warszawskiej Kinematograficznej Spółki Akcyjnej”

ogłasza, że w dn. 27 października 1930 r. o godz. 12, w lokalu Spółki przy ul. Chmielnej Nr. 9 w Warszawie, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów
rzeczonej Spółki z porządkiem dziennym następującym:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego;
 - 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1929/30;
 - 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i udzielenie Zarządowi absolutorjum;
 - 4) Powzięcie uchwały o podziale zysków;
 - 5) Wybory Zarządu i Rady Nadzorczej;
 - 6) Wolne wnioski.
- Akcjonariusze mają prawo zgłaszać na ręce Zarządu dodatkowe sprawy na porządek dzienny do dn. 18 października 1930 r.

ZARZĄD

Spółki Akcyjnej „Plon” w Inowrocławiu

zawiadamia, że

WALNE ZEBRANIE

odbędzie się w sobotę w dn. 8 listopada 1930 r., o godz. 3 po poł. w lokalu Spółki w Inowrocławiu, ul. Dworcowa 21. Porządek obrad: 1) Przedłożenie bilansu za rok obrachunkowy 1929/30 i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 2) Podział zysków; 3) Uzupełnienie statutu Spółki w myśl prawa o spółkach akcyjnych; 4) Wolne wnioski. PP. Akcjonariusze winni—celem wzięcia udziału w głosowaniu—złożyć akcje lub kwity depozytowe banków na 7 dni przed Walnem Zebraniem w lokalu Spółki w Inowrocławiu.

Inowrocław, dn. 9 października 1930 r.

Zarząd: (—) Tokarski

ZAWIADOMIENIE

Rada Zarządzająca Spółki Akc.
„Polskie Radio“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, że począwszy od dn. 20 października r. b. Zjednoczony Bank Ziemiański w Warszawie, ul. Kredytowa 1, wypłacać będzie za kupon Nr. 4 dywidendę od akcji S. A. „Polskie Radio” za rok operacyjny 1929/30, uchwaloną przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dn. 27 czerwca 1930 r. w wysokości

złoty dziesięciu

od każdej akcji serji A i C oraz w wysokości

złoty piętnastu

od każdej akcji serji B.

ZARZĄD

Włókienniczej Spółki Akcyjnej
„N. EITINGON i S-ka“

W ŁODZI

komunikuje niniejszem, że w dn. 31 października r. b., o godz. 4 po poł. w pierwszym terminie, względnie w dn. 5 listopada r. b. w drugim terminie, odbędzie się w lokalu Zarządu przy ul. Sienkiewicza Nr. 82

**Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie
Akcjonariuszów**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie nowego Statutu, uzgodnionego z nową Ustawą o Spółkach Akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39 z 1928 r.);
- 3) Wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Zebraniu, zechcą na 7 dni przed terminem złożyć swoje akcje, względnie zaświadczenia krajowych instytucji bankowych w Zarządzie Spółki w Łodzi.

RADA ZAWIADOWCZA

„Lesienickiej Fabryki
Drożdży Prasowanych i Spirytusu“

S. A. W LESIENICACH POD LWOWEM

zwołuje niniejszem

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Akcjonariuszów, które odbędzie się w **dn. 4 listopada 1930 r., o godz. 4 po poł.** w sali konferencyjnej Banku Dyskontowego Warszawskiego, oddział we Lwowie, przy ul. 3 Maja 14 (wejście od ul. Kościuszki 7), z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Powzięcie uchwały celem uzgodnienia dotychczasowego statutu Spółki z przepisami nowego prawa o spółkach akcyjnych według rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39/1928, poz. 383).

Celem wykonania prawa głosowania na Walnym Zgromadzeniu należy najpóźniej na 8 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyć akcje (do których nie muszą być dołączone arkusze kuponowe), uzasadniające prawo głosu, w Kasie Spółki w Lesienicach pod Lwowem, lub też w Banku Dyskontowym Warszawskim, Oddz. we Lwowie.

Prawo głosowania może być wykonane osobiście lub przez pełnomocnika bez względu na to, czy tenże jest akcjonariuszem lub nie.

Pełnomocnictwo inno być pisemne.

ZARZĄD

Angielsko-Szwedzko-Polskiego Przemysłu Gumowego
„GENTLEMAN”

S. A.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż zwołane na dzień 30 sierpnia 1930 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, z powodu niezgłoszenia statutem przepisanej liczby akcji, nie odbyło się, wobec czego

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

odbędzie się w **drugim terminie w dn. 5 listopada 1930 r., o godz. 5 po poł.** w lokalu siedziby Spółki w Łodzi, przy ul. Limanowskiego Nr. 156, bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

Porządek dzienny obejmuje przedmioty następujące:

- 1) Sprawozdanie z działalności za ubiegły 1929/30 rok operacyjny wraz z bilansem, rachunkiem zysków i strat oraz protokołem Komisji Rewizyjnej;
- 2) Podział zysku za ubiegły okres operacyjny;
- 3) Wynagrodzenie dla władz Spółki;
- 4) Budżet i plan działania na 1930/31 r.;
- 5) Kupno majątku nieruchomego i obciążenie tegoż lub innych nieruchomości Spółki;
- 6) Zmiana statutu i uzgodnienie tegoż z prawem o spółkach akcyjnych;
- 7) Wybór zagraniczn. instytucji kredytowych, których dowody depozytowe lub zastawowe na akcje spółki ważne będą do uzyskania prawa uczestniczenia i głosowania na walnych zgromadzeniach;
- 8) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 9) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

UWAGA.—Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć i brać udział w głosowaniu na Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub dowody depozytowe instytucji kredytowych najdalej do dn. 29 października 1930 r. w lokalu Zarządu, Łódź, ul. Limanowskiego Nr. 156.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

„ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW GORZELŃ ROLNICZYCH“, S. A. WE LWOWIE

odbędzie się w **dn. 27 października 1930 r., o godz. 17** w lokalu Spółki we Lwowie, przy ul. 3 Maja Nr. 16, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z Walnego Zgromadzenia z dn. 20 stycznia 1930 r.;
- 2) Sprawozdanie Dyrekcji i przedłożenie bilansu z 1929/30 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Udzielenie absolutorium Dyrekcji za czas od 1/X 1929 do 30/VI 1930 r.;
- 5) Rozdział zysków;
- 6) Wylosowanie 1/3 części członków Rady Nadzorczej i wybór nowych członków;
- 7) Wybór 3 rewizorów i 2 zastępców;
- 8) a) Podwyższenie kapitału akcyjnego z $\text{zł } 300.000$ — na $\text{zł } 500.000$ —, t. j. o $\text{zł } 200.000$ —, przez wydanie 2.000 sztuk akcji gotówką i pełnowpłacić się mających, imiennych, wartości nominalnej

po $\text{zł } 100$ —, po określić się mającej cenie emisyjny.

b) Zmiana § 3 ust. 1 statutu, który otrzyma brzmienie: Kapitał akcyjny Spółki wynosi $\text{zł } 500.000$ — i podzielony jest na 5.000 sztuk akcji po $\text{zł } 100$ —;

- 9) Zmiana § 40 statutu, który otrzyma brzmienie: Rok obrotowy Spółki rozpoczyna się 1 lipca, a kończy 30 czerwca każdego roku;
- 10) Wolne wnioski Akcjonariuszów, które zostaną ogłoszone nie później, jak na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni — w myśl § 13 statutu — przynajmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem zawiadomić o tem Spółkę.

Lwów, dn. 4 października 1930 r.

Cieński

Prezes Rady Nadzorczej

Sąd Okręgowy w Krakowie

Wydział II handlowy
dnia 1 września 1930 r.
Lcz. II. Firm. 910/30
B. II. 237

Do ts rejestru handlowego Oddział „B” wpisano: Dzień wpisu 1 września 1930. Spółka akcyjna po myśli rozp. Prez. Rzplitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” 39, poz. 383), oparta na statucie spółki z dn. 26/VIII 1930 i uchwale Walnego Zgromadzenia organizacyjnego z dn. 26/VIII 1930. Brzmienie firmy: „Dr. A. Wander”. Spółka Akcyjna. Siedziba: Kraków. Przedmiot przedsiębiorstwa: fabrykacja, kupno i sprzedaż preparatów dietetycznych, chemicznych i chemiczno-farmaceutycznych, jakoteż wyrobów branży żywnościowej i spożywczej, ponadto uczestniczenie w pokrewnych przedsiębiorstwach i spółkach. Kapitał akcyjny wynosi zł 1.500.000, podzielony na 3.000 akcji na okaziciela, nominalnej wartości zł 500, wpłacony w 40%, t. j. zł 600.000. Zarząd składa się co najmniej z trzech, najwięcej dziewięciu członków. Członkami Zarządu wybrano: D-ra Charlesa Alberta Wandera,

zamieszkałego w Bernie Szwajcarskiem, D-ra Charlesa Hermanna Gossweilera, zamieszkałego w Bernie Szwajcarskiem, i D-ra Alberta Wolkenberga, zamieszkałego w Krakowie, ul. Karmelicka 10. Prawo zastępstwa i podpisywania firmy przysługuje bądź prezesowi zarządu samodzielnie, bądź dwóm członkom zarządu łącznie. Podpisywanie nastąpi w ten sposób, że pod wypisaną, wydrukowaną lub stemplem wyciśniętą firmę spółki upoważnieni, względnie upoważniony położą swe podpisy. Czas trwania spółki nieograniczony. Rok obrachunkowy: kalendarzowy. Przepisy o likwidacji ustawowe. Obowiązkowe ogłoszenia spółki następują: w „Monitorze Polskim”, w „Polsce Gospodarczej” i w „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym”.

Wpisano na podstawie podania z dn. 30/VIII 1930 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów „ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW GORZELŃ ROLNICZYCH”, S. A. we Lwowie

odbędzie się w dn. 27 października 1930 r. o godz. 17 w lokalu Spółki we Lwowie przy ul. 3 Maja L. 16 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z Walnego Zgromadzenia z dn. 20 stycznia 1930 r.;
- 2) Sprawozdanie Dyrekcji i przedłożenie bilansu z 1929/30 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Udzielenie absolutorjum Dyrekcji za czas od 1/X 1929 r. do 30/VI 1930 r.;
- 5) Rozdział zysków;
- 6) Wylosowanie $\frac{1}{3}$ części członków Rady Nadzorczej i wybór nowych członków;
- 7) Wybór 3 rewizorów i 2 zastępców;
- 8) a) Podwyższenie kapitału akcyjnego z zł 300.000 na zł 500.000, t. j. o zł 200.000, przez wydanie 2.000 sztuk akcji gotówką i pełnowpłacić się mających, imiennych, wartości nominalnej po zł 100, po określić się mającej cenie emisyjnej;
- b) Zmiana § 3 ust. 1 statutu, który otrzyma brzmienie: Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 500.000 i podzielony jest na 5.000 sztuk akcji po zł 100;
- 9) Zmiana § 40 statutu, który otrzyma brzmienie: Rok obrotowy Spółki rozpoczyna się 1 lipca, a kończy się 30 czerwca każdego roku.

§ 13 Statutu. — Każdy akcjonariusz ma prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli jest zapisany do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Cieński
Prezes Rady Nadzorczej

Lwów, dn. 15 października 1930 r.

ZARZĄD TOWARZYSTWA AKCYJNEGO FABRYKI PORTLAND-CEMENTU „KLUCZE”

ma zaszczyt prosić PP. Akcjonariuszów Towarzystwa o łaskawe przybycie na

Nadzwyczajne Ogólne Zgromadzenie

odbyć się mające w dn. 14 listopada 1930 r. o godz. 12 w południe, w biurze Zarządu w Kluczach, pow. Olkuskiego.

Porządek dzienny:

- 1) Uchwalenie i zatwierdzenie nowego statutu spółki, sporządzonego zgodnie z nowym prawem o spółkach akcyjnych (Rozporz. P. Prez. Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r.—„Dz. Ust. R. P.” Nr. 39 z dn. 26 marca 1928 r.);
- 2) Wybór Dyrektora Zarządzającego w myśl § 15 statutu i udzielenia pełnomocnictwa;
- 3) Udzielenie prokury;
- 4) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną wziąć udział w Nadzwyczajnym Ogólnym Zgromadzeniu, raczą — zgodnie z § 26 statutu Towarzystwa — złożyć w biurze Zarządu przy fabryce w Kluczach, pow. Olkuskiego, akcje swe lub kwity na zdeponowane akcje w instytucjach bankowych, najpóźniej do dn. 30 października r. b.

Jeżeli zwołane na dz. 14 listopada r. b. Nadzwyczajne Ogólne Zgromadzenie nie dojdzie do skutku z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby akcjonariuszów, to **po wtóre Nadzwyczajne Ogólne Zgromadzenie** naznacza się na dz. 28 listopada 1930 r. na godz. 12 w południe, w tym samym lokalu w Kluczach, pow. Olkuskiego, i z tym samym porządkiem dziennym. Zebranie to będzie — zgodnie z § 33 statutu Towarzystwa — prawomocne bez względu na ilość zgłoszonych akcji.

Klucze, dn. 8 października 1930 r.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ
PRZEMYSŁ GUMOWY
„ARDAL”

W LIDZIE

zawiadamia wszystkich Akcjonariuszów Spółki, że
**Zwyczajne Walne Zgromadzenie
Akcjonariuszów**

odbędzie się w Lidzie, przy ul. Fabrycznej we własnym gmachu, w dn. 30 października 1930 r. o godz. 5 wieczorem z następującym porządkiem dziennym obrad:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu ze swej działalności;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie Bilansu za rok 1929/30, oraz Rachunku Strat i Zysków;
- 5) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Upoważnienie Zarządu do kupna placu obszarem 1.086 m. kw.;
- 7) Powiększenie kapitału zakładowego;
- 8) Wolne wnioski.

Uwaga I. — Akcjonariusze, pragnący wystąpić z jakimś wnioskiem własnym, winni zgłosić swój wniosek Zarządowi przynajmniej na dni 14 przed datą odbycia Walnego Zgromadzenia.

Uwaga II. — Akcjonariusze, życzący przyjąć udział w tem Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje w Zarządzie Spółki przynajmniej na dni 7 przed datą odbycia Walnego Zgromadzenia.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia Spółki „GAZOLINA, S. A., z dn. 17 maja 1930 r. zmieniono wartość nominalną akcji Spółki ze **zł 20 na zł 100.**

Wzywa się akcjonariuszy do wymiany starych akcji 20-złotowych na nowe akcje wartości nominalnej po zł 100.

Wymianę przeprowadza „Bank Naftowy”, S. A. we Lwowie, ul. Sapiehy L. 3.

„GAZOLINA”, S. A.

ZARZĄD
Spółki Akcyjnej „FLUID”

ma zaszczyt powiadomić P.P. Akcjonariuszów, że

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

odbędzie się w dn. 21 listopada, o godz. 12 w poł. w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 3/5, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Uzgodnienie statutu z nowym prawem o Spółkach Akcyjnych;
- 2) Wolne wnioski.

Zarząd

Najkrótszy czas przewozu

ułatwienie formalności celne
dostawa do domów
niskie taryfy
oto
zalety
frachtu lotniczego

P. L. L. „LOT”

POLSKA SIĘĆ KOMUNIKACJI POWIETRZNEJ OBEJMUJE MIASTA:
Bydgoszcz — Katowice — Kraków — Lwów — Poznań
Warszawę — Gdańsk — Brno — Wiedeń — Galati — Bukareszt.

Prenumerując

„Lot Polski”

popieracie L. O. P. P.

Prenumerata roczna zł 12 — P. K. O. 7.860
Warszawa — Długa 50

AMERYKA

JEST NAJWIĘKSZYM
RYNKIEM NA ŚWIECIE
AMERYKAŃSKO-POLSKA

IZBA HANDLOWA
W STANACH ZJEDNOCZONYCH
149 East 67th Street New York City

POŚREDNICZY W NAWIAZYWANIU
STOSUNKÓW HANDLOWYCH
POMIĘDZY AMERYKĄ A POLSKĄ

KUPCZE I PRZEMYSŁOWCZE POLSKII
po przybyciu do Nowego Yorku
UDAJ SIĘ ZARAZ DO IZBY

ROZMÓWISZ SIĘ TAM PO POLSKU, OTRZYMASZ
WSKAZÓWKI I POMOC BIUROWĄ ZA DARMO!
KORESPONDENCJA W JĘZYKU POLSKIM

W POLSCE

załatwiał swe sprawy przez

Polsko - Amerykańską Izbę Handlową
Warszawa, Nowy Świat 72, tel. 26-62

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

CENTRALA W WARSZAWIE
UL. KRÓLEWSKA 5

ZAŁATWIA OPERACJE BANKOWE, W SZCZEGÓLNOŚCI:

- 1) SKUP I SPRZEDAŻ WEKSLI
- 2) NABYWANIE I SPRZEDAWANIE NA RACHUNEK WŁASNY WALUT OBCYCH ORAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH I INNYCH
- 3) INKASOWANIE WSZELKIEGO RODZAJU NALEŻNOŚCI
- 4) WYDAWANIE PRZEKAZÓW NA MIEJSCOWOŚCI W POLSCE ORAZ ZAGRANICĄ POŁOŻONE
- 5) PRZYJMOWANIE DO DEPOZYTU WSZELKICH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, DOKUMENTÓW ORAZ KOSZTOWNOŚCI
- 6) UDZIELANIE KREDYTU DŁUGOTERMINOWEGO PRZEZ EMISJĘ 7% LISTÓW ZASTAWNYCH, 7% OBLIGACYJ KOMUNALNYCH, A DLA POTRZEB PRZEMYSŁU 7½% OBLIGACYJ BANKOWYCH. PAPIERY TE WYSTAWIONE W PEŁNOWARTOŚCIOWEJ WALUCIE ZAOPATRZONE SĄ W GWARANCJĘ SKARBU PAŃSTWA ORAZ ZABEZPIECZONE HIPOTECZNIE.

KAPITAŁY WŁASNE WYNOSZĄ *z* 208,000.000

19 ODDZIAŁÓW PROWINCJONALNYCH

KORESPONDENCI WE WSZYSTKICH
WIĘKSZYCH MIASTACH ŚWIATA

„POLMIN”

PAŃSTWOWA FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH

SIEDZIBA DYREKCJI: LWÓW, ULICA SZPITALNA Nr. 1

TELEFONY: 2-48, 3-28, 39-20, 39-21

**FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
W DROHOBYCZU — TELEFON 105**

**REPREZENTACJA W WARSZAWIE
ul. Szkolna 2; telefony: 70-84, 114-75, 512-33 i 177-8**

**Reprezentacja w Gdańsku — Polish Petroleum Company — Krebsmarkt 7 — 8
Przedstawicielstwa zagraniczne we wszystkich stołecznych miastach Europy**

POLECA ZNANE ZE SWEJ PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

OLEJE I SMARY SAMOCHODOWE

Polmin AS, Polmin AL, Polmin AZ, Polmin AF, Polmin AP, Polmin AD i Polmin AT

**OLEJE CYLINDROWE, ODPOWIEDNIE DO
WSZYSTKICH WARUNKÓW PRACY. WYSOKOGA-
TUNKOWE OLEJE ŁOŻYSKOWE. OLEJE DO
SILNIKÓW SPALINOWYCH, DO KOMPRESORÓW PO-
WIETRZNYCH I KOMPRESORÓW CHŁODNICZYCH.
OLEJE TURBINOWE i TRANSFORMATORO-
WE. OLEJE WIERTNICZE. TŁUSZCZE MA-
SZYNOWE. SMARY DO LIN I KÓŁ ZĘBATYCH.
SMARY DO WÓZKÓW KOPALNIANYCH I OLEJE
OSIOWE. — PARAFINE, ŚWIECE, WAZE-
LINĘ TECHNICZNA. — BENZYNY: EKSTRAKCYJ-
NA, LOTNICZA, SAMOCHODOWĄ I MOTOROWĄ. —
NAFTE: RAFINOWANĄ I SILNOPŁOMIENNĄ. OLE-
JE GAZOWE. ASFALTY BEZPARAFINOWE I PARA-
FINOWE. SULFOKWASY, KWASY NAFTENOWE.**

ODDZIAŁY W KRAJU:

BIAŁYSTOK, ul. Warszawska 7, tel. 10-34

KRAKÓW, ul. Szczepańska 9, tel. 15-82

LUBLIN, ul. Krak. Przedm. 46, tel. 10-74

LWÓW, ul. Szpitalna 1, tel. 3-23

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 152, tel. 6-27,

WARSZAWA, ul. Szkolna 2, tel. 114-75

POZNAŃ, ul. św. Marcina 18, tel. 35-36

SOSNOWIEC, ul. Naftowa 4, tel. 2-08

TORUŃ, ul. Mostowa 17, tel. 3-99

WILNO, ul. Jagiellońska 8, tel. 1-72

SKŁADY WŁASNE I KOMISOWE:

**BIAŁYSTOK, BIELSK PODLASKI, BIŁGORAJ, BĘDZIN, BRODY, BYDGOSZCZ, CHELM, DOLINA, DRO-
HOBYCZ, GARWOLIN, GDYNIA, GRUDZIĄDZ, JAROSŁAW, KALISZ, KIELCE, KOŃSKIE, KOŁOMYJA,
KOWEL, KRAKÓW, KRASNYSTAW, LIDA, LUBLIN, LUBARTÓW, LWÓW, ŁĘCZYCA, ŁOMŻA, ŁÓDŹ,
MIĘDZYRZEC PODLASKI, NOWOGRÓDEK, OPOCZNO, OSTROWIEC, OSTRÓW, PABJANICE, RADOM,
RADZYŃ, RÓWNE, RYKI, SANDOMIERZ, SAMBOR, SIEMIATYCZE, SIEDLCE, SKIERNIEWICE, SOBOLEW,
SOSNOWIEC, STANISŁAWÓW, STRYJ, TOMASZÓW MAZ., TORUŃ, TARNOPOL, WARSZAWA, WILNO,
WIELUŃ, WIERZBNIK, WÓLKOWYSK, WŁOCŁAWEK, ZDUŃSKA WOLA, ZŁOCZÓW, ŻYRARDÓW**

WŁASNY PARK CYSTERNOWY